

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

SPODNJE DRAVSKO POLJE

OSNUTEK

2026–2035

Štev.: 12-33/26

VSEBINA:

POVZETEK	10
UVOD	12
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	14
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	14
1.1.1 Lega	14
1.1.2 Relief	16
1.1.3 Podnebne značilnosti	16
1.1.4 Hidrološke razmere	17
1.1.5 Matična podlaga in tla	18
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	19
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	20
1.1.8 Živalski svet	23
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	29
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	30
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	31
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI POVEZANE S PROSTOROM	32
1.5.1 Lovstvo	32
1.5.2 Kmetijstvo	32
1.5.3 Poselitev	33
1.5.4 Infrastruktura	33
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	34
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	34
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	34
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	35
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	35
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	36
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	38
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	44
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	47
3 OPIS STANJA GOZDOV	48
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	48
3.2 LESNA ZALOGA	50
3.3 PRIRASTEK	52
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	53
3.5 TIPI SESTOJEV	54
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	54
3.7 KAKOVOST DREVJA	54
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	55
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	55
3.10 ODMRLO DREVJE	56
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	58
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	58
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	58
4.2.1 Posek	58
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	62
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	64
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	64
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024	64
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024	65
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	67
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	67
5.1.1 Površina	67
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	67
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	69

5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	69
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	70
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	71
6.1	SPLOŠNI CILJI	71
6.2	USMERITVE	73
6.2.1	Splošne usmeritve.....	73
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	76
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	105
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	106
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	107
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	107
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	108
6.2.8	Usmeritve za presajo posegov v gozd in gozdni prostor	112
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	120
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna	121
6.3	UKREPI	121
6.3.1	Možni posek	121
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	122
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	125
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	126
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	126
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	128
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	129
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	132
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	132
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	134
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012	134
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Dobovja in vezovja - 02012	140
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012	147
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih - 04112	155
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja na produ - 20001	162
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002	167
10	LITERATURA.....	175
11	NAČRT SO IZDELALI.....	178
12	PRILOGE	179
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	179
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	179
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	182
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	200
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	204
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	207
12.4	PRIKAZ PREOBLIKOVANIH ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	209
12.5	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	209
13	KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA	210
13.1	KARTNI DEL	210
13.2	PROSTORSKI DEL NAČRTA	212

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k. o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)	14
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)	19
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	19
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč	20
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	24
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	25
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	29
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	29
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)	29
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	30
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami	30
Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE	30
Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	31
Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč	32
Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT, 2026)	33
Preglednica 15a: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT, 2026)	33
Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah ter odsekih	35
Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	37
Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	39
Preglednica 19/N-SPA: Natura POO in POV območja	40
Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi/vrste	41
Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	42
Preglednica 21a: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)	45
Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena, FE - funkcijska enota)	45
Preglednica 23: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F-funkcija poudarjenosti)	46
Preglednica 24/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	48
Preglednica 25/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR	49
Preglednica 26/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	50
Preglednica 27/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	51
Preglednica 28/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	52
Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	52
Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	52
Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	53
Preglednica 33/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst	53
Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	54
Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	54
Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	54
Preglednica 37/K: Kakovost drevja	55
Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja	55
Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	56
Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	56
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE	57
Preglednica 42/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE	58
Preglednica 43: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	59
Preglednica 44/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP	59
Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2006–2015 ter 2016–2025	60
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	60
Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	61
Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)	61
Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)	61
Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)	62
Preglednica 51 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE	63

Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	63
Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu.....	64
Preglednica 54: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	65
Preglednica 55: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	66
Preglednica 56: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	66
Preglednica 57: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	67
Preglednica 58: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2010–2019	67
Preglednica 59/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026.....	68
Preglednica 60/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	68
Preglednica 61/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1986 do 2026	68
Preglednica 62/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE	68
Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove.....	69
Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove	69
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	69
Preglednica 67: Varstveni režimi za zavarovana območja	92
Preglednica 68: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)	95
Preglednica 69: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE	99
Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m ³)	121
Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m ³).....	121
Preglednica 73/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m ³).....	122
Preglednica 75/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	122
Preglednica 76: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah.....	123
Preglednica 77: Seznam odsekov in sestojev, kjer je potrebna odstranitev tulcev	123
Preglednica 79/EP1: Prikaz prihodka od lesa	129
Preglednica 80/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	130
Preglednica 81/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	130
Preglednica 82/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	130
Preglednica 83/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi	133
Preglednica 84/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	134
Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	134
Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	135
Preglednica 88/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	135
Preglednica 89/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	136
Preglednica 90/K: Kakovost drevja.....	136
Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	137
Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026.....	137
Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026	138
Preglednica 94/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	138
Preglednica 95/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	139
Preglednica 96/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	140
Preglednica 97/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	140
Preglednica 98/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	140
Preglednica 99/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	141
Preglednica 100/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	141
Preglednica 101/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	141
Preglednica 102/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	143
Preglednica 103/K: Kakovost drevja.....	143
Preglednica 104/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	144
Preglednica 105/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026.....	144
Preglednica 106/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026	144
Preglednica 107/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	144
Preglednica 108/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	146
Preglednica 109/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	146
Preglednica 110/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	147
Preglednica 111/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	147
Preglednica 112/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	148
Preglednica 113/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	148
Preglednica 114/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	148

Preglednica 115/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	149
Preglednica 116/K: Kakovost drevja	150
Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	151
Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026	151
Preglednica 119/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026.....	151
Preglednica 120/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	152
Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	154
Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	154
Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	154
Preglednica 124/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	155
Preglednica 125/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	155
Preglednica 126/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	156
Preglednica 127/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	156
Preglednica 128/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	157
Preglednica 129/K: Kakovost drevja	157
Preglednica 130/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	158
Preglednica 131/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026	159
Preglednica 132/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026.....	159
Preglednica 133/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	159
Preglednica 134/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	161
Preglednica 135/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	161
Preglednica 136/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	162
Preglednica 137/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	162
Preglednica 138/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	163
Preglednica 139/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	163
Preglednica 140/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	163
Preglednica 141/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	164
Preglednica 142/K: Kakovost drevja	165
Preglednica 143/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026	165
Preglednica 144/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026.....	166
Preglednica 145/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	166
Preglednica 146/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	167
Preglednica 147/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	167
Preglednica 148/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	168
Preglednica 149/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR	168
Preglednica 150/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	168
Preglednica 151/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	168
Preglednica 152/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	169
Preglednica 153/K: Kakovost drevja	170
Preglednica 154/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	170
Preglednica 155/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026	171
Preglednica 156/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026.....	171
Preglednica 157/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	171
Preglednica 158/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	173
Preglednica 159/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	173
Preglednica 160/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	174
Preglednica 161: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti	211
Preglednica 162: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha).....	212
Preglednica 163: Stanje in razvoj gozdnih površin.	213
Preglednica 164: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	213
Preglednica 165: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	214
Preglednica 166: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	214
Preglednica 167: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	214
Preglednica 168: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	215
Preglednica 169: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	215

Preglednica 170: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.	216
Preglednica 171: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	217

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD
Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD
Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD
Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Povprečne količine padavin in temperatur zraka po letih za merilno postajo Letališče Edvarda Rusjana (vir: ARSO, 2025).	16
Grafikon 2: Razporeditev padavin po mesecih (vir: ARSO, 2025).	17
Grafikon 3: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).	50
Grafikon 2: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	51
Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.	62
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.	70
Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Spodnje Dravsko polje	132
Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	135
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	136
Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	137
Grafikon 10: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	138
Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	142
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	142
Grafikon 9: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	143
Grafikon 10: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	145
Grafikon 11: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	149
Grafikon 12: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	149
Grafikon 13: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	150
Grafikon 14: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	152
Grafikon 15: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	156
Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	157
Grafikon 17: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	158
Grafikon 18: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	160
Grafikon 19: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	164
Grafikon 20: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	164
Grafikon 21: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	165
Grafikon 22: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	166
Grafikon 23: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	169
Grafikon 24: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	169
Grafikon 25: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	170
Grafikon 26: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	172

KARTE

Karta 1: Lega GGE Spodnje Dravsko polje.....	15
Karta 2: Krajinski tipi.....	19
Karta 3: Pregledna karta lovišč	32

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	1.281,23	587,98	1.869,21
Delež (%)	68,5	31,5	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge		% na PR	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	1.659,68	181,2	117,3	298,5	4,16	3,28	7,44	19,3	17,1	18,5	74,0
GPN z načrtovanim posekom	65,29	84,0	245,1	329,1	2,93	6,11	9,04	14,8	6,4	8,5	31,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	144,24	0,9	272,6	273,5	0,02	6,96	6,98	10,9	16,5	16,5	64,7
Skupaj vsi gozdovi	1.869,21	163,9	133,7	297,6	3,80	3,66	7,46	19,2	16,3	17,9	71,5
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.109,83	206,4	111,5	317,9	4,74	3,07	7,81	17,5	13,6	16,1	65,6
GPN z načrtovanim posekom	49,62	106,7	191,7	298,4	3,72	4,60	8,32	14,9	9,0	11,1	39,8
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	121,78	1,0	294,5	295,5	0,03	7,62	7,65	10,4	17,4	17,3	67,0
Skupaj vsi gozdovi	1.281,23	183,0	132,0	315,0	4,25	3,56	7,81	17,4	14,1	16,0	64,7
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	549,85	130,3	129,0	259,3	3,01	3,70	6,70	25,2	23,3	24,2	93,8
GPN z načrtovanim posekom	15,67	12,1	414,2	426,4	0,40	10,90	11,30	11,6	2,5	2,8	10,4
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	22,46	0,1	154,0	154,1	0,01	3,39	3,40	33,3	8,0	8,0	36,2
Skupaj vsi gozdovi	587,98	122,2	137,5	259,7	2,82	3,88	6,70	25,2	20,9	22,9	88,9

Gozdnogospodarska enota (v nadaljevanju GGE) Spodnje Dravsko Polje leži na zahodnem delu panonskega obrobja in je umeščena pretežno na desni breg reke Drave v južnem delu Dravskega polja. Na jugu sega do Dravinjskih goric. Obsega 12.282,09 ha, od tega je 1.869,21 ha gozdov. Gozdnatost je 15,2 %.

Enoto sestavlja 35 oddelkov (v oddelkih 33 in 34 ni gozdov) razdeljenih v 189 odsekov.

V zasebni lasti je 68,5 % gozdov, v državni pa 31,5 %. Povprečna zasebna gozdna posest je velika 1,02 ha. Prevladujejo večnamenski gozdovi. Varovalnih gozdov, ki v kmetijski krajini in na obrežjih Drave opravljajo pomebne okoljske naloge, je 7,7 %, medtem ko je gospodarjenih gozdov s posebnim namenom 3,5 %.

Drevesna sestava gozdov Dravskega polja je močno oddaljena od naravne, saj so bili v preteklosti prekomerno izkoriščani, vnašalo se je pa tudi iglavce in tujerodne vrste, n.pr.: zeleni bor, smreko, rdeči hrast, robinijo ... Bori tvorijo več kot polovico lesne zaloge, prvi med njimi pa je rdeči bor, ki riše podobo krajine.

Osnovni podatki so naslednji:

- lesna zaloga je 298 m³/ha od tega 55 % iglavcev in 45 % listavcev,
- letni prirastek je 7,46 m³/ha,
- evidentiran posek v preteklem desetletju je izmerjen na 92.784 m³ lesa oziroma ocenjen (SVP) na 126.974 m³ lesa,

- možni posek je načrtovan v višini 99.791 m³ lesa, to je 17,9 % lesne zaloge oz. 71,5 % prirastka.

Prejšnji načrt je nastajal v letih po žledolomu leta 2014 in je ambiciozno in konkretno predvidel umetno obnovo poškodovanih gozdov. Sadnja je bila izvedena na kar 52 ha površin, na katerih so sledila tudi obsežna gojitvena in varstvena dela. Pričujoči načrt nadaljuje uspešno prakso s predvidenimi 17 ha sadnje in ostalih pripadajočih ukrepov.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt GGE Spodnje Dravsko polje za ureditveno obdobje 2026–2035 je peti načrt v sistemu gozdnogospodarskega načrtovanja za to enoto, ki je kot takšna oblikovana leta 1986. Obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastniško kategorijo. Prostorska ureditev območja GGE je ostala nespremenjena, kakor tudi notranja razdelitev med oddelke. Narejene so bile manjše spremembe poteka odsečnih mej med odsekoma 32A in 32B, pri čemer je bilo upoštevano lastništvo in odlok o razglasitvi gradu in parka Turnišče kot kulturne dediščine. Na površinah, ki so bile na novo vključene v masko gozda sta nastala nova odseka,

Osnovne pravne podlage za izdelavo predmetnega GGN so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE, 85/25),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Druge strokovne usmeritve, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze 2025–2034 (2024),
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Vzhodne Haloze (2024),
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN),
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025).

Gozdnogospodarski načrt je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Sklep vlade RS št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih uporabljajo naslednje kratice ali okrajšave:

- CGP - celotni gozdni prostor,
- DOF - digitalni orto foto posnetek,
- DRSV - Direkcija RS za vode,
- Dr. tr. Ist. - drugi trdi listavci,
- EPO - Ekološko pomembno območje,
- EU - Evropska skupnost,
- GGE - gozdnogospodarska enota,
- GGO - gozdnogospodarsko območje,
- GHT - gozdni habitatni tip,
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije,
- GPN - gozd s posebnim namenom,
- GRM - gozdni reprodukcijski material,
- GRT - gozdni rastiščni tip,
- GSO - gozdni semenski objekt,
- HT - habitatni tip,
- k. o. - katastrska občina,
- LUN - lovsko upravljavski načrt,
- LZ - lesna zaloga,
- Meh. Ist. - mehki listavci,
- MP - možni posek,
- NV - naravna vrednota,
- P - prirastek,
- Pl. Ist. - plemeniti listavci,
- POO (SAC) - posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih),
- POV (SPA) - posebno območje varstva (direktiva o pticah),
- PUN - Program upravljanja območij Natura 2000
- RGR - rastiščnogojitveni razred,
- RS - Republika Slovenija,
- SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
- SISTAT - podatkovna baza Statističnega urad RS,
- SVP - stalna vzorčna ploskev,
- UC - upravljavska cona,
- ZDLov-1 - Zakon o divjadi in lovstvu,
- ZG - Zakon o gozdovih,
- ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
- ZO - zavarovana območja,
- ZON - Zakon o ohranjanju narave,
- ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
- ZV-1 - Zakon o vodah,
- ZVO-2 - Zakon o varstvu okolja,
- ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- ZVKD-1 - Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Spodnje Dravsko polje obsega svet južnega dela Dravskega polja. Vsi gozdovi ležijo na desnem bregu Drave, čeprav enota zajema tudi del mesta Ptuj na levem bregu. Od tod meja enote poteka čez Ptujsko jezero ter nato po Strugi, Dravinji in Polskavi do Sestrškega jezera in Pragerskega, od koder prečka polja do gramoznice Pleterje in nazaj do Ptuja.

GGE Spodnje Dravsko polje leži na območju občin Kidričevo, Ptuj, Videm in Hajdina. V enoto je zajetih 25 katastrskih občin. Celotna površina obravnavanih katastrskih občin znaša 12.282,09 ha, od tega je 1869,21 ha gozdov.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k. o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)

Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina k. o. v GGE	Površina gozda k. o. v GGE	Opomba
Kidričevo				1.487,33	
	0394	GEREČJA VAS	648,76	257,23	
	0397	HAJDINA	33,86	3,07	
	0424	APAČE	635,14	136,28	
	0425	LOVRENC NA DRAVSKEM POLJU	914,90	271,90	
	0426	ŽUPEČJA VAS	691,44	272,29	
	0427	PLETERJE	840,03	218,77	
	0428	MIHOVCE	513,03	0,76	
	0430	CIRKOVCE	424,05	106,81	
	0431	STAROŠINCE	297,95	128,37	
	0432	SPODNJE JABLANE	529,69	8,23	
	0434	PONGRCE	313,00	44,17	
	0435	ŠIKOLE	569,42*	38,30	
	0749	STRAŽGONJCA	302,28	1,15	
	0429	DRAGONJA VAS	265,26	-	
	0433	ZGORNJE JABLANE	151,98	-	
Ptuj				27,30	del
	0400	PTUJ	1048,91	27,30	
Videm				156,01	del
	0419	ŠTURMOVCI	218,84	8,98	
	0420	POBREŽJE	699,87	32,97	
	0421	LANCOVA VAS	438,88	26,47	
	0422	SELA	355,17	64,37	
	0423	TRNOVEC	153,77	23,22	
Hajdina				198,57	
	0393	SLOVENJA VAS	458,47	18,34	
	0394	GEREČJA VAS	253,78	28,39	
	0395	HAJDOŠE	261,71	11,10	
	0396	SKORBA	243,37	19,66	
	0397	HAJDINA	748,64	110,37	
	0399	DRAŽENCI	269,87	10,71	
Skupaj			12.282,09	1869,21	

Opomba: Če GGE ne zajema cele k. o., se pod opombo vpiše tisti del k. o. (gozd in negozd skupaj), ki leži v GGE.

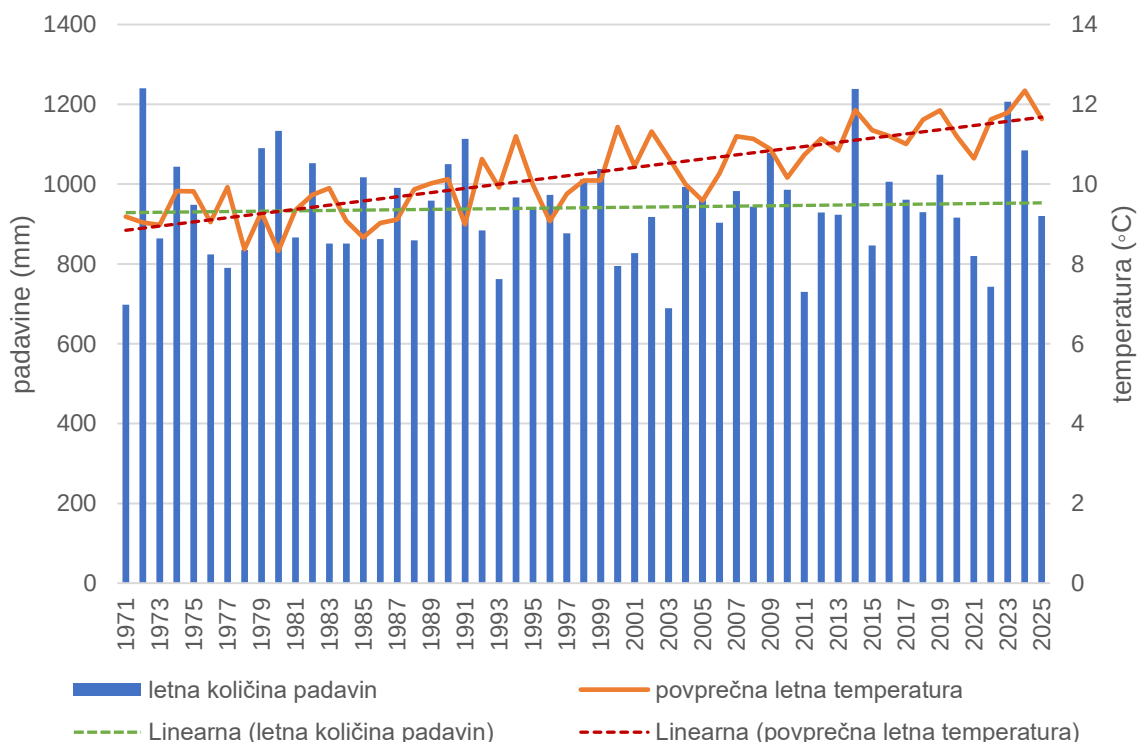
1.1.2 Relief

Svet južnega dela Dravskega polja je ravnina na nadmorski višini od 206 m (ustje Dravinje) do 250 m (v osrednjem delu polja pri Starošincih). Kljub enotnosti ravnine Dravskega polja delimo njegov svet na:

- prodno ravnino, ki je njegov najobsežnejši del in je orjaški vršaj, ki je nastal v kvartarju, ko je reka Drava nasula kotlino. Kasneje je reka Drava vrezovala svojo strugo v lastni vršaj čedalje globlje in izdelala sistem teras, ki spremljajo reko na desnem bregu.
- pokrajino izgonov v pasu pod vznožjem Pohorja (pri Šikolah). Ozemlje izgonov je 2 do 3 m nižje od dravskega vršaja. Potoki so urejeni v jarke in obdani z nasipi, ter se izrabljajo za umetno namakanje, nasipi pa hkrati služijo v zaščito pred poplavami. Naselja spominjajo na klasične obcestne vasi, toda osnova njihove namestitve je struga.
- črete, ki ležijo na jugozahodnem delu GGE. Vodni odtok tu zastaja in nastajajo obsežne dolgo trajajoče povodnji. Še v suhi dobi leta je zemljišče vlažno. Značilna podoba so vedno zeleni travniki z jelšo, ki v dolgih vrstah prepreda pokrajino. Agromelioracije so to pokrajino spremenile v "agrarno stepo".
- aluvialno ravnino ob Dravi, katere širina se večja od severa proti jugu. Prepredajo jo aktivni in opuščeni rečni rokavi, ter struge studenčnic.

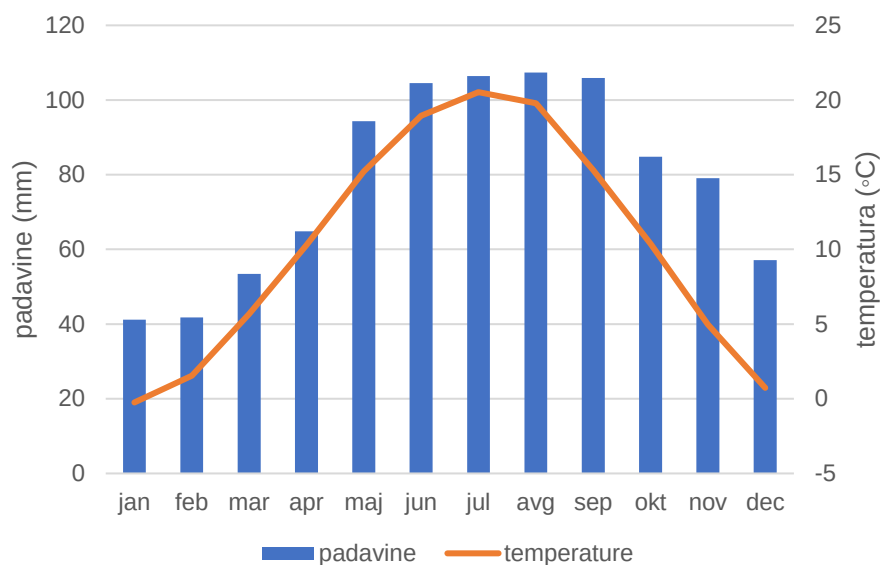
1.1.3 Podnebne značilnosti

Podnebje je podobno podnebju subpanonskega dela severovzhodne Slovenije, z nekaterimi posebnostmi, ki izvirajo iz ravninskega značaja pokrajine. Območje GGE pripada podnebnemu podtipu zmerno celinskega podnebja vzhodne Slovenije, za katero je z območnim načrtom določena referenčna meteorološka postaja Letališče Edvarda Rusjana Maribor (246 m n. v.) Za prikaz klimatskih razmer za obdobje 1971–2025 so uporabljeni podatki te meteorološke postaje.



Grafikon 1: Povprečne količine padavin in temperatur zraka po letih za merilno postajo Letališče Edvarda Rusjana (vir: ARSO, 2025).

Povprečna temperatura zraka na višini 2 m je bila v tem obdobju 10,3 °C in se je, kot nakazuje trendna črta, od začetka obdobja povečala za 3 °C. V teh 55 letih je izmerjeno povprečno 940,8 mm padavin letno, količina padavin pa ravno tako kot pri temperaturi kaže pozitiven trend.



Grafikon 2: Razporeditev padavin po mesecih (vir: ARSO, 2025).

Temperature, skupaj s padavinami, odločajo o rasti vegetacije, še posebno na prodnem delu Dravskega polja. Spomladi hitro nastopijo visoke temperature, tako da se vegetacijska doba začne že v aprilu. Kljub ugodnemu padavinskemu režimu se v poletnem času pogosto pojavlja suša. Poletni dež večinoma pade v nalih, nemalokrat z nevihto in točo. V tem času pogosto propade spomladi osnovano umetno mladje ali vznik rdečega bora. Dolga poletna suša, ki se pojavi nekako enkrat v desetletju povzroči sušenje starih dreves.

V obdobju veljavnosti prejšnjega načrta je bilo število dni s snežno odejo povprečno 16,3 oz. od dveh leta 2022 do 48 leta 2018. Povprečno je bilo letno: 131 dni s padavinami, 31 nevihtnih dni, 1,6 dneva s točo, 2153 ur sončnega obsevanja in 28,2 vroča dneva (30 °C ali več). Vsi podatki so pridobljeni na meteorološki postaji na Letališču Edvarda Rusjana (vir: <https://meteo.arso.gov.si>).

V nižinskih gozdovih iglavcev veliko škode povzroči težek južni sneg. Škode lahko zavzamejo tudi katastrofalen obseg (zime 1946/1947, 1947/1948 in 1995/1996). Velike škode so nastale tudi v žledolomu februarja 2014.

Povprečna dolžina letne rastne dobe (dnevne temperature nad 5°C) v obdobju 1991-2018 je 250 dni in se je v primerjavi z obdobjem 1961-1990 povečala za sedem dni (Maribor).

1.1.4 Hidrološke razmere

Vodni odtok je na Dravskem polju ves zbran na obrobju, medtem ko je osrednji prodni del polja brez tekočih voda.

Ob zasipavanju kotline Dravskega polja je reka Drava s svojim vršajem odrinila pritoke, da so morali zavlačevati svoj iztok, ter so reko dosegli šele v velikih ovinkih. Potoki s Pohorja od Slivnice odteka proti jugovzhodu ob prodnem Dravskem vršaju, kjer jih zbere reka Polskava. Na podoben način je naval dravskega proda odrival spodnjo Pesnico.

Posebnost Dravskega polja je izgonska pokrajina ob vznožju Pohorja. Pohorski potoki so odlagali na prehodu v ravnino droben material, struge potokov pa so se dvignile nad ravnino (izgonska struga). Na mestu, kjer se plast glinasto-ilovnatih nanosov izklini in pride na površje prodnata osnova, izgoni potoki poniknejo. Izgoni imajo izredno pomembno gospodarsko vlogo s tem, da odvajajo odvečno vodo z glineno ilovnatega dela polja na prodni del.

Južno od izgonske pokrajine so mokrotni čreti, kjer zaradi majhnega strmca potokov voda zastaja. Melioracije v osemdesetih letih so črete spremenile v njivske komplekse.

Na vsem prodnem delu ravnine izgine padavinska voda v tla. Dravo spremlja z jugozahoda močan podtalni tok s Pohorja, ki je marsikje zlepil prod v konglomerat. Drugod, kjer so vrinjene

med prod bolj čiste leče peska, pa jih voda izpira, zaradi česar se ponekod na površju pojavljajo globeli. Globina talne vode je v Starošincih in Kungoti na 10 m, v Kidričevem na 8 m, v Turnišču na 4 m in v Hajdini na 2 m globine. Hidroizohipse potekajo od zahoda proti vzhodu.

Drava na Dravskem polju je najmočnejša slovenska reka. Drava ima najvišji vodostaj v juniju, drugi maksimum se pojavlja novembra. Pod prvo prodnato teraso je Drava načela gladino talne vode, ter jo prerezala, zato prihajajo na dan številni studenci, navadno pod ježo najnižje mladopleistocenske terase. Pas pod ježo se odlikuje po lokvah mlakah, bičju in trstju. V spodnjem delu Dravskega polja iz številnih studencev nastanejo potoki - studenčnice, ki spremljajo reko Dravo.

Opis hidroloških razmer je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Spodnje Dravsko polje (2006).

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Področje gozdnogospodarske enote je v celoti zajeto na Osnovni geološki karti SFRJ, list Maribor in Leibnitz, M = 1 : 100.000 s tolmačem. V geološki zgradbi so predvsem dravske naplavine (prod, pesek, glina), ki se pogosto kažejo v posameznih rečnih terasah.

Največjo kartirano enoto tvorijo rečne terase ob Dravi. Terasni material sestavlja prod, peščen prod, pesek, melj in peščena glina. Med terasnimi sedimenti prevladuje predvsem prod (70 %), ki mu sledita pesek (20 %) in peščena glina (10 %). Prodniki so v glavnem iz metamorfnih in magmatskih kamenin, v manjši meri pa tudi iz karbonatnih sedimentov. Sortiranost je slaba, velikost posameznih prodnikov pa spremenljiva, od nekaj centimetrov do par decimetrov. Po starosti pripadajo terasni sedimenti (posamezni nivoji) pleistocenu in holocenu. Na desnem bregu reke Drave je kartirana manjša kartografska enota aluvij, ki je aluvialna (holocenska) naplavina. Naplavine predstavljajo meljasto-glinasti in peščeni material, med katerim so pomešani prodniki. Material izhaja iz kamenin bližnje in daljne okolice in je zelo heterogen. Debelina naplavin znaša do nekaj metrov, kar je odvisno od velikosti in jakosti vodnega toka. Ob sami Dravi je kartiran povodenjski facies in facies korit - pesek prod. Povodenjski facies, oziroma plavljeno področje, kjer reka še danes poplavlja je mesto akumulacije meljasto-peščenega materiala, ki ponekod prehaja v organsko glino. V južnem in jugozahodnem delu gozdnogospodarske enote je še znatna kartografska enota peščena glina z lečami proda. Glina leži tu na peščeno prodnati podlagi. Barva gline je siva do sivo rjava in ima kroglasto krojitev. Ponekod vsebuje leče peščenega proda, ki so večinoma tanjše in se hitro izklinjujejo.

Prod je ponekod sprijet v plasti in leče rahlo vezanega konglomerata, debele od pol do enega metra. Konglomeratni vložki so predvsem na robovih teras.

Tla

Področje gozdnogospodarske enote je v celoti zajeto na Osnovni pedološki karti SFRJ, list Ptuj M = 1 : 50.000 s komentarjem.

Skladno z geološko kartografsko enoto rečne terase je na produ, pesku in peščeni glini razvit distrični ranker (80 %)-distrična rjava tla (20 %) na nekarbonatnem rečnem produ. Znotraj te, največje kartografske enote je nekaj manjših krp kartografske enote distrična rjava tla (80 %)-distrični ranker (20 %) na nekarbonatnem rečnem produ. Na aluviju so zopet skladno razvita obrečna tla, karbonatna, srednje globoka in globoka na peščeno prodnatem aluviju. V jugovzhodnem delu gozdnogospodarske enote se pojavljajo obrečna tla, karbonatna, srednje in globoko oglejena na peščeno prodnatem aluviju, ob sami Dravi in ob Ptujskem jezeru pa obrečna tla, karbonatna, plitva na peščeno prodnatem aluviju. V južnem in jugozahodnem delu gozdnogospodarske enote se pojavljata srednje močan hipoglej ali močan mineralni hipoglej.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Večina površine enote pripada kmetijski in primestni krajini. Gozdnata krajina v okolici Kidričevega zajema glavnino gozdov. Gozdnatost je 15,2 %.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

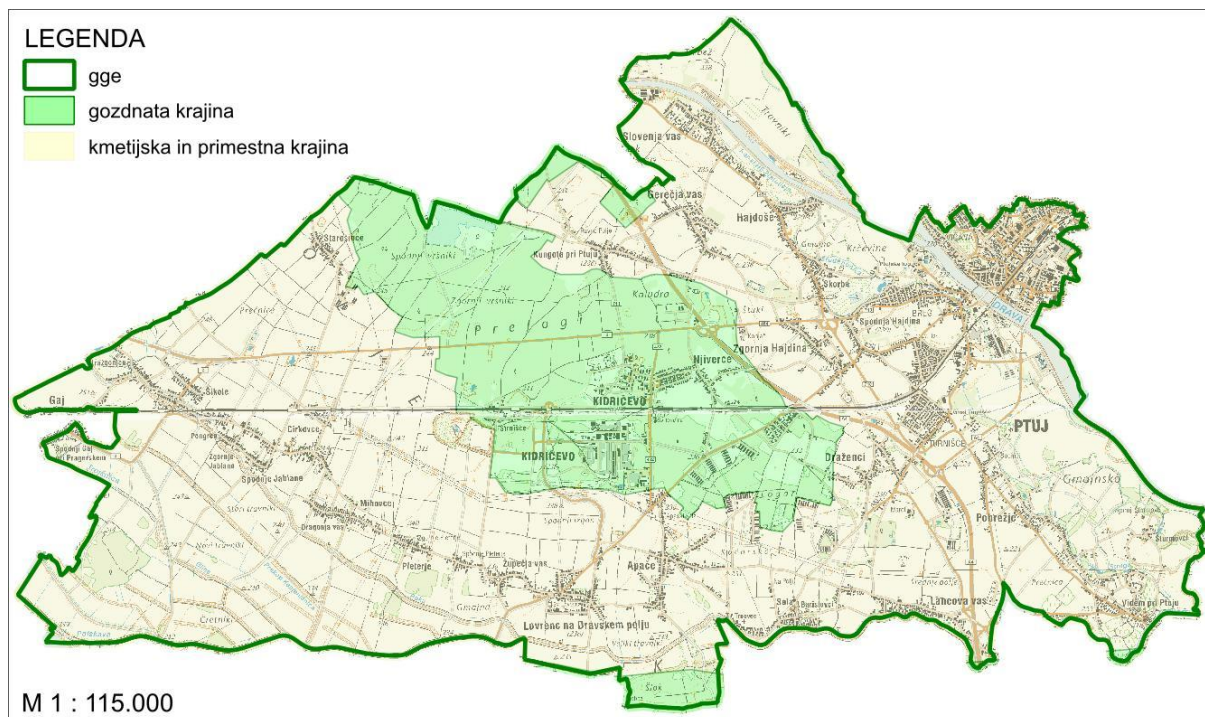
Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdna	0	0	-	0
Gozdnata	1.537,95	2.456,41	62,6	82,3
Kmetijska in primestna	331,26	9.825,68	3,4	17,7
Skupaj	1.869,21	12.282,09	15,2	100,0

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina GGE	12.282,09	100
Gozd	1869,21	15,2
Ostala gozdna zemljišča	27,63	0,2
- daljnovodi	27,63	0,2
Gozdni prostor	75,65	0,6
- zaraščajoče površine	50,01	0,4
- infrastrukturni objekti	25,64	0,2
Negozdni prostor	10.309,40	83,9
- zaraščajoče površine	28,90	0,2
- ostale površine znotraj gozda	10.280,50	83,7

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov. Deleži so prikazani z dvema decimalkama.

Karta 2: Krajinski tipi



1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Vegetacijski oris GGE z opisom gozdnih rastiščnih tipov (v nadaljevanju: GRT) je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Spodnje Dravsko polje 2016–2025 (2017) ter publikaciji Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021).

Območje GGE Spodnje Dravsko polje po fitogeografski razdelitvi Slovenije pripada subpanonskemu fitogeografskem območju (Wraber, 1969), po fitoklimatski razdelitvi pa predpanonskemu obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994).

Dravsko polje je tektonska depresija, nastala zaradi ugrezanja v pliocenu. Ker je reka Drava na to območje prinašala in odlagala velike količine fluvioglacialnega materiala (prod, pesek in glino), nižine ob Dravi prekrivajo diluvialne in aluvialne usedline.

Prvotno je Dravsko polje preraščal mešani gozd hrasta in belega gabra oziroma predpanonsko gradnovo belogabrovje. Gozd je bil v veliki meri izkrčen za potrebe kmetijstva, pozneje pa so opuščene njive in travnike ponovno zasadili z rdečim borom. Tako še danes prevladuje sekundarni gozd rdečega bora, ki smo ga glede na zeliščno plast uvrstili med kisloljubna gradnovo belogabrovja. Pogoste pa so tudi prehodne oblike med predpanonskim in kisloljubnim gradnovim belogabrovjem.

V nižinskem delu predstavljajo posebno skupino rastišč GRT obvodnega rastišča na občasno vlažnih rastiščih, kjer so se ob Dravi na aluvialnih nanosih razvila obrečna tla. Nerazvita obrečna tla vzdolž Drave poraščajo GRT Vrbovje s topolom, Grmičavo vrbovje (s pionirskimi grmastimi vrstami) ter Nižinsko črnojelševje, ki predstavlja primarni jelšev gozd. Rastlinje na teh rastiščih je stalno pod vplivom visoke talne vode, ki tla občasno tudi poplavlja. Rodovitnejša in bolj razvita obrečna tla, ki so bolj oddaljena od vodotokov, poraščajo GRT Nižinsko črnojelševje, ki predstavlja sekundarni jelšev gozd, Vezovje z ozkolistnim jesenom ter Dobovje in dobovo belogabrovje. Ta rastišča se pojavljajo tam, kjer se gladina podtalnice zniža do te mere, da vegetacija ni več pod neposrednim vplivom talne vode.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina rastišč / Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	159,79	8,5
511	Vrbovje s topolom	24,63	1,3
512	Grmičavo vrbovje	9,97	0,5
521	Nižinsko črnojelševje	125,19	6,7
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	183,63	9,8
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	157,32	8,4
532	Vezovje z ozkolistnim jesenom	26,31	1,4
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	736,74	39,4
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	736,74	39,4
24	Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	785,36	42,1
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	785,36	42,1
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	3,69	0,2
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	3,69	0,2
	Skupaj:	1.869,21	100,0

Obravnavana GGE v preteklosti fitocenološko ni bila kartirana. Pri terenskem delu opisov sestojev v letu 2025 so bili GRT določeni na ravni sestojev. Delno so bili povzeti iz preteklega gozdnogospodarskega načrta GGE Spodnje Dravsko polje (2017) ter korigirani s terenskimi opažanji.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Karta rastišč v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov in gozdnih združb

Opisani so samo najpomembnejši gozdni rastiščni tipi.

711 - Kisloljubno gradново belogabrovje

Latinsko ime: *Vaccinio myrtilli-Carpinetum*, syn.: *Quercu-Carpinetum* var. *Luzula*

Površina: 785,36 ha (42,1 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje prodnate terase.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Prodni rečni nanosi različnega porekla. Zaradi zelo propustnih tal so rastišča kljub zadostni količini padavin sorazmerno sušna.

Talni tip in matična podlaga: Distrični ranker in distrična rjava tla na nekarbonatnih prodnatih nanosih.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

Grmovna plast: navadni glog (*Crataegus laevigata*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), kalina (*Ligustrum vulgare*), bršljan (*Hedera helix*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus* sp.), jerebika (*Sorbus aucuparia*).

Zeliščna plast: dlakava bekica (*Luzula pilosa*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), belkasta bekica (*Luzula luzoloides*), zlata rozga (*Solidago virgaurea*), zajčji lapuh (*Mycelis muralis*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense subsp. vulgatum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), navadna regačica (*Aegopodium podagraria*), svinjska laknica (*Aposeris foetida*) itd. Na robnih območjih je pogost migalični šaš (*Carex brizoides*), ki je značilen za lokalno vlažnejša rastišča.

Rastiščni koeficient: 11.

543 - Predpanonsko gradново belogabrovje

Latinsko ime: *Pruno padi-Carpinetum betuli*, syn.: *Quercu-Carpinetum* var. *Hacquetia*

Površina: 736,74 ha (39,4 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje ravnice in blago nagnjene strmine gričevnatega obrobja.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Ravnine in položna pobočja vseh leg. Zmerno topla in zmerno vlažna rastišča.

Talni tip: Evtrična rjava tla na fluvioglacialnih nanosih in lapornatih peščenjaki.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), čremsa (*Prunus padus*).

Grmovna plast: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), bršljan (*Hedera helix*), brogovita (*Viburnum opulus*), dobrovita (*Viburnum lantana*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), čistilna kozja češnja (*Rhamnus cathartica*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus* sp.), iva (*Salix caprea*), navadni brin (*Juniperus communis*), navadni kloček (*Staphylea pinnata*).

Zeliščna plast: navadna rumenka (*Galeobdolon flavidum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), zimzelen (*Vinca minor*), podlesni črnilec (*Melampyrum nemorosum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria*

officinalis), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), zajčji lapuh (*Mycelis muralis*), itd.

Rastiščni koeficient: 11.

531 - Dobovje in dobovo belogabrovje

Latinsko ime: *Lonicero caprifolii-Quercetum roboris*, syn.: *Quercus roboris-Carpinetum*

Površina: 157,32 ha (8,4 %).

Razširjenost: Rahlo razgiban ali raven svet. Porašča nižinske terase vzdolž spodnjega dela potokov, širši deli dolin in manjših ravnin z visoko talno vodo.

Rastišče: Nadmorska višina do 350 m. Prevladujejo obrečna rastišča, ki so občasno poplavljenjena.

Talni tip: Razvita obrečna tla, psevdogleji ter oglejena tla. Nahajajo se na aluvialnih sedimentih.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: dob (*Quercus robur*), črna jelša (*Alnus glutinosa*), posamično čremsa (*Prunus padus*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), ostroplodni jesen (*Fraxinus oxycarpa*), lipovec (*Tilia cordata*).

Grmovna plast: navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), čremsa (*Prunus padus*), sinjezelena robida (*Rubus caesius*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), dolgopecljati brest (*Ulmus laevis*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*).

Zeliščna plast: navadna pižmica (*Adoxa moschatellina*), navadna regačica (*Aegopodium podagraria*), plazeči skrečnik (*Ajuga reptans*), podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), pegasti kačnik (*Arum maculatum*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), nedotika (*Cardamine impatiens*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), rušnata masnica (*Deschampsia caespitosa*), bodičasta glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), migalični šaš (*Carex brizoides*), navadni gozdni koren (*Angelica sylvestris*), barvilna košeničica (*Genista tinctoria*), kobulasta škržolica (*Hieracium umbellatum*), mehki osat (*Cirsium oleraceum*) itd.

521 - Nižinsko črnojelševje

Latinsko ime: *Carici brizoidis-Alnetum glutinosae*, *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*, syn.: *Alnetum glutinosae* s.lat.

Površina: 125,19 ha (6,7 %).

Razširjenost: Pojavljajo se v nižinskem pasu na vlažnih in zamočvirjenih rastiščih ter ob vodotokih, na razvitih oglejenih tleh.

Rastišče: Na zelo vlažnih in globokih tleh, ki so redno in dolgotrajno poplavljenjena se pojavlja primarno črnojelševje (*Carici elongatae-Alnetum glutinosae*). V GGE se pojavlja v Turnišču in Pongercah. Rastišča sekundarnih, oziroma drugotnih jelševih gozdov (*Carici brizoides-Alnetum glutinosae*), so relativno vlažna in jih le občasno poplavlja talna ali poplavna voda. Sestoji sekundarnih jelševij se sekundarno razvijejo na dobovih rastiščih.

Talni tip: Razvita obrečna tla, psevdogleji ter oglejena tla. Nahajajo se na aluvialnih sedimentih.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: črna jelša (*Alnus glutinosa*), posamično čremsa (*Prunus padus*), dob (*Quercus robur*), dolgopecljati brest (*Ulmus laevis*), poljski brest (*Ulmus minor*) in ozkolistni jesen (*Fraxinus angustifolia*).

Grmovna plast: črna jelša (*Alnus glutinosa*), čremsa (*Prunus padus*), ozkolistni jesen (*Fraxinus angustifolia*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna

krhlika (*Frangula alnus*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), navadni glog (*Crataegus laevigata*) in črno grozdčevje (*Ribes nigrum*).

Zeliščna plast: navadna kalužnica (*Caltha palustris*), močvirski silj (*Peucedanum palustre*), grenkoslad (*Solanum dulcamara*), plazeča zlatica (*Ranunculus repens*), močvirska lakota (*Galium palustre*), razni šaši itd.

Rastiščni koeficient: 8.

1.1.8 Živalski svet

GGE Spodnje Dravsko polje leži v južni polovici Dravskega polja, ki je geografsko in ekološko gledano zaokrožena celota. Zato je smiselno in potrebno živalski svet v tej gozdnogospodarski enoti in njegovo življenjsko okolje obravnavati širše, najmanj vsaj kot sestavni del celotnega Dravskega polja.

Dravsko polje je ravnina, ki se razprostira na nadmorski višini med 200 in 300 metri, med reko Dravo na vzhodu, Haložami na jugu in Pohorjem na severu ter zahodu. Gozdnatost omenjenega prostora je majhna, odločilni pečat pa mu daje intenzivno kmetijstvo na velikih kompleksih. Slednje ima tudi največji vpliv na življenje prostoživečih divjih živali na tem območju. Monokulture poljščin so zasejane na velikih kompleksih, posledica tega pa je, da je prehranska kapaciteta za živalski svet določen del leta majhna; velike spremembe se dogajajo v kratkih časovnih intervalih, v času žetve so velike površine naenkrat gole in na njih ni možnosti za prehrano in kritje prostoživečim divjim živalim. Agro in hidromelioracije in intenzivno kmetijstvo so tudi glavni vzroki sprememb v krajinskem izgledu Dravskega polja – številne žive meje, potoki in meandri so domala izginili, s tem pa je izginil oz. se je skrčil tudi življenjski prostor za mnogo živalskih vrst. Vse omenjeno se seveda odraža tudi na vlogi in pomenu, ki ga ima gozd v obravnavanem prostoru. Številne negativne vplive intenzivnega kmetijstva, najsi gre za izgled krajine, življenjski prostor prostoživečih živali, onesnaževanje podtalnice, erozijo, lahko dokaj uspešno blaži le gozd skupaj z gozdnim robom.

Posebno vlogo v območju imata reka Drava in Dravsko Polje. Poplavno območje in nižinski tok Drave je kompleksen ekosistem z veliko pestrostjo habitatov in vrst, življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, evropsko pomemben selitveni koridor in prezimovališče ptic. Iz osrednjega dela Dravskega Polja poteka več koridorskih trakov proti zahodu v smeri Pohorja, proti jugu v smeri Dravinje in Halož in proti vzhodu v smeri Drave. Območje ima poudarjeno funkcijo ekološkega koridorja in povezovalnega območja med Alpami in Panonsko nižino.

Srnjad je edina vrsta parkljaste divjadi, ki je v območju enote redno prisotna. Značilnosti prostora in naravne razmere pogojujejo, da je način življenja srnjadi nekoliko drugačen od načina življenja le-te v pohorskih ali haloških območjih. Veliki agrokompleksi dajejo srnjadi hrano in kritje le od aprila do septembra. Z vidika pestrosti prehrane so mnogo primernejše manjše njive zasejane z različnimi kmetijskimi kulturami. Na velikih njivah je prehrambena ponudba mnogo skromnejša; poleti in jeseni pa se žetev opravi v vsega nekaj dneh in te površine več ne nudijo hrane in kritja. Takrat se srnjad umakne v gozd kjer najde zadostne količine hrane. Glavni vir prehrane nudijo robida in mehki listavci ter trave, ki jih je še posebej v izobilju tam, kjer se v gozdu iz različnih razlogov (lubadar, snegolom) pojavljajo manjše gole površine na katerih je povečan dotok svetlobe do tal. Te površine hkrati s hrano, nudijo srnjadi tudi primerno kritje.

Jelenjad je v enoti le prehodna vrsta divjadi. Občasno so prisotni predvsem mlajši osebki obeh spolov, ki so del populacije pohorske jelenjadi.

Divji prašič se na območju pojavlja redno, predvsem v jesenskem času prihaja iz sosednjih Halož po hrano na velike komplekse posejane s koruzo.

Poljski zajec je v enoti prisoten v mnogo manjšem številu kot pred dvema ali tremi desetletji. Še posebno v zimskem času, ko so poljske površine puste in ne nudijo niti hrane niti kritja, si poljski zajec najde ugodne življenjske pogoje v gozdnih kompleksih.

Fazan v enoti počasi izgublja svoj življenjski prostor. Kot tipična remizna divjad se najbolj počuti v manjših gozdičkih med polji, živih mejah, opustelih gramoznicah pa tudi na gozdnem robu. Veliki gozdni kompleksi za fazana niso primerni.

Od zveri je najpogostejša lisica, ki se je po tem, ko jo je v preteklosti prizadela steklina, ponovno namnožila. Kuna belica in kuna zlatica sta v zadnjem desetletju prav tako številčnejši. Jazbec je prisoten povsod v večjih gozdnih kompleksih, številčnost pa se ne povečuje.

Ujede in sove so precej pogoste. Kragulj je med ujedami najbolj redek, kanje pa so številčnejše.

V GGE najdemo še vrsto manjših žužkojedih sesalcev kot so ježi, krti, rovke, miši, netopirji.

V GGE so prisotne številne vrste ptic, ki so v določenem delu življenjskega ciklusa vezane na gozd oz. na prostor v katerem ima gozd pomembno vlogo. Glavno nahajališče vseh teh vrst je reka Drava s svojimi pritoki v severovzhodnem delu enote in Polskava s pritoki na jugu enote.

Za prehrano, gnezdenje in kritje je za te številne vrste gozd z gozdnim robom zelo pomemben.

Kot že omenjeno, se v GGE pojavlja veliko število vrst. Opisane so le nekatere pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice ..., 2025) in najpomembnejše vrste divjadi oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata*
Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Celotno območje GGE	Travišča, polodprt gozdni prostor, ustrezna dolžina gozdnega roba.	Ugodno
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov.	Ugodno
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov; opuščeni kmetijski objekti.	Manj ugodno
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdovi z malo motnjami.	Manj ugodno
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Celotno območje GGE	Travniki, njive, omejki.	Manj ugodno
Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	Celotno območje GGE	Travniki, njive, omejki.	Manj ugodno
Siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	Celotno območje GGE	Agrarna krajina in smetišča.	Ugodno

Opomba: *Ocena stanja habitata je podana na podlagi podatkov o odvzemu posamezne vrste in izkustveno.

V Preglednici 6 so opisane pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000.

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Metulji			
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	SI3000220 Drava	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Hrošči			
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000220 Drava	Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala) ... Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000220 Drava	11 do 15 mm velik hrošček s podolgovatim, paralelnim in sploščenim telesom. Glava, ovratnik in pokrovke so izrazito rdeče barve, noge in tipalnice pa so črne. Glava je nagrbčena, ovratnik in pokrovke pa so rebrasti. Vrsta živi najraje pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). V obeh razvojnih fazah se prehranjuje plenilsko, ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Slednje najdemo pogosto skupaj z ličinkami kozličkov, s katerimi se tudi hranijo. Razvoj traja dve leti ali	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		več. Vrsto ogroža način gospodarjenja z gozdovi, pri katerem se stara in umirajoča drevesa odstranjuje.	
Dvoživke			
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000220 Drava	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglaša se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebkii so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000220 Drava	Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi. Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Sesalci			
Bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000220 Drava	Z okoli 20 kg (do 30 kg) telesne teže je največji evropski glodavec. Okoli 70 cm dolgo valjasto telo je pokrito z gostim kožuhom, katerega spodnja plast je vodo-odporna, saj bober preživi večino časa v ali ob vodi. Pri plavanju uporablja veslast, okoli 30 cm dolg rep in noge, ki imajo med prsti plavalno kožico. Kadar ga preplašimo z repom plosko udari po površini vode, preden se potopi in odplava stran. Pod vodo lahko ostane do 15 minut. V brežini jezera, reke, potoka ali v močvirju si izkoplje rove v katerih preživi neugodno zimo in koti mladiče, zaradi česar potrebuje dovolj visoke ilovnate brežine (najmanj 1,5 m). Bobrova družina potrebuje od 3 do 50 km brežine, porasle z visokimi vrbami in topoli manjšega premera (manj kot 8 cm), debelejša drevesa (več kot 20 cm) so zanje manj primerna. Primerne so še: topol, breza, leska, češnja in hrasti, bezga bober ne uživa. Prisotnost bobrov pa najlažje opazimo po značilno obzrtih in podrtih manjših drevesih na obrežju.	FV** ugodno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		Bolj občutljiv za anorgansko kot organsko onesnaženje, moteči ali uničujoči so tudi fizični vplivi na življenjski prostor (obdelovanje ali paša na površinah neposredno ob vodi, čiščenje brežin in podobno). Življenjski prostori morajo biti z vodnimi potmi povezani med seboj.	
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	SI3000220 Drava	Večino časa preživijo v vodi, vendar se prav tako znajdejo na kopnem. Vodotok mora imeti razčlenjene brežine –številni mrtvi rokavi, zalivi, polotoki, tolmini, sipine. Hrana: žabe, raki, ribe, dvoživke, polži, žuželke, obvodni ptiči in majhni sesalci. Del obrežja mora imeti sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) ki služi kot prostor za počitek in razmnoževanje, kmetijska raba zemlje ob reki ne sme biti intenzivna.	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Ptice			
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000011 Drava	Črna štoklja je precej redkejša in živi bolj skrito življenje kot njena sestrška vrsta, bela štoklja. V zraku jo od čapelj ločimo po iztegnjenemu vratu, od bele štoklje pa po popolnoma temni glavi, vratu, in perutih. Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogostejše belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepredeni s potočki in manjšimi močvirji. Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasadah, vlažnih travnikih, ob stoječih in tekočih celinskih vodah. Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila. Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000011 Drava	Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000011 Drava	Samec belovratega muharja ima belo čelo, ovratnik, grlo, prsi, trebuh in veliko belo liso v perutih, ostali deli so črni, samica je sivih odtenkov. Prebiva v odprtih listnatih gozdovih, pri nas v poplavnih hrastovo-belogabrovih, redkeje v visokodebelnih sadovnjakih. Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, ponavadi visoko nad tlemi. Nekateri samci istočasno gnezdiijo z dvema samicama. Na območjih sobivanja so znane občasne hibridizacije s črnoglavim muharjem. Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka V dela države. Ogrožata ga izsuševanje poplavnih gozdov in intenzivno gospodarjenje z njimi	UNK*** neznan trend na območju POV Drava

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		(odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).	
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	<u>SI5000011 Drava</u> <u>SI5000027 Črete</u>	Belorepec je velik orel z velikim svetlo rumenim kljunom, v letu pa so najbolj opazna njegova široka, oglata krila in kratek klinast rep. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava UNK*** neznan trend na območju POV Črete
črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	<u>SI5000011 Drava</u> <u>SI5000027 Črete</u>	Črni škarnik je do 60 cm velika ujeda. Zgornji del telesa je rjav, glava in spodnji del pa nekoliko svetlejši. Noge so rumene s črnimi kremplji. Njegov habitat je odprta kulturna krajina s posameznimi skupinami dreves, pogosto v bližini voda. Gnezdi na visokih drevesih. Prehranjuje se z mrhovino, predvsem ribami. V Sloveniji redko gnezdi.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava UNK*** neznan trend na območju POV Črete
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>SI5000011 Drava</u>	Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. Naseljuje odprte gozdovi s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrlji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine 40 cm). Osje želo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
Pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>SI5000011 Drava</u>	Pivka ima siv trebuh, zelene peruti, rumenkasto zeleno trtico in črn brk, samec pa poleg tega še majhno rdečo kapo. Ime je dobila po oglašanju »piu-piu-piu«, katerega ton proti koncu pada. Naseljuje mešane in listnate gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	UNK*** neznan trend na območju POV Drava
plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	<u>SI5000011 Drava</u>	Plašica ima sivo glavo, črno očesno masko, kostanjevo rjav hrbet in rjav trebuh. Prebiva v grmovno-drevesni vegetaciji ob rekah, potokih, kanalih, v močvirjih, trstiščih, pomešanih z visokimi zelmi, tamariskami, vrbami in topoli. Gnezdo je mošnja s cevastim vhodom na vrhu, ki visi z vilasto razcepljenih vej, ponavadi nad vodo. Zgrajeno je iz trave, živalskih dlak, dlačic	UNK*** neznan trend na območju POV Drava

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		rogozovih semen, vrbovih in topolovih mačic. Hrani se z jajci, ličinkami in odraslimi žuželkami ter pajki, izven gnezditvene sezone tudi s semeni topolov, vrb in trsta. V severnem delu gnezditvene razširjenosti je selivka (prezimuje v JZ in J Evropi), v južnem pa stalnica. V Sloveniji je redka gnezdila vrbovo-topolovih sestojev. Ogroža jo uničevanje mokrišč (obrečni vrbovi sestoji, trstišča).	

VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019- 2020 (***)

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov je bila ugotovljena s pomočjo terenskih ogledov, ortofoto in satelitskih posnetkov, zemljiško-katastrskega načrta, digitalnega modela reliefa in digitalnega modela krošenj. Zmanjšala se je za 21,74 ha oz. za 1,1 %.

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 68,5 %, državnih gozdov je 31,5 %. Zasebnih posesti je 1260 in je večinoma drobna s povprečno velikostjo 1,02 ha. Zasebnih posesti, ki merijo nad 5 hektarjev je le 28 in te predstavljajo zgolj 26,9 % gozdnih površin. Število posesti je nekaj manjše kot pred desetletjem in tako je malenkost večja njihova povprečna površina.

Analiza posestne strukture temelji na grafičnem preseku gozdnih sestojev in zadnjega razpoložljivega ZKN-ja. Izračun posestne sestave po solastnikih je zaradi odstonosti podatkov (varstvo osebnih podatkov) poenostavljen na način, da se je solastnikom posesti pripisalo enake lastniške deleže.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi (ha)	Državni gozdovi (ha)	Skupaj (ha)
Površina gozda	1.281,23	587,98	1.869,21
Delež (%)	68,5	31,5	100,0

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina (ha)	Delež (%)	Pov. posest (ha)
do 1 ha	928	373,05	29,1	73,7
1 do 5 ha	304	563,97	44,0	24,1
5 do 10 ha	19	125,75	9,8	1,5
10 do 30 ha	7	102,13	8,0	0,6
30 do 100 ha	2	116,33	9,1	0,2
nad 100 ha	0			
Skupaj:	1260	1281,23	100,0	1,02

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Število lastnikov s solastniki	Sestava v %			
		po številu posestnikov		po gozdni površini	
		% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	2039	87,8	87,8	43,6	43,6
1 do 5 ha	265	11,4	99,2	36,5	80,0
5 do 10 ha	12	0,5	99,7	6,6	86,6
10 do 30 ha	4	0,2	99,9	4,3	90,9
30 do 100 ha	2	0,1	100,0	9,1	100,0
nad 100 ha	0				
Skupaj:	2322	100,0		100,0	

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Leto 2016		Leto 2026		
	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	944	73,1	928	29,1	928
1 do 5 ha	325	25,2	304	44,0	1232
5 do 10 ha	16	1,2	19	9,8	1251
10 do 30 ha	5	0,4	7	8,0	1258
30 do 100 ha	2	0,2	2	9,1	1260
nad 100 ha					
Skupaj	1292	100,0	1260	100,0	

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

GGE Spodnje Dravsko polje zajema pretežno ravninske predele Dravskega polja, kjer zaradi izrazite kmetijske rabe prostora prevladuje značaj agrarne krajine. Zaradi dobre prometne dostopnosti je območje gosto prepleteno s cestnim omrežjem, ki je pretežno javnega značaja, hkrati pa pomembno služi tudi potrebam gospodarjenja z gozdovi in transportu lesa. Glavni prometni osi predstavljata državna cesta Ptuj–Pragersko ter cesta Maribor–Gruškovje, na kateri se navezuje večina ostale prometne infrastrukture na območju enote.

Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 41,5 m/ha, kar kaže na zelo dobro odprtost gozdnega prostora. V primerjavi s preteklimi ureditvenimi obdobji se odprtost postopoma povečuje predvsem zaradi nadaljnjega razvoja lokalne prometne infrastrukture, rekonstrukcij občinskih cest ter izboljšane evidentiranja prometnic v digitalnih evidencah. Številne nekdanje poljske in vaške poti danes omogočajo dostop tudi za potrebe izvajanja gozdarskih del in transport lesa.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	4,8	0,0	4,8	2,5
Javne ceste	72,9		397,1	39,0
Skupaj	77,7		401,9	41,5

Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste.

Vse evidentirane gozdne ceste ležijo v občini Kidričevo in odpirajo predvsem državne gozdove. Glede na namen rabe in tehnične elemente so razvrščene v kategorijo G3, kamor sodijo gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozdov in na katerih prevladuje promet za potrebe gospodarjenja z gozdovi.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v GGE

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120728	Grajsko	1.723
120730	Župečja vas–Kungota	1.798
120731	Strmec–Trebež	1.290
Skupaj		4.811

Odprtost z gozdnimi vlakami znaša 71,6 m/ha. Skupna dolžina vlak je 133,8 km.

Zaradi dobre odprtosti gozdov, ravninskega reliefa in večinoma nezahtevnih terenskih razmer v enoti prevladuje mehanizirano spravilo lesa po tleh. Največji delež spravila poteka pri pravilnih razdaljah med 200 in 400 m, kar omogoča učinkovito izvajanje sečnje in spravila ob razmeroma ugodnih proizvodnih stroških.

Spravilo z žičnico je predvideno le na manjšem območju gozdnega kompleksa pri gradu Turnišče, kjer so zaradi zamočvirjenih tal, mehkih terenov ter številnih vodnih strug pogoji za traktorsko spravilo neustrezni. Na teh površinah bi spravilo po tleh lahko povzročilo večje

poškodbe tal in poslabšanje ekoloških razmer, zato je uporaba žičniških sistemov primernejša in okoljsko sprejemljivejša rešitev.

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa še vedno prevladuje uporaba kmetijskih traktorjev različnih tipov in starosti, pogosto z omejeno prilagojenostjo za delo v gozdu. Najpogosteje se uporabljajo traktorji opremljeni z eno - ali dvobobenskimi vitli različnih proizvajalcev. V primerjavi s preteklim obdobjem je opazno povečanje deleža sodobneje opremljenih traktorjev s pogonom na vsa kolesa, daljinsko vodenimi vitli ter boljšo zaščitno opremo za delo v gozdu.

Gozdarske prikolicе s hidravličnimi nakladalnimi napravami so ustaljen in pogosto uporabljen način spravila in prevoza gozdnih lesnih sortimentov v zasebnih in državnih gozdovih. Njihova uporaba pomembno prispeva k večji učinkovitosti dela, zmanjšanju fizičnih obremenitev delavcev ter boljšemu izkoristku pri transportu lesa. V državnih gozdovih se poleg tega uporabljajo tudi sodobni prilagojeni gozdarski traktorji in specializirana mehanizacija za sečnjo ter spravilo lesa.

V zadnjem ureditvenem obdobju je opazen trend povečevanja deleža strojne sečnje ter spravila lesa s sodobnimi zgibnimi polprikolici oziroma forwarderji, predvsem v državnih gozdovih in na bolje odprtih zasebnih posestih. Razvoj sodobne gozdarske mehanizacije omogoča hitrejše, varnejše in učinkovitejše izvajanje del, hkrati pa ob ustrezni organizaciji in uporabi v primernih vremenskih razmerah zmanjšuje poškodbe sestojev in tal. Zaradi ravninskega terena in dobre prometne odprtosti so pogoji za uporabo sodobnih strojnih tehnologij v enoti razmeroma ugodni.

Preglednica 13/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1.200m	nad 1.200m
S traktorjem	1.849,36	98,9	38,2	50,3	11,5	0,0	0,0	0,0
Z žičnico	19,85	1,1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.869,21	100,0	37,8	50,9	11,3	0,0	0,0	0,0

Opomba: Prikazana površina gozdov ne vključuje gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Na območju GGE je poseljenost dokaj enakomerna. Prevladujejo manjši zaselki in naselja; izstopajo večja urbana središča Ptuj, Kidričevo, Hajdina in Videm, kjer so tudi sedeži občin. Večja naselja na tem območju so še Slovenja vas, Hajdoše, Skorba, Sela, Lovrenc na Dravskem polju, Cirkovce, Šikole, Starošince ter Kungota pri Ptuj. Značilna je panonska poselitev ob cestah. Večji del GGE Spodnje Dravsko Polje leži v kmetijski krajini. Kmetijska proizvodnja temelji na poljedelstvu in perutninarstvu. Na Ptuj je sedež Perutnine Ptuj, proizvodni obrati (farme, hladilnica, mešalnica, kafilerija), pa na območju celotne gozdnogospodarske enote.

Osrednji del GGE predstavlja večji kompleks gozdov, ki spada v gozdnato krajino. Na robu gozdnega kompleksa leži naselje Kidričevo. V Kidričevem je razvita proizvodnja aluminija, tovarna Talum. Pomembno je tudi podjetje Boxmark.

Večina gozdov je v lasti kmetov in pol kmetov. Gozdarstvo predstavlja skoraj izključno dodatno gospodarsko dejavnost in dopolnilni vir dohodka za lastnike gozdov.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti povezane s prostorom

1.5.1 Lovstvo

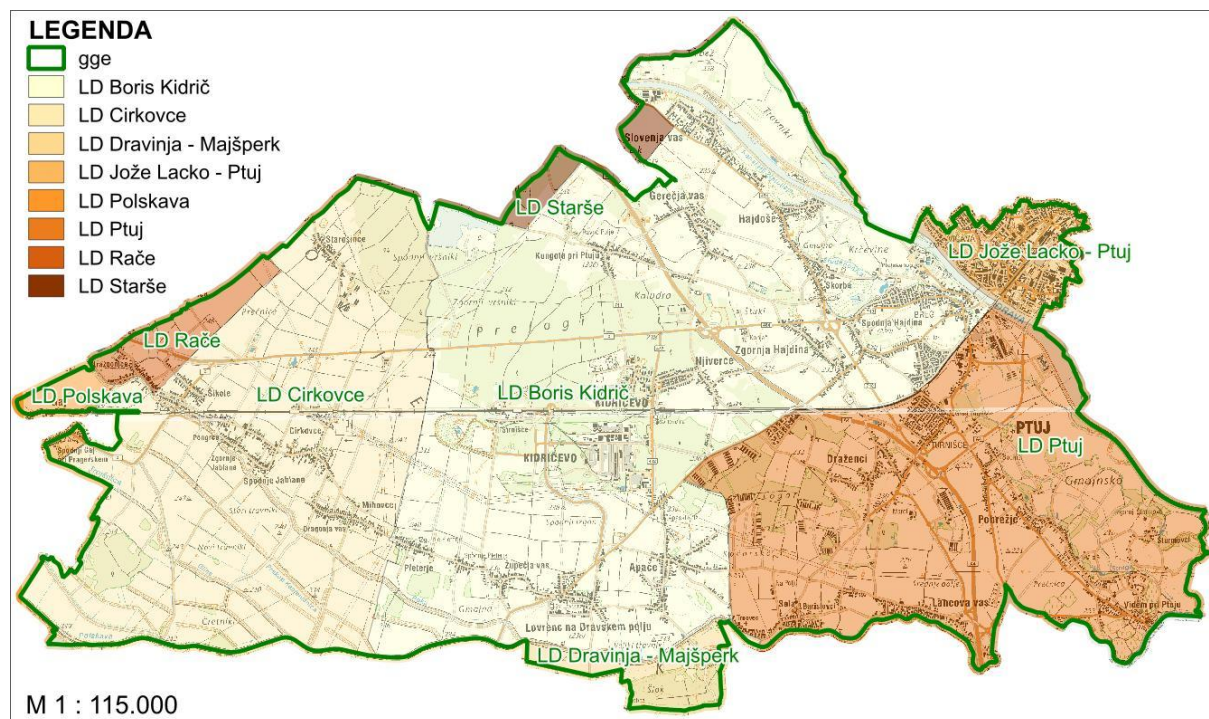
Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
1018	STARŠE	37,09	
1019	RAČE	1,15	
1518	BORIS KIDRIČ	1.178,87	
1519	PTUJ	246,02	
1522	DRAVINJA - MAJŠPERK	79,44	
1523	CIRKOVCE	326,64	
	Skupaj	1869,21	

Od prostoživečih živali, ki jih je dovoljeno loviti in so na seznamu divjadi, je v GGE ekološko in ekonomsko najpomembnejša vrsta srnjad. Ostale vrste parkljaste divjadi se redko pojavijo (divji prašič, jelenjad, muflon in damjak). Od malih vrst divjadi so prisotne šakal, lisica, jazbec, kuna zlatica in kuna belica, poljski zajec, fazan, raca mlakarica, sraka, šoja in v zadnjem obdobju vse številčnejša siva vrana.

Na območju GGE z divjadjo načrtno upravlja osem upravljavcev lovišč, in sicer: Starše, Rače in Polskava iz X. Slovensko goriškega lovsko upravljalkega območja (LUO), Jože Lacko-Ptuj, Boris Kidrič, Ptuj, Dravinja-Majšperk in Cirkovce iz XV. Ptujsko-Ormoškega LUO.

Karta 3: Pregledna karta lovišč



1.5.2 Kmetijstvo

GGE Spodnje Dravsko polje zajema celotno območje občin Kidričevo in Hajdina ter le manjši del občin Ptuj in Videm. Zaradi tega smo se pri analizi in opisu demografskih ter kmetijskih podatkov osredotočili predvsem na statistične podatke v občini Kidričevo in Hajdina, ki predstavljata večinski del obravnavanega območja.

Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT, 2026)

Naselje	število kmetijskih gospodarstev		površina kmetijskih zemljišč (ha)		njive (ha)		travniki in pašniki (ha)		trajni nasadi (ha)	
	2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020
občina Kidričevo	405	341	4.149	4.106	3.753	3.871	390	227	5	8
občina Hajdina	174	162	1.241	1.304	1.122	1.200	112	88	7	16

1.5.3 Poselitev

Poselitev v Spodnjem Podravju je značilna za ravninski prostor Dravskega polja, saj je večina prebivalstva naseljena v strnjenih naseljih ob pomembnejših prometnicah in urbanih središčih. Razvoj poselitve je povezan z ugodnimi reliefnimi razmerami, ki omogočajo razvoj prometne infrastrukture, intenzivnega kmetijstva ter gospodarskih dejavnosti. Pomembno razvojno središče območja predstavlja Kidričevo, katerega razvoj je bil po drugi svetovni vojni tesno povezan z industrializacijo, predvsem z razvojem industrijskih obratov in železniške infrastrukture ob progi Ptuj–Pragersko. Industrijska cona Kidričevo tudi danes predstavlja pomembno zaposlitveno območje v širši regiji.

Preglednica 16: Demografski kazalniki po občinah (SI-STAT, 2026)

Naselje	Število prebivalcev		Gostota naseljenosti (preb./km ²)		Povprečna starost (let)		Indeks staranja* (%)		Naravni prirast** (%)	
	2016	2025	2016	2024	2016	2025	2016	2025	2016	2024
občina Kidričevo	6.449	6.673	90	92	44	45	137	155	3	-16
občina Hajdina	3.712	4.059	170	184	43	45	129	164	5	-9

Opomba*: Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100.

Opomba**: Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem letu.

Statistični podatki za občini Hajdina in Kidričevo, le-ti zasedata tri četrtine gozdnogospodarske enote, kažejo na razmeroma stabilen demografski razvoj v obdobju 2016–2025. V obeh občinah se je število prebivalcev rahlo povečalo, izraziteje v občini Hajdina, kar se odraža tudi v povečanju gostote naseljenosti. Takšen razvoj je povezan predvsem z selitvijo prebivalstva v obmestna območja Ptuja in ugodno prometno lego, saj veliko ljudi dnevno migrira na delo v večja zaposlitvena središča, kot so Maribor, Ptuj in Kidričevo. Kljub rasti prebivalstva se v obeh občinah kaže proces staranja prebivalstva. Povprečna starost se je povečala, prav tako indeks staranja, kar pomeni povečevanje deleža starejšega prebivalstva glede na mlajše starostne skupine. Naravni prirast, ki je bil leta 2016 v obeh občinah še pozitiven, je do leta 2024 postal negativen, kar kaže na zmanjševanje rodnosti in splošne demografske spremembe, značilne za širši slovenski prostor.

1.5.4 Infrastruktura

Prometnice v GGE so dobro razvite in so pomembne za regionalno povezljivost Spodnjega Podravja. Območje prečka glavna prometna smer avtoceste Maribor - Zagreb (A4) ter regionalni cesti Maribor – Podlehnik in Ptuj-Pragersko, po slednji smeri poteka tudi železniška povezava. Območje je še dodatno dobro preprejeno z mrežo lokalnih in občinskih cest, ki povezujejo naselja, kmetijske površine in gospodarske cone. Zaradi goste splošne prometne infrastrukture je gozdni prostor močno preprejen, zato je gozdnih prometnic v tej GGE razmeroma malo.

Eden največjih prometnih projektov v Spodnjem Podravju v zadnjih letih je bila obvoznica Kidričevo, katere gradnja se je zaključila leta 2023. Nova obvoznica je dolga približno 4 kilometre in povezuje glavno cesto Šikole–Hajdina z regionalno cesto Majšperk–Kidričevo. Trasa poteka vzhodno od naselja Strnišče in zahodno od industrijskega območja podjetja Talum, kjer so bile pred tem gozdne površine. Glavni namen obvoznice je bil preusmeriti

predvsem tovorni promet iz središča Kidričevega ter izboljšati prometno varnost in kakovost bivanja prebivalcev.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

GGE zaznamujejo številne aktivnosti v prostoru, ki bolj ali manj vplivajo na gospodarjenje z gozdovi. Pomemben vpliv ima gramoznica Pleterje, iz katere se intenzivno izvažajo gramoz. Površina gramoznice se vztrajno širi in s tem prihaja do krčenja bližnjih gozdov in spremembe rabe tal. V zadnjem ureditvenem obdobju se je zaradi širjenja gramoznice izkrčilo dobrih 34 ha gozdov. Na zmanjšanje površine gozdov pomembno vpliva tudi strelišče Apače, kjer je Ministrstvo za obrambo v letu 2024 izkrčilo dobrih 8 ha gozdov za izgradnjo novega strelišča in vadbišča. Strelišče bo osrednje vadbišče za streljanje Slovenske vojske na območju vzhodne Slovenije. Na območju GGE je prisotna večja energetska infrastruktura, ki vključuje številne visokonapetostne daljnovode, toplovod v Kidričevem ter plinovodno omrežje. V letih 2018 -2022 je bil zgrajen daljnovod Cirkovce–Pince, gre za enega novjših in najpomembnejših 400 kV prenosnih vodov v Sloveniji, ki je pomembno okrepil povezavo slovenskega elektroenergetskega sistema z Madžarsko. Daljnovod na območju te GGE ni bil umeščen v gozdne površine, zato ne predstavlja bistvenega vpliva na gospodarjenje z gozdovi.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Gospodarska struktura območja Spodnjega Podravja temelji na prepletanju industrije, storitev, turizma in kmetijstva, ob dobri prometni povezanosti in bližini mesta Ptuj. Med pomembnejšimi gospodarskimi nosilci je Perutnina Ptuj, ki predstavlja ključno živilsko-predelovalno podjetje in pomembnega zaposlovalca. Kidričevo je pomembno industrijsko-proizvodno središče, kjer ima ključno vlogo podjetje Talum, ki predstavlja osrednji nosilec industrijskega razvoja v občini. Poleg tega so v območju prisotna tudi različna proizvodna in predelovalna podjetja, ki temeljijo na ugodni prometni in energetske infrastrukturi. Turizem temelji predvsem na termalni in rekreacijski ponudbi. Ključno vlogo imajo Terme Ptuj ter rekreacijsko območje Green Lake Kidričevo. Dodatno ponudbo dopolnjuje karting proga v Zlatoličju, ki predstavlja športno-rekreacijsko infrastrukturo širšega lokalnega pomena.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza;

dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

V gozdnogospodarski enoti prevladuje srednja požarna ogroženost (1.280,69 ha gozdov), manj je gozdov z veliko požarno ogroženostjo (368,82 ha) in z majhno požarno ogroženostjo (219,70 ha). Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v GGE ni.

Preglednica 17: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah ter odsekih

Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina gozda (ha)	Odseki
045-Kidričevo	394	Gerečja vas	59,02	2B, 3A, 3B, 3J
	424	Apače	55,81	16E, 16F
	425	Lovrenc na Dravskem polju	85,06	17C, 18A, 18D, 18E
	426	Župečja vas	53,36	20B, 20E, 21A, 21E
	427	Pleterje	50,14	23A, 23B, 23C, 23F, 23G
	435	Šikole	3,17	31C
	skupaj		306,56	
135-Videm	421	Lancova vas	1,78	31C
	422	Sela	0,94	13E
	skupaj		2,72	
159-Hajdina	396	Skorba	17,92	13E
	397	Hajdina	41,62	7A, 7D, 8C, 8H
	skupaj		59,54	
Skupaj			368,82	

Zaradi podnebnih sprememb, ki prinašajo vedno višje temperature in vedno daljša sušna obdobja, se bo v prihodnje prav gotovo povečevala tudi požarna ogroženost gozdov.

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november - marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih obdobj, zlasti zažiganje travišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

V preteklem desetletnem obdobju smo v gozdnogospodarski enoti zabeležili en gozdni požar na površini 0,48 hektarja (odsek 16 F, marec 2016). Vzrok požara je bila uporaba vojaškega strelišča.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

GGE Spodnje Dravsko Polje je razdeljena na 35 oddelkov. V oddelkih 33 in 34 ni gozdov. Odsekov je 189, povprečna površina odseka meri 9,89 ha. Oddelki so oblikovani znotraj triindvajsetih katastrskih občin. Meje ureditvenih enot potekajo znotraj katastrskih občin, praviloma po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki) in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da ne sekajo parcelnih mej. V odsek so praviloma združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi).

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v GGE Spodnje Dravsko Polje je v pristojnosti dveh krajevnih enot Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor in sicer krajevne enote Ptuj in krajevne enote Haloze. Območje GGE pokriva revirja Savinjsko (KE Haloze) in Ptuj (KE Ptuj).

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozda so določene z ZG (1993 in nasl.) in podrobneje opredeljene v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Tehnična navodila za kartiranje funkcij gozdov so vključena v Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2023). Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so še Gozdnogospodarski načrt GGO Maribor 2021–2030 (2023), Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Spodnje Dravsko polje (2025) (vključeni so objekti naravne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje letnih programov dela obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda z vidika varstva kulturne dediščine (2017), Register nepremične kulturne dediščine (vključeni so objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Spodnje Dravsko polje (2025), Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025) ter terenski opisi.

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali različne zahteve uporabnikov prostora, so bile pri izdelavi GGN, poleg ovrednotenja funkcij gozdov, ugotovljena še nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazane smernice za rabo gozdov.

Gozdovi GGE zavzemajo južni del Dravskega polja. Reka Drava, ki GGE omejuje na severovzhodu, ji daje poseben značaj. Ob njej se nahaja območje enega zadnjih ohranjenih delov naravne struge reke Drave, ki obsega ekološko najvrednejše biotope: staro strugo, studenčnice z izviri ter poplavne gozdove in loge. Območje predstavlja evropsko pomemben selitveni koridor in prezimovališče ptic. Ravnina Dravskega polja je ekološko pomembna tudi zato, ker povezuje dve makrobiogeografski regiji - Alpe in Panonsko nižino. Gozdnatost v GGE znaša 15,2 %, kar pomembno prispeva k velikemu ekološkemu pomenu teh gozdov v prostoru.

Ekološke funkcije so na območju GGE poudarjene na skupni površini 1878,68,ha, kar vključuje vse ekološke funkcije poudarjene na prvi in drugi stopnji. Na območju GGE so izrazito poudarjene vse ekološke funkcije gozdov. Poplavni gozdovi, grmišča in logi ob Dravi imajo izrazito varovalno vlogo, saj prispevajo k zaščiti rečnih bregov pred erozijo, vplivajo na temperaturni režim vode ter omogočajo zadrževanje in odlaganje organskih snovi. Zaradi njihove pomembne varovalne vloge so poplavni gozdovi ob Dravi razglašeni za varovalne gozdove z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). Ti gozdovi imajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjeno na prvi stopnji. Na Dravskem polju se nahajajo pomembne zaloge pitne vode v podtalnici, iz katerih se oskrbuje velik delež prebivalstva tega območja. Gozdovi imajo pri tem pomembno vlogo kot posrednik med padavinami in tlemi, hkrati pa s svojo prisotnostjo nevtralizirajo nekatere škodljive snovi. Na območjih črpališč v Kidričevem, Skorbi, Lancovi vasi in Šikolah imajo gozdovi poudarjeno hidrološko funkcijo na prvi stopnji, drugod pa je hidrološka funkcija poudarjena na drugi stopnji. Območje poplavnih gozdov odlikuje velika pestrost obvodnih biotopov, ki so življenjski prostor številnim redkim rastlinskim in živalskim vrstam. Zato je na tem območju posebej poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Del teh gozdov je z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašen za varovalne gozdove. Ker je bil velik delež gozdov na Dravskem polju v preteklosti izkrčen za kmetijske namene, je ohranjanje preostalih gozdnih ostankov izjemnega pomena. Krčitve gozdov negativno vplivajo na klimatske razmere v prostoru, predvsem zaradi večje izpostavljenosti vetru in zmanjšane sposobnosti gozda za uravnavanje mikroklima.

Socialne funkcije so v GGE poudarjene na skupni površini 1.426,83 ha, kar vključuje vse socialne funkcije, poudarjene na prvi in drugi stopnji. Na območju Dravskega polja deluje več večjih industrijskih in kmetijskih obratov, ki močno obremenjujejo okolje. Med največje industrijske onesnaževalce sodi tovarna Talum v Kidričevem, predvsem zaradi onesnaževanja zraka in deponije rdečega blata. Okolje dodatno obremenjujejo številne živinorejske farme z emisijami neprijetnih vonjav. Pomemben vir obremenitev predstavlja tudi promet, saj preko Dravskega polja potekata prometni povezavi Pragersko–Ptuj in Maribor–Zagreb, po katerih vsakodnevno poteka gost potniški in tovorni promet.

Navedeni dejavniki vplivajo na izrazito poudarjenost higiensko-zdravstvene funkcije gozdov. Poleg te so na prvi stopnji poudarjene še obrambna funkcija, estetska funkcija ter funkciji varovanja naravnih in kulturnih vrednot. Na drugi stopnji je v večjem obsegu poudarjena tudi rekreacijska funkcija, saj je območje GGE preprejeno s pešpotmi in kolesarskimi potmi.

Proizvodne funkcije so poudarjene na površini 566,94 ha. Lesnoproizvodna funkcija je sekundarnega pomena. V GGE je 566,94 ha oz. 30,3 % lesnoproizvodnih gozdov, kjer je možno trajno sekati nad 5 m³ lesne mase na hektar. V teh gozdovih je lesnoproizvodna funkcija poudarjena na prvi stopnji. Funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov je poudarjena predvsem v gozdovih z več kot 25-odstotnim deležem pravega kostanja.

Gozd je v skladu z Naravovarstvenimi smernicami (2025) prepuščen naravnemu razvoju na območju naravne vrednote Pongerce - gozd v odseku 30C na površini 2,31 ha.

Preglednica 18/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	21,02	1,1	1,1	139,68	7,1	7,1	1.811,79	91,9	91,9	1972,49
Hidrološka funkcija	414,34	21,0	21,0	1.457,65	73,9	73,9	100,50	5,1	5,1	1972,49
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	208,54	10,6	10,6	1.280,82	64,9	64,9	483,13	24,5	24,5	1972,49
Klimatska funkcija	454,83	23,1	23,1	1.017,52	51,6	51,6	500,14	25,4	25,4	1972,49
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	291,80	14,8	14,8	1.032,90	52,4	52,4	647,79	32,8	32,8	1972,49
Obrambna funkcija	83,06	100,0	4,2	0,00	0,0	0,0				83,06
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	478,68	24,3	24,3	1.493,81	75,7	75,7	1972,49
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.972,49	100,0	100,0	1972,49
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.972,49	100,0	100,0	1972,49
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	8,04	20,1	0,4	31,97	79,9	1,6				40,01
Funkcija varovanja kulturne dediščine	38,70	73,3	2,0	14,10	26,7	0,7				52,80
Estetska funkcija	16,23	3,3	0,8	478,68	96,7	24,3				494,91
Lesnoproizvodna funkcija	566,94	30,3		1.085,77	58,1		216,50	11,6		1869,21
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	13,18	15,6	0,7	71,42	84,4	3,9				84,60
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00

Opomba: Obarvana so polja, kjer se po pravilniku ne določa stopnja poudarjenosti; površina gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek.

Skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 1. stopnje poudarjenosti: 1.239,06 ha,

skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 2. stopnje poudarjenosti: 2.066,45 ha.

Vrednotenje funkcij gozdov je bilo izdelano za celoten gozdni prostor, to je za gozdove in negozdna zemljišča, ki so ekološko, oziroma funkcionalno vezane na gozd (ZG, 3. člen). Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh. Površina gozdnega prostora v GGE znaša 1.972,49 ha.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. Na teh območjih vloge vplivajo na način gospodarjenja.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 - Opisi gozdov kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. V »Opombah« pa so navedeni kriteriji za določitev funkcij ter navedeni prisotni točkovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 so bila kriterij pri izločevanju funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opisi gozda pod opombami.

Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (KARTA ŠT. 6B) v merilu 1 : 50 000 v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 0,25 ha so zajeti kot točke; reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 100 (ob reki) in 50 m (ob potokih) na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij, ki so poudarjene na prvi ali drugi stopnji, so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Karta funkcij gozdov (KARTA ŠT. 7) v merilu 1 : 25.000 je izdelana kot interaktivna karta funkcij gozdov v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, pod zavihkom funkcije gozdov.

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 826,20 ha;

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.052,48 ha.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 21,02 ha.

➤ Gozdovi ob vodotokih v območju 10-letnih visokih vod v k.o. Slovenja vas, Hajdoše.

Ti gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). Uvrščeni so v rastiščno gojitveni razred Vrbovja na produ - 20001 (odseki 1C, 5A, 6B).

Gozdovi spoudarjeno varovalno vlogo, ki niso razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) se nahajajo še ob Polskavi, v k.o. Lancova vas (odsek 12G) in v k.o. Spodnje Jablane (odsek 29A).

2. stopnja poudarjenosti na površini 139,68 ha.

➤ Gozdovi na rastiščih vrbovij s topoli in nižinskega črnojelševja v kmetijski krajini.

Hidrološka funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 414,34 ha.

➤ Na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode (državni nivo, 0., 1., 2. varstvena cona, VVO_0_1_2). Gre za vodovarstvena območja določena na podlagi predpisa vlade RS in območja vodnih virov in vodnih zajetij znotraj območij varovanja pitne vode, ki so zavarovana z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja (2007 in nasl.).

To so gozdovi na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov v Skorbi, Lancovi vasi, Kidričevem in Šikolah.

Funkcija je na območju GJS Lancova vas in GJS Vodnjak poudarjena tudi točkovno.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.457,65 ha.

➤ Gozdovi na širšem vodozbirnem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode) (državni nivo, 3. varstvena cona, VVO_3_4), ki so namenjeni vodooskrbi in izločeni na osnovi Pravilnika o kriterijih za določitev VVO (2004 in nasl.).

Na tem območju velja poseben režim varovanja za zaščito vodnih virov.

Ob vodotokih v širini 50 m na vsako stran v dolžini 41.364 m (funkcija je poudarjena linijsko).

Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (KARTA št. 7 v merilu 1 : 25.000, prostorski del GGN - karte), na kateri so prikazana ogrožena in varstvena območja po predpisih o vodah, je izdelana kot interaktivna karta v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku

Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 208,54 ha.

- Gozdovi z izjemnimi biotopi, del narave, ki je pomemben z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Ti gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.). Uvrščeni so v rastiščno gojitveni razred Gozdovi v kmetijski krajini - 20002 (odseki 10A, 10B, 22D, 25A, 26A, 27F, 27G, 29A, 29B, 29C, 30A, 30B, 30C, 30D, 31A).

- Gozdovi in drugi manjši ekosistemi v gozdnem prostoru z nahajališči redkih ali ogroženih rastlinskih vrst (zavarovana območja in naravne vrednote).
- Zelo pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.
- Habitatna drevesa oz. evidentirana reproduktivna drevesa topolov (izločena so bila s projektom zaDravo) (funkcija je poudarjena točkovno).

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.280,82 ha.

- Gozdovi na območju Natura 2000 in EPO.

Površine gozdov na območjih EPO in Natura 2000 so prikazane v spodnji preglednici (območji EPO in Natura 2000 se prekrivata).

Za območje Natura 2000 so v spodnji preglednici prikazane površine s prekrivanjem. Brez prekrivanja znaša površina območja Natura 2000 v GGE 1.803,34 ha, od tega je v gozdu 181,42 ha.

Preglednica 19: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Drava - spodnja	41500	1.531,50	99,97
	Dravsko polje	42500	2.600,30	1.254,84
	Medvedce	45300	378,89	85,72
EPO skupaj			4.510,69	1.440,53
NATURA 2000	POO - Drava	SI3000220	276,28	41,24
	POO Medvedce	SI3000080	7,12	0,00
	POV Drava	SI5000011	1.424,45	95,70
	POV Črete	SI5000027	378,89	85,72
NATURA 2000 skupaj			2.086,74	222,66

EPO Drava - spodnja

Drava je naša najbolj vodnata reka. Pri Mariboru priteče v odprt nižinski svet, ki ga je oblikovala z zasipavanjem s silikatnimi prodi med ledenimi dobami. Tu se začne nižinski, meandrirajoči del. Na najnižji poplavljeni dravski terasi je ohranjen gozd ali pa so zemljišča kmetijsko obdelana. Naravni hidromorfološki procesi v strugi so se spremenili po izgradnji jezov in hidroenergetskih kanalov. Poplavno območje opravlja vlogo retencijskih površin, prodnati nanosi dravske pa so eden najpomembnejših rezervoarjev podtalnice v Sloveniji. Na posameznih odsekih dolvodno od Ptuja je Drava ohranjena v naravnem stanju. Območje je nacionalnega in mednarodnega naravovarstvenega pomena, z namenom ohranjanja narave so deli tega območja zakonsko zavarovani.

EPO Dravsko polje

Zajema osrednji del Dravskega Polja od Miklavža na Dravskem polju na severozahodu do Kidričevega na jugovzhodu. Od tega osrednjega dela je več koridorskih krakov proti zahodu v smeri Pohorja, proti jugu v smeri Dravinje in Haloz in proti vzhodu v smeri Drave. Območje ima poudarjeno funkcijo ekološkega koridorja in povezovalnega območja med Alpami in panonsko

nižino. Območje ogroža agresivna urbanizacija, prometni in energetski koridorji ter intenziviranje kmetijstva. Večji del tega območja leži na varovanem območju pitne vode. Ohranitev ekoloških funkcij je povezana z ohranitvijo sklenjenih nepozidanih površin v gozdarski, kmetijski in vodo oskrbni rabi.

EPO Drava Medvedce

Zadrževalnik Medvedce, zgrajen na potoku Polskavi, leži sredi intenzivno obdelanih polj; na območju nekdanjih čret - vlažnih in močvirnih travnikov z drevesi in grmovjem, ki so se v preteklosti razprostirali po celotnem Dravskem polju. Raznoliki močvirski habitatni tipi, številne rastlinske in živalske vrste, mnoge med njimi redke in ogrožene, tvorijo enega pestrejših življenjskih okolij pri nas. Izjemno naravovarstveno vrednost območju dajejo številne rastlinske vrste, ki uspevajo v vodi ter na plitvih, muljastih obrežjih, npr. vodna zlatica, močvirska ludvigija, navadni skutnik, vodni popnjak in štiriperesna marzilka, redka vodna praprot z le nekaj rastišči v Sloveniji ter kranjska sita. Zadrževalnik Medvedce je izjemnega pomena tudi za ptice, ki jih je bilo tukaj opaženih že preko 150 vrst.

Preglednica 20/N-SPA: Natura POO in POV območja

Identifikacijska št.	Ime, status	Vrste in habitatni tipi
SI3000220	POO Drava	<u>Gozdni habitatni tipi:</u> (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)) <u>Hrošči:</u> škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnabarinus</i>) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek* (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) <u>Dvoživke:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) Sesalci: bober (<i>Castor fiber</i>) vidra (<i>Lutra lutra</i>)
SI5000011	POV Drava	<u>Ptice:</u> belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>) pivka (<i>Picus canus</i>) plašica (<i>Remiz pendulinus</i>) sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)
SI5000027	POV Črete	<u>Ptice:</u> belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)
SI3000080	POO Medvedce	**

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT; ** območja Natura 2000, ki niso vezana na gozdni prostor.

Preglednica 21/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi/vrste

Habitatni tip	• Območje habitatnega tipa	• Opis habitatnega tipa	• Velikost cone znotraj POO	• Velikost cone znotraj GGE	• Ocena stanja na območju
(91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) *	SI3000220 Drava	Združbe mehkolesne loke se razvijejo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljene. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.	1.052 ha	41 ha	Slabo stanje ohranjenosti U2**

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT; VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije).

Preglednica 22/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.439 ha	117 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	960 ha	76 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.131 ha	72 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.275 ha	237 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
vidra (<i>Lutra lutra</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.275 ha	237 ha	Ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnabarinus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.622 ha	73 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti ohranjenosti U1**
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.247 ha	82 ha	Nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	8.661 ha	1.357 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.823 ha	221 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.600 ha	179 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	8.784 ha	1.380 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	4.503 ha	1.342 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.539 ha	308 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
pivka (<i>Picus canus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	4.680 ha	440 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.867 ha	202 ha	Neznan trend na območju POV Drava UNK**
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.445 ha	379 ha	Neznan trend na območju POV Črete UNK**
črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI3000220 Drava	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.455 ha	379 ha	Neznan trend na območju POV Črete UNK**

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva).

VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije); ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019–2020 (***).

Znotraj območij Natura 2000 so bile izločene naslednje upravljaljske cone:

- cona A - Drava,
- cona B + C - Drava,
- cona CGP Črete.

Površine upravljaljskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje z gozdovi v upravljaljskih conah so navedene v poglavju 6.2.2.

Cona A - Drava

Površina v GGE: 41,02 ha.

Habitatni tipi: HT91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)),

Vrste: močvirski krešič (*Carabus variolosus*).

Opis cone: Cona se nahaja neposredno ob reki Dravi in je vezana staro strugo Drave in mrtvice ob njej. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Območje je pomembno za ohranjanje in izboljšanje stanja habitatnih tipov (sklenjenost in povezanost, ohranjanje struktur HT, drevesne sestave, razvojnih faz ...).

Cona B + C - Drava

Površina v GGE: 1.424,45 ha.

Vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), črtasti medvedek* (*Callimorpha quadripunctata*), bober (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), sršenar (*Apis apivorus*), pivka (*Picus canus*), plašica (*Remiz pendulinus*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), belorepec (*Haliaeetus albicilla*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna žolna (*Dryocopus martius*), črni škarnik (*Milvus migrans*).

Opis cone: Cona obsega gozdove na območju reke. Znotraj cone želimo ohranяти naravne značilnosti potokov, obrežno strukturo brežin, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine, ob hkratnem zagotavljanju ležeče in stoječe odmrle lesne mase.

Cona CGP Črete

Površina v GGE: 378,89 ha.

Vrste: belorepec (*Haliaeetus albicilla*), črni škarnik (*Milvus migrans*).

Opis cone: Cona obsega gozdove na območju Čret (Medvedcev). Glavni poudarki usmeritev v tej coni so ohranjanje življenjskega prostora belorepca (*Haliaeetus albicilla*), črnega škarnika (*Milvus migrans*).

Klimatska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 454,83 ha.

- Gozdovi ali pasovi gozdnega drevja, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ali pozebo.

To so gozdovi v južnem delu GGE - od Vidma pri Ptujju do Spodnjega Gaja pri Pragerskem.

- Gozdovi okrog večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) v njihovi oddaljenosti 500–1.000 m.

To so gozdovi na območju Kidričevega.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.017,52 ha.

- Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v njihovi oddaljenosti 100–500 m v krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.

To so gozdovi osrednjega in severnega dela GGE.

V GGE ima 78,8 % gozdov klimatsko funkcijo poudarjeno na prvi ali drugi stopnji.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 412,86 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.013,97 ha.

Higiensko – zdravstvena funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 291,80 ha.

- Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) v njihovi oddaljenosti do 1 km ter gozdovi okrog mest z več kot 5.000 prebivalci.

To so gozdovi v neposredni bližini Kidričevega.

2. stopnja poudarjenosti na površin 1.032,90 ha.

- Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 3 km ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 1 km.

To so gozdovi v zaledu gramoznice - Pleterje, Kungote pri Ptuju, Kidričevega, Njiverc, Gerečje vasi, Dražencev, Lancove vasi, Pobrežja in Vidma pri Ptuju.

- Gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter velikimi emisijskimi viri.

To so gozdovi med Apačami in Draženci (Kočarsko).

Obrambna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 83,06 ha.

- Gozdovi na območju obrambnih objektov v Apačah (obrambno vadbišče) ter v Kidričevem (obrambni objekt).

Rekreacijska in turistična funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površin 478,68 ha.

- V neposredni bližini mest in večjih naselij, skozi katere vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje pogosto obiskujejo.

To so gozdovi jugovzhodno od Kidričevega, v zaledju Dražencev in okrog gradu v Turnišču.

- Ob obiskanih lokalno pomembnih poteh v Zgornjih Šturmovcih (funkcija je poudarjena linijsko 50 metrov na vsako stran poti).

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 8,04 ha.

- Gozdovi na območjih in v okolici zavarovanih območij in na območjih in v okolici naravnih vrednot, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali kjer varovanje naravne vrednote določa način gospodarjenja z gozdom.

To so gozdovi na celotnem območju gozdnega kompleksa gradu Turnišče (odsek 32A in 32B).

2. stopnja poudarjenosti na površini 31,97 ha.

- Gozdovi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena, ki niso uvrščeni v območja s 1. stopnjo poudarjenosti, za katere je določen blažji varstveni režim, ki pomembno vpliva na izkoriščanje gozdnih dobrin.

To so gozdovi na območju naravnih vrednot Pongerce - gozd, Drava med Mariborom in Ptujem in Gramoznica - Pleterje.

- Ob potokih, ki so opredeljeni kot naravne vrednote (Hajdinska studenčnica, Turniška studenčnica) (funkcija je poudarjena linijsko 50 m na vsako stran).

Preglednica 23: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)

Ident. št.	Ime	Status	Odsek	Varstveni režim
1126	Turnišče, okolje gradu*	SON	32B	Za vse posege (poseki dreves, premiki zemlje, gradnje in podobno) je potrebno soglasje pristojne službe za varstvo narave. Odsek 32B**. NV 7056.

Opombi:

* - Odlok o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 14/1979).

** - Predlog določitve gozdov s posebnim namenom na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave (skladno z Zakonom o gozdovih, 44. člen) (GPN, ukrepi dovoljeni).

Preglednica 24: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena, FE - funkcijska enota)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst NV	Status	Odsek
7049	Pongerce - gozd	Gozd črne jelše na Dravskem polju, jugovzhodno od Pragerskega	EKOS	državni	30C
7052V	Drava med Mariborom in Ptujem	Reka Drava z rečno loko na območju med Mariborom in Ptujem	EKOS, ZOOL, HIDR	državni	1B - del, 1C, 5A, 5B, 6B, 32G - del
7056	Turniška studenčnica	Studenčnica zahodno od gradu Turnišče, južno od Ptuja	ZOOL, HIDR, BOT	državni	33032A, 33032B, 33032C - del (ob studenčnici)
7515V	Drava - stara struga	Sonaravna struga reke Drave z obrežji in prodišči med Mariborom in Ptujem	HIDR, ZOOL	državni	-

Opomba: V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so z oznako V označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen).

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 38,70 ha.

- Gozdovi na območjih in v neposredni okolici (brez vplivnih območij) objektov kulturne dediščine iz registra kulturne dediščine, kjer se ne smejo izkoriščati gozdnih dobrin, ali so upravljani izključno za varstveni namen.

To so gozdovi na območju objektov kulturne dediščine.

Ob cestah Ptuj - Rimska cesta Celeia-Poetovio ter Kungota pri Ptuj - Del rimskega vodovoda med Framom in Ptujem je funkcija poudarjena linijsko.

2. stopnja poudarjenosti na površini 14,10 ha.

- Gozdovi na območjih in v neposredni okolici drugih objektov kulturne dediščine, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.

To so območja gozdov v okolici Kidričevo - naselje, Njiverce - Staro pokopališče, Ptuj - Park gradu Turnišče - VO.

Gozdovi v okolici Apače pri Kidričevem - Spomenik devetim padlim partizanom (funkcija je prikazana točkovno).

Objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v območju gozdov oz. v bližini gozdnega roba so povzeti po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah ... (2025). Navedeni so v spodnji preglednici.

Preglednica 25: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F-funkcija poudarjenosti)

EV/ID št.	Ime	Odsek	F	Režim / podrežim
1-06668	Apače pri Kidričevem - Spomenik devetim padlim partizanom	16E	2	spomenik
1-29800	Draženci - Arheološko najdišče Ob Zagrebški cesti	9A	1	arheološko najdišče
1-30121	Draženci - Arheološko najdišče Pred grabo	9D	1	arheološko najdišče
1-22209	Kidričevo - Naselje	18G, 18H	2	spomenik
1-30340	Kidričevo - Stavba Industrijsko naselje 1	ni v gozdu	-	dediščina, priporočilno
1-06509	Kungota pri Ptuj - Del rimskega vodovoda med Framom in Ptujem	linijsko	1	spomenik
1-27971	Lancova vas - Arheološko najdišče Srednje polje	12C, 12D, 12E	1	arheološko najdišče
1-24208	Mihovce - Arheološko najdišče Gojaji	26A	1	arheološko najdišče
1-30123	Mihovce - Arheološko območje Pleterje	ni v gozdu	-	arheološko najdišče
1-29932	Njiverce - Arheološko območje Pri mejniku	7E	1	arheološko najdišče
1-22452	Njiverce - Staro pokopališče	4H	2	spomenik
1-30288	Pleterje pri Kidričevem - Arheološko najdišče Pri križu	ni v gozdu	-	arheološko najdišče
1-06479	Pobrežje pri Ptuj - Rimska stavba in grobovi	11A	1	spomenik
1-09156	Ptuj - Arheološko najdišče Desni breg	32G	1	spomenik
1-21029	Ptuj - Arheološko najdišče ob Selski cesti	ni v gozdu	-	arheološko najdišče
1-09277	Ptuj - Arheološko najdišče Panorama	32G	1	spomenik
1-29803	Ptuj - Arheološko najdišče Turnišče	ni v gozdu	-	arheološko najdišče
1-30120	Ptuj - Arheološko območje Turniški travniki	32A	1	arheološko najdišče
1-07930	Ptuj - Park gradu Turnišče	32B	1	spomenik
1-07930	Ptuj - Park gradu Turnišče	32A	2	vplivno območje spomenika
1-06511	Ptuj - Rimska cesta Celeia-Poetovio	linijsko	1	spomenik
1-14300	Skorba - Arheološko najdišče Kamenšnica	6C	1	arheološko najdišče
1-06486	Skorba - Rimsko grobišče	6C	1	spomenik
1-06485	Skorba - Villa rustica	6C	1	spomenik
1-00581	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	7D	1	spomenik
1-00581	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	6C, 7D, 32H	1	vplivno območje spomenika
1-27930	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Srednica	8D	1	arheološko najdišče
1-06484	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Zgornja Hajdina	7D, 7F	1	spomenik

Pojasnila:

Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). Na osnovi 67. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine mora pri uporabi podatkov iz registra dediščine vsak uporabnik navesti register kot vir podatkov. EID Enotna identifikacija dediščine iz RKD. Režim Vrsta pravnega režima, ki velja na območju kulturne dediščine.

Vrste pravnih režimov so naslednje:

- območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: spomenik),
- registrirano arheološko najdišče (kratka oznaka: arheološko najdišče),
- območje kulturne dediščine iz strokovnih zasnov varstva (kratka oznaka: dediščina),
- vplivno območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: vplivno območje spomenika),
- vplivno območje dediščine (kratka oznaka: vplivno območje),
- območje kulturne dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah varstva /kratka oznaka: dediščina priporočilno).

Za podrobnejši opis glej Priročnik (https://situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm#z).

Podrežim Podvrsta pravnega režima, ki velja na območju kulturne dediščine.

Območja kulturne dediščine se razvrščajo v različne podvrste, na katere so vezani dodatni pravni režimi varstva. Posamezno območje kulturne dediščine je lahko uvrščeno v več podvrst, ki so našteje v polju "Podrežim".

Podvrste pravnega režima so naslednje:

- območje stavbne dediščine,
- območje naselbinske dediščine,
- območje kulturne krajine,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine,
- območje memorialne dediščine,
- območje zgodovinske krajine,
- območje druge dediščine.

Za podrobnejši opis glej Priročnik (https://situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm#z).

Estetska funkcija

- Gozdovi v neposredni bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot, ki predstavljajo estetsko kuliso objektom.

To so gozdovi okrog parka gradu v Turnišču, Ville rustice v Skorbi in naselja v Kidričevem.

Na območju objektov kulturne dediščine Kidričevo - Stavba Industrijsko naselje 1 ter Apače pri Kidričevem - Spomenik devetim padlim partizanom, je funkcija poudarjena točkovno.

2. stopnja poudarjenosti na površini 478,68 ha.

- Gozdovi, gozdni otoki, izraziti gozdni robovi in posamezna izjemna drevesa, ki največ prispevajo k lepoti krajinske podobe v drugih območjih gozdov.

To so gozdovi v osrednjem in vzhodnem delu GGE.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 566,94 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.085,77 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

3. stopnja poudarjenosti na površini 216,50 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnja poudarjenosti na površini 13,18 ha.

- Območja gozdov, ki so opredeljena kot semenski sestoji (funkcija je prikazana točkovno). Semenski sestoji: 3.0369 Ptujsko polje–Draženci (*Quecus robur*), odseki 33008C, 33009B, 33012A, 33013A.
- Na stojiščih čebelnjakov za namen gozdne čebelje paše (funkcija je prikazana točkovno).

2. stopnja poudarjenosti na površini 71,42 ha.

- Gozdovi, kjer je delež pravega kostanja v lesni zalogi večji od 25 % in gozdovi, in kjer je drevesna sestava ugodna za čebeljo pašo.

Območje celotne GGE je z vidika drevesne sestave ugodno za čebeljo pašo. Območje na kartah ni prikazano in tudi ni ovrednoteno.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Glavnino gozdov predstavljajo večnamenski gozdovi. V enoti ni rezervatov oz. gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, se nahajajo v Turnišču, območju naravne in kulturne dediščine, ter v Skorbi in Spodnji Hajdini.

V kategorijo varovalnih gozdov sta zajeta rastiščnogojitvena razreda vrbovij na produ in gozdov v kmetijski krajini. Vrbovja na produ so prisotna ob Dravi v Slovenji vasi, Hajdošah ter na območju Šturmovcev. Gozdovi v kmetijski krajini se nahajajo na območju Škol, Pongerc, Spodnjih Jablan in Pleterja.

Preglednica 26/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	1.109,83	549,85	1.659,68	88,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	49,62	15,67	65,29	3,5
Varovalni gozdovi	121,78	22,46	144,24	7,7
Skupaj:	1.281,23	587,98	1.869,21	100,0

V naslednji preglednici je prikazana razdelitev posameznih kategorij na rastiščnogojitvene razrede. Osnovno izhodišče pri oblikovanju rastiščnogojitvenih razredov so bile upoštevane rastiščne razmere. V posamezen rastiščnogojitveni razred so združeni odseki na podobnih rastiščih, z enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in enotne gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju je upoštevana poudarjenost funkcij gozdov.

Preglednica 27/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR

Gospodarske kategorije gozdov in RGR	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi		1.659,68	
01012-Vrbovja, topolovja in črnojeleševja	511 -Vrbovje s topolom	13,47	24,9
	521 -Nižinsko črnojeleševje	33,95	62,7
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	4,87	9,0
	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	1,86	3,4
	Skupaj RGR	54,15	100,0
02012-Dobovja in vezovja	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	68,93	80,6
	532 -Vezovje z ozkolistnim jesenom	13,15	15,4
	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	2,89	3,4
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	0,55	0,6
	Skupaj RGR	85,52	100,0
04012-Predpanonska gabrovja	521 -Nižinsko črnojeleševje	1,29	0,3
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	7,61	1,5
	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	423,23	83,8
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	69,38	13,7
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	3,48	0,7
	Skupaj RGR	504,99	100,0
04112-Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	13,46	1,3
	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	298,49	29,4
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	702,86	69,2
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	0,21	0,0
	Skupaj RGR	1.015,02	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni		65,29	
01012-Vrbovja, topolovja in črnojeleševja	511 -Vrbovje s topolom	1,87	7,7
	521 -Nižinsko črnojeleševje	18,52	76,6
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	3,78	15,6
	Skupaj RGR	24,17	100,0
02012-Dobovja in vezovja	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	8,87	62,1
	532 -Vezovje z ozkolistnim jesenom	5,41	37,9
	Skupaj RGR	14,28	100,0
04012-Predpanonska gabrovja	511 -Vrbovje s topolom	0,90	3,5
	521 -Nižinsko črnojeleševje	3,10	12,2
	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	9,30	36,5
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	12,18	47,8
	Skupaj RGR	25,48	100,0
04112-Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	0,97	71,3
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	0,39	28,7
	Skupaj RGR	1,36	100,0
Varovalni gozdovi		144,24	
20001-Vrbovja na produ	511 -Vrbovje s topolom	8,39	45,7
	512 -Grmičavo vrbovje	9,97	54,3
	Skupaj RGR	18,36	100,0
20002-Gozdovi v kmetijski krajini	521 -Nižinsko črnojeleševje	68,33	54,3
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	49,80	39,6
	532 -Vezovje z ozkolistnim jesenom	7,75	6,2
	Skupaj RGR	125,88	100,0
Skupaj vsi gozdovi v GGE		1869,21	

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov so prikazani na karti Karta kategorij gozdov (KARTA ŠT. 4) v merilu 1 : 25.000 v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta.

3.2 Lesna zaloga

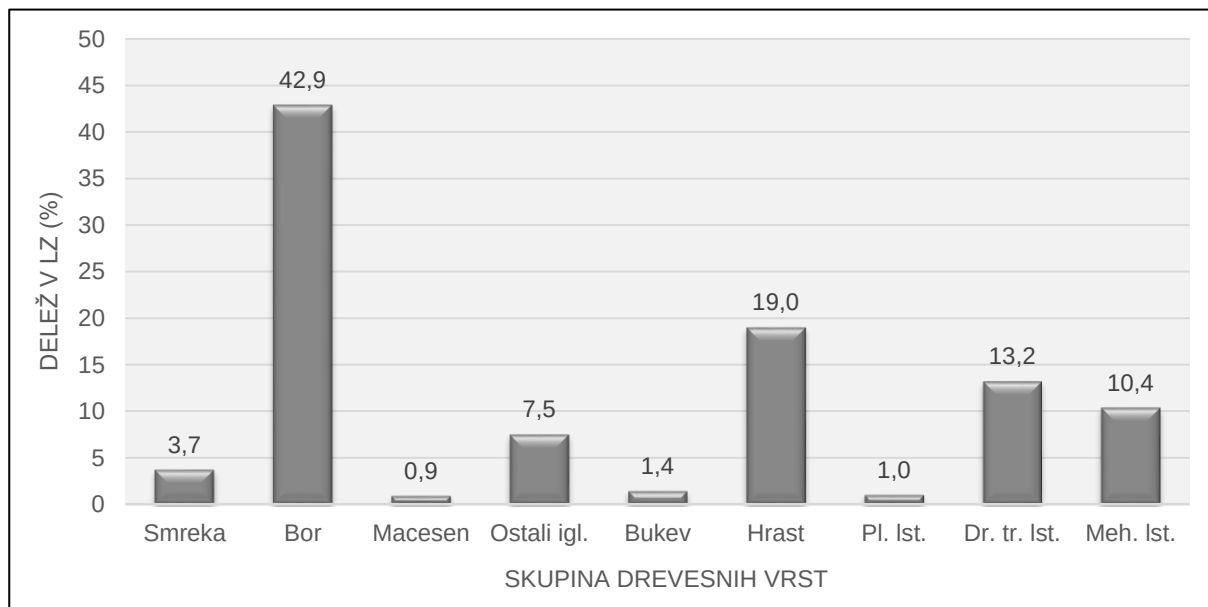
Povprečna lesna zaloga v GGE znaša 297,6 m³/ha. Od tega je 55,1 % iglavcev in 44,9 % listavcev. Največji delež drevja je v tretjem debelinskem razredu (premer od 30 do 40 cm), mnogo pa ne zaostaja delež v četrtem. Tretji in četrti debelinski razred, torej drevje s premerom od 30 do 50 cm, predstavlja 56,9 % lesne zaloge, če pridružimo še drevje nad 50 cm debeline pa je to že 77,0 % lesne zaloge. Deset let nazaj je bil ta delež 72,7 %.

Pri iglavcih je največji delež drevja v četrtem debelinskem razredu (premer od 40 do 50 cm), pri listavcih pa v petem (premer nad 50 cm).

Preglednica 28/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

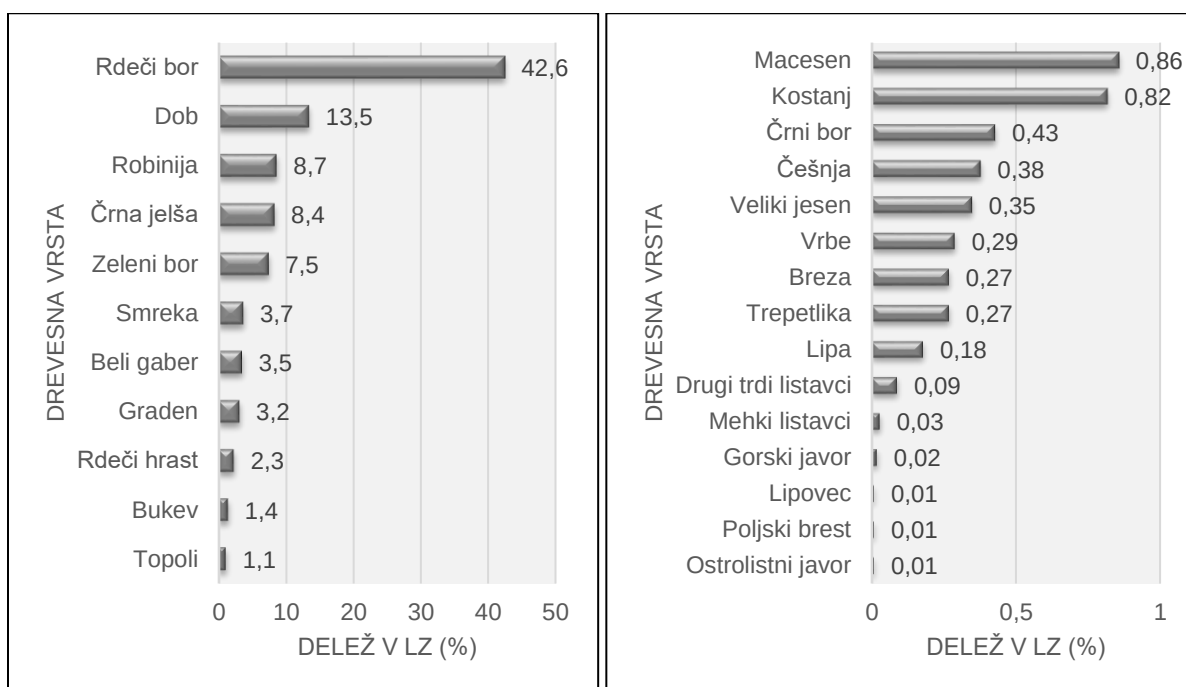
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,1	17,7	31,3	31,6	14,3	11,1	3,7
Bor	3,0	11,6	32,8	35,9	16,7	127,8	42,9
Macesen	8,0	26,3	30,4	24,8	10,5	2,6	0,9
Ostali igl.	2,9	11,3	32,4	36,3	17,1	22,3	7,5
Bukev	11,1	18,7	15,6	21,8	32,8	4,3	1,4
Hrast	8,8	17,6	24,6	22,0	27,0	56,6	19,0
Pl. lst.	11,3	18,9	24,3	20,5	25,0	2,9	1,0
Dr. tr. lst.	12,1	21,4	23,5	19,2	23,8	39,2	13,2
Meh. lst.	16,1	26,2	22,5	15,6	19,6	30,8	10,4
Iglavci	3,2	12,2	32,6	35,5	16,5	163,9	55,1
Listavci	11,6	20,8	23,5	19,6	24,5	133,7	44,9
Skupaj	7,0	16,0	28,6	28,3	20,1	297,6	100,0

Najbolj zastopana skupina drevesnih vrst so bori z 42,9 % deležem skupne lesne zaloge (zeleni bor je uvrščen v skupino ostalih iglavcev). Sledijo hrasti (19,0 %), drugi trdi listavci (13,2 %), mehki listavci (10,4 %), ostali iglavci (7,5 %), smreka (3,7 %), bukev (1,4 %), plemeniti listavci (1,0 %).



Grafikon 3: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).

Posamezne drevesne vrste imajo naslednje deleže: rdeči bor 42,6 %, dob 13,5 %, graden 3,2 %, rdeči hrast 2,3 %, robinija 8,7 %, črna jelša 8,4 %, zeleni bor 7,5 %, beli gaber 3,5 %.



Grafikon 4: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Preglednica 29/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	306.372	234.528	71.844
	m ³ /ha	163,9	183,0	122,2
Listavci	m ³	249.949	169.085	80.864
	m ³ /ha	133,7	132,0	137,5
Skupaj:	m³	556.321	403.613	152.708
	m³/ha	297,6	315,0	259,7

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge so bile ocenjene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskih opisih sestojev, nato pa korigirane glede na izračun lesnih zalog na stalnih vzorčnih ploskvah za celotno površino GGE. Lesne zaloge odsekov so bile dobljene s seštevkom korigiranih lesnih zalog sestojev.

Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 200 m, ne glede na lastništvo in ne glede na rastiščnogojitveni razred.

Posamezne rastiščnogojitvene razrede smo uvrstili v en stratum. Oblikovanje stratuma je bilo izvedeno na osnovi sorodnosti rastiščnogojitvenih razredov po drevesni sestavi in strukturi lesne zaloge, zastopanosti razvojnih faz, proizvodnih sposobnostih rastišč ter drevesne sestave. Z združevanjem rastiščnogojitvenih razredov smo povečali število stalnih vzorčnih ploskev, ki predstavljajo posamezen stratum in s tem zmanjšali vzorčno napako (E) pod predpisan nivo 15 %. V stratum je združeno vseh šest rastiščnogojitvenih razredov: 01012 – Vrbovja, topolovja in črnojelševja, 02012 – Dobovja in vezovja, 04012 – Predpanonska gabrovja, 04112 – Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih, 20001 – Vrbovja na produ in 20002 – Gozdovi v kmetijski krajini.

Po stratificiranju je vzorčna napaka ocene lesne zaloge znatno pod 15 %. Na nivoju GGE znaša 7,0 %. Lesne zaloge iglavcev so bile izravnane s faktorjem 0,994 in listavcev s faktorjem 1,007, kar pomeni da je bila pri opisih sestojev lesna zaloga iglavcev precenjena, listavcev pa podcenjena. Sklepajoč po faktorjih izravnave lahko zaključimo, da so ocene lesnih zalog s terena zelo točne.

Preglednica 30/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Površina (ha)	LZ (m ³ /ha)	Število SVP	±E (%) po RGR	±E (%) po stratum
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	Vrbovja, topolovja in črnojelševja	78,32	412,9	7	42,9	
	Dobovja in vezovja	99,80	227,1	13	23,5	
	Predpanonska gabrovja	530,47	263,8	46	14,3	
	Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih	1.016,38	305,9	109	9,1	
	Vrbovja na produ	18,36	0,0	1	0,0	
	Gozdovi v kmetijski krajini	125,88	298,0	13	27,0	
Skupaj		1.869,21	293,0	189	7,0	7,0
OKULARNA OCENA						
1	Vrbovja, topolovja in črnojelševja	78,32	288,0			
	Dobovja in vezovja	99,80	279,2			
	Predpanonska gabrovja	530,47	288,9			
	Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih	1.016,38	311,1			
	Vrbovja na produ	18,36	84,1			
	Gozdovi v kmetijski krajini	125,88	278,0			
Skupaj		1.869,21	297,7			

Način ugotavljanja tarif

Tarife so povzete iz GGN izpred 10 let. Tarifni razredi po posameznih odsekih so podani v prilogi načrta v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 7,46 m³/ha. Iglavci priraščajo letno 3,80 m³/ha, listavci pa 3,66 m³/ha. Najvišje priraščanje zaznavamo v tretjem debelinskem razredu (drevje s premerom 30 – 40 cm), najmanjše pa v petem (nad 50 cm). Priraščanje iglavcev je najvišje v tretjem debelinskem razredu, medtem ko je pri listavcih presenetljivo v prvem (drevje s premerom med 10 in 20 cm).

Preglednica 31/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,33	0,63	1,23	1,15	0,47	3,80	50,9
Listavci	0,96	0,94	0,76	0,51	0,49	3,66	49,1
Skupaj	1,29	1,57	1,99	1,66	0,96	7,46	100,0

V zasebnih gozdovih je letni prirastek za 1,11 m³/ha večji od prirastka. Razlog za tolikšno razliko je razporeditev lesnih zalog med obema sektorjema lastništva, ki je v prid zasebnih gozdov. Priraščanje je namreč odvisno od višine lesne zaloge.

Preglednica 32/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	7.104	5.445	1.659
	m ³ /ha	3,80	4,25	2,82
Listavci	m ³	6.844	4.565	2.279
	m ³ /ha	3,66	3,56	3,88
Skupaj	m³	13.948	10.010	3.938
	m³/ha	7,46	7,81	6,70

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan na podlagi prirastnih nizov, ki so bili pridobljeni iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastni nizi so bili dobljeni z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst za celo GGE skupaj.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli za Presslerjev odstotni volumenski prirastek:

$$Iv_{\% \text{ Press}} = \frac{(V_2 - V_1) * 100}{\left(\frac{V_1 + V_2}{2} \right)} \quad \dots (1)$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Kar dve tretjini gozdov pripadata razvojni fazi debeljakov, medtem ko je mladovij manj kot dvajsetina površine gozdov.

Preglednica 33/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek						Lesna zaloga m³/ha	Št. vzorčnih ploskev	± E %	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	90,03	4,8								6		
Drogovnjak	294,85	15,8	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	259,8	25	21,3	19
Debeljak	1.246,79	66,7	35,31	2,8	0,0	42,1	30,2	27,7	329,2	136	6,4	25
Sestoj v obnovi	237,54	12,7	143,53	60,4	7,0	53,9	31,2	7,9	291,7	27	27,6	23
Skupaj	1.869,21	100,0	178,86	9,6						194	7,0	24

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

Pomladek je na terenu dosledno opisan le v sestojih v obnovi, kjer je prisoten na 60,4 % površin in je večinoma dobro zasnovan. V njem so najpogostejše drevesa iz skupine drugih trdih listavcev (robinija, beli gaber, pravi kostanj...), vsak s približno 16 % deležem pokrovnosti pa sta močnejše zastopana še hrast in smreka.

Preglednica 34/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.lis.	Meh.Ist.
ha	29,14	0,00	4,88	0,00	14,58	17,10	29,21	6,70	71,59	5,66
%	16,29	0,00	2,73	0,00	8,15	9,56	16,33	3,75	40,03	3,16

Večina mladovij se ponaša z bogato ali dobro zasnovo. Obenem so večinoma negovana ali vsaj pomanjkljivo negovana. To všečno sliko je potrebno pojasniti z dejstvom, da so mnoga mladovja pravzaprav umetno osnovana (nasadi). Naravno pomlajevanje je namreč pomanjkljivo, hkrati pa agresivnost zeliščnega in grmovnega sloja zahteva intenzivno nego.

V naslednji razvojni fazi, v drogovnjakih, se negovanost poslabša, sklep pa posledično strne, celo do te mere, da je 73,0 % površine drogovnjakov tesnega sestojnega sklepa.

Debeljaki so spet bolje negovani, sklep pa je večinoma normalen ali rahel. Kljub nesistematičnemu popisovanju pomladka v debeljakih, je podatek o le 2,8 % pokrovnosti pomladka debeljakov (pri danem sestojnem sklepu) zelo vpadljiv. Večji deleži debeljakov z rahlim, vrzelastim ali pretrganim sklepom, ki so hkrati slabo pomlajeni, napeljujejo na sklep, da redčenja več ne izzovejo prirastne reakcije gozda ali da uvedba sestojev v obnovo ni dosegla namena pomladitve gozda.

Preglednica 35/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	90,03	41,2	31,7	8,1	19,0	29,2	43,2	14,6	13,0	35,7	42,0	12,9	9,4
Drogovnjak	294,85	8,8	45,9	36,5	8,8	1,8	52,1	37,5	8,6	73,0	13,6	7,6	5,8
Debeljak	1.246,79					9,0	81,0	8,5	1,5	11,9	39,7	32,9	15,5
Sestoj v obnovi	237,54					19,8	76,5	3,0	0,7				
Skupaj	1869,21												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

3.5 Tipi sestojev

Preglednica 36/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	83,93	4,5
Gozdovi bukve in hrasta	2,11	0,1
Bukovi gozdovi	3,33	0,2
Drugi pretežno listnati gozdovi	603,78	32,3
Smrekovi gozdovi	16,78	0,9
Borovi gozdovi	693,79	37,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	113,53	6,1
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	351,96	18,8
Skupaj	1.869,21	100,0

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Po merilu ohranjenosti so najmočnejše zastopana kategorija gozdov izmenjani gozdovi, sledijo močno spremenjeni, spremenjeni in šele kot zadnji nastopijo ohranjeni gozdovi. Za ta slab izkaz so krivi večnamenski gozdovi, ki so bili v preteklosti prekomerno izkoriščeni, nato pa obnovljeni s sadnjo iglavcev. Varovalni gozdovi tu nastopajo kot korektiv, saj so ohranjeni kar v 77,1 % deležu.

Preglednica 37/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	61,09	3,7	384,94	23,2	539,02	32,5	674,63	40,6	1.659,68	88,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	15,77	24,2	30,24	46,3	1,36	2,1	17,92	27,4	65,29	3,5
Varovalni gozdovi	111,11	77,1	31,05	21,5	2,08	1,4	0,00	0,0	144,24	7,7
Skupaj vsi gozdovi	187,97	10,1	446,23	23,9	542,46	28,9	692,55	37,1	1.869,21	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2020) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011 in nasl.) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Prevladujejo dobre kvalitete, kar velja za iglavce bolj kot za listavce. Pri slednjih je najti nekaj več drevja odličnih in prav dobrih kakovosti, žal pa tudi večja deleža zadovoljive in slabe kakovosti. Med drevesi odlične kakovosti izstopa hrast (3,5 %).

Preglednica 38/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	63	0,0	1,6	63,4	30,2	4,8
Bor	693	1,7	10,8	66,7	17,9	2,9
Macesen	8	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0
Ostali igl.	68	1,5	0,0	82,3	16,2	0,0
Bukev	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Hrast	198	3,5	15,7	54,6	23,2	3,0
Pl. Ist.	24	0,0	8,3	45,9	37,5	8,3
Dr. tr. Ist.	97	0,0	0,0	60,8	29,9	9,3
Meh. Ist.	165	1,8	18,8	53,4	24,2	1,8
Skupaj iglavci	832	1,6	9,4	67,7	18,5	2,8
Skupaj listavci	492	2,0	13,0	55,7	25,2	4,1
Skupaj	1.324	1,7	10,7	63,4	21,0	3,2

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanost drevja je bila opažena na 3,8 % dreves. Večinoma gre za poškodbe debel in korenčnikov.

Preglednica 39/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	2,8
Veje	0,6
Osutost	0,4
Skupaj	3,8

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2010 je bil opravljen popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogočala korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe.

GGE Spodnje Dravsko polje spada v popisno enoto Dravsko polje (03), ki v celoti leži v GGO Maribor. Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše.. Ker popis v naslednjih letih popisov (2014, 2017, 2020 in 2024) ni bil ponovljen zaradi pomanjkanja primernih ploskev za izvedbo popisa, v nadaljevanju analiziramo le podatke popisa 2010.

V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti znotraj celotne popisne enote na območju GGE iz leta 2010. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 29 vzorčnih ploskvah, kar zagotovo ne predstavlja dejanskega stanja na terenu, pač pa zgolj na popisnih ploskvah, ki v tem primeru predstavljajo le znaten delež celotne površine GGE (vzorčna površina 48,50 m²). Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se je število osebkov na hektar zmanjšalo. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k željeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Napaka! Neveljavno samosklícévanje zaznamka. prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 52 %. Najvišja je v razredu 4 (72 %), najnižja pa v razredu 2 (35 %).

Preglednica 40/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	6.207	
2. 16-30 cm	25.979	34,7
3. 31-60 cm	21.649	66,0
4. 61-100 cm	7.216	72,6
5. 101-150 cm	1.608	66,7
Skupaj 2-5	56.454	52,4

Preglednica 41/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost
	15-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	%
Smreka	2	1	2	4	4,4
Rdeči bor	6	11	8	1	22,2
Zeleni bor	8	8	11	14	7,1
Bukev			1		83,3
Graden	27	12	4	3	52,6
Dob					75
Rdeči hrast	5	2	1	1	43,5
Kostanj		1	1	3	100
Robinija			1	3	90
Gorski javor	1	1	1		20
Veliki jesen					27,3
Ostrolistni jesen	5	1			9,8
Poljski brest		1	2		72,2
Lipa	-	-	-	-	0,0
Beli gaber	41	54	56	54	66,3
Češnja	1	2			64,4
Trepetlika		1	4	5	88,2
Breza	1	3	9	5	87,7
Vrbe					100
Iglavci	16	20	21	19	13,5
Listavci	84	80	79	81	61,3
Skupaj					52,4

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež borov in trdih listavcev (gaber, kostanj, robinija), medtem ko delež hrastov in plemenitih listavcev pada (**Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.**). Objedenost listavcev je precej višja kot iglavcev. Zasnova mladovij je kljub pomanjkljivi negi ugodna (72 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Ocenjujemo, da je povečana objedenost tudi posledica premajhnega deleža mladovij (skupno le 4,8 % oz. 90 ha) in ne samo številčnosti srnjadi kot edinega prstoživečega parkljastega rastlinojedca v enoti.

3.10 Odmrlo drevje

Ocenjujemo, da je na hektarju površine gozda povprečno 19,5 odmrlih dreves oz. 11,13 m³/ha odmrlega lesa. Te količine se med iglavce in listavce približno enakomerno porazdelijo, kakor tudi med stoječe in ležeče odmrlo drevje. Odmrlo ležeče drevje je debelejšje od stoječega. Zanimivo, da na stalnih vzorčnih ploskvah ni bilo popisano niti eno drevo s premerom nad 50 cm.

Preglednica 42/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10–29 cm	št./ha	2,58	4,85	7,43	4,74	3,92	8,66	7,32	8,77	16,09
	m ³ /ha	0,94	1,62	2,56	1,70	1,31	3,01	2,64	2,93	5,57
30–49 cm	št./ha	1,55	0,93	2,48	0,41	0,52	0,93	1,96	1,45	3,41
	m ³ /ha	2,59	1,46	4,05	0,70	0,81	1,51	3,29	2,27	5,56
50 in več cm	št./ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	m ³ /ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	št./ha	4,13	5,78	9,91	5,15	4,44	9,59	9,28	10,22	19,50
	m³/ha	3,53	3,08	6,61	2,40	2,12	4,52	5,93	5,20	11,13

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Zgodovina gospodarjenja z gozdovi v GGE je tesno povezana z agrarno rabo prostora, poplavno dinamiko reke Drave ter postopnim razvojem kmetijstva in infrastrukture. V preteklosti so širše ravninske površine Dravskega polja poraščali listnati gozdovi, ki pa so bili zaradi zgodnjega krčenja za njive, pašnike ter izrabe lesa za ogrevanje in gradnjo postopoma močno zmanjšani. Gospodarjenje z gozdovi je bilo dolgo časa ekstenzivno in podrejeno lokalnim potrebam.

V 19. in začetku 20. stoletja se začne uvajati bolj načrtno gospodarjenje z gozdovi, predvsem v okviru gozdnih posestev in državnih ureditev, kjer se uveljavijo načela trajnostne sečnje in načrtnega pomlajevanja sestojev. Kljub temu so gozdovi ostajali pod močnim vplivom kmetijstva in regulacij vodotokov, kar je dodatno spreminjalo naravno sestavo gozdnih ekosistemov.

Pomemben poseg v gozdni prostor predstavlja tudi pogozditev osrednjega dela gozdnogospodarske enote ob koncu 19. stoletja, ki je bila izvedena zaradi močnih vetrov in degradiranosti tal. Pogozditev je bila opravljena s setvijo rdečega bora, zato so bile oblikovane enodobne borove površine, kjer so ostanki nekdanjih njivskih brazd še danes mestoma vidni. Rdeči bor je bil izbran kot pionirska vrsta, primerna za revnejša tla in odprte, vetrovne lege.

Po drugi svetovni vojni se gospodarjenje nadgradi z uvedbo gozdnogospodarskega načrtovanja, mehanizacije in strokovnega upravljanja. V tem obdobju se začne postopna stabilizacija gozdnih površin, ponekod pa tudi njihovo širjenje na manj kakovostna kmetijska zemljišča. Na stanje gozdov so pomembno vplivali tudi večji infrastrukturni posegi, zlasti gradnja avtoceste, ki je povzročila krčitve gozdov na trasah v območju Dražencev, Hajdine in Gerečje vasi. S tem je bilo povezano tudi povečanje izkoriščanja gramoza in širitev gramoznice Pleterje. Izjemen naravni dogodek je bil tudi žledolom v začetku februarja 2014, ki je povzročil obsežno škodo v gozdovih. Že v istem letu je bilo za posek označenih več kot 11.000 m³ lesne mase ob oceni, da gre za približno dve tretjini vseh poškodovanih dreves. Največ škode je nastalo v drogovnjakih listavcev ter mestoma tudi v sestojih smreke in rdečega bora.

Razvoj gospodarjenja z gozdovi v GGE kaže prehod od močno izkoriščanih in krčenih naravnih gozdov do današnjega trajnostno usmerjenega upravljanja, ki pa je še vedno pod vplivom intenzivne rabe prostora (promet, kmetijstvo, urbanizacija, industrija,..) in naravnih ujm.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Preglednica 43:P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE

Ureditveno obdobje 2015-2024	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
		m ³	%	točkovno m ³	interval ±m ³	%
Iglavci	78.912	67.093	85,0	81.888	22.952	103,8
Listavci	40.268	25.691	63,8	45.086	20.528	112,0
Skupaj	119.180	92.784	77,9	126.974	30.441	106,5

Skupni načrtovan posek, 119.180 m³ lesa, je bil po evidencah realiziran 77,9 % (92.784 m³), od tega je realizacija pri iglavcih znašala 85 % ter pri listavcih 63,8 % načrtovanega poseka.

Primerjava podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je pokazala, da je bilo evidentiranega 73,1 % poseka.

Ker je podatek tekoče evidence poseka na ravni GGE ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka, ugotovljenega na SVP, se pri analizah navaja tudi točkovna ocena poseka (iz stalnih vzorčnih ploskev oz. SVP).

Preglednica 44: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina (ha)	Evidenca poseka (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (±m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	1.890,95	3,55	189	4,331	8,514	1,214	28,0
	Listavci		1,36		2,384	7,614	1,086	45,6
	Skupaj		4,91		6,715	11,291	1,610	24,0
Državni gozdovi		596,05	7,16	57	7,610	12,133	3,150	41,4
Zasebni gozdovi		1.294,90	3,87	132	6,329	10,933	1,865	29,5

e% - relativni odklon zaupanja ob 5 % tveganju

Ocena poseka na SVP za celotno GGE znaša 6,72 m³/ha/leto (Preglednica 31). Ocena poseka se ob 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka. Posek v GGE je bil glede na podatke s stalnih vzorčnih ploskev, na katerih je bila opravljena dvojna meritev drevja (n = 189 ploskev; povprečni posek znaša 6,72 m³/ha/leto ± 1,61 m³/ha/leto, SD = 11,29), za približno 36,8 % višji od evidentiranega poseka (4,91 m³/ha/leto).

Za državne gozdove je bil na 57 ploskvah ocenjen povprečni posek 7,61 m³/ha/leto ± 3,15 m³/ha/leto (SD = 12,133), kar je primerljivo z evidentiranim posekom 7,16 m³/ha/leto. Evidentirani posek se tako nahaja znotraj intervala zaupanja ocenjenega poseka. V ostalih gozdovih je ocenjeni posek na SVP znašal 6,33 m³/ha/leto ± 1,87 m³/ha/leto (SD = 10,933), kar je občutno več od evidentiranega poseka 3,87 m³/ha/leto. Evidenca poseka je zato ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja ocenjenega poseka, kar kaže na podcenjenost evidentiranega poseka v teh gozdovih.

Razlogi za večje odstopanje med evidentirano posekano lesno maso in posekano maso po SVP v ostalih gozdovih so zaradi:

- Sanacija žledoloma, ki se je zgodil v pred prejšnjem ureditvenem obdobju, se je izvajala še v preteklem obdobju. Zaradi velike količine poškodovanega drevja se je velik delež tega drevja evidentiral z oceno in ne z dejansko izmero volumna. Kasneje se je izkazalo, da so bile ocene poškodovanosti nekoliko podcenjene glede na dejansko poškodovano količino drevja
- Razdrobljenost gozdne posesti in tradicija gospodarjenja v GGE. Velik delež lastnikov razpolaga z gozdnimi parcelami, manjšimi od enega hektarja, zaradi česar je njihovo gospodarjenje z gozdom praviloma omejeno predvsem na občasno pridobivanje lesa za lastne potrebe, zlasti za kurjavo. Poseki so večinoma v manjših količinah, zato lastniki niso zainteresirani za aktivno upravljanje svojih gozdov, oziroma po sodelovanju z javno gozdarsko službo. Kljub spodbujanju javne gozdarske službe k odgovornemu ravnanju ter evidentiranju posekov v skladu z zakonodajo, se tega določen delež lastnikov še vedno ne poslužuje. Tako posek pogosto izvedejo brez predhodne odobritve, s katera bi ustrezno evidentirala realiziran posek.

Preglednica 45/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	46.028	26.397	72.425	32.884	13.871	46.755	78.912	40.268	119.180
Izveden evid. posek - m ³	34.960	15.138	50.098	32.133	10.553	42.685	67.093	25.691	92.784
Ocena poseka SVP - m ³	47.358	34.589	81.948	35.105	10.251	45.356	81.888	45.086	126.974
Realizacija evid. poseka - %	76,0	57,3	69,2	97,7	76,1	91,3	85,0	63,8	77,9
Realizacija ocene poseka SVP - %	102,9	131,0	113,1	106,8	73,9	97,0	103,8	112,0	106,5
Povp. drevo evid. posek - m ³	0,94	0,77	0,88	1,13	0,59	0,92	1,02	0,69	0,90

Realizacija načrtovanega poseka je po evidencah znašala 77,9 % po SVP pa 106,5 %. V zasebnih gozdovih je bilo glede na podatke s SVP evidentiranega 113,1 % poseka, v državnih pa 97,0 %. Presežek izvedenega poseka po SCP v ostalih gozdovih je posledica sanacije poškodovanega drevja po žledolomu iz leta 2014 in krčitev za povečanje gramoznice in urbanizacijo.

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po RGR za ureditveno obdobje 2016–2025 temeljijo na (neustreznih) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednici 33 navajajo le na nivoju GGE. Realizacija poseka po podatkih poseka pridobljenih na SVP (sledеča preglednica) je znašala 106,5 %. Na nivoju GGE so prikazani podatki tudi za obdobje 2006–2015.

Preglednica 46/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2006–2015 ter 2016–2025

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
2006–2015	Iglavci	72.696	85.755	118	79,1	125.483	172,6	115,8
	Listavci	35.712	34.845	97,6	32,1	54.358	152,2	50,1
	Skupaj	108.408	120.600	111,2	111,2	179.841	165,9	165,9
2016–2025	Iglavci	78.912	67.093	85	56,3	81.888	103,8	68,7
	Listavci	40.268	25.691	63,8	21,6	45.086	112,0	37,8
	Skupaj	119.180	92.784	77,9	77,9	126.974	106,5	106,5

Realizacija sečnje po stalnih vzorčnih ploskvah v obdobju 2016 – 2025 presega načrtovani posek za samo 6,5 % kar je v primerjavi z predpreteklim obdobjem bistveno manj, ko je delež presežka znašal 65,9 %.

Ker so podatki za prikaz poseka po vrstah poseka v zasebnih gozdovih ob 5 % tveganju izven intervala zaupanja, se podatki analizirajo le v deležih. Predvsem je potrebno izpostaviti visok delež (25 %) oslabelega drevja, tako pri iglavcih kot pri listavcih. Prav tako je bila skoraj četrtina količin posekana zaradi krčitev gozdov (gramoznica, obvoznica, naselje Njiverce,...). Delež negovalnega poseka znaša 40 %, pri čemer prevladujejo redčenja.

Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja	Sanit. posek	Za gozdno infrastr. in drugo	Krčitve	Nedovoljen posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni										
Iglavci	m³	12.335	1.472	259	0	0	8.712	2.140	959	8.524	560	34.960	15,4	54,3
	%	35,4	4,2	0,7	0,0	0,0	24,9	6,1	2,7	24,4	1,6	100,0		
Listavci	m³	5.003	720	245	0	0	3.911	99	698	3.174	1.289	15.138	10,9	33,5
	%	33,0	4,8	1,6	0,0	0,0	25,8	0,7	4,6	21,0	8,5	100,0		
Skupaj	m³	17.338	2.192	504	0	0	12.623	2.239	1.657	11.698	1.849	50.098	13,7	45,7
	%	34,6	4,4	1,0	0,0	0,0	25,2	4,5	3,3	23,3	3,7	100,0		

V državnih gozdovih izstopa delež poseka za umetno obnovo (24,4 %), ki je posledica preteklega načrta, kjer so bile načrtovane večje površine za končni posek in umetno obnovo. Delež negovalnega poseka je višji kot v ostalih gozdovih in znaša slabo polovico celotnega poseka. Znatno je tudi delež krčitev (8,5 %), ki je bil evidentiran predvsem na trasi obvoznice Kidričevo in na vojaškem strelišču Apače.

Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja	Sanit. posek	Za gozdno infrastr. in drugo	Krčitve	Nedovoljen posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni										
Iglavci	m³	7.582	8.688	98	0	8.080	3.915	1.555	705	1.386	123	32.133	40,1	143,3
	%	23,6	27,1	0,3	0,0	25,1	12,2	4,8	2,2	4,3	0,4	100,0		
Listavci	m³	1.436	3.018	18	0	2.328	1.073	95	149	2.244	194	10.553	16,6	51,2
	%	13,6	28,5	0,2	0,0	22,1	10,2	0,9	1,4	21,3	1,8	100,0		
Skupaj	m³	9.018	11.706	116	0	10.408	4.988	1.650	854	3.630	317	42.685	29,7	99,2
	%	21,1	27,4	0,3	0,0	24,4	11,7	3,9	2,0	8,5	0,7	100,0		

Skupni podatki o vzrokih in vrstah sečenj kažejo, da celoten negovalni posek znaša dobrih 44 % temu je potrebno prišteti še 11,2 % poseka za umetno obnovo, ki je bil izveden v državnih gozdovih v skladu s prejšnjim veljavnim načrtom. Kar 16,5 % količin je bilo posekanih zaradi krčitev, kar dokazuje velik pritisk ostalih dejavnosti na gozdni prostor v tej GGE.

Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja	Sanit. posek	Za gozdno infrastr. in drugo	Krčitve	Nedovoljen posek			
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni										
Iglavci	m³	19.917	10.159	358	0	8.080	12.627	3.694	1.664	9.910	683	67.093	21,9	77,3
	%	29,8	15,1	0,5	0,0	12,0	18,8	5,5	2,5	14,8	1,0	100,0		
Listavci	m³	6.439	3.738	262	0	2.328	4.983	194	847	5.418	1.482	25.691	12,7	39,0
	%	24,9	14,6	1,0	0,0	9,1	19,4	0,8	3,3	21,1	5,8	100,0		
Skupaj	m³	26.356	13.897	620	0	10.408	17.610	3.888	2.511	15.328	2.165	92.784	18,2	60,8
	%	28,4	15,0	0,7	0,0	11,2	19,0	4,2	2,7	16,5	2,3	100,0		

V GGE je bilo v preteklem desetletju posekano 18,2 % od lesne zaloge. Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (neustrezni) tekoči evidenci poseka. Količina posekane lesne mase narašča s premerom dreves oziroma z debelinskimi razredi z izjemo petega debelinskega razreda pri listavcih, kjer delež količin nekoliko pade.

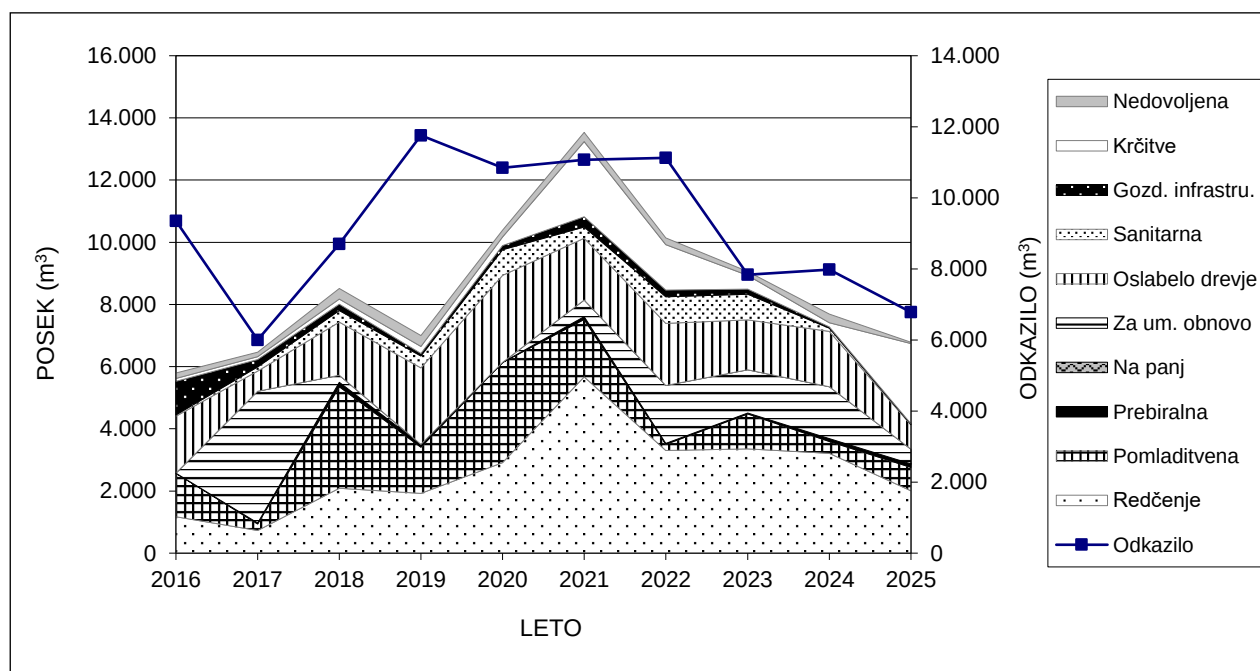
Preglednica 50/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	13,9	14,3	17,1	23,6	47,8	21,9	35,5
Listavci	7,7	11,0	14,9	15,2	12,8	12,7	13,7
Skupaj	10,0	12,9	16,4	21,3	26,7	18,2	49,2

Največji delež v posekani lesni masi predstavlja rdeči bor, posekanega je bilo 17 % od lesne zaloge rdečega bora oziroma 43,5 % od celotnega poseka. Visok delež poseka predstavlja tudi skupina ostalih iglavcev, v tej skupini prevladuje drevesna vrsta zelenega bora, ki se je v državnih gozdovih načrtno sekala za umetno obnovo. Nekoliko višji delež predstavlja tudi posek hrasta, kar je predvsem posledica ugodnih razmer na trgu in s tem povečanega interesa lastnikov za sečnjo te drevesne vrste.

Preglednica 51/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,7	32,4	1,0
Bor	43,5	17,0	7,9
Macesen	0,5	7,3	0,1
Ostali igl.	22,7	45,0	4,1
Bukev	0,7	22,0	0,1
Hrast	10,6	9,2	1,9
Pl. lst.	1,2	39,2	0,2
Dr. tr. lst.	9,7	18,2	1,8
Meh. lst.	5,4	12,3	1,0
Skupaj iglavci	72,4	21,9	13,2
Skupaj listavci	27,6	12,7	5,0
Skupaj	100,0	18,2	18,2



Grafikon 5: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

S sadnjo je bilo v obdobju 2016-2025 obnovljenih 52 ha površin. Vsa sadnja razen 0,8 hektarja, je bila realizirana v državnih gozdovih. Glede na načrtovan obseg, se je obnova gozdov s sadnjo državnih gozdovih izvedla na 87% načrtovanih površin, v zasebnih gozdovih pa le na 3 % načrtovanih površin.

Polovica vse sadnje je bila realizirana iz PRP sredstev kot posledica poškodovanih gozdov, ki jih je leta 2014 prizadel žled. 46 hektarjev obnovljenih površin predstavljajo objekti večji od enega hektarja, 35 ha objekti večji od dveh hektarjev in 21 hektarjev objekti med 3 in 4,2 hektarja. Večina objektov je bila zaščiten z ograjami, ki se praviloma po osmih letih odstranijo, saj mladovje v tem času že doseže razvojno fazo gošče do letvenjaka.

Posledično je bila tudi realizacija obžetev dobra v državnih gozdovih in nizka v zasebnih gozdovih. Pri obžetvi so bile načrtovane 6 kratne ponovitve. Zaradi hitrega razvoja sadik so bile nekatere obžetve nadomeščene z nego mladja in celo nego gošče, zato je realizacija teh del nad načrtovanim obsegom, realizacija obžetev pa pod načrtovanim obsegom.

Pri zaščiti so se namesto načrtovanih tulcev oz. količkov za zaščito pred divjadjo uporabljale ograje, kar je razlog za skoraj nično realizacijo zaščite s tulci oz. količki in bistveno prekoračitev obsega zaščite z ograjo. Zaščita z ograjo je pri večjih površinah bistveno bolj ekonomična,

istočasno pa tudi neprimerno bolj učinkovita. Za lažje delo pri izvedbi obžetev so bile sadike v ograjah obeležene s količki, saj se sicer sadike v tako intenzivni zeliščni plasti izgubijo.

V zasebnih gozdovih praktično ni bilo realizacije negovalnih del, kar kaže, da v razdrobljeni posesti pri lastnikih gozdov primanjkuje interesa za izvedbo in tudi potrebne delovne sile. Glede na obseg mladovij v zasebnih gozdovih danes (0,8 % oz. 10,19 ha) sklepamo, da je bil obseg načrtovanih del previsok oz. je bil vezan na pomladitvene sečnje, ki pa se niso realizirale.

Preglednica 52 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	171,75	54,85	31,9
Sadnja	ha	85,77	52,00	60,6
Obžetev	ha	718,71	357,68	49,8
Nega mladja	ha	79,87	75,60	94,7
Nega gošče	ha	52,78	44,84	85,0
Nega letvenjaka	ha	81,59	0,70	0,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,38	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	246.312	5.070	2,1
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	255,35	98,50	38,6
Vzdrževanje travinj	ha	0,64	0,00	0,0
Setev	ha	4,63	1,00	21,6
Zaščita z ograjo	m	720	13.460	1.869,5
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	49.187	7.026,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	17,75	0,0
Priprava sestoja	ha	0,00	9,80	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	48,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0

Preglednica 53/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	84,94	0,80	0,9	86,81	54,05	62,3
Sadnja	ha	26,68	0,85	3,2	59,09	51,15	86,6
Obžetev	ha	167,91	20,20	12,0	550,80	337,48	61,3
Nega mladja	ha	34,15	0,00	0,0	45,72	75,60	165,4
Nega gošče	ha	26,64	0,00	0,0	26,14	44,84	171,5
Nega letvenjaka	ha	59,99	0,00	0,0	21,60	0,70	3,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,66	0,00	0,0	2,72	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	81.570	2.250	2,8	164.742	2.820	1,7
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	248,35	12,00	4,8	7,00	86,50	1.235,7
Vzdrževanje travinj	ha	0,64	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Setev	ha	0,00	0,00	0,0	4,63	1,00	21,6
Zaščita z ograjo	m	0	0	0,0	720	13.460	1.869,5
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	0	0,0	700	49.187	7.026,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	9,72	0,0	0,00	8,03	0,0
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	9,80	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	48,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	84,94	0,80	0,9	86,81	54,05	62,3
Ostala varstvena dela	dni	26,68	0,85	3,2	59,09	51,15	86,6

Izjemno nizka realizacija gojitvenih del v zasebnih gozdovih dodatno potrjuje nezainteresiranost lastnikov gozdov za aktivno in načrtno gospodarjenje in vlaganje v gozdove. Za izboljšanje stanja je nujno dolgoročno, kontinuirano in strokovno usmerjeno delo z lastniki, predvsem v obliki svetovanja in spodbujanja s strani pristojnega revirnega gozdarja. Pri tem je ključnega pomena vzpostavitev zaupanja med lastniki in revirnim gozdarjem, ki se praviloma gradi skozi daljše časovno obdobje. V zadnjih letih je bil ta proces na obravnavanem

območju otežen zaradi več kadrovskih sprememb, kar je vplivalo na kontinuiteto dela in sodelovanja z lastniki gozdov. Nižja realizacija del od pričakovane pa je tudi posledica omejenih finančnih sredstev za financiranje in sofinanciranje gojitvenih ter varstvenih del v zasebnih gozdovih. Zaradi tega lastniki tovrstna dela pogosto dojemajo predvsem kot strošek, ne pa kot dolgoročno naložbo v kakovost, stabilnost in vrednost gozda.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

V preteklem ureditvenem obdobju na območju GGE ni bilo novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest, prav tako tovrstni ukrepi niso bili predvideni. Zaradi dobre odprtosti območja z obstoječim omrežjem javnih in gozdnih cest ter ravninskega reliefa tudi s strani lastnikov gozdov ni bilo izraženih večjih potreb oziroma pobud za gradnjo novih gozdnih cest ali rekonstrukcije obstoječih prometnic. S strani Občine Kidričevo je sicer prišla pobuda za izdelavo elaborata ničelnic za gradnjo gozdnih cest (Kidričevo-obvoznica, Strnišče-obvoznica, Strnišče-Šikolska cesta in Starošinske hoste), ampak do realizacije ni prišlo.

V ospredju je bilo predvsem redno vzdrževanje obstoječega cestnega omrežja, zagotavljanje prevoznosti ter lokalne sanacije poškodb po izvedenih sečnjah in spravi lesa.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju ni bilo evidentiranih novogradenj gozdnih vlak. Izvajala so se predvsem manjša vzdrževalna dela, povezana z zagotavljanjem prevoznosti, utrjevanjem vozišč ter sanacijo poškodb po spravi lesa. Dela so obsegala lokalne izravnave terena, utrjevanje bolj obremenjenih odsekov in prilagoditve vlak sodobnejšim načinom spravi lesa.

Zaradi povečane uporabe strojne sečnje, traktorskih gozdarskih prikolic z nakladalnimi napravami ter spravi s forwarderji se postopoma pojavljajo tudi potrebe po ustreznejši nosilnosti in širini posameznih vlak, predvsem na bolj intenzivno gospodarjenih območjih. Kljub temu obstoječe omrežje gozdnih vlak glede na značilnosti terena in intenzivnost gospodarjenja za zdaj večinoma zadostuje potrebam gospodarjenja z gozdovi.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V obravnavani enoti je bil v preteklem ureditvenem obdobju poudarek na sadnji medovitih drevesnih vrst, predvsem z namenom spodbujanja čebelarstva na tem območju.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024

V GGE je bilo zaradi različnih posegov v gozdni prostor skupaj izkrčenih 65,64 ha gozdov. Največji delež krčitev predstavlja rudarstvo, predvsem širitev gramoznice Pleterje, ki obsega 34,74 ha oziroma več kot polovico vseh evidentiranih krčitev. Pomemben delež posegov predstavljajo tudi infrastrukturni objekti (14,46 ha), med katerimi izstopata strelišče Apače ter obvoznica Kidričevo. Zaradi kmetijske rabe je bilo izkrčenih 7,82 ha gozdov, medtem ko je energetika, predvsem zaradi poteka daljnovoda, povzročila 4,98 ha krčitev. 2,88 ha gozdov se je izkrčilo zaradi širitve stanovanjskih naselij, in sicer na območju Njiverc in ob vpadnici v naselje Kidričevo.

Preglednica 54/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
2,88	14,46	7,82	34,74	4,98	0,76	65,64

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Ob upoštevanju podatkov iz uradnih evidenc poseka je bil načrtovani možni posek udejanjen 77,9 odstotno. Posekalo se je 18,2 % lesne zaloge ali 60,8 % prirastka. Struktura izvedenega poseka ni sledila načrtovanemu, saj je delež negovalnih sečenj bistveno manjši od zamišljenega. Neugodno dejstvo je, da krčitve predstavljajo kar 16,5 % poseka in so bile v zasebnem sektorju bistveno pogostejše kot v državnem. Nato posek oslabelega drevja in sanitarne sečnje presegajo predvidene količine za 18 krat. Na ta račun je izostala predvsem realizacija pomladitvenega poseka, ki pa je porazna predvsem v zasebnem sektorju.

Po oceni količine poseka iz stalnih vzorčnih ploskev, ki je statistično dovolj zanesljiva, da smemo podvomiti v točnost uradnih evidenc, se nekateri podatki znatno spremenijo oz. popravijo in so takšni: udejanjenje načrtovanega poseka 106,5 %, delež posekane lesne zaloge 24,9 % in delež posekanega prirastka 83,3 %.

Zaradi pomanjkljivih uradnih evidenc, bo nadaljnja analiza temeljila na podatkih o količinah poseka ocenjenih na stalnih vzorčnih ploskvah. Realizacija načrtovanega poseka je bila pri iglavcih 103,8 % in pri listavcih 112,0 %. Velike razlike v realizaciji so zaznane pri različnih sektorjih lastništva. Medtem, ko načrtovan posek ni bil polno udejanjen v državnih gozdovih (97 %), je bil v zasebnih gozdovih presežen za 13,1 %. Tu je na mestu opomniti, da je hektarski posek v državnih gozdovih vseeno višji kot v zasebnih (7,61 m³/ha oz. 6,33 m³/ha) in da je predhodni načrt predvidel bistveno manjšo intenzivnost gospodarjenja v zasebnem sektorju. Ko primerjamo realizacijo načrtovanega poseka iglavcev in listavcev v obeh sektorjih lastništva, ugotovimo, da so v državnih gozdovih preko plana sekali iglavce, zaostajali pa so pri listavcih, je ta neuravnoteženost v zasebnih gozdovih ravno obratna. Možno je domnevati, da zasebne lastnike bolj zanima les listvacev za kurjavo, kot aktivno gospodarjenje z iglavci.

Gojitvena dela

Prejšnji načrt je bil gojitveno zelo ambiciozno zastavljen. Nastal je v letih po katastrofalnem žledolomu februarja 2014. Takrat so se določila območja sanacije gozdov, kamor so uvrstili obravnavane gozdove, obenem pa so uveljavili sheme spodbud za gozdne posestnike, ki so utrpeli škodo. Pri izdelavi načrta je obveljala usmeritev v umetno obnovo gozdov, ki je bila načrtovana na konkretnih objektih oz. odsekih. Po zaslugi doslednega in prizadevnega izvajanja zamisli, je danes je že mogoče videti rezultate tega ogromnega vložka. To se je uresničilo skoraj izključno v državnih gozdovih. Obseg dela in uspeh sta tolikšna, da nedoseganje nekaterih načrtovanih količin ne kvari vtisa. Podatek, da je država osnovala nov gozd na skoraj desetini površine svoje gozdne posesti na Spodnjem Dravskem polju, je dovolj zgovoren sam po sebi.

Skupna površina s sadnjo in setvijo obnovljenih površin je obsegala 53,00 ha, naravno obnovljenih pa je bilo 63,65 ha gozdov. Nega mladovij je zaradi potrebe po ponovitvah na istih površinah narejena na 478,82 ha.

Preglednica 55: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova	ha	171,75	63,65	37,1
Umetna obnova	ha	90,40	53,00	58,6
Nega mladovij	ha	932,95	478,82	51,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,38	0,00	0,0

Učinki ukrepov

Cilji so bili pred desetimi leti postavljeni za obdobje desetih let.

Lesna zaloga

Posek je bil manjši od prirastka, zato se je lesna zaloga povečala z 269,7 m³/ha na 297,6 m³/ha in presegla etapno (desetletno) ciljno lesno zalogo, ki je bila zastavljena na 290 m³/ha.

Razmerje razvojnih faz

Izostanek obnov zasebnih gozdov je namesto, da bi se razmerja razvojnih faz uravnotežila, povzročil še hujšo oddaljitev od cilja. Hudo pomanjkanje mladovij in vseprisotnost debeljakov sta pereči težavi za trajnostno gospodarjenje z gozdom. Intenzivnejše in načrtno gospodarjenje v državnih gozdovih ni moglo bistveno popraviti splošne slike.

Preglednica 56: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
Stanje 2016	5,6	28,9	51,5	14,0
Cilj 2025	10	23	38	29
Stanje 2026	4,8	15,8	66,7	12,7

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Kakor je bilo načrtovano, so bili iglavci precej močnejše sekani od listavcev. Posledica tega je, da se je nadaljevalo padanje deleža iglavcev v lesni zalogi (iz 60,2 na 55,1 %). V treh skupinah drevesnih vrst (drugi trdi listavci, mehki listavci, bukev in plemeniti listavci) je bil cilj povečati njihove deleže, kar se je zgodilo celo v presežni meri. Žal se to ni zgodilo pri hrastih, ki jim je delež padel. Cilj je predvideval padec deleža bora, drugih iglavcev in smreke, kar je bilo doseženo pri prvih dveh skupinah, nasprotno pa se je zgodilo s smreko. Bor še vedno nastopa kot glavna drevesna vrsta z deležem 42,9 %.

Preglednica 57: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Stanje 2016	3,2	0,0	46,5	1,3	9,2	0,6	20,9	0,6	9,7	8,0
Cilj 2025	3	0	46	1	8	1	21	1	10	9
Stanje 2026	3,7	0,0	42,9	0,9	7,5	1,4	19,0	1,0	13,2	10,4

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov niso bili načrtovani, so bile pa z namenom pospeševanja čebelarstva posajene medovite vrste.

Odnos gozd - divjad:

Skladno s postavljenimi gozdnogojitvenimi cilji je bilo načrtovano povečanje površin mladovij, a je bilo doseganje tega cilja okrnjeno zaradi nezadostne izvedbe pomladitenega poseka. Predvideno je bilo tudi puščanje lesne biomase v gozdu, ki bi izboljšalo življenjske pogoje duplarjem, pa le-tega ukrepa ni bilo evidentiranega.

Gradnja gozdnih prometnic

Gradenj gozdnih cest zaradi zadostne odprtosti gozdov pretekli načrt ni načrtoval. Novogradenj ni bilo.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Na območju sedanje GGE je bilo v preteklosti več GGE, ki so se delile glede na lastništvo, zato je večina podatkov o gozdnih fondih primerljivih šele od leta 1986. Tedaj so bili v enoten gozdnogospodarski načrt GGE Spodnje Dravsko polje (1986–1995) združeni gozdnogospodarski načrti Spodnje Dravsko polje 1976–1985 (zasebni), Dravsko polje 1979–1988-del (SLP-1), Obdravja 1981–1990-del (zasebni), Dravsko polje 1969–1978-del (SLP-2). Z združitvijo načrtov v enoten načrt je bila odpravljena prepletenost gozdov različnih lastništev in različnih dob veljavnosti na istem območju.

5.1.1 Površina

Površina gozdov se je skozi daljše časovno obdobje postopoma manjšala. Razlika v ugotovljenih površinah je posledica različnih metod ugotavljanja površin in zajemanja gozdnega roba in krčitev v različne namene.

Preglednica 58: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1986	2.003,14	100,0
1996	2.002,41	100,0
2006	1.966,29	98,2
2016	1.890,95	94,4
2026	1.869,21	93,3

Preglednica 59: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2010–2019

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	1.890,95
Novo določene površine gozdov	58,18
Novo izločene gozdne površine*	71,57
Izkrčene površine v preteklem obdobju	8,12
Skupna površina gozda novega načrta	1.869,21

* To bi naj bile površine, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene v gozd. V večini primerov pa gre za iz različnih razlogov izkrčene površine.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Na razlike v višinah gozdnih fondov so vplivale višina in struktura poseka ter deloma tudi različne metode ugotavljanja lesne zaloge in prirastka. Oba podatka se od leta 1996 pridobivata po kontrolni vzorčni metodi (na SVP).

Skozi štiri desetletja smo priča dvigu višine lesne zaloge, ki je od začetne ocene 150,0 m³/ha sedaj skoraj podvojena. V zadnjem desetletju se je lesna zaloga za povečala za 27,9 m³/ha, neznatno iglavcem in toliko bolj listavcem.

Tudi prirastek se je v prejšnjih obdobjih večal, a je tokrat utrpel 7,6 % padec, da bi pristal na 7,46 m³/ha letno. To je v skladu s splošnim trendom padanja prirastkov v Sloveniji in širše.

Možni posek je načrtovan v višini 5,34 m³/ha letno, kar je več kot v prejšnjem načrtu. Spet je predideno močnejše izkoriščanje iglavcev.

Preglednica 60/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1986	2.003,14	108,0	41,0	150,0	3,2	1,5	4,8	1,6	0,7	2,3
1996	2.002,41	151,6	64,3	215,9	4,2	2,5	6,7	1,8	0,5	2,3
2006	1.966,29	168,5	101,7	270,2	4,42	3,15	7,57	4,36	1,77	6,13
2016	1.890,95	162,3	107,3	269,7	4,59	3,48	8,07	3,55	1,36	4,91
2026	1.869,21	163,9	133,7	297,6	3,80	3,66	7,46	3,15	2,18	5,34

*Opomba: Za obdobje 2006–2025 je naveden posek po SVP. V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga je najbolj povečana v četrtem in petem debelinskem razredu. Kot je bilo omenjeno že prej sta razloga za to višina poseka, ki ne dosega prirastka in nezadostno izvajanje pomladitvenih sečenj.

Tudi prirastek se je v logičnem sosledju, enako kot lesna zaloga, najbolj povečal v četrtem in petem debelinskem razredu. Po povečanju deleža debeljakov in okrepitvi lesnih zalog v višjih debelinskih razredih bi pričakovali temu ustrezno krepkejšo priraščanje. Ker temu ni tako, nas misel napeljuje, da v ozadju deluje nek močen dejavnik, ki zavira rast – morda starostno pogojeno usihanje rasti ali morda kar vpliv globalnega segrevanja.

Preglednica 61/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	64,7	91,8	123,2	143,9	101,0	80,5	54,8	75,5	107,5	146,9	82,8	75,6
Listavci	130,0	118,8	127,9	142,3	114,4	124,6	115,7	96,9	102,7	110,9	100,0	105,2	102,5
Skupaj	110,0	88,0	102,5	128,6	126,1	110,4	104,0	74,1	84,0	108,5	118,5	92,4	84,7

Preglednica 62/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1986 do 2026

Leto	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
1986	2,7	57,7	11,3	0,4	0,4	0,4	9,9		
1996	2,7	55,2	0,5	11,8	0,7	11,4	0,3	7,1	10,3
2006	3,5	48,3	0,6	10,0	0,6	16,5	0,8	10,2	9,5
2016	3,2	46,5	1,3	9,2	0,6	20,9	0,6	9,7	8,0
2026	3,7	42,9	0,9	7,5	1,4	19,0	1,0	13,2	10,4

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 2)

Razlike med pričakovano in ugotovljeno lesno zalogo so zaradi nepopolnih evidenc poseka prevelike, zato smo za kontrolni izračun uporabili podatke za posek po SVP.

Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	306.951	202.989	509.940
Vrast	4973	11.989	16.962
Prirastek (letni*10)	86.767	65.807	152.574
Posek po SVP	81.888	45.086	126.974
Pričakovana zaloga	326.625	243.105	569.730
Ugotovljena zaloga	306.372	249.949	556.321
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	93,8	102,8	97,6

Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	226.798	139.391	366.189
Vrast	3.409	8.217	11.626
Prirastek (letni*10)	64.347	45.193	109.540
Posek po SVP	47.358	34.589	81.948
Pričakovana zaloga	256.185	169.446	425.631
Ugotovljena zaloga	234.528	169.085	403.613
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	91,5	99,8	94,8

Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	80.153	63.598	143.751
Vrast	1.564	3.771	5.336
Prirastek (letni*10)	22.420	20.614	43.034
Ocena poseka po SVP	35.105	10.251	45.356
Pričakovana zaloga	70.440	73.659	144.099
Ugotovljena zaloga	71.844	80.864	152.708
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	102,0	109,8	106,0

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2023), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje močno odstopa od modelnega. Najbolj primanjkuje mladovij, presežek pa je izrazit pri debeljaki. Za zagotavljanje trajnosti bi bilo potrebno bistveno povečati tudi površine drogovnjakov.

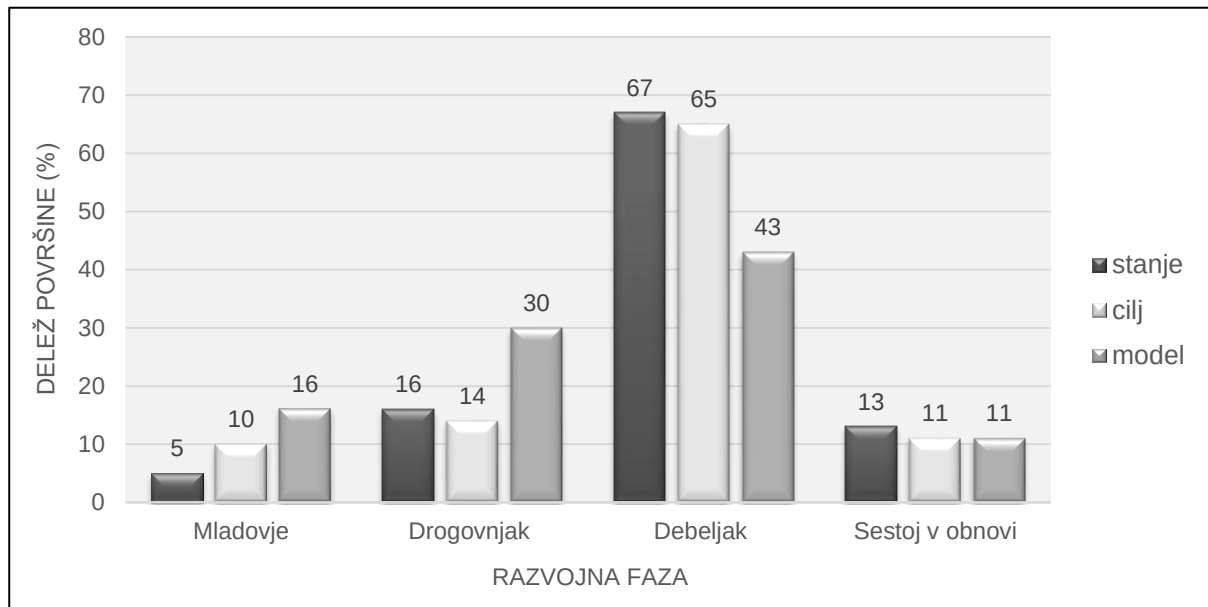
Preglednica 66/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	89,34	4,8		20,1	16,3	304,86	-70,7
Drogovnjak	295,54	15,8		36,6	30,0	560,09	-47,2
Debeljak	1246,79	66,7		53,0	42,9	801,06	55,6
Sestoj v obnovi	237,54	12,7		13,3	10,9	203,21	16,9
Skupaj	1869,21	100,0		123,0	100,0	1869,21	

Opomba: Model je povzet iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2023).

Iz cilja, ki je ob predvidenih ukrepih dosegljiv v naslednjih desetih letih, lahko razberemo, da površinskega razmerja razvojnih faz še ne bo mogoče približati modelnemu stanju.

Pričakujemo podvojitev površin mladovij. Pri drogovnjakih žal pričakujemo oddaljitev od modelnega deleža, ker so površine mladovij premajhne, da bi nadoknadile njihovo preraščanje v debeljake. Le-tem se bo delež predvidoma zmanjšal, medtem ko pri sestojih v obnovi pričakujemo izenačitev z modelnim deležem.



Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Dosedanje gospodarjenje z gozdovi je zagotovilo stanje gozdov, ki omogoča zagotavljanje vseh funkcij gozdov, ki so v GGE poudarjene.

Trajnost ekoloških in socialnih funkcij v GGE je zagotovljena v večini gozdov. V delu GGE, kjer so poudarjene varovalna, klimatska, estetska in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lesnoproizvodna funkcija, so možni konflikti zaradi krčenja gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavljajo krepitev vseh funkcij gozdov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Gozdovi se na celotnem območju GGE Spodnje Dravsko polje prepletajo z drugimi, predvsem kmetijskimi rabami prostora, osrednji del enote uvrščamo v gozdnato krajino, preostalo je uvrščeno v kmetijsko in primestno krajino. Zaradi ustvarjanja ravnovesja med negativnimi vplivi, ki jih povzročajo kmetijstvo, poselitve in infrastruktura, so v ospredju ekološki cilji.

Med **proizvodne cilje**, ki ji mora izpolniti gospodarjenje z gozdovi v GGE sodi proizvodnja lesa v količinah, ki dosegajo proizvodno sposobnost rastišč. Proizvodni cilji so sicer glede na rastišča in njihove proizvodne sposobnosti manj pomembni, kljub temu morajo biti vsa prizadevanja usmerjena v povečanje kvalitetne lesne mase. Posebno pozornost je potrebno posvetiti stabilnosti gozdov, ki je v borovih drogovnjakih zaradi pomanjkljive nege marsikje načeta. Z ustrezno nego in redčenji je potrebno zmanjšati delež slabe kvalitete. Višji dohodek pri proizvodnji lesa je možno zagotoviti z ugodnim razmerjem med prihodki (proizvodnja kvalitetnega lesa, nega) in stroški pridobivanja gozdnih lesnih sortimentov (koncentracija sečenj, optimalna nega). Pri gospodarjenju je potrebno usklajevati razmerje razvojnih faz z modelnim stanjem in se mu čim bolj približevati. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti lastnikom gozdov, da bodo opravili negovalna dela v svojih gozdovih. V sestojih iglavcev izvajati redne sečnje oslabelih iglavcev, listavce ohranjati.

Med **ekološkimi funkcijami** je potrebno v GGE zagotoviti trajno delovanje gozda zlasti za zagotavljanje hidrološke funkcije in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. V pogledu hidrološke vloge gozda so izjemno pomembni gozdovi okrog vodnih zajetij, prav tako tudi na širšem območju. Ker je to območje predvsem kmetijsko, imajo gozdovi pri zagotavljanju čistosti podtalnice pomembno vlogo. Zato je potrebno preprečiti vsako krčitev teh gozdov. V enoti so pomembni biotopi ob reki Dravi, ob reki Polskavi, v bližini Ptujkega jezera in v celem južnem delu gozdnogospodarske enote. Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je potrebno zagotoviti predvsem na območju varovalnih gozdov. V večjem delu GGE je pomembna tudi klimatska funkcija. Zadostitev potreb po teh funkcijah bo zagotovljena z upoštevanjem varstvenih režimov, z mehansko in biološko stabilnimi sestoji, z naravnejšo sestavo drevesnih vrst, z malopovršinskim menjavanjem razvojnih faz in z uporabo naravi prijaznih tehnologij.

Poudarjene **socialne funkcije** gozda v gozdnogospodarski enoti so estetska, rekreativna, ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja kulturne dediščine ter obrambna funkcija. Socialnih funkcij gozda ne smemo okrniti z posegi, poškodbami na gozdnih tleh in sestojih, z neupoštevanjem gozdnega reda in estetskih vrednot krajine.

Razvoj gozdov v pogledu drevesne sestave, zgradbe sestojev in višine lesne zaloge

Skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem skupinsko raznodobnih gozdov.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: bukev 15 %, hrast 44 %, plemeniti listavci 9 %, drugi trdi listavci 20 %, mehki listavci 11 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 16 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 43 %, sestoji v obnovi 11 %.
- Ciljna lesna zaloga: 329 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 20 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 3, bor 46 %, macesen 1 %, drugi iglavci 8 %, bukev 1 %, hrast 21 %, plem. lst. 1 %, dr. tr. lst. 10 %, meh. lst. 9 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 10 %, drogovnjak 14 %, debeljak 65 %, sestoji v obnovi 11 %.
- Ciljna lesna zaloga: 319 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 10 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

V naslednjem desetletju se drevesna sestava ne bo bistveno spremenila.

Največja razlika med dejanskim in idealnim stanjem gozda je pri starostni sestavi oz. pri zastopanosti razvojnih faz. Pričakuje se postopen premik proti večji uravnoteženosti razvojnih faz z obsežnejšimi obnovami in predvsem z povečanjem deleža mladovij.

Lesna zaloga se bo v naslednjem desetletju še povečala in se približala dolgoročni ciljni lesni zalogi.

Kakovost drevja bo mogoče povečati z dosledno izvedbo načrtovanih negovalnih del, predvsem z izvedbo nege letvenjakov in drogovnjakov.

Proizvodnja lesa

Glede na analizirano stanje gozdov, valorizacijo funkcij gozdov, potrebe lastnikov gozdov in javnosti ter ob upoštevanju ciljev Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Maribor (2021–2030) in zahtev Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), smo v obravnavani gozdnogospodarski enoti določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa je poudarjen na manjših kompleksih državnih gozdov in v zasebnih gozdovih, kjer prevladuje velika zasebna gozdna posest. Na teh predelih morajo gozdovi lastnikom trajno zagotavljati dohodke od lesa. V zasebnih gozdovih, kjer prevladuje drobna zasebna posest, lastniki ne morejo pridobivati večjih količin lesa za trg, zato so finančni prihodki iz gozda za njih zanemarljivi. Cilj za večino teh lastnikov je torej pridelava lesa za domačo porabo, bodisi kot gradbeni les, les za predelavo ali drva. Lastnike gozdov je potrebno motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdom (posek, nega mlajših razvojnih faz) ter tako k povečanju kvalitete lesnih sortimentov.

Klimatska in estetska vloga gozda

Gozdovi v bližnji okolici Kidričevega ter gozdovi ali pasovi gozdnega drevja na Dravskem polju, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ter pozebo, opravljajo pomembno klimatsko vlogo. Na istih površinah je pogosto poudarjena tudi estetska vloga. Z ohranjanjem vitalnih in pestrih gozdov, gozdnih ostankov, skupin in posamičnega gozdnega drevja v kmetijski in primestni krajini, lahko pomembno prispevamo h kakovosti življenja, zlasti k bolj zdravemu in prijaznemu okolju za bivanje ter za opravljanje dejavnosti v naravnem okolju.

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Pomen tega cilja je ohraniti biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. V ekološko pomembnih območjih je v GGE 1.440,53 ha (77,1 %) gozdov, 222,66 ha (11,9 %) gozdov pa je zaradi ugodnega stanja vključenih v območja Natura 2000. Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med pomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Hidrološka vloga gozda

Hidrološka vloga je poudarjena na 1.972,49 ha gozdov. Z državnimi predpisi določena vodovarstvena območja obsegajo 1.965,53 ha. Ob južnem robu GGE teče Polskava, ob

severnem pa Drava, katero spremljajo v spodnjem delu Dravskega polja številni potoki–studenčnice. Ohranjenost ugodnega stanja gozdov, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Varovalna vloga gozda

Gozdovi s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije skupaj zavzemajo 160,70 ha oz. 8,1 % površine gozdov. Varovalna vloga gozda je pomembna v gozdovih ob reki Dravi, v gozdovih v kmetijski krajini ter na rastiščih vrbovih logov in gozdov črne jelše v kmetijski krajini.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Glede na opredeljene cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE, njihov pomen in realne možnosti za njihovo doseganje, so določene tudi splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdovi. Splošne usmeritve morajo zagotoviti harmonično uresničevanje ciljev pri gospodarjenju z gozdovi, saj so ti cilji nedeljivi, uresničljivi sočasno v skladnem proizvodnem procesu v gozdu. Splošne varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavje.

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč:

- V starejših in kvalitetnejših debeljakih, kjer rastiščne in sestojne razmere to še dovoljujejo, z akumuliranjem prirastka povečati lesno zalogo gozdov.
- Povečati realizacijo možnega poseka v gozdovih.
- Načrtovani možni posek v gozdovih naj na ravni GGE doseže vsaj 85 % prirastka.
- Z nego gozdov in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov.
- Na zemljiščih v zaraščanju, v kolikor se jih bo prepustilo gozdu, z gojitvenimi deli pospešiti razvoj v donosen gospodarski gozd.

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjenost velikih sklenjenih gozdnih območij:

- Ohranjati primeren delež gozdov v kmetijski in primestni krajini.
- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekoloških funkcij gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov.
- Posamezne zaraščajoče površine proučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini.
- Preprečiti nadaljnje deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij ter poskrbeti za primerno gostoto prehodov za prostoživeče živali med njimi.
- Izogibati se vsem velikopovršinskim posegom v gozd in na ta način zagotoviti nemoteno opravljanje varovalne in hidrološke vloge gozda.
- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi:

- Lastnike gozdov izobraževati s področja gojenja gozdov in tehnologije gozdne proizvodnje.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih.

- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov ter pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Povečati delež del v zasebnih gozdovih, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.
- Lastnike gozdov intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti:

- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohraniti ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohraniti:
 - raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,
 - ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje),
 - značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,
 - površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Ohraniti vlogo gozdov, ki imajo poudarjeno varovalno funkcijo v prostoru in jo krepiti.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.
- Povečati površino gozdov in manjših gozdnih prvin, vključno s posameznim drevjem, kjer jih v krajini primanjkuje, izključno z namenom povečevanja biotske raznovrstnosti.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo:

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostima, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2023) (KARTA G).

Povečati obseg dejavnosti, ki uporabljajo les, še posebej na podeželju, kjer lahko te dejavnosti pomembno prispevajo k njegovemu razvoju:

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov:

- Obnova gozdov mora v največji možni meri potekati po naravni poti.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati le v sestojih, kjer ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst. V ostalih sestojih sadnjo izvajati v obliki manjših spopolnitev, večje površinsko pa le v primerih naravnih ujm, bolezni ali škodljivcev. Pri izbiri drevesnih vrst za sadnjo upoštevati rastiščne danosti. Vnos tujerodnih vrst je možen le izjemoma v predelih, kjer obstajajo problemi glede obnove s ključnimi drevesnimi vrstami. Vnos mora biti strokovno argumentiran in nadzorovan ter ne sme ogroziti naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih rastlinskih vrst.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del.
- Intenzivirati nego v mladovjih z ukrepi zmerne jakosti. Prednost pri načrtovanju ukrepov nege dati kvalitetnejšim delom sestoja. Zmes uravnati v smeri naravne drevesne sestave. Kjer je potrebno, nekvalitetna vrzelasta mladovja spopolniti s sadnjo rastiščem primernimi drevesnimi vrstami (predvsem s hrastom) ter z ustrezno individualno zaščito sadik ali z ograjo ter varstvom, sicer pospeševati naravno obnovo.

- V drogovnjakih z bogatimi sestojnimi zasnovami na visoko produktivnih rastiščih izvajati intenzivna izbiralna redčenja. Kjer je ogrožena stojnost sestojev (čisti sestoji iglavcev), izvajati pogosta in šibka redčenja. V nenegovanih sestojih izboljšati vrstno zmes v korist naravne drevesne sestave. V sestojih z večjim deležem hrasta, zaradi čim prejšnjega trebljenja vej, zagotoviti večjo gostoto osebkov.
- V debeljakih akumulirati lesno zalogo. Pri uvajanju sestojev v obnovo izkoriščati dobre možnosti naravne obnove.
- V dobro pomlajenih in močno vrzelastih sestojih v obnovi obnovo zaključiti.
- V ekocelicah z biomeliorativnimi deli ohranjati biotope.
- Pri načrtovanju ukrepov v dobovih sestojih preizkusiti velikopovršinski način obnove. Pomladitvena jedra ne smejo biti manjša od ene drevesne višine. Na površinah, kjer je naravno pomlajevanje zaradi zapleveljenosti oteženo, sadnjo ali spopolnitveno sadnjo izvesti z višjimi sadikami (višina meter ali več). Zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče), sadike označiti s količki. V letvenjakih z zgodnjimi in močnimi redčenji hrastu zagotoviti hiter razvoj močnih krošenj ter pri tem ohraniti in negovati drevesa polnilnega sloja (beli gaber, breza, črna jelša, čremsa, maklen, lipa, poljski brest).
- Pridobiti dovoljenje za tretiranje pepelovke s pripravki na osnovi žvepla (prvič v začetku rastle dobe, drugič konec pomladi).
- V sestojih, kjer prevladujejo iglavci, je možno pričakovati večjo nevarnost zaradi škodljivih organizmov, zato je v primeru težav smotrno skrajševanje proizvodnih dob in usmerjanje obnove v mlade sestoje z naravnejšo drevesno sestavo.
- Dosledno izvajati sanitarne sečnje in posek oslabelih, nevitalnih dreves.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- Ohranjati manjšinske drevesne vrste.
- Pri naravni obnovi gozdov skrbeti tudi za pestrost in številčnost zeliščnega sloja kot pomembne komponente živalskih habitatov.
- Primerno oblikovati in vzdrževati gozdne robove in negozdne površine v gozdnem prostoru, ki so lahko namenjene za prehrano divjadi.
- Posredna premena močno spremenjenih ter osiromašenih sestojev.
- Zagotoviti ohranitev, ustrezno oblikovanje in zasnovo posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v območjih z majhnim deležem gozdnih površin.
- V gozdovih ohranjati posamezne osebkove in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje:

- Spodbujati in promovirati uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela (strojna sečnja - višje intenzitete z manj pogostimi vračanji, ...).
- Najprimernejše je traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji, ki so opremljeni s priklopnimi vitli ali pa s profesionalno gozdarsko opremo, pri spravilu naj bodo ogrožena drevesa (nosilci) primerno zaščitena.
- Najprimernejši čas za gozdno proizvodnjo je zimsko obdobje. Za spravilo koristiti suha obdobja in čas zmrzali.
- Izboljšati organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih. Na majhnih gozdnih posestih dela v gozdovih izvesti hkrati na večjih površinah.
- Spodbujati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.

- S kompleksnim načrtovanjem ter ne glede na posestne meje povečati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami, lastnike gozdov pa seznanjati in poučevati o koristih vlaganj v gozdne prometnice.
- Redno vzdrževati gozdne ceste, več pozornosti posvetiti vzdrževanju vlak, posebej v predelih, kjer se pojavljajo erozijski procesi.
- Preprečevati moteče vplive (promet, sečnja in spravilo) v conah, kjer se zadržuje divjad in v določenih časovnih obdobjih leta.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju z gozdovi za krepitev in uskladitev njihovih funkcij je treba upoštevati vse funkcije gozda, morebitna nasprotja pa reševati premišljeno in selektivno. Gospodarjenje za posamezne funkcije mora biti vključeno na vseh ravneh - od načrtovanja do izvedbe. Vsaka funkcija zahteva diferencirane pristope in oblike gospodarjenja, ki jih je mogoče smiselno vključevati v gospodarjenje za lesnoproizvodno funkcijo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da se funkcije gozda v prostoru lahko pojavljajo velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (linijsko) ali točkovno. Temu je treba prilagoditi tudi načine gospodarjenja.

V gozdovih v zasebni lasti je pogosto izrazit zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih funkcij - kot so rekreacija in ohranjanje biotske raznovrstnosti - lahko srečuje z lastnikovim premoženjskim interesom. Javni interes se izraža na različne načine in je pogosto v nasprotju z interesi lastnikov gozdov, zato je treba razmerja med obema interesoma urejati skrbno, premišljeno in pravno ustrezno.

V gozdovih, kjer so hkrati poudarjene ekološke in socialne funkcije ter lesnoproizvodna funkcija, je pri gospodarjenju nujno dosledno upoštevati usmeritve za vse poudarjene funkcije ter zagotavljati njihovo uravnoteženo izvajanje. Ker je v večini gozdov GGE hkrati evidentiranih več funkcij z različno stopnjo poudarjenosti, je potreben celovit in usklajen pristop k obravnavi gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom. Pri načrtovanju in izvajanju ukrepov je zato treba upoštevati preplet proizvodnih, ekoloških in socialnih funkcij gozda ter ukrepe prilagajati značilnostim posameznega območja.

Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so:

- gozdovi ob Dravi, ob gramoznici Pleterje (1. območje),
- gozdovi v okolici Kidričevega, Lanove vasi ter na vzhodu GGE (2. območje),
- gozdovi južno od Apač (3. območje),
- gozdovi med Kidričevim in Hajdino (4. območje).

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so prikazana na KARTI 2B, v prostorskem delu načrta.

V nadaljevanju so podane usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, ki so poudarjene na prvi in drugi stopnji. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, je treba gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča pred usadi, izpiranjem in krušenjem, gozdovi na strmih pobočjih ali obrežjih voda, gozdovi, izpostavljeni močnemu vetru ter gozdovi na hudourniških območjih, kjer zadržujejo prehitro otekanje vode in s tem ščitijo ter varujejo

zemljišča pred erozijo in plazovi. Med varovalne gozdove uvrščamo tudi gozdne pasove, ki varujejo gozdove in druga zemljišča pred vetrom, vodo, snežnimi zameti in plazovi.

Vse ukrepe v gozdovih s poudarjeno varovalno ali zaščitno funkcijo je treba skrbno načrtovati, pri čemer je treba nujno predhodno preveriti ranljivost gozdnega prostora glede na predvidene ukrepe. Izvajanje ukrepov mora spremljati sprotne preverjanje njihove uspešnosti ter stalen proces učenja na podlagi pridobljenih izkušenj.

V nadaljevanju so podane splošne usmeritve.

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2020), je treba pri gospodarjenju dosledno upoštevati režim gospodarjenja, kot ga določa navedena uredba, zlasti:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malopovršinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih ter območjih z nevarnostjo snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo pravih sredstev v skladu z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacijo poškodovanih tal z namenom preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- uporabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne vplivajo bistveno na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja pristojnega ministrstva.

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo, ki niso razglašena z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2020), so za krepitev teh funkcij podane naslednje usmeritve:

- Načrtovanje in ukrepanje v gozdovih naj bosta usmerjena v malopovršinsko, raznomerno zgradbo sestojev, ki zagotavlja globoko prekoreninjenost tal. Ukrepi naj bodo prilagojeni rastišču in razvojni dinamiki gozdnih sestojev.
- Gospodarjenje naj poteka po načelih sproščene tehnike gojenja gozdov.
- Ohranjati in pospeševati je treba mrežo stabilnih dreves, ne glede na kakovost lesa, pri čemer ima prednost vitalnost drevja.
- Pri vseh ukrepih je treba zagotavljati zaščito in ohranjanje tal ter preprečevati njihovo degradacijo, zlasti na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih je treba izdelati podrobne gozdnogojitvene načrte ter redno spremljati stanje.
- Obnovo sestojev izvajati v vrzelih, ki ne sledijo padnici terena. Z obnovo začeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen. Po potrebi je treba naravno ali umetno osnovana mladovja zaščititi pred divjadjo.
- V enomernih in starejših sestojih je potrebno čimprej ukrepanje, saj so ti gozdovi bolj dovzetni za naravne ujme (snegolom, vetrolom, žledolom), in zaradi neugodne zgradbe slabše varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte.
- Na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami, in kjer tudi žično spravilo ni možno, se izvaja le posek predebelega in nestabilnega drevja z namenom oblikovanja pomladitvenih jeder.
- Drevje je treba podirati diagonalno glede na padnico terena, pri poseku pa puščati visoke panje (najmanj 1,3 m).
- Pri žičnem spravilu je treba trase umeščati poševno na padnico terena, da se zmanjša erozijski potencial. Zaradi zmanjševanja poškodb drevja, pomladka in tal je priporočljiva uporaba sortimentne metode spravila.
- V sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, je treba uporabiti tehnične ukrepe.

- Z doslednim nadzorom nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem v zalednih območjih je treba zmanjševati vnos lesenega plavja v vodotoke.
- Zagotoviti je treba čimprejšnje odstranjevanje lesenega plavja na mestih njegovega kopičenja ter odstranitev podrtih dreves in njihovih ostankov, nastalih zaradi ujm, iz vplivnega območja strug.
- Način skladiščenja lesa je treba prilagoditi tako, da se v ali ob vodnih telesih ne odlaga sečnih ostankov.
- Pri sečnji, spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter pri gradnji gozdnih prometnic je treba z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oziroma širjenje erozijskih procesov ter zmanjševati možnost odnašanja lesenega plavja.

Druge usmeritve

- Ohranjati površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, če so hkrati del UC, pri čemer to ne sme biti v nasprotju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV)

Usmeritve, ki izhajajo iz ZV-1 se nanašajo na celotni gozdni prostor. Celotna površina GGE znaša 12.282,09 ha (Preglednica 170 v Poglavju 13.2 7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah), celotni gozdni prostor pa 1.972,49 ha.

Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (KARTA št. 7, v merilu 1 : 25.000, prostorski del), na kateri so prikazana ogrožena in varstvena območja po predpisih ZV-1, je izdelana kot interaktivna karta v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja morajo biti prikazana v GGN. Vsi načrtovani posegi morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, posege pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

V GGE je 165,78 ha površin (1,4 %) v območju poplav (ob reki Dravi), od tega na območju pogostih poplav 30,26 ha. To so območja ob reki Dravi, Dravinji in Polskavi.

Poplavna območja so povzeta po Opozorilni karti poplav, dostopni na spletni povezavi <http://www.evode.gov.si/index.php?id=119>.

Poplavna območja so prikazana na KARTI 7 (prostorski del), ki je izdelana kot interaktivna karta v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljenje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,

- krčenje in obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 221,32 ha površin (1,8 %) potencialnih erozijskih območij. Območij z zahtevnimi ukrepi je 17,24 ha, območij z običajnimi ukrepi 204,08 ha, območij s strogimi ukrepi v GGE ni. Potencialna erozijska območja so povzeta po Opozorilni karti erozije iz NUV1, dostopni na spletni povezavi <http://www.evode.gov.si/index.php?id=120>.

Potencialna erozijska območja so prikazana na KARTI 7 (prostorski del), ki je izdelana kot interaktivna karta v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 1.869,32 ha površin (94,8 %) plazljivih območij, od tega v območju z zanemarljivo verjetnostjo pojavljanja plazov 1.827,92 ha, z zelo majhno verjetnostjo pojavljanja plazov 21,39 ha, z majhno vrednostjo pojavljanja plazov 11,11 ha, s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov 8,11 ha, z veliko verjetnostjo pojavljanja plazov 0,79 ha, območij z zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov v GGE ni.

Plazljiva območja so povzeta po karti Plazljiva območja iz NUV1, dostopni na spletni povezavi: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=121>.

Plazljiva območja so prikazana na KARTI 7 (prostorski del), ki je izdelana kot interaktivna karta v PDF obliki ter prikazana na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti načrtovani na način, da se upoštevajo smernice s področja upravljanja z vodami.

Plazovitih območij v GGE Spodnje Dravsko polje ni.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki izhajajo iz ZV-1 in usmeritve DRSV

Na vodnem in priobalnem zemljišču je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Odstranitev poškodovane in odvečne zarasti je potrebno izvesti selektivno. Odstraniti je potrebno suho, propadajočo in poškodovano zarast iz vodnega in priobalnega zemljišča. Golosekov ni dovoljeno izvajati. Morebitnih večjih zdravih dreves, če se nahajajo ob potoku, ni dopustno posekati. Zarast naj se, v povezavi s protierozijsko funkcijo in v povezavi z vidikom zasledovanja dobrega stanja voda, ohranja v čim večji možni meri.
- Skladno s 33. členom Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Propadlo in odstranjeno zarast je potrebno v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; v primeru vodotokov je material prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka ter na poplavno območje.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih:

- Zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo.
- Vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode.
- Ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja.
- Uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje.
- Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.
- Prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa.
- Preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja.
- Ohranяти ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka.
- Zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih.
- Prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila.
- Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.
- Prilagoditi gospodarjenje v okolici izvirov in studencev.
- V bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje.
- Vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte.
- Vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno.
- Stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reki Dravo in Dravinjo, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). **Vodno zemljišče tekočih voda** obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. **Vodno zemljišče stoječih voda** obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče celinskih voda** (v nadaljevanju: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metriskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno zagotavljati preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda:

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (2005 in nasl.), Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (2005 in 2018)). Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Vodna telesa površinskih voda, za katere morajo biti cilji načrta na VO Donave, povezanih s tehnično izvedljivostjo ukrepov za doseganje teh ciljev ali z naravnimi pogoji, doseženi do konec leta 2027, v GGE so:

- na površinski vodi: Dravinja, vodno telo: SI36VT90VT VT Dravinja Zreče–Videm,
- na površinski vodi: Polskava, vodno telo: SI368VT9VT Polskava Zgornja Polskava–Tržec,
- na površinski vodi: Kanal HE Zlatoličje, vodno telo: UVT Kanal HE Zlatoličje,
- na površinski vodi: Drava, vodno telo: VT Drava Maribor–Ptuj,
- na površinski vodi: Drava, vodno telo: MPVT zadrževalnik Ptujsko jezero.

Vse se nahajajo v povodju/porečju Drave.

Vodni telesi podzemnih voda na vodnem območju Donave v GGE:

- VTPodV_3012 Dravska kotlina,
- VTPodV_3014 Haloze in Dravinske gorice ter
- VTPodV_3015 Zahodne Slovenske gorice.

Usmeritve na varstvenih območjih:

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1, oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena ZV-1).

V GGE se nahaja VVO - državni predpis na površini 1.965,53 ha, VVO - občinski odlok pa na površini 194,18 ha.

Pri gospodarjenju na teh območjih je potrebno upoštevati sledeče usmeritve:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,

- ohranjati ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- v bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja),
- oskrba strojev in vzdrževanje takih strojev in naprav, ki uporabljajo nevarne snovi, vključno z gorivi in mazivi, mora potekati izven najožjega vodovarstvenega območja (VVO I).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Posegi so sprejemljivi, če iz analize tveganja izhaja, da nov poseg ne bo povzročil poslabšanja stanja voda (ob upoštevanju zaščitnih ukrepov iz analize tveganja).

V območju GGE so **načrtovana** naslednja **vodovarstvena območja**:

- ID REG VVO 60.610, VVO ID SIDRZ10060_3787 (VVO III), Dravsko polje_Ptuj, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.791, VVO ID SIDRZ1145_757 (VVO II), Šikole GV-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.593, VVO ID SIDRZ1145_755 (VVO I), Šikole GV-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.593, VVO ID SIDRZ1153_756 (VVO I), Šikole PV-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.594, VVO ID SIDRZ1154_758 (območje zajetja), Šikole PV-3, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 59.540, VVO ID SIDRZ1145_3789 (območje zajetja), Šikole GV-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.595, VVO ID SIDRZ1146_3790 (območje zajetja), Šikole GV-2, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.791, VVO ID SIDRZ1136_784 (VVOII), Skorba V-6, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.792, VVO ID SIDRZ1136_788 (VVOII), Skorba V-6, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.793, VVO ID SIDRZ1136_767 (VVOI), Skorba V-6, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.591, VVO ID SIDRZ1424_3788 (območje zajetja), Skorba GV Gerečja vas, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 59.541, VVO ID SIDRZ1140_765 (območje zajetja), Skorba V-3, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.790, VVO ID SIDRZ1144_762 (območje zajetja), Skorba V-2, sektor območja Drave,

- ID REG VVO 60.574, VVO ID SIDRZ1139_787 (območje zajetja), Skorba V-7, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 63.306, VVO ID SIDRZ1137_789 (območje zajetja), Skorba V-5, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.794, VVO ID SIDRZ1136_766 (območje zajetja), Skorba V-6, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.592, VVO ID SIDRZ1425_3791 (območje zajetja), Skorba GV-5, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 63.305, VVO ID SIDRZ1156_761 (VVOII), Lancova vas V-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 63.303, VVO ID SIDRZ1156_751 (VVOI), Lancova vas V-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 63.304, VVO ID SIDRZ1156_750 (območje zajetja), Lancova vas V-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 63.304, VVO ID SIDRZ1156_750 (območje zajetja), Lancova vas V-1, sektor območja Drave,
- ID REG VVO 60.573, VVO ID SIDRZ1158_748 (območje zajetja), Lancova vas GLV-1/00, sektor območja Drave.

V kolikor se v času veljavnosti GGN vodovarstveno območje sprejme s pravnim predpisom, v katerem je naveden tudi režim, se pri gospodarjenju z gozdovi upošteva sprejet režim. Informacije o vodovarstvenih sprejetih vodovarstvenih območjih so prikazane na Atlasu voda.

VVO - državni in občinski nivo so povzeta po zbirki podatkov Vodovarstvena območja, določena na podlagi predpisa Vlade RS in Vodovarstvena območja, določena na podlagi občinskih odlokov, ter dosegljiva na spletni povezavi <http://www.evode.gov.si/index.php?id=116>.

Posege v prostor je treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do negativnega vpliva na načrtovana vodovarstvena območja.

Kopalne vode so vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi, ali se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč, pa kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano (tretji odstavek 77. člena ZV-1). Kopalne vode so določene z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2), na katerih se zasledujeta cilja »ne poslabševati kakovosti kopalne vode« in »doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode«. Upravljanje kopalnih voda se nanaša na upravljanje območij površinskih voda, na katerih je določen status kopalne vode.

V GGE ni kopalnih voda.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe voda:

Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda:

V vseh gozdovih:

- Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran

od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlita.

Znotraj gozdnega prostora:

- Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.
- Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Usmeritve na referenčnih odsekih:

So podane v poglavju 6.2.7 Usmeritve za tehnologijo, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje. Skladno s 5. členom te uredbe so:

- na referenčnih odsekih: prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.
- na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov (z njihovo prispevno površino) in na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera: dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.

Referenčni odseki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023).

V GGE ni referenčnih odsekov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Na celotnem območju gozdnega kompleksa pri gradu Turnišče ter Pongerce - gozd je treba gozd prepustiti naravnemu razvoju. Na območjih naravnih vrednot je treba upoštevati usmeritve za njihovo ohranjanje. V kmetijski krajini je treba ohranяти površino gozdov. Gospodarjenje z gozdovi naj poteka na način, ki ohranja raznoliko gozdnih struktur v različnih razvojnih fazah in krepi vsestransko odpornost gozdov. Pospeševati je treba minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Pomlajevanje gozdov naj temelji na naravni obnovi in na ukrepih, ki drevesno sestavo čim bolj približajo naravni.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Pri gospodarjenju z gozdovi je treba upoštevati varstvene usmeritve za naravne vrednote, EPO in območja Natura 2000. V gozdovih je treba določiti ekocelice za vzpostavljanje in ohranjanje primernih habitatov za živalske vrste ter posamezna drevesa ali manjše skupine drevja prepustiti staranju in naravnemu razvoju. Pri tem je treba prednostno izbirati drevje, ki ni gospodarsko zanimivo, kot so sušice, votla drevesa, drevje z dupli ... Ohranяти je treba mokrišča, vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) ter druge negozne ekosisteme, kot so jase. Ob vodotokih in stoječih vodah je treba ohranяти gozdove in gozdne koridorje. Ekocelice je treba opredeliti v gozdnogojitvenih načrtih.

Varstvene usmeritve za EPO in območja Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2026).

Na območju gozdov ni izločenih ekocelice.

Prikaz območij gozdov, na katera se nanašajo konkretne usmeritve, je prikazan v kartnem delu načrta na Karti habitatov, biotopov in ogroženosti vrst v merilu 1:25.000 (KARTA ŠT. 6).

Varstvene usmeritve za EPO

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Ekološko pomembno območje 41500 Drava - spodnja:

Veljajo usmeritve za Natura 2000 območje POV, POO Drava.

Ostale usmeritve:

- Ohranja naj se samotna drevesa, mejice in grmovje v kulturni krajini.
- Kulturna krajina ekološko pomembnega območja s prepletom kmetijskih površin in gozda (predvsem starih, votlih dreves v gozdu), ki so habitat netopirjev, naj se ohranja.
- Dreves ter grmov ob vodotokih naj se ne izsekava.

Ekološko pomembno območje 42500 Dravsko polje:

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov.
- Ohranja naj se samotna drevesa, mejice in grmovje v kulturni krajini.
- Kulturna krajina ekološko pomembnega območja s prepletom kmetijskih površin in gozda (predvsem starih, votlih dreves v gozdu), ki so habitat netopirjev, naj se ohranja.
- Ne vnaša naj se rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst.
- V gozdu naj se načrtno pušča odmrla in odmirajoča drevesa vseh debelinskih stopenj.
- Na območju gozdov naj se skladno z potrebami vrst osnujejo ekocelice.
- Čas izvajanja posegov v gozdu naj se prilagodi življenjskim ciklom živali, zlasti naj se zagotovi mir v času razmnoževanja in odraščanja mladičev.
- Na območjih, ki so habitat dvoživk (mlake, luže in ostala vodna telesa razen na obstoječih gozdnih prometnicah), naj se ne spravlja lesa v obdobju paritve ter mrestitve (pomen luž in mlak v gozdu) od 1. 3. do 1. 6.
- Ohranja naj se naravna struktura gozdnega roba.
- Dreves ter grmov ob vodotokih naj se ne izsekava.
- Gozdnih prometnic naj se ne načrtuje na območjih, kjer je potrebno za izvedbo trase prečkati vodotok.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo se posegi dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa tudi v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- Pri izdaji dovoljenj za krčitev gozda za kmetijske namene se poleg funkcij gozda upoštevajo tudi splošni krajinski elementi in pogoji za kmetovanje oziroma ali je katera vrsta kmetovanja na predmetnih posestih sploh možna. Za krčitev so primernejša območja, ki so se zarasla, oziroma predstavljajo manjše proizvodne kapacitete. Na biokoridorjih se krčitve ne dovolijo. Prav tako krčitve v obliki zajede v gozd (gozd obdaja kmetijsko površino iz treh strani) niso primerne.

Ekološko pomembno območje 45300 Medvedce:

Veljajo usmeritve za Natura 2000 območje CONA CGP Črete.

Varstvene usmeritve na območjih Natura 2000

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.
- Pri izdaji dovoljenj za krčitev gozda za kmetijske namene se poleg funkcij gozda upoštevajo tudi splošni krajinski elementi in pogoji za kmetovanje oziroma ali je katera vrsta kmetovanja na predmetnih posestih sploh možna. Za krčitev so primernejša območja, ki so se zarasla, oziroma predstavljajo manjše proizvodne kapacitete. Na biokoridorjih se krčitve ne dovolijo. Prav tako krčitve v obliki zajede v gozd (gozd obdaja kmetijsko površino iz treh strani) niso primerne.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo se posegi dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa tudi v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjane, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja,
- sečnja in spravilo lesa se ne izvaja v času med sončnim zahodom in sončnim vzhodom (v času po javno objavljenem navtičnem mraku do začetka navtične zore naslednjega dne).

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne varstvene usmeritve

Na podlagi splošnih varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve. Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v Prilogi B Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (2023; v nadaljevanju: PUN) oziroma so dodatno določene v Naravovarstvenih smernicah ... (2025).

Konkretne usmeritve po upravljavskih conah

Cona A - Drava:

Konkretne varstvene usmeritve:

- Območje upravljavske cone naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije biotske raznovrstnosti.
- Ohranja naj se obstoječi gozdni habitatni tip HT 91E0*, kot tudi gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se ne fragmentira).
- Poveča naj se habitatni tip na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, ozkolistni jesen).
- Poveča naj se habitatni tip na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljen.
- Gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi.
- Na območju naj se omeji vse krčitve gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na ta HT.
- Iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst s pomočjo premen z naravnimi in rastišču primernimi drevesnimi vrstami.
- Tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov naj se ne vnaša, prav tako naj se ne osnuje novih nasadov tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov.
- Odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus spp.*), ki kažejo odpornost na jesenov ožig. Takšnih dreves naj se ne seka.
- Na območju naj se ne sadi neprimernih drevesnih vrst oz. vnaša naj se samo rastišču prilagojene avtohtone drevesne vrste (vrbe, črne in sive jelše, bele in črne topole (avtohtone), ki pa naj ne bodo sajani kot nasadi. Kot primes se na območju lahko sadita tudi gorski javor in divja češnja.
- Zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje.
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš).

V coni A - Drava je potrebno upoštevati tudi usmeritve za cono B + C - Drava.

Predlogi sektorskih ukrepov:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju HT 91E0*.
- Izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev.
- Priprava sestoj za naravno obnovo.
- Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev.
- Priprava tal za sadnjo.
- Sadnja.
- Obžetev.
- Nega mladja.
- Ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV).
- Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.

Konkretne usmeritve po upravljaljskih conah

Cona B + C - Drava:

Konkretne varstvene usmeritve:

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju ekocelic, gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov in NV (ki so poudarjene na prvi 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti).
- Gospodarjenje naj se prilagodi varovalni in biotopski vlogi gozda.
- Na območju naj se omeji vse krčitve gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na ta HT.
- V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst ter rastišču neustreznih drevesnih vrst naj se zmanjša, preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v ulekline.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa neposredno ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti.
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo (ohranjanje rastišč konjske grive).
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih ali rastišču neprimernih drevesnih in grmovnih vrst. V podrasti se ohranja in pospešuje sloj avtohtonih in rastišču primernih listavcev.
- Odmrla in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje: pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa se zagotavlja, da v gozdu ostane v povprečju vsaj 5–7 odmrlih in odmirajočih stoječih dreves/ha s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm znotraj cone. Stoječi odmrli les (predvsem listavcev) mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, večinoma pa debelinske razrede nad 30 cm.
- Ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini.
- Vzpostavljanje mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Na vsaj 10 % površine cone na nivoju GGE naj se ohranja gozd z večjim deležem odmrle biomase, ki je prepuščen naravnemu razvoju - (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, ekocelice brez ukrepanja). Prednostno se ekocelice brez ukrepanja umeščajo na večje površine (najmanj 10 ha) in sicer glede na analizo mrtve mase in negospodarjenih gozdov v preteklosti. Predlog: V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje ugodnih prehranskih in gnezdilnih pogojev za kvalifikacijske vrste ptic.
- Vsaj 3 % območja naj se prepusti ohranjanju biotopov (ekocelice z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, izdelava vodnih virov ...).

- Za namen obnove potrebnih hidromorfoloških razmer v poplavnem pasu vzdolž Drave naj se zagotovi ustrezne površine za izvedbo ukrepov. S tem se bo omogočilo izvedbo ukrepov obnove naravne rečne dinamike s ciljem vzpostavitve ustreznih naravnih pionirskih rastišč in obnovo mreže stranskih rokavov ter mrtvic za zagotovitev ustreznih razmer podzemne vode.
- Za črno štokljo, belorepca, sršenarja in črnega škarnika naj se zagotovi mir na gnezdiščih v skladu s časovnimi omejitvami glede del v gozdu, gradnjo in omejitvijo gradnje gozdnih cest v skladu z varstvenimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje, ki so določeni v Programu upravljanja območij Natura 2000:

Črna štoklja:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 400 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 15. marca do 15. avgusta (brez sečnje in spravila lesa).
- Ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezdami, ki se jih označi kot habitatna drevesa.

Belorepec:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 500 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. januarja do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa).
- Ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezdami, ki se jih označi kot habitatna drevesa.

Sršenar:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 300 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. maja do 31. avgusta (brez sečnje in spravila lesa).

Črni škarnik:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 300 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. aprila do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa).

Predlogi sektorskih ukrepov:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj.
- Ohranjanje biotopov - sečnja (ekocelica z ukrepanjem).
- Ohranjanje biotopov - nega (ekocelica z ukrepanjem).
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Izdelava vodnih virov v gozdu.
- Vzdrževanje večjih vodnih virov v gozdu.
- Vzpostavitev mirnih con na območjih znanih gnezdišč belorepca, črne štoklje in sršenarja.

Cona CGP Črete:

Konkretna varstvena usmeritev:

- Na območju naj se omeji vse krčitve gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na ta HT.

- Preprečuje se zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov travnišč.
- Vzdržujejo naj se gozdne jase in vrzeli.
- Za belorepca in črnega škarnika naj se zagotovi mir na gnezdiščih v skladu s časovnimi omejitvami glede del v gozdu, gradnjo in omejitvijo gradnje gozdnih cest v skladu z varstvenimi cilji in ukrepi za njihovo doseganje, ki so določeni v Programu upravljanja območij Natura 2000:

Belorepec:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 500 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. januarja do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa).
- Ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezdami, ki se jih označi kot habitatna drevesa.

Črni škarnik:

- V primeru najdbe gnezd naj se na površini 1 ha v njihovi okolici vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja.
- V okolici 300 metrov od znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone od 1. aprila do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa).

Predlogi sektorskih ukrepov:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj.
- Ohranjanje biotopov - sečnja (ekocelica z ukrepanjem).
- Ohranjanje biotopov - nega (ekocelica z ukrepanjem).
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Vzpostavitev mirnih con na območjih znanih gnezdišč belorepca in črnega škarnika.

Varstvene usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti izven varovanih območij

Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe. Habitatni tipi se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov načrtujejo in izvajajo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov se načrtujejo na način in v obsegu:

- da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva,
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih,
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo

Pri gospodarjenju z gozdovi je treba zagotovjati prostorsko prisotnost gozdov, njihovo stabilno zgradbo ter vitalnost. Iz tega izhaja sposobnost gozda za oblikovanje lastne mikroklimе in za blagodejno vplivanje na podnebne razmere v širši okolici. Ohraniti je treba obstoječe strnjene gozdne komplekse, v kmetijski krajini pa obstoječe gozdove, gozdne pasove, omejke, žive meje in posamična drevesa. S pasovi gozdnega drevja je treba gospodariti na tradicionalen način - prebiralno ali panjevsko.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je treba upoštevati predpisane varstvene režime iz aktov o zavarovanju, ki so navedeni v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2025). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je treba kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

ZAVAROVANA OBMOČJA IN VARSTVENI REŽIMI

Na zavarovanih območjih so varstveni režimi za Turnišče, okolje gradu predpisani z Odlokom o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 14/1979).

Varstveni režimi zavarovanih območij

Preglednica 67: Varstveni režimi za zavarovana območja

Ident. št.	Ime	Status	Varstveni režim
1126	Turnišče, okolje gradu*	SON	Za vse posege (poseki dreves, premiki zemlje, gradnje in podobno) je potrebno soglasje pristojne službe za varstvo narave. Velja za odsek 32B. NV 7056.

NARAVNE VREDNOTE

Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen Zakona o ohranjanju narave, 2004 in nasl.; v nadaljevanju ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, 2002 in 2003).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se

onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Podrobnejše varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot izhajajo iz Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (2004 in nasl.).

BOTANIČNE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

ZOOLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poganjanju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksplozije ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na

človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.

- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

EKOSISTEMSKE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenozo se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

HIDROLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperatura vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Konkretna varstvena usmeritve

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2025) navaja Preglednica 68.

Preglednica 68: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)

Ident. št.	Ime	Konkretna varstvena usmeritve
7049	Pongerce - gozd	Območje se naj v celoti prepusti naravnemu razvoju.
7052V	Drava med Mariborom in Ptujem	- Upoštevajo se usmeritve za UC A Drava in B+C Drava. - Določi naj se daljšo proizvodno dobo zaradi povečevanja deleža starega in debelega drevja. - Na območju naj se omeji vse krčitve gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na ta HT. - Jugovzhodni del odseka 33001C: zajeda v gozdno masko, planska kategorija K2, lastništvo: RS. Predlagamo, da se površina postopoma prekategorizira v plansko rabo G. - Mogoča je posamična odstranitev nagnjenih in težkih dreves, v kolikor ogrožajo stabilnost brežin. - Na območju NV naj se ne gradi gozdnih prometnic, oz. so možni le krajši odseki; vlak naj se ne gradi, razen izjemoma in ob sodelovanju ZRSVN. - Večinoma gre za gozdove v območju poplav in vsaka gradnja lahko pomeni žarišče erozije.
7056	Turniška studenčnica	- Gradnja prometnic naj se ne izvaja. - Ohranja naj se najmanj 10 m širok pas gozda oz. drevesne zarasti ob vseh vodotokih znotraj NV. - V tem pasu se lahko seka posamično drevje tako, da se ohranja zastrtost vodnega telesa. - Spravilo se izvaja le v času ko je vpliv spravila na tla najmanjši (zmrzal, sušno obdobje). Predlog ZRSVN: Celotno območje gozdnega kompleksa pri gradu Turnišče se izvzame iz gospodarjenja zaradi težavnih pravnih razmer. Tla so namreč zamočvirjena, mehka, prepredajo jih številne struge studenčnic in nižji, bolj zamočvirjeni predeli. Tudi v času močne zmrzali ali poletne suše se iz gozda ne da pridobivati lesnih sortimentov brez velikih poškodb tal, ki lahko razvrednotijo oz. spremenijo lastnosti tega občutljivega območja. V primeru popolne opustitve gospodarjenja je možno vzdrževanje jas v smislu ohranjanja pestrosti življenjskih pogojev. Predlaga se odkup zemljišč. V območju drevesne zarasti ob studenčnici izven strnjene gozdne zarasti: - Ohranja naj se pas gozda oz. drevesne zarasti ob vodotoku ter posamična drevesa. V tem pasu naj se le seka posamično drevje tako, da se ohranja zastrtost vodnega telesa.
7515V	Drava - stara struga	Upoštevajo se konkretne varstvene usmeritve zapisane pod ident. št. 7052V.

Opomba: V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen).

Varstvene usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture),
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote,
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del,
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine; varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje naselbinske dediščine; varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine; varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine; varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine; varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine; varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine (Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ..., 2025) so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 69: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE

EID	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-06668	Apače pri Kidričevem - Spomenik devetim padlim partizanom	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.
1-29800	Draženci - Arheološko najdišče Ob Zagrebški cesti	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-30121	Draženci - Arheološko najdišče Pred grabo	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-22209	Kidričevo - Naselje	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z gozdnim robom. Za vsako odstranitev dreves ali nove saditve so potrebni predhodni kulturnovarstveni akti.
1-30340	Kidričevo - Stavba Industrijsko naselje 1	dediščina, priporočilno	Stavba se nahaja znotraj strnjene naselja.
1-06509	Kungota pri Ptujem - Del rimskega vodovoda med Framom in Ptujem	spomenik	V traso rimskega vodovoda ni dopustno posegati. Izjemoma se dopušča, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti, gradbeni poseg ob ali na trasi rimskega vodovoda s pogojem, da se izvede predhodno arheološko zavarovalno izkopavanje s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegova obdelava.
1-27971	Lancova vas - Arheološko najdišče Srednje polje	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

EID	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-24208	Mihovce - Arheološko najdišče Gojaji	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-30123	Mihovce - Arheološko območje Pleterje	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-29932	Njiverce - Arheološko območje Pri mejniku	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-22452	Njiverce - Staro pokopališče	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves znotraj območja Starega pokopališča. Potrebno je vzdrževati tudi gozdni rob, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
1-30288	Pleterje pri Kidričevem - Arheološko najdišče Pri križu	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-06479	Pobrežje pri Ptuj - Rimska stavba in grobovi	spomenik	Zemeljski posegi v območju spomenika niso dovoljeni brez predhodno izvedene arheološke raziskave. S kmetijskimi zemljišči se lahko gospodari na tradicionalen način brez globokega oranja.
1-09156	Ptuj - Arheološko najdišče Desni breg	spomenik	Zemeljski posegi v območju spomenika niso dovoljeni brez predhodno izvedene arheološke raziskave.

EID	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-21029	Ptuj - Arheološko najdišče ob Selski cesti	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-09277	Ptuj - Arheološko najdišče Panorama	spomenik	Zemeljski posegi v območju spomenika niso dovoljeni brez predhodno izvedene arheološke raziskave.
1-29803	Ptuj - Arheološko najdišče Turnišče	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-30120	Ptuj - Arheološko območje Turniški travniki	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-07930	Ptuj - Park gradu Turnišče	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika. V območju spomenika je prepovedana gradnja gozdnih vlak. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z gozdnim robom. Za vsako odstranitev dreves ali nove saditve so potrebni predhodni kulturnovarstveni akti.
1-07930	Ptuj - Park gradu Turnišče	vplivno območje spomenika	Območje vplivnega območja spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z gozdnim robom. Za vsako odstranitev dreves ali nove saditve so potrebni predhodni kulturnovarstveni akti.
1-06511	Ptuj - Rimska cesta Celeia-Poetovio	spomenik	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno znazdemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

EID	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-14300	Skorba - Arheološko najdišče Kamenšnica	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-06486	Skorba - Rimsko grobišče	spomenik	Zemeljski posegi v območju spomenika niso dovoljeni brez predhodno izvedene arheološke raziskave. S kmetijskimi zemljišči se lahko gospodari na tradicionalen način brez globokega oranja.
1-06485	Skorba - Villa rustica	spomenik	V območju spomenika velja: - prepoved vseh posegov v plasti arheološkega spomenika, razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda, - prepoved postavljanja objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v izjemnih primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod, podrejanje rabe njivskih površin tradicionalnemu načinu obdelave (plitvo oranje) in preurejanju njiv v travne površine.
1-00581	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	spomenik	Za posege znotraj vplivnega območja ni posebnih varstvenih usmeritev.
1-00581	Spodnja Hajdina - Arheološko najdišče Hajdina	vplivno območje spomenika	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-27930	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Srednica	arheološko najdišče	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
1-06484	Zgornja Hajdina - Arheološko najdišče Zgornja Hajdina	spomenik	V območju registriranega arheološkega najdišča ni dopustno: - odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (2008 in nasl.; v nadaljevanju: ZVKD-1) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje s higiensko-zdravstveno funkcijo

Za zagotavljanje higiensko-zdravstvene funkcije je potrebno ohranjati in oblikovati mehansko stabilne gozdove, zlasti na izpostavljenih legah v okolici večjih emisijskih virov ter na območjih močnih vetrov. V okolici večjih krajev in emisijsko motečih objektov je potrebno v čim večji meri ohranjati obstoječe površine gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje obrambno funkcijo

Na območjih s poudarjeno obrambno funkcijo naj bo gospodarjenje prilagojeno funkciji obrambnega objekta in površini okoli objekta. Ukrepanje naj bo malopovršinsko, po izvajanju vojaških aktivnosti (vadba) naj ostane območje v prvotnem stanju, brez posegov v zemljišča; odstrani se vse odpadke, ki bodo nastali tekom vaj (med drugim tudi tulce od manevrskega streliva). Dreves naj se ne poškoduje in trajno označuje. Vaj naj se ne izvaja v času in na območju, ko bi vaje lahko vplivale na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko in estetsko funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohranjati ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske funkcije je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostnima,
- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev,
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat,
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.,
- izogibati se velikopovršinskemu posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki,
- ohranjati zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves,
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah,

- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,
- hlovovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje,
- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot,
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo,
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu,
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalce,
- prioriteto izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,
- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti,
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji,
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma,
- usmerjanje rekreacijske, turistične in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo oziroma turizmom prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov),
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja,
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske in turistične infrastrukture,
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del),
- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasnih zapori poti,
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti,
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi,
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.

Usmeritve za gospodarjenje z estetsko funkcijo:

- Pri estetski funkciji se smiselno upošteva usmeritve za rekreacijsko funkcijo.

- Na območjih s poudarjeno estetsko funkcijo je potrebno ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter poučne, rekreativne in turistične funkcije. Infrastruktura in oznake naj bodo zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno dosledno upoštevati splošne smernice podane v poglavju 6.2.1 in izvrševati načrtovane ukrepe.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Gozdnogospodarska enota Spodnje Dravsko polje leži na območju kjer je gozdnatost relativno majhna, največji pečat izgledu krajine pa daje intenzivno kmetijstvo. Gozd je v takih pogojih najbolj naravna življenjska združba, ki lahko zelo pomembno prispeva k blažitvi različnih negativnih vplivov, ki jih povzroča takšna raba prostora.

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdom in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Gozdovi GGE imajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Poleg tega, da nudi številnim vrstam življenjski prostor, je gozd pomemben tudi kot blažilec pritiskov rastlinojede divjadi na ostale kmetijske površine. Po eni strani ima intenzivno kmetijstvo za posledico, da se je povečala ponudba hrane, predvsem za srnjad, po drugi strani pa je tudi vzrok za nastajanje škodnih dogodkov. Ravno gozd pa je tisti, ki blaži prevelik pritisk na intenzivne kmetijske in ostale površine, zato je potrebno z gozdovi v GGE gospodariti tako, da se:

- ohranja in ohrani pestrost drevesnih in grmovnih vrst,
- poveča delež mladja in gošče,
- prilagodi nego gozdnega roba življenjskim zahtevam prostoživečih divjih živali. Gozdni rob je treba v celoti ohraniti in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. S presvetlitvijo gozdnega roba naj se ob njivskih površinah izoblikuje pas nizkega, močno razvejanega grmovja. Gozdni rob ob kmetijskih površinah se naj oblikuje galerijsko, ohranijo in vzdržujejo naj se remize, posamično drevje in skupine dreves med kmetijskimi površinami.
- ne zmanjšuje površine manjših gozdnih kompleksov. Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med čistimi kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti.
- vzdrževanje melioracijskih jarkov in brežin vodotokov prilagodi času gnezditve, poganjanja in vzreje mladičev.

Poleg omenjenih usmeritev je potrebno še:

- evidentirati gnezdišča ujed, sov in vodne ter obvodne perjadi in oceniti njihovo ogroženost,
- aktivno varovanje ogroženih gnezdišč,
- načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čim bolj enakomerno razporejene (puščanje 1 do 2 drevesi na ha primerni za dupla),
- spremljati številčnost in prisotnost različnih vrst ptičev pevcev.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) razglašeni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom.

Varovalni gozdovi

Na območju GGE je z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.) razglašanih 144,24 ha varovalnih gozdov.

V to kategorijo sodijo gozdovi:

- RGR 20001 - Vrbovja na produ, s skupno površino 18,36 ha; vanj sodijo odseki 1C, 5A, 6B. Gre za gozdove na poplavnem območju reke Drave, ki so se razvili na osušenih delih nekdanje struge reke Drave. Zaradi svoje lege in rastiščnih značilnosti imajo pomembno varovalno funkcijo, predvsem pri ohranjanju vodnega režima, stabilizaciji tal ter varovanju obvodnega prostora.
- RGR 20002 - Gozdovi v kmetijski krajini, s skupno površino 125,88 ha; vanj sodijo odseki 10A, 10B, 22D, 25A, 26A, 27F, 27G, 29A, 29B, 29C, 30A, 30B, 30C, 30D, 31A. Gre za gozdove v nižinskem delu GGE, ki imajo izrazito poudarjeno vlogo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti. Zaradi svoje lege, rastiščnih razmer in ohranjenosti predstavljajo pomemben življenjski prostor številnim rastlinskim in živalskim vrstam ter pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja in ekološke povezanosti prostora.

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je treba dosledno upoštevati režim gospodarjenja, določen Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.):

- pravočasna obnova oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo spravilnih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacija poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasna izvedba vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Temeljni cilji gospodarjenja v teh gozdovih ni pridobivanje lesa oziroma ekonomski donos, temveč zagotavljanje in dolgoročno ohranjanje njihove varovalne funkcije. Zato morajo biti ukrepi usmerjeni v ohranjanje stabilnosti, odpornosti in naravne zgradbe gozdnih sestojev ter izvedeni malopovršinsko. Pri gospodarjenju je treba ohranjati naravno strukturo gozda in skupin drevja, preprečevati krčitve gozdov ter zagotavljati vzdrževanje obstoječih prometnic brez gradnje novih. Posamezne dele setojev je smiselno prepustiti naravnemu razvoju, pri izbiri drevja pa dati prednost vitalnosti pred kakovostjo lesa. Sečnjo in tehnologijo spravila lesa je treba prilagoditi občutljivosti rastišč in terenskim razmeram, pri čemer je priporočljiva uporaba bioolja in drugih okoljsko manj obremenjujočih tehnologij. Posebno pozornost je treba nameniti zaščiti najbolj izpostavljenih delov gozda pred negativnimi vplivi rekreacije in turizma. Pri vseh ukrepih je treba upoštevati tudi usmeritve za gospodarjenje z varovalnimi gozdovi ter zahteve, ki veljajo za območja Natura 2000.

Pri pripravi gozdnogojitvenih načrtov za varovalne gozdove je treba upoštevati poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij teh gozdov ter dosledno upoštevati veljavne predpise in strokovne usmeritve s področja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

Gozdovi s posebnim namenom

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, obsegajo gozdove na območjih zavarovanih območij in na območju naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2025) v skupni površini 65,29 ha.

V gozdovih s posebnim namenom veljajo pri gospodarjenju posebne omejitve, ki so podrobneje opredeljene v Poglavju 2 - Prikaz funkcij gozdov. Prepovedane so vse dejavnosti, ki bi lahko spremenile značilno podobo gozda oziroma negativno vplivale na gozdna rastišča, naravne procese in razvoj gozdnih sestojev.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena, v primeru gozdnih požarov pa lahko služijo kot protipožarne preseke. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov, so postavljene na nekaterih lokacijah, kjer se pogosto zadržuje večje število ljudi.

Dober pregled nad gozdovi GGE je možen z določenih razglednih točk (Ptujška gora).

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari.

33. člen Zakona o gozdovih določa:

- V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).
- Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- zaradi številnih infrastrukturnih objektov (ceste, železnica, plinovod, elektrovi) je potrebno še posebno dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari,
- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- ob daljnovodih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovi,
- z izobraževanjem obiskovalcev gozdov usmerjati uporabo ognja na urejena kurišča,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča,
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablamami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Spodnje Dravsko Polje sta registrirana dva semenska objekta:

- od leta 2015 je registriran semenski objekt drevesne vrste *Quercus robur* z registrsko številko 3.0369 (provenienca Ptujsko polje). Semenski objekt je izločen na štirih prostorsko ločenih lokacijah (Trnovec, Logar, Črpališče in Draženci) s skupno površino

13,2 hektarja. Osnovni namen izločitve tega semenskega objekta je bilo zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala (kategorija znano poreklo) za predvidene večjepovršinske obnove sekundarnih borovih gozdov na območju GGE Spodnje Dravsko polje,

- od leta 2022 je registriran semenski objekt drevesne vrste *Populus alba* z registrsko številko 3.0424 (provenienca Kukovčeva domačija) na parceli 361 v k.o. Šturmovci.

Usmeritve za semenski objekt 3.0369:

- priporoča se pridobivanje semena izpod vsaj 10 dreves doba na posameznih lokacijah (delnih populacijah), tako da bo skupno število vsaj 50 dreves. Priporoča se pozornost pri določitvi drevesne vrste hrasta. Možnost mešanja drevesnih vrst hrastov je potrebno zmanjšati pod 1%.

Usmeritve za semenski objekt 3.0424:

- priporoča se pridobivanje semena s plezanjem s vsaj 10 prostorsko ločenih dreves.

Potrebna je vsakoletna spremljava semenjenja v vseh semenskih sestojih.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Pri izbiri ustrezne tehnologije dela so odločilni predvsem način gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere, nosilnost tal ter lastniška in sestojna struktura gozdov. Zaradi ravninskega značaja območja, dobre odprtosti gozdov in ugodnih terenskih razmer se v GGE postopoma povečuje uporaba sodobnih tehnologij pridobivanja lesa.

Motorna žaga ostaja pomembno orodje pri sečnji, predvsem pri negovalnih delih, sanitarnih sečnjah, delu v mlajših razvojnih fazah ter na manjših zasebnih posestih. Vendar se tudi v tej enoti postopoma povečuje delež strojne sečnje, predvsem pri obnovah sestojev, redčenjih na večjih površinah in pri sanaciji ujm. V zasebnih gozdovih se vse pogostejše uporabljajo profesionalne motorne žage, ki morajo biti opremljene z vsemi predpisanimi varnostnimi elementi in redno vzdrževane.

V zadnjem obdobju se v Sloveniji in tudi na območju GGE izrazito povečuje uporaba strojne sečnje s harvesterji in spravila lesa s forwarderji. Reliefne in sestojne razmere so za uporabo tovrstne tehnologije na večjem delu enote ugodne, predvsem v enomernih in dobro odprtih sestojih. Glavno omejevalnik pri uporabi težke mehanizacije še vedno predstavljajo nosilnost tal, zamočvirjenost posameznih območij in občutljivost gozdnih tal v obdobjih povečane razmočenosti.

Strojna sečnja je posebej primerna pri izvedbi prvih in drugih redčenj na večjih površinah, pri obnovi starejših sestojev ter pri sanaciji vetrolomov, snegolomov in drugih ujm večjih razsežnosti. Njena uporaba prispeva k večji produktivnosti, varnejšemu delu in hitrejši izvedbi del, s čimer se zmanjšuje tudi nevarnost razvoja podlubnikov in drugih škodljivcev.

Pri spravilu lesa se zmanjšuje pomen klasičnega traktorskega vlačnega lesa po tleh, vse bolj pa se uveljavlja spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi prikolicami, opremljenimi s hidravličnimi nakladalnimi napravami. Takšen način dela zmanjšuje poškodbe tal in stoječega drevja ter omogoča učinkovitejše in varnejše delo. Gozdarske prikolice so danes že standardni del opreme številnih lastnikov gozdov in izvajalcev gozdarskih storitev.

Pri uporabi traktorske tehnologije ostaja pomemben ustrezen izbor traktorja, vitla in dodatne opreme. Na manjših zasebnih posestih se še vedno pogosto uporabljajo kmetijski traktorji, ki služijo tudi za delo v kmetijstvu, medtem ko se na večjih posestih in pri poklicnih izvajalcih vse bolj uporablja specializirana gozdarska mehanizacija. Pomembno je nadaljnje uvajanje daljinsko vodenih vitlov, zaščitne opreme ter sodobnih tehnologij dela, ki izboljšujejo varnost in zmanjšujejo fizične obremenitve delavcev.

Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Pri načrtovanju in

izvedbi del je potrebno upoštevati vse dejavnike, ki bi lahko vplivali na posamezne funkcije gozda, zato je treba določiti ustrezne omejitve:

čas izvajanja del: v zaščiteneh območjih (NATURA 2000) in v okolici biokoridorjev se strojna sečnja ne izvaja med sončnim zahodom in sončnim vzhodom; na zimovališčih se dela ne izvajajo v času zadrževanja divjadi na tem območju; v gozdovih s poudarjeno funkcijo se dela izvajajo izven sezone največjega obiska;

velikost in zmogljivost strojev morata biti prilagojeni razvojnim fazam sestojev in nosilnosti tal; na manj nosilnih tleh se dela izvajajo predvsem v sušnih ali zmrznjenih obdobjih, sečne poti naj bodo ustrezno prekrte s sečnimi ostanki, ki zmanjšujejo poškodbe tal in nastanek kolesnic. Za izvajanje spravila lesa je najprimernejši zimski čas oziroma obdobja suhega vremena in zmrzali. Pri redčenjih v kakovostnih drogovnjakih se po potrebi uporablja tehnologija vrvnih linij. Pri izvajanju del je potrebno zagotoviti nadzor nad uporabo prometnic in preprečevati vožnjo strojev izven označenih vlak in sečnih poti.

Spodbujati je potrebno povezovanje lastnikov gozdov ter uvajanje sodobnih oblik sodelovanja pri pridobivanju in trženju lesa. Le s povezovanjem manjših gozdnih posesti bo mogoče učinkoviteje uvajati sodobno tehnologijo, izboljšati organizacijo dela ter povečati gospodarsko učinkovitost gospodarjenja z gozdovi. Posebno pozornost je treba nameniti tudi usposabljanju lastnikov gozdov in promociji dela usposobljenih izvajalcev gozdarskih storitev.

Povečana raba obnovljivih virov energije spodbuja tudi večjo proizvodnjo lesnih sekancev iz sečnih ostankov, manj kakovostnega lesa in materiala iz redčenj. Zato bodo sekalniki in druga mehanizacija za predelavo biomase v prihodnje še pomembnejši del tehnologije pridobivanja lesa.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri odločanju o upravičenosti gradnje gozdnih prometnic je potrebno analizirati obstoječe pravilne razmere, odprtost gozdov, ekonomske učinke investicije ter vplive na gozdni ekosistem in ostale funkcije gozda. Načrtovanje prometnic mora biti celovito in usklajeno ne glede na posestne meje, pri čemer je potrebno lastnike gozdov seznanjati s pomenom in koristmi vlaganj v gozdno infrastrukturo.

Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se čim manj posega v gozdni prostor in da se preprečujejo negativni vplivi na tla, vodotoke in stabilnost terena. Gradnja naj se ne izvaja v času povečane razmočenosti tal ali v obdobjih večje nevarnosti erozije.

Pri načrtovanju tras gozdnih cest, vlak, protipožarnih poti in drugih prometnic je potrebno v največji možni meri upoštevati naravovarstvene omejitve ter se izogibati varovanim in občutljivim območjem. Posebno pozornost je treba nameniti prečkanju vodotokov in posegom v priobalna zemljišča.

Pri gradnji gozdnih prometnic je za zemeljska dela najprimernejša bagrska tehnologija. Pri gradnji prepustov se lahko uporabljajo tudi plastične cevi, ki omogočajo lažjo vgradnjo in boljše hidravlične lastnosti. Vtočne in iztočne objekte ter podporne konstrukcije je priporočljivo izvajati z uporabo naravnega kamna iz lokalnega okolja.

V obravnavani enoti je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naslednje naravovarstvene smernice:

- za zavarovana območja: (Turnišče, okolje gradu);
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Pongerce – gozd, Drava med Mariborom in Ptujem, Turniška studenčnica, , Drava – stara struga,
- za ekološko pomembna območja (Drava – spodnja, Medvedce, Dravsko polje);
- za posebna varstvena območja - Natura 2000 (SI3000220 Drava, SI5000011 Drava, SI5000027 Črete, SI3000080 Medvedce);

- na območju znanih gnezdišč belorepca in črnega škarnika se dela naj izvajajo skladno z usmeritvami za varstvo obeh vrst (prostorska in časovna omejitev).

Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se investitorje pri gradnji gozdnih prometnic seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter navodilom, da ob morebitni najdbi obvesti Zavod RS za varstvo narave.

Območje GGE je zaradi velike gostote javnih in gozdnih cest dobro odprto za gospodarjenje z gozdovi, zato prednostna območja za gradnjo novih gozdnih cest niso določena. Morebitne pobude za gradnjo novih prometnic je smiselno obravnavati predvsem tam, kjer obstaja interes več lastnikov gozdov in možnost izboljšanja obstoječih poti z manjšimi posegi ter relativno nizkimi stroški.

Pri projektiranju gozdnih cest je potrebno upoštevati čim manjše posege v prostor, prilagojene tehnične elemente cest ter učinkovito odvodnjavanje meteornih voda.

Območje GGE je glede na reliefne razmere in obstoječe prometno omrežje dobro odprto tudi z gozdnimi vlakami. Poleg evidentiranih vlak spravilu lesa služijo tudi številne poljske in gozdne poti ob parcelnih mejah.

Prednostna območja za gradnjo novih gozdnih vlak zato niso posebej določena. Kljub temu je pri nadaljnjem razvoju omrežja potrebno upoštevati potrebe sodobnih tehnologij pridobivanja lesa, predvsem uporabo gozdarskih prikolic in forwarderjev. Obstoječe vlake bo potrebno postopoma prilagajati spravilu lesa po kolesih, predvsem z izboljšanjem nosilnosti, utrditvijo kritičnih odsekov ter ureditvijo odvodnjavanja.

Pri načrtovanju novih vlak je potrebno dati prednost območjem, kjer obstaja interes lastnikov gozdov in možnost racionalnega povezovanja obstoječih prometnic v funkcionalno omrežje.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami, med njimi tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami ... (2025) in Pravilnik o podrobnejši določitvi posegov v prostor, za katere je treba pridobiti vodno soglasje (2026).

1. Pri gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati 150. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor).
2. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (2009).
3. Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč.

V nadaljevanju so podane pomembnejše usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja in pravice graditi v skladu z ZV-1 pri načrtovanju posegov v prostor v gozdarski dejavnosti.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

- Gradnji prometnic na vodnih in priobalnih zemljiščih se je potrebno izogniti. V kolikor ne obstajajo druge možnosti, se lahko prometnica izjemoma izvede na način, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino. Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase in iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal

nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih prevoznih klančin.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (2021 in nasl.; v nadaljevanju: ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano. Padavinske odpadne vode je treba prioriteto ponikati, skladno z ukrepi za padavinsko odpadno vodo, ki jih določa 17. člen Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda z območij gozdnih prometnic je treba načrtovati z razpršenim ponikanjem, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijskih in plazljivih območjih je potrebno načrtovati in izvesti tako, da ne bo povzročalo sproščanja gibanja hribin ali kako drugače ogrožalo stabilnost zemljišča oz. potenciralo erozijske procese.
- Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nas.).
- Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.
- Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Usmeritve na ogroženih območjih

- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih

omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.

- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov. Ta usmeritev se do potrditve podlag (erozijska, plazljiva območja) izvaja selektivno glede na dejansko zaostrenost terenskih razmer.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Usmeritve na referenčnih odsekih

- Gozdne prometnice, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti, niso dovoljene na referenčnih odsekih skladno s 5. členom Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023), na vodotokih gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov pa so dovoljene le, če se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo.
- Prečkanje gozdnih prometnic z vodotoki na referenčnih odsekih ni dovoljeno.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste, vlake in pripadajoči objekti se morajo redno vzdrževati tako, da je zagotovljena njihova prevoznost, varna uporaba ter zmanjševanje negativnih vplivov na okolje. Vzdrževanje mora biti usmerjeno predvsem v urejanje odvodnjavanja, utrjevanje vozišč ter sanacijo poškodb po intenzivnejši uporabi in ujmah.

Stroški vzdrževanja prometnic se zaradi dražitve materialov in transportnih stroškov povečujejo, zato bo v prihodnje pomembna racionalna uporaba lokalnih materialov in recikliranje zgornjih ustrojev makadamskih vozišč.

Posodabljanje in asfaltiranje javnih cest spreminjata prometne in pravilne razmere v gozdnem prostoru. Zaradi omejitev skladiščenja lesa ob asfaltiranih cestah ter uporabe sodobnih pravih sredstev je potrebno načrtovati primerna pomožna skladišča lesa in ustrezne priključke na javno prometno omrežje.

6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje ZGS pri izdelavi in sprejemanju prostorskih planskih aktov lokalnih skupnosti je nujna in učinkovita oblika pri usmerjanju rabe prostora, ob kateri lahko ZGS pravočasno opozori na posebej vredne predele gozda in ponudi z vidika gozda ustreznejše alternative.

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

V skladu z 21. členom ZG je za posege v gozd oziroma gozdni prostor treba pridobiti soglasje ZGS. Mnenje ZGS se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda. Soglasja iz tega člena ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov. Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG.

Na erozijskih, plazljivih in poplavnih območjih naj se po ZV-1 pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami, usmeritve DRSV ter Pravilnik o podrobnejši določitvi posegov v prostor, za katere je treba pridobiti vodno soglasje (2026).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Na podlagi tretjega odstavka 150. člena ZV-1 je minister za naravne vire in prostor izdal Pravilnik o podrobnejši določitvi posegov v prostor, za katere je treba pridobiti vodno soglasje (2026).

Na podlagi določil Pravilnika o podrobnejši določitvi posegov v prostor, za katere je treba pridobiti vodno soglasje (2026), je vodno soglasje treba pridobiti za:

- za posege na vodnem in priobalnem zemljišču,
- za posege **za izvajanje javnih služb**, to je za izvedbo vzdrževalnih del v javno korist na vodni infrastrukturi, s katerimi se spremenita zmogljivost in z njo povezana velikost objekta vodne infrastrukture ali se s posegi na vodni infrastrukturi spreminja vodni režim ali stanje voda, ter za izvedbo ostalih vzdrževalnih del v javno korist na vodni infrastrukturi, če poseg trajno vpliva na vodni režim ali stanje voda,
- za posege **za izvajanje posebne rabe vode**, to je za poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice, pridobljene s koncesijo ali z vodnim dovoljenjem, kadar poseg vključuje ureditev vodnih objektov ali naprav, namenjenih posebni rabi vode (npr. črpališča, odvzemni objekti, jezovi, dovodni in odvodni kanali),
- ne glede na prejšnji odstavek, vodnega soglasja ni treba pridobiti za izvedbo:
 - vrtine, namenjene rabi podzemne vode, če sta bila za vrtino predhodno pridobljena dovoljenje za raziskavo podzemnih voda in vodno soglasje,
 - posega ali gradnjo objekta, namenjenega izvajanju evidentirane posebne rabe vode, če se poseg ne izvaja na vodnem ali priobalnem zemljišču, na varstvenem območju v skladu 6. in 7. členom tega pravilnika ali na ogroženem območju v skladu z 8. do 11. členom tega pravilnika,
 - objekta, potrebnega za odvzem vode iz javnega vodovoda, kadar se voda ne rabi za oskrbo s pitno vodo (npr. za tehnološke namene, namakanje)),
- za posege **na vodovarstvenih območjih**, in sicer za poseg:
 - na območjih zajetij ter na najožjih in ožjih vodovarstvenih območjih,
 - na širšem vodovarstvenem območju, razen za gradnjo nezahtevnih in enostavnih objektov, v katerih nastajajo izključno padavinske odpadne vode, ali za gradnjo enostanovanjskih in dvostanovanjskih stavb ter nezahtevnih in enostavnih objektov, iz katerih se komunalne odpadne vode odvajajo v obstoječe javno kanalizacijsko omrežje, če v teh objektih ni predvideno skladiščenje nevarnih snovi,
 - ne glede na prvi in drugi odstavek je vodno soglasje treba pridobiti za poseg na vodovarstvenem območju, če je tako določeno v predpisu, ki ureja določitev vodovarstvenega območja,
- za posege na **varstvenih območjih kopalnih in površinskih voda**, to je na območju kopalnih voda in vplivnem območju kopalnih voda ter varstvenem območju površinskih voda,
- za posege **na poplavnih območjih**, to je na območju, ki je v skladu s predpisom, ki ureja pogoje in omejitve za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih,

ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, z opozorilno karto poplav ali kartami razredov poplavne nevarnosti ali s podatki o poplavnih dogodkih evidentirano kot območje, ogroženo zaradi poplav,

- za posege **na erozijskih območjih**, in sicer za:
 - novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, ki je z opozorilno karto verjetnosti pojavljanja ploskovne erozije v merilu 1:25.000 evidentirano s srednjo ali veliko stopnjo verjetnosti pojavljanja erozije, če skupna površina posega presega 0,2 ha,
 - novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, ki je z opozorilno karto verjetnosti pojavljanja ploskovne erozije na podlagi zakona, ki ureja vode, opredeljeno kot obstoječa ploskovna kartirana erozija v merilu 1:25.000,
 - novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, za katero opozorilna karta verjetnosti pojavljanja ploskovne erozije v merilu 1:25.000 ni izdelana, iz pregledne opozorilne karte erozije v merilu 1:250.000 iz Priloge 1 Pravilnika o vodnem katastru (Uradni list RS, št. 30/17) pa izhaja opozorilno območje strogega varovanja ali zahtevnih zaščitnih ukrepov, če skupna površina posega presega 0,2 ha,
 - poseg na vplivnem območju linijske erozije vodotoka, ki je z opozorilno karto verjetnosti pojavljanja linijske erozije v merilu 1:25.000 evidentirano s srednjo ali veliko stopnjo verjetnosti pojavljanja linijske erozije,
- za posege **na plazljivih območjih**, in sicer za:
 - za novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, ki je z opozorilno karto verjetnosti pojavljanja plazov v merilu 1:25.000 evidentirano s srednjo, veliko ali zelo veliko stopnjo verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov,
 - za novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, za katero opozorilna karta verjetnosti pojavljanja plazov v merilu 1:25.000 ni izdelana, iz pregledne opozorilne karte plazov v merilu 1:250.000 iz Priloge 1 Pravilnika o vodnem katastru (Uradni list RS, št. 30/17) pa izhaja opozorilno območje s srednjo, veliko ali zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov,
 - na območju evidentiranih plazov,
- za posege **na plazovitih območjih**, to je za za novogradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževalna dela v javno korist na območju, za katero iz pregledne opozorilne karte plazovitih območij (karte lavinske nevarnosti) v merilu 1:250.000 izhaja majhna, zmerna ali velika ogroženost zaradi plazov,
- za posege zaradi odvajanja odpadnih voda, in sicer za:
 - za novogradnjo, rekonstrukcijo, vzdrževalna dela v javno korist in za spremembo namembnosti, če je takšen poseg povezan z odvajanjem komunalnih odpadnih voda na varstvenih in ogroženih območjih v skladu s 6. do 11. členom tega pravilnika,
 - za novogradnjo, rekonstrukcijo, vzdrževalna dela v javno korist in spremembo namembnosti, če je takšen poseg povezan z odvajanjem industrijskih odpadnih voda,
- posege, pri katerih lahko pride do vpliva na podzemne vode, in sicer za poseg:
 - pri katerem se izvaja črpanje vodonosnika, bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik,
 - za katerega je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, obvezna izvedba presoje vplivov na okolje, izvedba predhodnega postopka ali pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije ter gozdarska in rudarska dela, in sicer za:
 - izvedbo osuševanja in namakanja ter za izvedbo zahtevnih in nezahtevnih agromelioracij v primeru izravnave zemljišč, nasipavanja rodovitne zemlje, ureditve obstoječih poljskih poti na ogroženih območjih v skladu z 8. do 11. členom tega

pravilnika, na vodnih in priobalnih zemljiščih v skladu s 3. členom tega pravilnika ter na varstvenih območjih, če tako izhaja iz predpisa, ki ureja določitev vodovarstvenega ali drugega varstvenega območja,

- za krčitev gozdov na površini, večji od 0,5 ha, gradnjo gozdnih cest in vlak, vzdrževanje gozdnih cest in vlak, pri katerih se izvajajo gradbeni posegi, ter za izvajanje zemeljskih del na ogroženih območjih v skladu z 8. do 11. členom tega pravilnika, na vodnih in priobalnih zemljiščih v skladu s 3. členom tega pravilnika ter na varstvenih območjih, če tako izhaja iz predpisa, ki ureja določitev vodovarstvenega ali drugega varstvenega območja,
- izvedbo rudarskih del v skladu z zakonom, ki ureja rudarstvo.

Kartografski prikazi območij, opredeljenih v 6. do 11. členu Pravilnik o podrobnejši določitvi posegov v prostor, za katere je treba pridobiti vodno soglasje (2026), so vneseni v vodni kataster in razvidni iz atlasa voda.

Pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine so podatki o varstvenih režimih, ki jih je treba pri tem upoštevati, podrobneje opisani in pojasnjeni v Priročniku pravnih režimov varstva (https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm).

Konkretnije usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora, ki so prikazana na sliki 19 v GGN GGO (2023). Na splošno velja, da se posege v gozd usmerja na območja slabših rastišč in na površine, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Za potrebe širitve urbanizacije naj se prednostno izkoristi obstoječe degradirane urbane površine, šele nato je mogoča širitev na območja gozdnih površin. Pri širitvah naselij v območja gozdov naj se zagotovi zadosten varnostno-oskrbni pas (vsaj v širini sestoje višine odraslega gozda - običajno 25 m). Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s širjenjem naselij ali industrijskih con ne prekine selitvenih poti divjadi. Pri gradnji večjih linijskih objektov (plinovodi, avtoceste, elektrovi ipd.) je potrebno v največji možni meri izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Pri posegih, ki fizično razdelijo prostor in prekinejo selitvene poti prostoživečih živali, je treba zagotoviti nadomestne poti in ustrezne (bio)tehnične ukrepe. Kjer so selitvene poti prekinjene zaradi preteklih posegov (npr. odseki avtocest), si je treba prizadevati za njihovo ponovno vzpostavitev (izgradnja zelenih prehodov).

- **V kmetijski in primestni krajini** gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oziroma v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in omeje zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami razglasiti kot gozdove s posebnim namenom oziroma jih strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo določenim funkcijam gozdov. V primeru neobhodnih posegov v gozdove naj se osnuje nadomestne gozdne površine, kar še posebej velja v krajinah z manj kot 10 % gozda.
- **V gozdnati krajini** je potrebno varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdnimi kompleksi. Krčitve gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oziroma slabe kakovosti.

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG.
- V varovalnih gozdovih, gozdnih rezervatih in naravnih rezervatih posegi v prostor praviloma niso dopustni. Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih

(gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni) mora biti v skladu z določili 7., 8. in 9. člena Uredbe o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.), oziroma s predpisi lokalne skupnosti, če je ta območja razglasila lokalna skupnost. V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva pristojnega za področje gozdarstva in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe.

- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na prvi stopnji poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v primerih, kadar so posegi nujni in zanje ni druge možnosti.
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.; v nadaljevanju: ZDLov-1). Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen ZDLov-1. Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu ZDLov-1. Za posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živalskih vrst, se smiselno upoštevajo usmeritve navedene v poglavju 7.5 Lovsko upravljavskega načrta za X. Slovensko goriški, XV. Ptujsko - Ormoški in Pohorski LUO (2021–2030), katere se nanašajo na usklajevanje rabe prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov ni dopustno postavljati objektov, ki ne služijo za namen gospodarjenja z gozdovi ali za raziskovalne in poučne potrebe, na račun gozda je dopustno osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden v minimalnem potrebnem obsegu tako, da se zagotovi čim manjšo krčitev gozda in poseg na gozdna tla ter da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo. Kadar to ni mogoče, je treba izvesti omilitvene ukrepe, da se ponovno vzpostavi prvotno ali izboljšano stanje (npr. gradnja nadomestne gozdne prometnice). S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- Na gozdnih zemljiščih, ki so po prostorskem aktu namenjeni gozdni rabi, je dovoljeno graditi le enostavne in nezahtevne objekte (gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimaska steza) za potrebe gozdarske dejavnosti, za namen športa, rekreacije in izobraževanja ter objekte javnega pomena, v skladu z določili prostorskih aktov. Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo. Umeščanje vetrnih elektrarn v prostor je sprejemljivo samo na podlagi izvedenih presoj sprejemljivosti posega v prostor, sprejemljivosti posega za prostoživeče živalske vrste ter presoje življenjskih možnosti divjadi. Umeščanje drugih energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.
- Pri izdaji dovoljenj za krčitev gozda v kmetijske namene se poleg funkcij gozda upoštevajo tudi splošni krajinski elementi in pogoji za kmetovanje oziroma ali je katera vrsta kmetovanja na predmetnih posestih sploh možna. Za krčitev so primernejša območja, ki so se zarasla, oziroma predstavljajo manjše proizvodne kapacitete. Na biokoridorjih se krčitve ne dovolijo. Prav tako krčitve v obliki zajede v gozd (gozd obdaja kmetijsko površino iz treh strani) niso primerne.
- Čebelnjake je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake in na stojiščih za začasen dovoz čebel na pašo. Iz mnenja čebelarke svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitve čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.
- KARTA F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« v prostorskem delu GGN GGO za obdobje 2021–2030 določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presoyo oziroma odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.

- V vseh navedenih primerih so odstopanja od navedenih usmeritev dovoljena samo na podlagi posebnih projektnih presoj, ki jih obravnava in potrdi Strokovni svet OE ZGS, za objekte lokalnega pomena, oziroma Strokovni svet ZGS za objekte državnega pomena.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena ZDLov-1 prepovedani v času gnezdenja ptic in pleganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:
 - stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba, ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
 - če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

- Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč, v skladu z odstavkom 33. člena ZDLov-1, ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.
- V skladu s 4. odstavkom 33. člena ZDLov-1, je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so:

- na zavarovanih območjih se krčitve lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja zavarovanih območjih,
- gozdovi, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji,
- območja z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami, kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda; krčitve v obliki ozkih zajed oziroma ozkih pasov kmetijskega zemljišča v kompleksu gozdov niso dopustne,
- gozdovi na plazljivih in erozijskih območjih, kjer je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč in krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- gozdovi na vodovarstvenih območjih ter na poplavnem območju. Posegi na teh območjih se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (ZV-1). Usmeritve so navedene v Poglavju 6.2.2. Za vodovarstvena območja so usmeritve navedene v usmeritvah za

- gospodarjenje s hidrološko funkcijo, za poplavna območja so navedene pri usmeritvah za gospodarjenje na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja zemljišč,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
 - krčitve v obliki ozkih zajed oziroma ozkih pasov kmetijskega zemljišča v kompleksu gozdov,
 - sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
 - ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
 - območja upravljavskih con v skladu z Naravovarstvenimi smernicami,
 - botanične, zoološke, ekosistemske in hidrološke naravne vrednote ter neposredna okolica jam in brezen - krčenje gozda se ne izvaja,
 - gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
 - manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je majhna gozdnatost (pod 10 %),
 - plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov,
 - potencialna erozijska območja - ukrepi zahtevni.

Plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu z Opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA - GeoZS (DRSV_Opk_Plazovi_skupna v merilu 1 : 25.000) v območju GGE ni gozdov, v katerih je določena verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov; v skladu z Opozorilno karto plazov: Plazljiva območja iz NUV1 (GEOZS_NUV1_PLAZLJIVA_OBMOCJA v merilu 1 : 250.000) je v območju GGE skupaj 0,79 ha gozdov, v katerih je določena velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov, območij, kjer bi bila določena zelo velika stopnja, v GGE ni.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena ZV-1 za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>. Opozorilna karta plazov: Plazljiva območja iz NUV1 1 : 250.000 se uporablja le na območjih, kjer Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA - GeoZS 1 : 25.000 še ni izdelana.

**Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu ZV-1 krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1 : 250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.*

Potencialna erozijska območja - zahtevni in strogi ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij iz NUV1 (PUH_NUV1_OPK_EROZIJE v merilu 1 : 250.000) je na območju GGE 17,24 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi. Območij gozdov v GGE s strogimi ukrepi ni.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena ZV-1 za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1 : 25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

**Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu ZV-1 krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.*

- Podrobnejše usmeritve za posege na ogroženih in varstvenih območjih ter na referenčnih odsekih.
- Usmeritve za posege na ogroženih območjih (poplavna, erozijska, plazljiva območja) so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.
- Usmeritve za posege na varstvenih območjih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.
- Vsi načrtovani posegi na poplavnem območju morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.).
- Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.2 Usmeritve za hidrološko funkcijo).
- Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno upoštevati usmeritve za načrtovanje in izvajanje ureditev z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda, ki so Priloga 6 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami, pa tudi usmeritve za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki so Priloga 7 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.
- Na vseh vodnih telesih površinskih in podzemnih voda je potrebno upoštevati, da so novi posegi izvedeni le na način, da se ne poslabša stanja voda, medtem ko je na vodnih telesih, na katerih je z Načrtoma upravljanja voda za obdobje 2023–2027 ugotovljeno, da okoljski cilji niso doseženi in da je potrebno izvesti dopolnilne ukrepe skladno s Programom ukrepov upravljanja voda, nove posege možno izvesti le na način, da se ne poslabšuje stanja voda in hkrati ne onemogoča doseganje dobrega stanja voda.
- Posege v prostor je na načrtovanih vodovarstvenih območjih treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do negativnega vpliva na načrtovana vodovarstvena območja.

Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (ZV-1) so prikazana na interaktivni karti (KARTA 7 iz prostorskega dela v merilu 1 : 25.000) v PDF obliki na pregledovalniku Zavoda za gozdove Slovenije, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

- Usmeritve za posege na referenčnih odsekih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode

- Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (2009 in nasl.)).

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe voda

- Pri načrtovanju posegov je treba preprečiti negativni vpliv na izvajanje obstoječe posebne rabe vode (že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1, in evidentirana posebna raba vode skladno z določili 108. člena ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov, na območju GGN. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode, za kar morata skladno s 105. členom ZV-1 biti izpolnjena dva pogoja:

- zagotovljen mora biti prost dostop do vodnega ali morskega dobra za osebne potrebe in športne aktivnosti (kopanje, drsanje, potapljanje ipd.),
- omogočeno mora biti gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja.

Nedovoljeni posegi

Pri nedovoljenih posegih v gozdni prostor je na območjih, kjer so ogrožene funkcije gozda na prvi stopnji, potrebno v čim krajšem času zagotoviti ustrezno obnovo gozda.

Nadomeščanje kmetijskih površin

Vzpostavitev novih nadomestnih kmetijskih zemljišč v območju gozdov je dopustna le na površinah, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Dodatno krčenje zaradi iskanja nadomestnih zemljišč je nedopustno v predelih, kjer je gozda že sedaj malo (kmetijska in primestna krajina). Nadomestna zemljišča se lahko poišče v predelih, kjer je gozdov dovolj in kjer krčitev ne ogroža zagotavljanja ostalih funkcij gozdov.

Večfunkcionalna območja

V večfunkcionalnih območjih, predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora, je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo. Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh, so prikazana na KARTI F v prostorskem delu območnega načrta za obdobje 2021–2030 (Karta: Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 27,63 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi; gozdnih zemljišč znotraj obor ni.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poganjanja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri sestojih z večjim deležem smreke izvesti dodatne preprečevalno-zatiralne ukrepe zaradi varstva pred podlubniki (postavitev pasti, kontrolno-lovnih dreves, opazovanje ...);
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan je posek 17,9 % lesne zaloge oz. 71,5 % prirastka.

Pretežni del načrtovanega možnega poseka predstavljajo redčenja, nekaj manj pa pomladitvene sečnje. Predviden je sicer še komaj znaten delež poseka oslabelega drevesa in sanitarnega poseka, a to nikakor ni predvidevanje višine teh vrst sečnje, temveč predvsem posledica načina dela pri terenskem opisovanju sestojev. Verjetno pretežni del te načrtovane količine izvira iz debeljakov z nekaj odmrlega drevja, kjer se sicer načrtuje akumulacijo lesne zaloge.

Načrtovano je bolj intenzivno sekanje iglavcev in manj listavcev.

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	28.854	29.545	0	562	58.961		
	%	48,9	50,1	0,0	1,0	100,0	19,2	83,0
Listavci	m³	22.670	17.205	0	955	40.830		
	%	55,6	42,1	0,0	2,3	100,0	16,3	59,7
Skupaj	m³	51.524	46.750	0	1.517	99.791		
	%	51,7	46,8	0,0	1,5	100,0	17,9	71,5

V zasebnih gozdovih je posek zastavljen manj ambiciozno kot v državnih gozdovih. Razmerje med redčenjem in pomladitvenim posekom je pri zasebnih gozdovih bistveno bolj na strani redčenja.

Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	24.901	15.880	0	101	40.882		
	%	61,0	38,8	0,0	0,2	100,0	17,4	75,1
Listavci	m³	16.888	6.567	0	439	23.894		
	%	70,7	27,5	0,0	1,8	100,0	14,1	52,3
Skupaj	m³	41.789	22.447	0	540	64.776		
	%	64.5	34.7	0.0	0.8	100.0	16.0	64.7

Nasprotno je v državnih gozdovih posek ambicioznejše zastavljen, a še vedno na zadržani višini 74,3 % od prirastka. Bazira predvsem na pomladitvenih sečnjah.

Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	3.953	13.665	0	461	18.079		
	%	21,9	75,6	0,0	2,5	100,0	25,2	109,0
Listavci	m³	5.782	10.638	0	516	16.936		
	%	34,1	62,9	0,0	3,0	100,0	20,9	74,3
Skupaj	m³	9.735	24.303	0	977	35.015		
	%	27,8	69,4	0,0	2,8	100,0	22,9	88,9

Karta ukrepov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Načrtovane je 26,01 ha sadnje. Nasadi bodo večinoma zaščiteni z mrežo, nato pa intenzivno negovani, začeni z obžetvijo v dveh ponovitvah na leto v prvih letih. Načrtovani obsegi so visoki tudi pri negi mladovij in nekoliko manj drogovnjakov, ker se nasadov iz prejšnjega obdobja ne sme zapustiti. V postavitvi vzdrževanja zaščitnih ograj so vključene tudi njihove odstranitve, a kljub temu je obseg tega dela le navidezno velik.

Pretežni del vseh predvidenih ukrepov je načrtovan v državnih gozdovih.

Preglednica 73/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	7,38	2,52	9,90
Priprava tal	ha	2,25	23,76	26,01
Sadnja	ha	1,75	15,15	16,90
Obžetev	ha	5,14	344,23	349,37
Nega mladja	ha	1,48	69,94	71,42
Nega gošče	ha	4,68	59,77	64,45
Nega letvenjaka	ha	1,51	31,75	33,26
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	0,64	6,27	6,91
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.775	7.600	12.375
Zaščita z ograjo	m	0	4.915	4.915
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	13.855	13.855
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	8,50	1,00	9,50

Karta načrtovanih gojitvenih del v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 9).

Sledeča preglednica prikazuje število sadik po drevesnih vrstah za posamezne rastiščnogojitve razrede in lastniški kategoriji. Večji obseg sadnje je predviden v državnih gozdovih. Sadnja iglavcev ni predvidena.

Preglednica 74: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah

SL	RGR	Površina (ha)	dob	graden	češnja	beli gaber	skupaj
Zasebni	04012	0,00	500	450	225	200	1.375
	04112	0,55	350	350	50	25	775
	20002	0,97	1400	700	150	150	2.400
	Skupaj	1,52	2250	1.500	425	375	4.550
Državni	02012	2	4700	0	0	300	5000
	04012	0,6	500	550	250	200	1500
	04112	12,07	13650	13650	1950	925	30175
	20002	0,4	600	300	75	50	1025
	Skupaj	15,07	19.450	14.500	2.275	1.475	37.700
GGE skupaj		16,90	21.700	16.000	2.700	1.850	42.250

Preglednica 75: Seznam odsekov in sestojev, kjer je potrebna odstranitev tulcev

Odsek	Sestoj
33011A	G003
33017C	J038
33018D	J123
33027F	K022

Invazivne in potencialno invazivne tujerodne vrste

Razširjenost obravnavanih vrst v gozdovih:

- navadna barvilnica: v ravninskem delu GGE (Dravsko polje), v sestojnih vrzelih na območju Slovenskih goric,
- žlezava nedotika: močnejše prisotna na obrežjih vodotokov, v nižinah ter tudi v vrzelih, ki so nastale v gozdovih po ujmah,
- veliki pajesen: v sestojnih vrzelih, predvsem na območju Grmade in Vurberka ter na degradiranih tleh,
- pavlovnija se pojavlja v manjšem obsegu na bolj omejenih lokacijah, pojavljanje v gozdu je večinoma povezano z okrasnimi drevesi te vrste, ki rastejo izven gozda nekje v bližini.

Gozdnogojitvena problematika:

- navadna barvilnica: v nižinskih gozdovih oteženo pomlajevanje gozdov - zatiranje praviloma z nego (obžetve 2x letno), redkeje s puljenjem,
- žlezava nedotika: močnejše prisotna v gospodarsko manj zanimivih gozdovih. Ker je po Uredbi EU (2014) na seznamu invazivnih vrst, bo nujno potrebno ukrepanje,
- veliki pajesen: agresivna rast na posameznih lokacijah - zaenkrat obvladljivo z rednim odstranjevanjem,
- pavlovnija: agresivna rast na posameznih lokacijah - zaenkrat obvladljivo z rednim odstranjevanjem pred cvetenjem - nadaljnji prenos z okrasnih dreves ni preprečen.

Pavlovnija (*Paulownia tomentosa*) se pojavlja v sestojnih vrzelih. Dobro uspeva na globokih, svežih in bogatih tleh. Je hitrorastoče listopadno drevo z velikimi nasprotno razvrščenimi dolgopeceljatimi listi, dolgimi 15–30 cm. Njihova oblika je srčasto jajčasta, so kratko priostreni, celorobi ali plitvo trokrpi, dlakavi po obeh straneh. Cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cveti pred olistanjem. Plod je nekaj cm dolga viseča črtalasta glavica, podobna orehom, iz katere se še mesece po cvetenju iztresa semena, s katerimi se rastlina zlahka zaseje na različnih rastiščih.

Odstranjevanje: Posek dreves se naj opravi zgodaj poleti, postopek je potrebno ponavljati več let dokler se rastlina ne izčrpa. Ko drevo porežemo začne rastlina intenzivno odganjati iz korenin. Manjša drevesa je potrebno izkopavati, večja drevesa se lahko tudi obročka. Pri metodi obročkanja se drevesu pri tleh ter na višini približno enega metra v obročastem pasu

odstrani skorjo. S tem se prekine izmenjavanje snovi v drevesu in drevo se postopoma posuši. Tudi ta postopek je občasno treba ponavljati.

Navadna barvilnica (*Phytolacca americana*) je razširjena na hrastovo-gabrovih rastiščih po celotni GGE in otežuje oz. onemogoča pomlajevanje avtohtonim vrstam. Rastline začno poganjati, odvisno od temperature, sredi aprila ali v začetku maja, nekatere pa tudi šele junija ali kasneje. Vsak poganjek ima približno 32.000 semen, ki lahko v zemlji ostanejo tudi več kot 40 let in čakajo, da se prostor presvetli (poseke, močnejša redčenja, pomladitvena jedra). Na presvetljenem območju se navadna barvilnica praviloma pojavi v dveh mesecih po nastali motnji. Razmnožuje se s semeni. Jagode začnejo zoreti že v avgustu in postopoma vse do novembra. V vsaki jagodi je 10 semen, ki jih raznašajo ptiči, majhni sesalci in tudi gozdarski stroji. Navadna barvilnica se najraje pojavlja na peščenih, kisljih in vlažnih tleh. Navadna barvilnica v zemljo izloča kalij ter s tem onemogoča rast drugim rastlinskim vrstam (robida idr.). Zaradi toksičnosti rastlinskih delov vpliva tudi na podzemno favno in mehkužce. S tem znižuje vrstno pestrost, poleg tega pa zaradi njene strupenosti povzroča večjo objedenost na sosednjih območjih, kjer še ni prisotna. V gozdu, kjer je prisotna navadna barvilnica, je potrebno zgodnje in hitro ukrepanje, to pomeni takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo izginotja žarišč ter nadzorom obstoječe populacije, sicer se bo navadna barvilnica razširila na vsa ugodna rastišča v bližini in postopoma kolonizirala okolje. Cela rastlina je strupena, zato je pri odstranjevanju potrebno uporabljati rokavice in drugo zaščitno opremo.

Najbolj učinkovita metoda zatiranja navadne barvilnice je puljenje, ki se izvaja pozimi in pomladi. Pri puljenju je poleg stebila potrebno odstraniti vsaj zgornji del rizoma z vratom, na katerem so kalčki, najboljša pa je odstraniti celo glavno korenino. Vse spuljene mlade rastline in odrezane rizome starejših rastlin je potrebno zložiti na kupe na panje ali na kup vej in odrezati steblo, da ne pridejo v stik s tlemi. Pri tem je potrebno paziti, da se rastline ne morejo ponovno ukoreniniti. Če imajo rastline že plodove, je potrebno stebila zložiti v en sam kup, tako je semenska banka skoncentrirana na majhni površini. Najboljši čas za puljenje je konec junija do začetka julija. Na mestih, kjer se izpulji rastlino, je zemlja bolj rahla, zato pride do ponovnega vzklitja rastlin. Septembra se odstranijo rastline, ki so ponovno odgnale ali vzkile čez poletje.

Obžetev se uporablja za oslabitev rastline, predvsem na velikih površinah. Z obžetvijo rastline ne odstranimo trajno, ker ima v koreninah rezervna hranila, ki korenini omogoča hitro novo odganjanje. Rastline se prvič pokosi tik ob tleh do meseca julija oz. najkasneje do sredine avgusta, to je v času cvetenja, drugič pa 30–40 cm nad tlemi in to še v času, ko jagode še niso dozorele (od sredine avgusta naprej). S tem se zmanjša število poganjkov več kot za polovico, vendar ena košnja ne zadostuje za oslabitev rastline. V zimskem času je na teh površinah priporočeno puljenje rastlin oz. štrcljev. Ukrepi se ponavljajo, dokler se semenska banka ne izčrpa. Potem je potrebno izvajati nadzor.

Obiranje grozdov se izvaja v jeseni, pred dozoritvijo jagod. Zbira se jih v vreče in odlaga na odlagališče, kjer jih zažgejo (in ne v biološke odpadke!).

Žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*) je do 2 m visoka enoletnica z močnim, golim, do 4 cm širokim in kolenčasto odebeljenim stebлом, ki je votlo in sočno. Jajčasto suličasti nazobčani listi so razvrščeni nasprotno, po pecljih so pokriti z žleznimi laski. Škrlatni ali rožnati cvetovi so združeni v latasta socvetja. Cvetovi oddajajo močan vonj, ki privablja čebele. Cveti od julija do oktobra. Razmnožuje se spolno s semeni. Zreli plodovi se eksplozivno odprejo in izvržejo številna semena. Žlezava nedotika raste predvsem na obrežjih rek, v obcestnih jarkih, na zasenčenih mestih ob robu travnikov, v močvirnih gozdovih in na poplavnih območjih. V GGE se pojavlja ob vodotokih, najobsežneje pa v gozdovih ob reki Dravi, kjer na posameznih območjih tvori večje sestoje.

Odstranjevanje: Pri manjših sestojih je najučinkoviteje, če se rastline še pred cvetenjem ročno izruva. Plodeče rastline ob dotiku izmetavajo semena, zato jih je praktično nemogoče odstraniti, ne da bi se zasejalo vsaj nekaj semen. Pokošene rastline se navadno dobro obrastejo in zacvetijo, zato enkratna košnja ni dovolj. Rastline, ki še ne plodijo, jih po odstranjevanju posušimo, plodeče rastline pa je potrebno oddati v sežig, da ne bi razsejali semen.

Veliki pajesen (*Ailanthus altissima*) je dvodomno, listopadno drevo z debelimi vejami, ki zraste v višino do 25 m. Skorja je gladka in sivkasta, z belkastimi vzdolžnimi razpokami. Ima premenjalno razporejene lihopernate liste, ki so dolgi od 30–90 cm. Lihopernati listi so sestavljeni iz 11–25 lističev. Lističi so dolgi od 6–12 cm, pecljati, podolgovato eliptični, na vrhu zašiljeni, pri dnu listne ploskve zaokroženi, celorobi, v spodnjem delu imajo značilno žlezo. Lističi, moški cvetovi in mladi poganjki imajo močan, neprijeten vonj. Cvetovi so majhni, združeni v velika, gosta, pokončna socvetja. Cveti junija in julija po olistanju. Plodovi so širokosuličasti krilati oreški s semenom v sredini. Plodovi dozorejo septembra in oktobra in postopno odpadajo do naslednje pomladi. Eno samo drevo proizvede na leto do približno 325.000 semen, ki zlahka kalijo. Razmnožuje se tudi vegetativno - s poganjki iz panja in korenin. Le-ti zacvetijo že prvo leto. Raste zelo hitro, a ima kratko življenjsko dobo - redko živi nad 50 let. Naravnih sovražnikov nima. Uspeva po gozdnih robovih, v presvetljenih gozdovih in na kamnitih pobočjih. Pogost je na ruderalnih rastiščih, vzdolž cest in v mestih. Najdemo ga tudi v nižinskih in gričevnatih gozdovih ter tudi v obrečnih gozdovih. Velika težava je v urbanem okolju. V GGE se pojavlja predvsem v mladovjih, v vrzelih starejših gozdov ter na zaraščajočih zemljiščih na ravninskem delu GGE.

Odstranjevanje: Zaradi velike proizvodnje semen in močnega odganjanja iz panjev in korenin je zatiranje visokega pajesena zahtevno in dolgotrajno. Posek dreves se naj opravi zgodaj poleti, ko je zaloga hrane v koreninah najmanjša. Postopek je potrebno ponavljati več let dokler se rastlina ne izčrpa. Drugi ukrepi so še obročkanje dreves (odstranjevanje obroča lubja v širini 15 cm, kar povzroči odmrtnje drevesa), izkopavanje dreves, ročno puljenje mladih sadik, odstranitev odraslih ženskih dreves. Pajesen ne prenaša sence drugih dreves. Semena in lubje so strupeni. Pelod pajesena povzroča alergijo, drevesni sok pa močno draži kožo in povzroča vnetje srčne mišice.

Nekatere tujerodne vrste so alergene ali pa strupene, zato je pri njihovem odstranjevanju potrebna previdnost. Med odstranjevanjem si je potrebno zaščititi kožo, oči, usta in nos, zato je priporočena uporaba rokavic, zaščitnih očal in zaščitne maske.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Z ukrepi za krepitev življenjskih razmer prostoživečim živalskim vrstam želimo v največji meri aktivirati oziroma usmerjati naravne prehranske in bivalne potenciale v GGE. Pri teh opravilih ločimo ukrepe, ki jih izvaja gozdarska stroka (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje in zaščite sadik, usmerjanje razvoja gozdov z gojitvenimi in varstvenimi deli, načrtovanje v lovstvu ...), ukrepe, ki so v domeni lastnikov zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, varovanje posesti, varstvo pred podlubniki ...) in ukrepe, ki jih izvajajo lovske organizacije (ukrepi v življenjskem okolju divjadi, varovanje lovišč, lov divjadi...). Slednji so podrobno navedeni v Lovskoupravljaljskih načrtih in Letnih načrtih lovišč za predmetno območje. Z njimi skušamo čimbolj usklajevati ravnovesje med divjadjo in gozdom oz. kmetijskimi površinami na omenjenem območju. Natančno so določene lokacije, vrste in obseg del, ki jih izvajajo upravljavci lovišč.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnovo. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljaljskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljaljskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja, s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje, v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev.

V nasprotju s srnjadjo je pri upravljanju male divjadi krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Krmišča za malo divjad naj bodo urejena na način, ki je v čim večji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno. Krmišča ne smejo biti locirana na pomladitvenih površinah.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtovati puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1–2 drevesi na ha). V času sečnje varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za gospodarjenje z gozdovi, da lahko trajno opravljajo vse vloge, je zajetih že v osnovnih ukrepih za gospodarjenje z gozdovi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela).

Konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij niso načrtovana, so pa smiselno vključena v usmeritvah za krepitev posameznih funkcij gozdov.

V GGE ni načrtovanih ukrepov za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje GGE je zaradi velike gostote javnih in gozdnih cest zelo dobro odprto za gospodarjenje z gozdovi. Gostota produktivnih cest znaša dobrih 41 m/ha, kar glede na ravninski relief in ugodne terenske razmere omogoča učinkovito izvajanje gozdarskih del ter intenzivno gospodarjenje z gozdovi. Zaradi dobre odprtosti prednostna območja za gradnjo novih gozdnih cest niso posebej določena.

Kljub temu je pri morebitnih pobudah za gradnjo ali rekonstrukcijo gozdnih cest potrebno dati prednost projektom, kjer obstaja interes širšega kroga lastnikov gozdov in je doseženo soglasje glede poteka prometnice. Prednost imajo predvsem območja, kjer že obstajajo poti ali odmerjene parcele v javni rabi, ki bi jih bilo mogoče z manjšimi zemeljskimi posegi in sorazmerno nizkimi stroški preurediti v funkcionalne gozdne ceste. Pri načrtovanju tras je potrebno upoštevati strokovne podlage in izbrati najugodnejše variante z vidika gospodarjenja, varstva okolja ter ekonomike gradnje.

Pri projektiranju gozdnih cest naj se uporabljajo racionalnejši tehnični elementi in skromnejši gabariti, s čimer se zmanjšujejo posegi v gozdni prostor, stroški gradnje ter vplivi na vodni režim in koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Območje GGE je kljub razdrobljeni lastniški in sestojni strukturi zaradi ugodnih reliefnih razmer dobro odprto tudi z omrežjem gozdnih vlak. Spravilu lesa dodatno služijo številne poljske in gozdne poti, ki pogosto potekajo po parcelnih mejah in dopolnjujejo obstoječe prometno omrežje. Glede na obstoječo odprtost prednostna območja za gradnjo novih gozdnih vlak niso posebej določena.

Pri nadaljnjem razvoju in zgostitvi omrežja gozdnih vlak je potrebno dati prednost območjem, kjer obstaja skupen interes lastnikov gozdov ter možnost racionalnega načrtovanja na podlagi strokovnih podlag oziroma elaboratov vlak.

Zaradi vse večje uporabe sodobnih tehnologij pridobivanja lesa, predvsem spravila lesa po kolesih z gozdarskimi prikolicami in forwarderji, bo potrebno obstoječe gozdne vlake postopoma prilagajati sodobnim obremenitvam. Na bolj obremenjenih in poškodovanih odsekih bo potrebno izvajati dodatno utrjevanje vozišč, izboljšati odvodnjavanje ter po potrebi razširiti posamezne odseke vlak, da bodo primerne za varno in učinkovito uporabo sodobne gozdarske mehanizacije.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 11).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zavod za gozdove v skladu z ZG (1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij in izven gozda. V skladu z zakonom načrtuje ukrepe, svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

Območje GGE opredeljujeta večinska kmetijska krajina in gozdnata krajina v okolici Kidričevega. Gozd je v kmetijski krajini izjemnega pomena, prav tako je poudarjena vloga posamičnih dreves oziroma skupin drevja. Ker so na tem območju posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja, kot so omejki, logi ter pasovi gozdnega drevja in grmovja ob potokih redki, obenem pa niso zaščiteni z naravovarstvenimi predpisi, so za njih v nadaljevanju podane usmeritve za gospodarjenje.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). V bližini rastišča ne graditi stalnih objektov. Dreves ne obsekavati, lomiti vej ali poškodovati debla in korenin.

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohranjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohranjati posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevsko in gospodariti s posameznim drevesom ali skupino dreves, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohranjati omejkke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino

Ohranjati gozdove ob reki Dravi in ob potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob vodotokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi. Z gozdovi gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. Kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Spodnje Dravsko polje:

- Ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak je ustrezna. Traktorsko spravilo je možno na 98,9 % površine gozdov, z žičnico pa na 1,1 %. Spravilo s traktorjem kombinirano z ročnim predspravilom ni potrebno.
- Povprečna pravilna razdalja znaša cca 285 m.
- Gostota produktivnih cest znaša 41,5 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Struktura predvidenega poseka je razmeroma ugodna. Skupna količina dreves, ki jih bo mogoče posekati v naslednjem desetletju, se bo v primerjavi s prejšnjim obdobjem zmanjšala. Debelinska struktura poseka je razmeroma ugodna, saj predviden delež poseka iz redčenj znaša 51,7 %, delež pomladitvenega poseka pa 46,8 %; slednji omogoča tudi višji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenega poseka 69,4 %, kar je za 34,7 odstotnih točk več kakor v zasebnih gozdovih.
- Kakovost drevja je nezadovoljiva. Iz analize strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (63,4 %). Delež drevja odlične kakovosti je zelo nizek in znaša le 1,7 %, medtem ko delež drevja prav dobre kakovosti dosega 10,7 %. To pomeni, da v strukturi prevladujejo sortimenti povprečne kakovosti, delež vrednejših sortimentov pa je razmeroma majhen.
- V zasebnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter z njimi povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje gozdnih prometnic, nenačrtovanih varstvenih del, predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic ter strošek javne gozdarske službe.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 76/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
3.392.448	52,37	1.891.360	54,02	3.392.448
1.028.868	15,88	538.522	15,38	1.028.868
2.363.580	36,49	1.352.838	38,64	2.363.580

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov in teoretični sortimentaciji.

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	5.283.807	52,95	100,0
Stroški sečnje in spravila	1.567.390	15,71	29,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	590.938	5,92	11,2
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	33.600	0,45	1,0
vzdrževanje vlak	45.445	0,46	0,9
Stroški skupaj	2.237.373	22,54	42,7
Dohodek	3.046.435	30,41	57,7
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	14.423	0,14	0,3
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0
Skupaj predvidene spodbude	14.423	0,14	0,3
Stroški - spodbude	2.222.950	22,39	42,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	3.060.858	30,56	57,9

Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	3.392.448	52,37	100,0
Stroški sečnje in spravila	1.028.868	15,88	30,3
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	22.609	0,35	0,7
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	0	0,00	0,0
vzdrževanje vlak	27.888	0,43	0,8
Stroški skupaj	1.079.365	16,16	31,8
Dohodek	2.313.083	35,71	68,2
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	14.423	0,22	0,4
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0
Skupaj predvidene spodbude	14.423	0,22	0,4
Stroški - spodbude	1.064.942	16,443	31,4
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.327.506	35,93	68,6

Preglednica 79/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	1.891.360	54,02	100,0
Stroški sečnje in spravila	538.522	15,38	28,5
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	568.329	16,23	30,0
krepitev funkcij gozdov	0	0,00	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	33.600	0,96	1,8
vzdrževanje vlak	17.557	0,50	0,9
Stroški skupaj	1.158.008	33,07	61,2
Dohodek	733.352	20,94	38,8
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	0,00	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,00	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	0,00	0,0
Stroški - spodbude	1.158.008	330,07	61,2
Dohodek - (stroški+spodbude)	733.352	20,94	38,8

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v GGE. Za sečnjo z motorno žago in traktorsko spravilo je bil upoštevan strošek po GIS WCM: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100415210286/cene-gozdarskih-storitev/?year=2026>, in sicer za drugi kvartal preteklega leta, to je v višini 25,00 EUR/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Urna postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in sekača (delavec z motorno žago). se je določila na podlagi aktualnih cen na trgu.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih nizki, saj predstavljajo le 0,7 % prihodkov, medtem ko so v državnih gozdovih bistveno višji in dosegajo 30,0 % prihodkov. V zasebnih gozdovih največji delež stroškov načrtovanih gojitvenih in varstvenih del predstavlja obnova gozdov, in sicer 56,8 % vseh stroškov teh del. Tudi v državnih gozdovih največji strošek predstavlja obnova gozdov, ki obsega 64,1 % vseh potrebnih gojitvenih in varstvenih del v tem lastništvu.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 14.423 EUR.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po zaključeni sečnji in spravilu dolžan prometnice vzpostaviti v prvotno stanje. Za redno vzdrževanje gozdnih cest bi bilo treba letno zagotoviti približno 700 EUR/km. Sredstva za vzdrževanje gozdnih vlak so v GGE ocenjena na 0,46 EUR/m³ neto posekanega lesa.

Dohodek od lesa v GGE (ob upoštevanju predvidevane spodbude) je zaradi ugodnih naravnih razmer razmeroma visok in znaša 30,56 EUR/m³. Nekoliko višji je v zasebnih gozdovih, kjer znaša 35,93 EUR/m³, medtem ko v državnih gozdovih 20,94 EUR/m³.

Tudi vrednost lesa na kamionski cesti je za slovenske razmere razmeroma visoka in znaša 52,90 EUR/m³. Iz preglednic je razvidno, da je vrednost lesa na panju v državnih gozdovih nekoliko višja (54,0 EUR/m³) kot v zasebnih gozdovih (52,40 m³). V kalkulaciji so bili upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju ob izvedbi možnega poseka ter načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v obeh lastniških kategorijah razmeroma ugodna.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

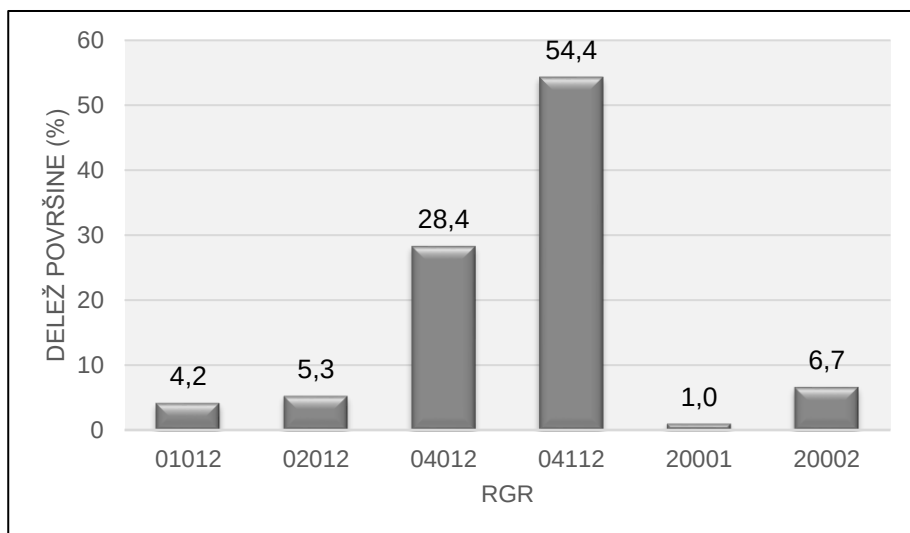
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Na osnovi navedenih izhodišč smo oblikovali osem rastiščnogojitvenih razredov:

- RGR 01012 Vrbovja, topolovja in črnojelševja: gozdovi na rastiščih mehkih listavcev. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 01002 Logi.
- RGR 02012 Dobovja in vezovja: gozdovi na rastiščih doba. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 02002 Dobovja.
- RGR 04012 Predpanonska gabrovja: gozdovi belega gabra in hrasta gradna. V prejšnjem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 04012 Predpanonska gabrovja.
- RGR 04112 Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih: gozdovi belega gabra in hrasta gradna z večjim deležem rdečega bora. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 09002 Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih gabrovij.
- RGR 20001 Vrbovja na produ: gozdovi vrbe in drugih mehkih listavcev na obrežjih vodotokov. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 28001 Vrbovja na produ.
- RGR 20002 Gozdovi v kmetijski krajini. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 28002 Gozdovi v kmetijski krajini s poudarjeno funkcijo biotske raznovrstnosti.

RGR so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. Zaradi ureditve mej odsekov (usklajevanje z ZKN) in upoštevanja večinskega deleža GRT pri uvrščanju posameznih odsekov v RGR, je prišlo do manjših sprememb v površinah.



Grafikon 7: Delež posameznih RGR v GGE Spodnje Dravsko polje

Preglednica 80/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	RGR	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	01012 02012 04012 20001 20002	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	01012 02012 04112 20002	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	01012 02012 04012 04112	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	04012	731	Kisloljubno gradnovo bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012

V ta razred uvrščamo jelševja. Gozdovi črne jelše se pojavljajo kot otočki v kmetijski krajini ter kot pionirski gozdovi na opuščeni gramoznicah, glinokopih in odlagališčih odpadkov v Slovenji vasi, na območju Turnišča, Šturmovcev, v bližini Dražencev ter v Pongercih.

Rastiščnogojitveni razred obsega 78,32 ha oz. 4,2 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 54,15 ha ali 69,1%, preostanek pa pripada gozdovom s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 63 %, preostalo so državni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 81/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljuje gozdni rastiščni tip nižinsko črnojelševje. Na zelo vlažnih in globokih tleh, ki so redno in dolgotrajno poplavljeni, se pojavlja primarno črnojelševje (združba črne jelše in podaljšanega šaša), na relativno vlažnih in le občasno, kratkotrajno poplavljenih tleh, pa se pojavlja drugotno jelševje (združba črne jelše in migaličnega šaša). Sestoji drugotnih jelševij se sekundarno razvijajo na dobovih rastiščih.

Preglednica 82/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	15,34	19,6
521	Nižinsko črnojelševje	8	52,47	67,0
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	8,65	11,0
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	1,86	2,4
	Skupaj	8,990	78,32	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 8,99. Letni prirastek znaša 7,53 m³/ha.

Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 83,8 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo enodobni sestoji črne jelše s posamično primesjo mehkih listavcev in doba.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 309,5 m³/ha. Največji delež v lesne zaloge predstavlja drevje v drugem debelinskem razredu, sledi mu drevje v tretjem in nato petem debelinskem (stari dobi). Letni prirastek znaša 7,53 m³/ha in je najvišji v prvem debelinskem razredu, nekaj manjši v drugem, nadalje pa je znatno nižji (Preglednica/PR1 je v prilogi načrta E2).

Preglednica 83/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

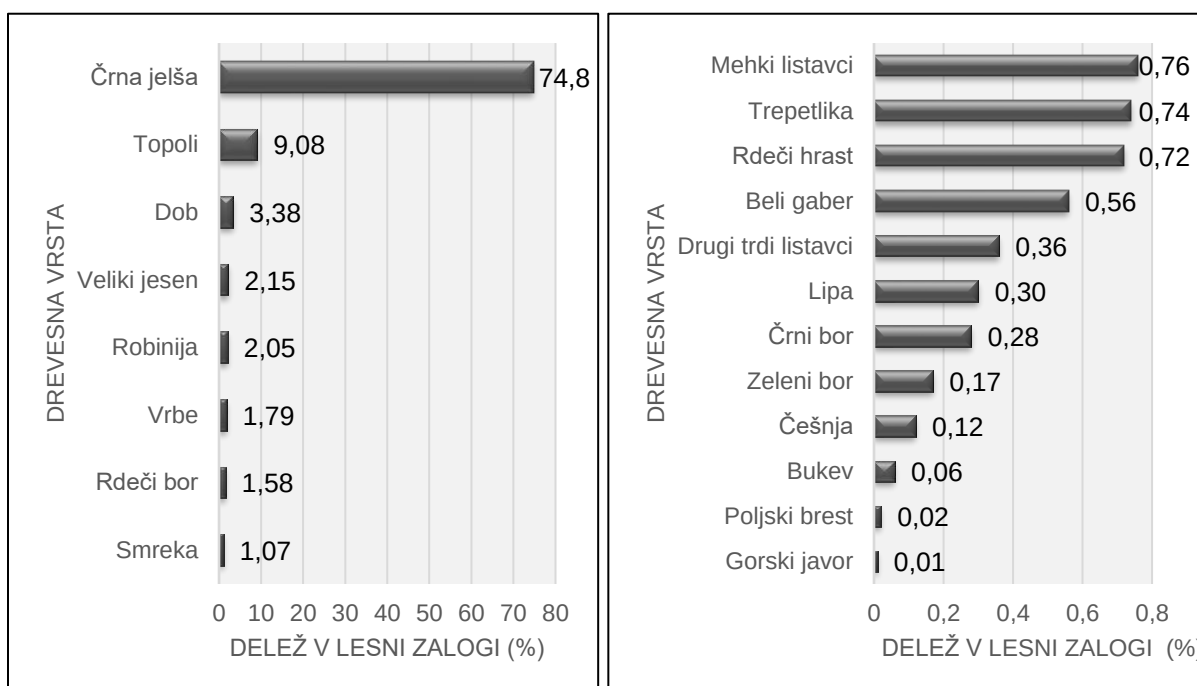
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	13,5	41,3	27,9	13,5	3,8	9,6	3,1	0,32	4,3
Listavci	15,4	25,4	22,9	16,2	20,1	299,9	96,9	7,21	95,7
Skupaj	15,4	25,9	23,0	16,1	19,6	309,5	100,0	7,53	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo predvsem hitro rastoče drevesne vrste s kratko proizvodno dobo. Dejansko stanje nekoliko odstopa od naravnega stanja. Pogrešamo oplemenitenje oz. uravnoteženje sestave s hrasti.

Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

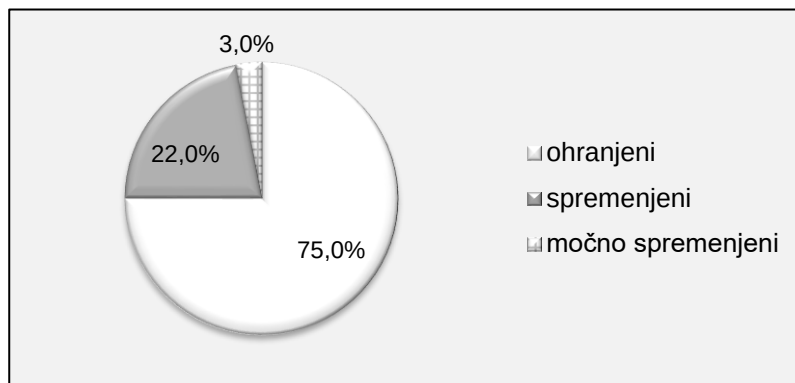
	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	3,3	0,0	5,8	0,0	0,5	0,2	12,7	8,0	9,2	269,8
	%	1,1	0,0	1,9	0,0	0,2	0,1	4,1	2,6	3,0	87,0
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	13,9	12,3	3,4	69,9



Grafikon 8: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Tri četrtine gozdov tega razreda je ohranjenih. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.



Grafikon 9: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Vsa mladovja imajo brez izjeme dobre zasnove, ki prevladujejo tudi v drogovnjakih. Mladovija in drogovnjaki so večinoma nenegovani, a zaradi tega le redko ogroženi. Pri sklepu krošenj so si drogovnjaki in debeljaki zelo različni, saj pri prvih prevladuje tesen sklep (1), največ debeljakov pa je vrzelastih ali s pretrganim sestojnim sklepom (4).

Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,22	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	40,48	11,8	55,5	32,7	0,0	0,0	23,7	73,4	2,9	63,6	25,9	9,5	1,0
Debeljak	35,89					0,0	72,0	28,0	0,0	1,0	33,8	23,7	41,5
Sestoj v obnovi	1,73					0,0	57,2	42,8	0,0				
Skupaj:	78,32												

Kakovost drevja

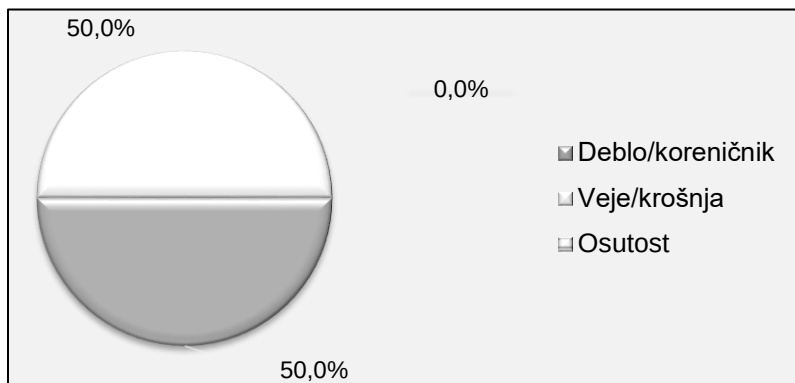
Skoraj polovica drevja je dobre kakovosti, dobra četrtina pa prav dobre.

Preglednica 86/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Meh. Ist.	75	1,3	28,0	49,4	20,0	1,3
Skupaj iglavci	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj listavci	78	1,3	26,9	48,7	21,8	1,3
Skupaj	80	1,3	26,3	48,6	22,5	1,3

Poškodovanost sestojev

Osutosti kot poškodbe ni opisane pri nobenem drevesu. Ostala dva tipa poškodb si tako porazdelita svoja deleža enakomerno. Poškodba je opisana na 1,4 % dreves.



Grafikon 10: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Odmrlega drevja je 13,20 m³/ha, kar je nekaj nad povprečjem gozdnogospodarske enote. Večina tega drevja je ležeča. Zanimivo je, da med odmrlim drevjem ni niti enega iglavca.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Z gozdovi se ni intenzivno gospodarilo (podpovprečen posek, naraščanje lesne zaloge), a vendar se je na manjši površini izvedla umetna obnova.

Preglednica 87/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,00	0,20	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,20	0,0
Obžetev	ha	0,00	13,90	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	0,00	850,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina razreda ni velika, a se je v zadnjem obdobju znatno povečala. Zaznan je strm dvig lesne zaloge.

Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	71,98	7,7	211,2	218,8	0,18	6,71	6,89	0,17	0,88	1,05
2016	70,87	3,7	261,5	265,2	0,13	6,59	6,71	0,03	2,07	2,10
2026	78,32	9,6	299,9	309,5	0,32	7,21	7,53	0,08	2,50	2,58

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Z izjemo izrazitega padca deleža hrasta, v drevesni sestavi ni bistvenih sprememb.

Preglednica 89/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

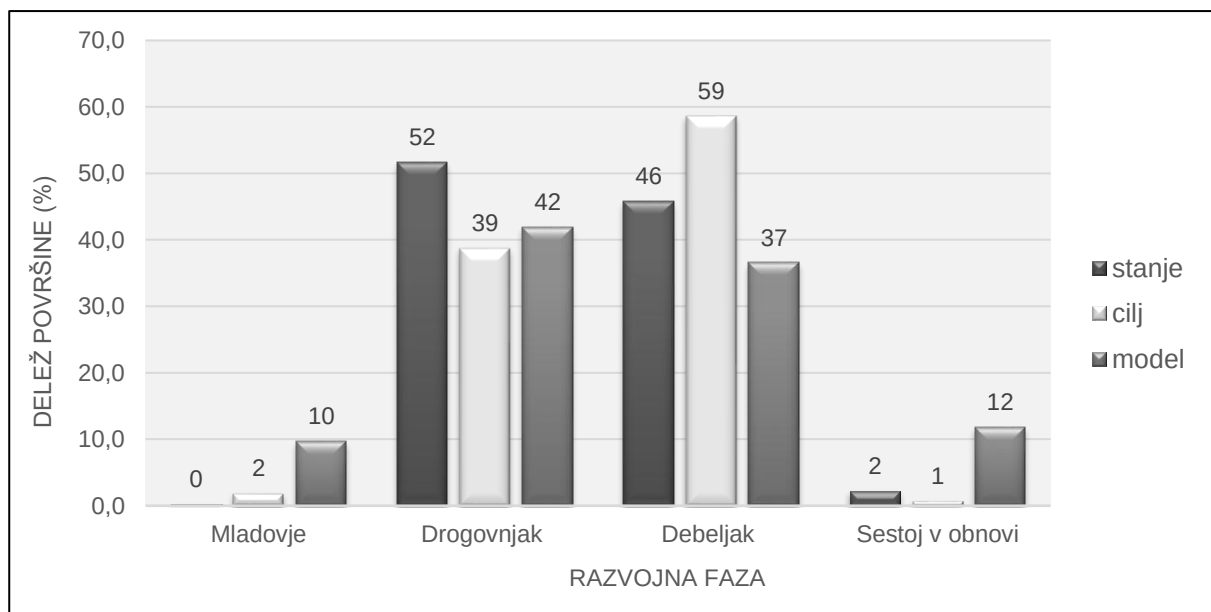
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	1,2	0,0	2,3	0,0	0,0	0,2	7,2	3,0	3,4	82,7
2016	0,6	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	11,3	2,7	3,5	81,0
2026	1,1	0,0	1,9	0,0	0,2	0,1	4,1	2,6	3,0	87,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz zaradi svoje neskladnosti z modelom ne pripomore k zagotavljanju trajnosti. Izrazito primanjkuje mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 90/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	0,22	0,3		9	9,7	7,58	-97,1
Drogovnjak	40,48	51,7		39	41,9	32,84	23,3
Debeljak	35,89	45,8		34	36,6	28,63	25,4
Sestoj v obnovi	1,73	2,2		11	11,8	9,26	-81,3
Skupaj:	78,32	100,0		93	100,0	78,32	



Grafikon 11: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: iglavci 3 %, hrast 4 %, plem. list. 3 %, drugi trdi listavci 3 %, mehki listavci 87 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 2 %, drogovnjak 39 %, debeljak 59 %, sestoji v obnovi 1 %.
- Ciljna lesna zaloga: 359 m³/ha.
- Ciljna kakovost: listavci A1, B, C, goli.

- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodariti. Proizvodna doba naj traja 93 let. Vanjo je vključena 11 letna pomladitvena doba.

Usmeritve po razvojnih fazah:

V mladovjih pospeševati drevesa, ki so vzniknila iz semena (v jelševih mladovjih). V nasadih in vrstno mešanih mladovjih pospeševati ciljne vrste.

Intenziteto in pogostnost redčenj drogovnjakov prilagoditi rasti in kvaliteti drevesnih vrst. V razvoju pospeševati predvsem hrast. Povprečne jakosti redčenj naj bodo visoke.

V debeljakih nadaljevati s periodičnimi redčenji.

Zaključevanje obnove v sestojih v obnovi izvesti v velikosti skupine ali, če je mogoče, še večjih površinah.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Ohranjati visok delež črne jelše in povečati hrastovega in delež plemenitih listavcev. Iglavce ohranjati posamično primešane.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Vzdrževati obstoječo gozdnatost v kmetijski krajini. Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževati gozdni rob. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Posek je zadržano načrtovan in bo predvidoma znašal le 8,3 % lesne zaloge.

Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,1	96,9	100,0
- ciljno %	3,4	96,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	9,6	299,9	309,5
- ciljna (m ³ /ha)	12,1	347,0	359,1
Prirastek (m ³ /ha)	0,32	7,21	7,53
Možni posek (m ³ /ha)	0,7	24,9	25,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,08	2,50	2,58
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	8,0	8,3	8,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	24,1	34,7	34,2
Izravnalna doba (let)			10

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi glavnino poseka (83,3 %) predstavljajo redčenja. Iglavcem je sečnja še bolj prihranjena kot listavcem.

Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	59	0	0	1	60		
	%	98,3	0,0	0,0	1,7	100,0	8,0	23,7
Listavci	m³	1.621	330	0	6	1.957		
	%	82,8	16,9	0,0	0,3	100,0	8,3	34,7
Skupaj	m³	1.680	330	0	7	2.017		
	%	83,3	16,4	0,0	0,3	100,0	8,3	34,2

Pri obnovah sestojev je potrebno izvesti 0,51 ha priprave sestoja na naravno pomladitev. V perspektivnih mladovjih (nasadih) nadaljevati z nego mladja in gošče na površinah 0,22 ha oz. 0,70 ha.

Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,51	0,51
Nega mladja	ha	0,22	0,22
Nega gošče	ha	0,70	0,70
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	3,00	3,00

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, pajesen, žlezava nedotika idr.), je potrebna njihova odstranitev.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Dobovja in vezovja - 02012

Sem spadajo fragmenti dobrav Dravskega polja, ki so se na ravnici razsejani ohranili predvsem v ob rekah in potokih.

Rastiščnogojitveni razred obsega 99,80 ha oz. 5,3 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 85,52 ha ali 85,7%, preostanek pa pripada gozdovom s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 74 %, preostalo so državni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov leži na ekološko pomembnem območju (EPO) in območju Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 94/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
		532	Vezovje z ozkolisnim jesenom
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV**a) Rastišče***Preglednica 95/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR*

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
531	<i>Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>	11	77,80	77,9
532	<i>Vezovje z ozkolistnim jesenom</i>	11	18,56	18,6
543	<i>Predpanonsko gradново belogabrovje</i>	11	2,89	2,9
711	<i>Kisloljubno gradново belogabrovje</i>	11	0,55	0,6
	Skupaj	11,00	99,80	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 11. Letni prirastek znaša 8,05 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 73,2 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji doba in drugih listavcev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 298,8 m³/ha. Najmanj lesne zaloge je v prvem debelinskem razredu, sledi pa mu drugi debelinski razred. Ostali debelinski razredi imajo večje deleže in zajemajo skoraj tri četrtine lesne zaloge. Letni prirastek znaša 8,05 m³/ha in je najvišji v srednjem oz. tretjem debelinskem razredu, od koder pada v obe smeri (proti prvemu in petemu).

Preglednica 96/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

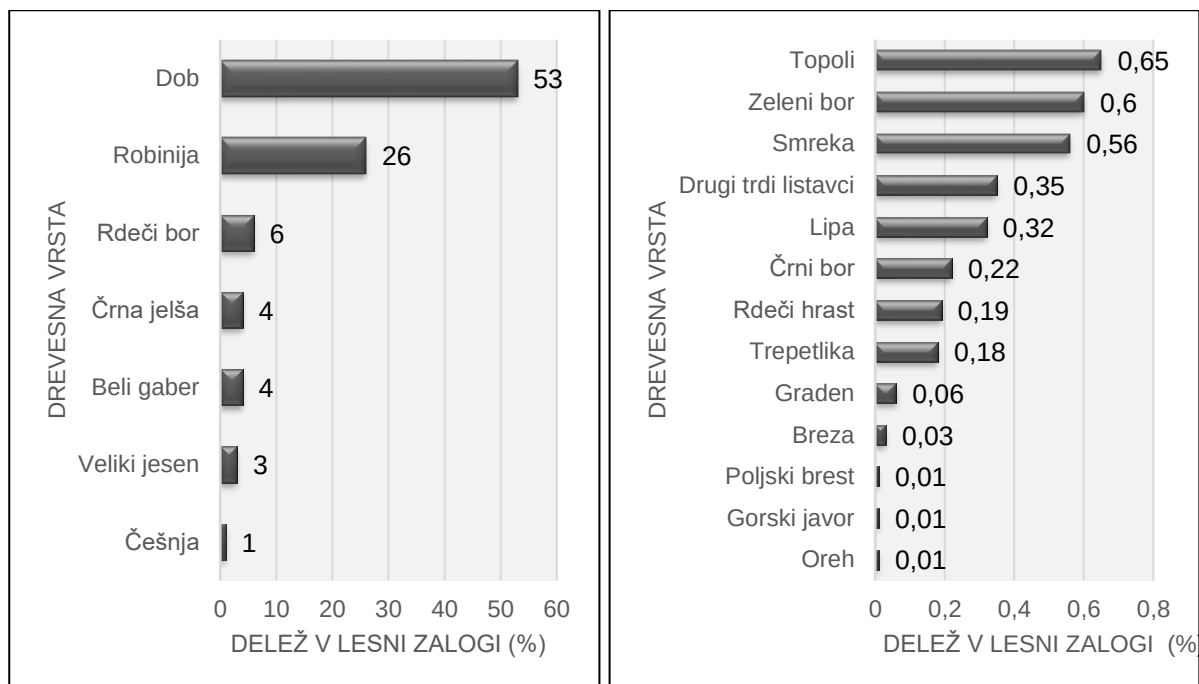
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,1	11,7	34,9	34,6	15,7	20,7	6,9	0,48	6,0
Listavci	8,5	17,5	25,8	22,0	26,2	278,1	93,1	7,57	94,0
Skupaj	8,1	17,1	26,4	22,9	25,5	298,8	100,0	8,05	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Delež hrasta je ustrezen (53 %). Iglavci so prisotni s 7 %, čeprav jih v naravnem stanju naj ne bi bilo. Še bolj presegajo svoj naravni delež drugi trdi listavci. To dvoje naštetu gre na račun ostalih skupin drevesnih vrst, ki ne dosegajo deležev, ki bi jim po naravi pripadali.

Preglednica 97/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

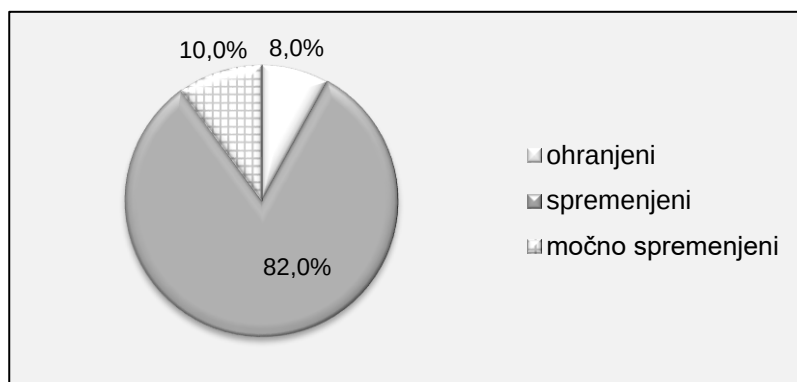
	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,7	0,0	17,2	0,0	1,8	0,0	158,3	14,6	89,1	16,0
	%	0,6	0,0	5,8	0,0	0,6	0,0	53,0	4,9	29,8	5,3
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	52,5	10,8	18,5	16,1



Grafikon 12: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Večina gozdov tega razreda spada v kategorijo spremenjenih gozdov. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.



Grafikon 13: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Zasnove mladovij so brez izjeme slabe, drogovnjakov pa večinoma pomanjkljive.

Mladovija in drogovnjaki so večinoma nenegovani, negovanost starejših razvojnih faz pa je večinoma pomanjkljiva.

Sestojni sklep vseh mladovij je tesen. Kakor se pomikamo proti razvojnim fazam večjih debelin, se sklep vedno bolj rahlja in je pri debeljakih pretežno ravno takšen.

Preglednica 98/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	6,21	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	8,38	5,4	10,6	67,8	16,2	16,2	14,3	61,1	8,4	42,6	23,6	33,8	0,0
Debeljak	83,16					9,8	79,6	10,6	0,0	1,8	20,8	53,7	23,7
Sestoj v obnovi	2,05					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj:	99,80												

Kakovost drevja

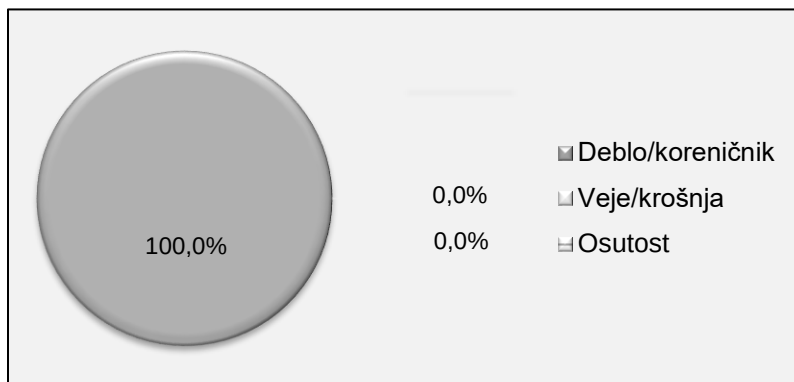
Od 57 pregledanih dreves, nima niti eno odlične kakovosti, niti nima slabe kakovosti. Glavnina drevja je uvrščena v kategorijo dobrih kakovosti. Razveseljuje dejstvo, da med drevesnimi vrstami po kvaliteti izstopa hrast.

Preglednica 99/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Hrast	22	0,0	27,3	45,4	27,3	0,0
Pl. lst.	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	21	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	11	0,0	0,0	72,7	27,3	0,0
Skupaj listavci	46	0,0	13,0	58,7	28,3	0,0
Skupaj	57	0,0	10,5	61,4	28,1	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost je popisana na 1,2 % dreves. Gre izključno za poškodbe debel in koreničnikov.



Grafikon 14: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Na hektarju gozda je povprečno 46,1 odmrlo drevo oz. 24,9 m³ lesa. Prevladuje stoječe odmrlo drevje, ki je tudi debelejšje od ležečega.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Z gozdovi se ni intenzivno gospodarilo (podpovprečen posek, naraščanje lesne zaloge), a vendar se je na manjši površini izvedla umetna obnova.

Preglednica 100/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	13,61	2,70	19,8
Sadnja	ha	6,57	1,70	25,9
Setev	ha	4,63	1,00	21,6
Obžetev	ha	42,24	14,30	33,9
Nega mladja	ha	38,87	0,00	0,0
Nega gošče	ha	1,12	5,40	482,1
Nega letvenjaka	ha	1,26	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	20.740	0	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	46,30	2,00	4,3
Vzdrževanje travinj	ha	0,64	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,72	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina razreda ni velika, a se je v zadnjem obdobju znatno povečala. Zaznan je strm dvig lesne zaloge.

Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	112,85	26,7	243,8	270,6	0,61	6,97	7,58	0,41	5,40	5,82
2016	100,71	27,0	249,9	276,9	0,78	8,33	9,11	0,25	4,36	4,60
2026	99,80	20,7	278,1	298,7	0,48	7,57	8,05	0,21	3,99	4,20

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V drevesni sestavi v teku zadnjih desetletij ni bistvenih sprememb.

Preglednica 102/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

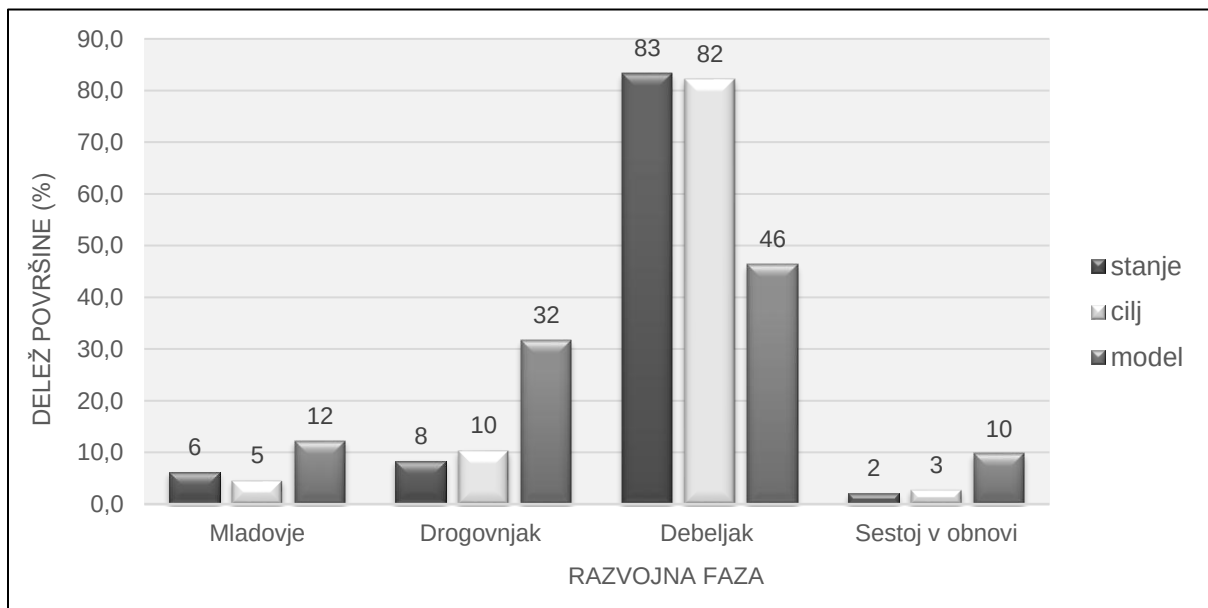
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	1,3	0,0	8,1	0,0	0,5	0,0	45,6	5,4	31,8	7,3
2016	1,2	0,3	7,6	0,0	0,6	0,0	56,8	3,3	22,0	8,2
2026	0,6	0,0	5,8	0,0	0,6	0,0	53,0	4,9	29,8	5,3

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	6,21	6,2		15	12,2	12,17	-49,0
Drogovnjak	8,38	8,4		39	31,7	31,64	-73,5
Debeljak	83,16	83,3		57	46,3	46,25	79,8
Sestoj v obnovi	2,05	2,1		12	9,8	9,74	-79,0
Skupaj:	99,80	100,0		123	100,0	99,80	

Dejansko razmerje razvojnih faz ni skladno z modelnim. Izrazito primanjkuje sestojev v obnovi in drogovnikov. Tudi mladovij je le za polovico njihove površine po modelu. Sploh ne bi bilo potrebno pojasniti, da gre vso to pomanjkanje na račun izrazito presežnih površin debeljakov.



Grafikon 15: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

V teku desetletja je pričakovati, da se bo neuravnoteženost malenkostno ublažila, čeprav bo predvidoma padel delež mladovij. Trenutno pomanjkanje sestojev v obnovi ne omogoča ugodnejšega razpleta.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: iglavci 7 %, hrast 54 %, plem. Ist. 5 %, drugi trdi listavci 29 %, mehki listavci 5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 5 %, drogovnjak 10 %, debeljak 82 %, sestoji v obnovi 3 %.
- Ciljna lesna zaloga: 337 m³/ha, končna lesna zaloga: 458 m³/ha.
- Ciljna kakovost: listavci A1, B, C, goli.
- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodariti. Proizvodna doba naj traja 123 let. Vanjo je vključena 12 letna pomladitvena doba.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivno negovati mladovja in jih zaščititi pred divjadjo. Pri individualni zaščiti hrastov uporabiti širše (grobo mrežaste) tulce. V prvih letih so nujno potrebne obžetve, ki se jih z eno pomladansko in eno jesensko izvedbo opravi dvakrat v letu. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi ciljnih drevesnih vrst in kvalitetnim osebkom, zlasti dobu. Nadaljevati z močnimi negami gošč in letvenjakov, a v zadostni oddaljenosti ohranjati polnilni sloj belega gabra, lipovca... Sadnjo izvesti z rastišču primernimi drevesnimi vrstami, predvsem z dobom, pri tem upoštevati mikrorastiščne razmere v gozdu.

Drogovnjaki: Intenzivno negovati drogovnjake in sproščati drevesa ciljnih vrst (dob, graden, plemeniti listavci). Vzoredno negovati tudi polnilni sloj.

Debeljaki: V mlajših debeljaki izbiralna redčenja zmerne intenzivnosti, v starejših in kvalitetnejših akumulacija vrednostnega prirastka. Negovati polnilni sloj. Obnovo gozda začeti na večji površini (pomladitvena jedra v raztezu vsaj ene drevesne višine), ko so semenska drevesa že oblikovana.

Sestoji v obnovi: Pomladitvene sečnje izvesti na predhodno pomlajenih površinah ali v letih izdatnega obroda semen. Nasemenitev doba je najuspešnejša pod rahlo presvetljenim sklepom krošenj odraslih dreves, a je za ohranitev nastalega mladja potrebno hitro nadaljevati z obnovo, ki se jo lahko zaključi že v naslednjem koraku ali, odvisno od okoliščin, v dveh. Čas med nasemenitvijo in končno sečnjo naj bo 2 do 4 leta. Nezadovoljivo pomlajene površine spopolniti s sadnjo višjih sadik (višina meter ali več), zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče), sadike označiti s količki. Zaključevanje obnove v sestojih v obnovi izvesti v velikosti skupine ali, če je mogoče, še večjih površinah.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečevati delež hrasta in ohranjati visoke deleže plemenitih listavcev. Iglavce ohranjati posamično primešane.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Vzdrževati obstoječo gozdnatost v kmetijski krajini. Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževati gozdni rob. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000 na ustreznem območju.

Ukrepi

Posek je načrtovan zmerno in predstavlja 14,1 % lesne zaloge ali 52,2 % prirastka.

Preglednica 104/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,9	93,1	100,0
- ciljno %	6,9	93,1	100,0
Lesna zaloge - dejanska (m ³ /ha)	20,7	278,1	298,8
- ciljna (m ³ /ha)	23,3	313,9	337,2
Prirastek (m ³ /ha)	0,48	7,57	8,05
Možni posek (m ³ /ha)	2,1	39,8	42,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,21	3,99	4,20
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,3	14,3	14,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	44,6	52,7	52,2
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Preglednica 105/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	175	0	0	39	214		
	%	81,8	0,0	0,0	18,2	100,0	10,4	44,6
Listavci	m³	2.712	1.071	0	197	3.980		
	%	68,2	26,9	0,0	4,9	100,0	14,3	52,7
Skupaj	m³	2.887	1.071	0	236	4.194		
	%	68,9	25,5	0,0	5,6	100,0	14,1	52,2

V strukturi glavnino poseka (68,9 %) predstavljajo redčenja. Iglavcem je sečnja bolj prihranjena kot listavcem.

Pri obnovah sestojev je potrebno izvesti 0,86 ha priprave sestoja na naravno pomladitev. Načrtovana je umetna obnova na površini 2 ha s skupinsko zaščito in pripadajočimi naknadnimi negovalnimi in vzdrževalnimi deli. V načrtu je tudi večja površina nege letvenjaka.

Preglednica 106/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	0,86	0,86
Priprava tal	ha	2,00	2,00
Sadnja	ha	2,00	2,00
Obžetev	ha	2,00	12,00
Nega letvenjaka	ha	6,21	6,21
Zaščita z ograjo	m	600	600
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	600	600

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, pajesen, žlezava nedotika idr.), je potrebna njihova odstranitev.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Rastiščnogojitveni razred Predpanonskih gabrovij združuje gozdove belega gabra in gradna na blago nagnjenih pobočjih na prehodu iz nižine v gričevnat svet ter na ravninah Dravskega polja. Zaradi posebne primernosti tal za kmetijsko rabo so bili ti gozdovi v preteklosti v veliki meri izkrčeni. Poimenovanje tega se razreda je ostalo enako kot v prejšnjem ureditvenem obdobju.

Rastiščnogojitveni razred obsega 530,47 ha oz. 28,4 % vseh gozdov v GGE in je drugi največji. Večnamenskih gozdov je 504,99 ha ali 95,2 %, preostanek pa pripada gozdovom s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 58 %, preostali so v državni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na ekološko pomembnem območju (EPO).

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 107/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko čmojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV**a) Rastišče**

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Predpanonskih gradnovih belogabrovjih. Zaradi pretiranega izkoriščanja v preteklosti, so se ti gozdovi skozi desetletja umikali kmetijskim površinam. Rastiščni tip je lokalno klimatsko pogojen.

Preglednica 108/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	0,90	0,2
521	Nižinsko čmojelševje	8	4,39	0,8
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	7,61	1,4
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	432,53	81,5
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	81,56	15,4
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	3,48	0,7
	Skupaj	11,00	530,47	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 11,00. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 74,4 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni mešani sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 299,2 m³/ha. Največji delež lesne zaloge predstavlja drevje v tretjem debelinskem razredu (25,6 %). Z debelino deleža rahlo padeta, občutnejša pa sta padca v smeri proti debelinskima razredoma tanjših dreves.

Letni prirastek znaša 8,18 m³/ha in je najvišji v drugem debelinskem razredu, nakar neprekinjeno pada do petega debelinskega razreda, ki najbolj skromno prirašča, pa čeprav zaseda znaten delež lesne zaloge.

Preglednica 109/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

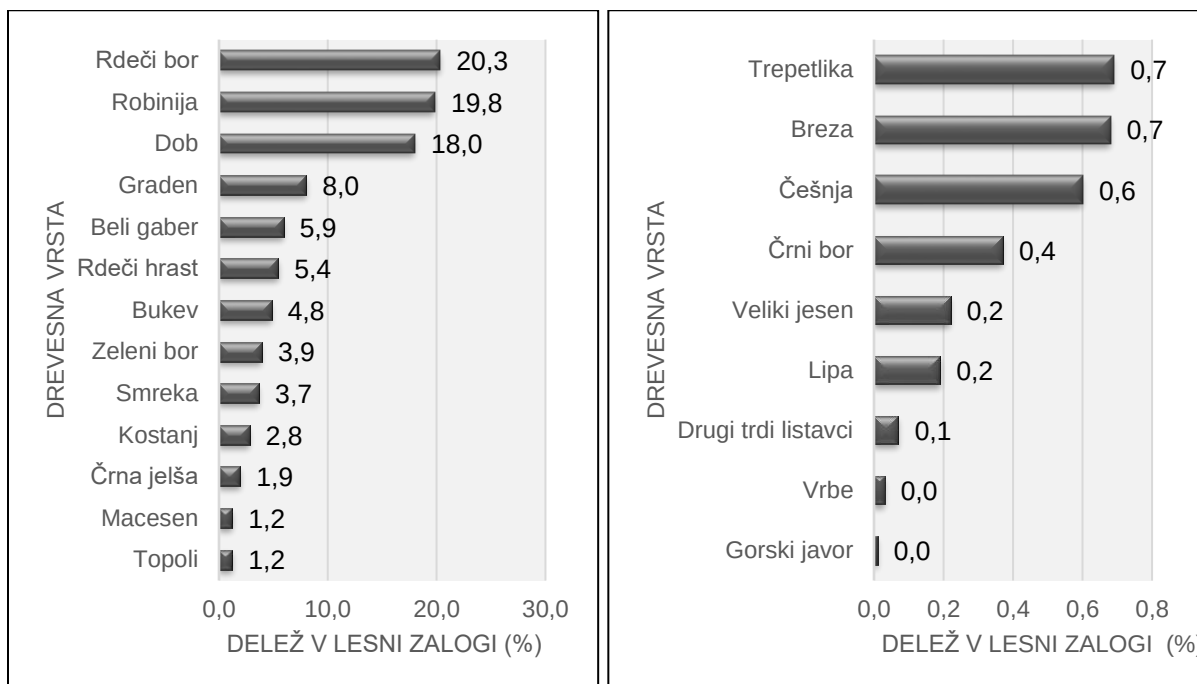
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	5,2	17,8	31,4	31,4	14,2	88,3	29,5	2,22	27,2
Listavci	10,8	19,8	23,3	20,4	25,7	210,9	70,5	5,96	72,8
Skupaj	9,1	19,2	25,6	23,7	22,4	299,2	100,0	8,18	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V drevesni sestavi, da bi bila usklajena z naravno sestavo, najbolj manjka hrastov, pogrešamo pa tudi večja deleža buke in plemenitih listavcev. Predvsem bor je tisti, ki nadomesti ta primanjkljaj.

Preglednica 110/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

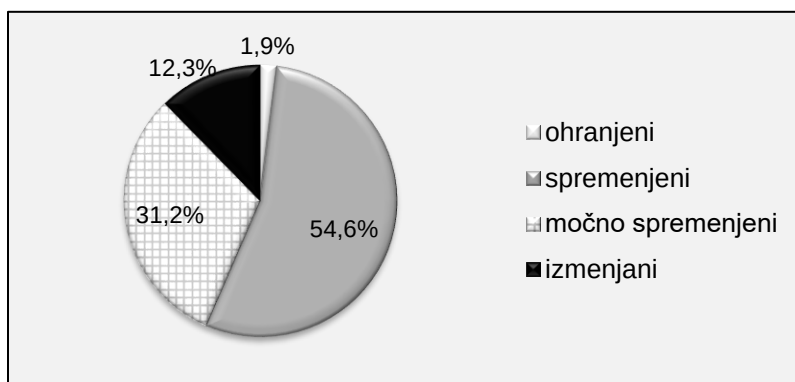
	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	11,0	0,0	61,8	3,6	11,8	14,4	94,2	3,1	85,7	13,6
	%	3,7	0,0	20,7	1,2	3,9	4,8	31,6	1,0	28,6	4,5
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	12,5	55,4	7,6	20,5	2,5



Grafikon 16: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Gozdovi tega razreda so v smislu ohranjenosti drevesne sestave večinoma spremenjeni (55,0 %). Močno spremenjenih je 31,2 %. Ohranjeni gozdovi so redkost.



Grafikon 17: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 111/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	13,08	37,2	32,0	5,5	25,3	0,0	71,7	25,5	2,8	88,0	12,0	0,0	0,0
Drogovnjak	118,49	15,7	18,8	46,7	18,8	2,0	32,0	52,1	13,9	66,3	17,1	4,0	12,6
Debeljak	323,39					5,7	77,4	14,0	2,9	15,4	44,6	28,4	11,6
Sestoj v obnovi	75,51					23,8	73,6	0,4	2,2				
Skupaj:	530,47												

Mladovja imajo zelo različne zasnove. Predvsem je to odvisno od načina njihovega nastanka. Umetno osnovana imajo boljše zasnove od pomlajenih po naravni poti. Tudi pri drogovnjakih so zasnove zelo različne. Tisti s pomanjkljivimi zasnovami zavzemajo največji delež površine.

Negovanost mladovij, debeljakov in sestojev v obnovi je pretežno pomankljiva, drogovnjaki so večinoma nenegovani.

Sklep mladovij in drogovnjakov je pretežno tesen, medtem pa so debeljaki zelo različno sklenjeni. Še največ jih ima normalen sklep.

Kakovost drevja

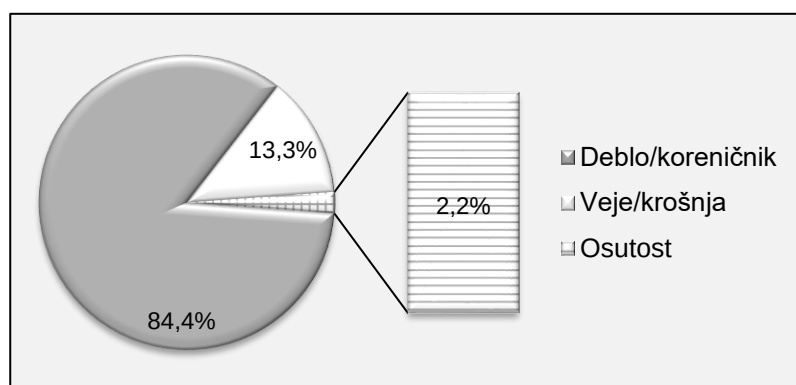
Več kot polovica drevja je dobre kakovosti, a je skoraj tretjina dreves zgolj zadovoljive kvalitete. Vspodbudno je, da po deležih odličnih in prav dobrih kakovosti izstopa hrast.

Preglednica 112/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	6	0,0	0,0	0,0	83,3	16,7
Bor	95	0,0	7,4	53,6	35,8	3,2
Ostali igl.	5	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0
Bukev	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Hrast	94	2,1	11,7	61,8	22,3	2,1
Pl. lst.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Dr. tr. lst.	40	0,0	0,0	57,5	37,5	5,0
Meh. lst.	14	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj iglavci	106	0,0	6,6	51,9	37,7	3,8
Skupaj listavci	160	1,3	6,9	61,2	28,1	2,5
Skupaj	266	0,8	6,8	57,4	32,0	3,0

Poškodovanost sestojev

Poškodba je opisana na 4,5 % dreves. Večinoma gre za poškodbe debla in koreničnika.



Grafikon 18: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Odmrlega drevja je 9,9 m³/ha oz. 18,8 dreves na hektar. Večina tega drevja je stoječa.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Zabeležen je občuten dvig lesne zaloge v zadnjem desetletju: z 243,3 na 299,2 m³/ha. Posek je evidentiran v količini 3,41 m³/ha letno, kar pomeni, da se je del prirastka lahko nalagal. Gojitvena in varstvena dela so se izvajala predvsem v umetno osnovanih mladovjih. Obsežno načrtovane nege letvenjakov in tanjših drogovnjakov niso bile narejene.

Preglednica 113/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	35,16	4,24	12,1
Sadnja	ha	11,91	4,24	35,6
Obžetev	ha	113,52	35,43	31,2
Nega mladja	ha	2,35	38,61	1.643,0
Nega gošče	ha	19,17	21,25	110,9
Nega letvenjaka	ha	36,12	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,72	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	35.135	0	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	62,80	11,00	17,5
Priprava sestoja	ha	0,00	6,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	1.218	0,0
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	7.124	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloge, prirastek, posek**

Površina razreda se je v zadnjem obdobju nekoliko povečala. Zaznan je strm dvig lesne zaloge.

Preglednica 114/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloge			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	532,40	101,1	143,6	244,7	2,57	4,45	7,02	3,80	3,27	7,08
2016	524,70	92,0	151,3	243,3	2,58	5,17	7,75	1,53	1,88	3,41
2026	530,47	88,3	210,9	299,2	2,22	5,96	8,19	1,58	3,84	5,43

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Padec deleža v drevesni sestavi je najbolj očiten pri boru, majhen padec pa je zaznan tudi pri hrastu. Povečanje deležev zaznavamo pri smreki, bukvi, mehkih listavcih, še najbolj pa pri drugih trdih listavcih.

Preglednica 115/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

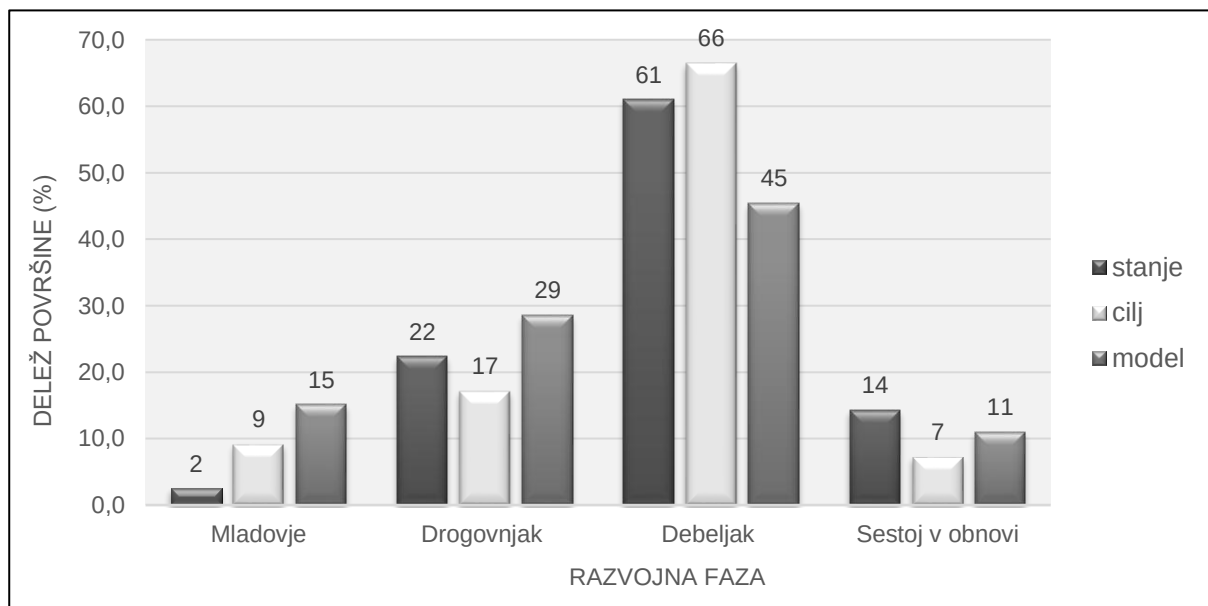
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	2,2	0,0	31,2	0,6	7,3	2,4	27,4	0,8	23,5	4,6
2016	1,7	0,0	28,5	2,7	4,9	2,3	32,7	0,5	24,0	2,7
2026	3,7	0,0	20,7	1,2	3,9	4,8	31,6	1,0	28,6	4,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 116/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	13,08	2,5		18	15,1	80,24	-83,7
Drogovnjak	118,49	22,3		34	28,6	151,56	-21,8
Debeljak	323,39	61,0		54	45,4	240,72	34,3
Sestoj v obnovi	75,51	14,2		13	10,9	57,95	30,3
Skupaj:	530,47	100,0		119	100,0	530,47	

Neskladnost med dejanskim in modelnim razmerjem razvojnih faz ni tuja niti temu rastiščnogojitvenemu razredu. Spet izrazito primanjkuje mladovij, premalo je drogovnjakov, preveč pa debeljakov in sestojev v obnovi.



Grafikon 19: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 4 %, bor in ostali iglavci 25 %, bukev 3 %, hrast 32 %, plemeniti listavci 1 %, drugi trdi listavci 30 %, mehki listavci 5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 17 %, debeljak 66 %, sestoji v obnovi 7 %.
- Ciljna lesna zaloga: 327 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A2, B, C; listavci B, C, drogovi, drva.
- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodariti. Proizvodna doba naj traja 119 let. Vanjo je vključena 13 letna pomladitvena doba.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: V primerih, da to dopušča rastišče, mladovja osnovati iz naravnega pomladka, kjer pa ga ni ali pa so prisotne invazivne tujerodne pa z umetno obnovo. Potrebna je zaščita pred divjadjo. Ograjuje se površine velike nad pol hektarja, na manjših se uporabi tulce. Pri individualni zaščiti hrastov uporabiti širše (grobo mrežaste) tulce. Nega je intenzivna. V prvih letih so nujno potrebne obžetve, ki se jih z eno pomladansko in eno jesensko izvedbo opravi dvakrat v letu. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi ciljnih drevesnih vrst in kvalitetnim osebkom, zlasti hrastom. Nadaljevati z močnimi negami gošč in letvenjakov, a v zadostni oddaljenosti ohranjati polnilni sloj belega gabra, lipovca... Sadnjo izvesti z rastišču primernimi drevesnimi vrstami, predvsem s hrastom, pri tem upoštevati mikrorastiščne razmere v gozdu.

Drogovnjaki: Intenzivno negovati drogovnjake in sproščati drevesa ciljnih vrst (hrast, plemeniti listavci). Vzporedno negovati tudi polnilni sloj. Povprečne jakosti redčenj naj bodo visoke

Debeljaki: V mlajših debeljaki izbiralna redčenja zmerne intenzivnosti, v starejših in kvalitetnejših akumulacija vrednostnega prirastka. Negovati polnilni sloj. Obnovo gozda začeti na večji površini (pomladitvena jedra v raztezu vsaj ene drevesne višine), ko so semenska drevesa že oblikovana.

Sestoji v obnovi: Pomladitvene sečnje izvesti na predhodno pomlajenih površinah ali v letih izdatnega obroda semen. Nasemenitev hrasta je najuspešnejša pod rahlo presvetljenim sklepom krošenj odraslih dreves, a je za ohranitev nastalega mladja potrebno hitro nadaljevati z obnovo, ki se jo lahko zaključi že v naslednjem koraku ali, odvisno od okoliščin, v dveh. Čas med nasemenilno in končno sečnjo naj bo 2 do 4 leta. Nezadovoljivo pomlajene površine spopolniti s sadnjo višjih sadik (višina meter ali več), zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče), sadike označiti s količki. Zaključevanje obnove v sestojih v obnovi izvesti v velikosti skupine ali, če je mogoče, še večjih površinah.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Na rastiščih, kjer prevladujejo iglavci, pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipovec, divja češnja, črna jelša, čremsa...). Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst, hrasta in belega gabra, naj bo sestojna do skupinska do gnezdasta, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič. Dob in graden se pojavljata v sestojih glede na mikrorastiščne lokacije, kar je potrebno upoštevati pri obnovi s sadnjo. Sadnjo prioriteto izvajati s sadikami hrasta, ki so vzgojene iz semena pridobljenega v semenskih sestoji na območju Spodnjega Dravskega polja.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževanje gozdnega roba. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za vodovarstvena območja.

Ukrepi

Posek je načrtovan v višini 8,3 % lesne zaloge ali 66,3 % prirastka.

Preglednica 117/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	29,5	70,5	100,0
- ciljno %	29,0	71,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	88,3	210,9	299,2
- ciljna (m ³ /ha)	94,7	232,1	326,8
Prirastek (m ³ /ha)	2,22	5,96	8,18
Možni posek (m ³ /ha)	15,8	38,4	54,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,58	3,84	5,43
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,9	18,2	18,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	71,3	64,5	66,3
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi poseka je težišče pomaknjeno bolj proti redčenju. 45,4 % načrtovanega poseka so pomladitvene sečnje. Pri iglavcih se bo sekalo nekaj večji delež prirastka kot pri listavcih.

Preglednica 118/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	4.795	3.500	0	102	8.397		
	%	57,1	41,7	0,0	1,2	100,0	17,9	71,2
Listavci	m³	10.356	9.561	0	464	20.381		
	%	50,8	46,9	0,0	2,3	100,0	18,2	64,4
Skupaj	m³	15.151	13.061	0	566	28.778		
	%	52,6	45,4	0,0	2,0	100,0	18,1	66,3

Nabor načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je širok in zajema pripravo sestoja za naravno pomladitev, vse vrste neg mladovij in tanjšega drogovnjaka, umetno obnovo in tudi postavitve ograje, kjer računamo na naravno pomladitev hrasta in ostalih vrst.

Preglednica 119/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,57	1,57
Priprava tal	ha	1,15	1,15
Sadnja	ha	1,15	1,15
Obžetev	ha	7,15	71,20
Nega mladja	ha	8,00	12,00
Nega gošče	ha	7,95	7,95
Nega letvenjaka	ha	9,27	9,27
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,20	4,20
Zaščita s kolencjem ali tulci	kos	200	200
Zaščita z ograjo	m	1.800	1.800
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.800	1.800

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, pajesen, žlezava nedotika idr.), je potrebna njihova odstranitev.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih - 04112

Največji rastiščnogojitveni razred v gozdnogospodarski enoti obsega močno spremenjene gozdove na hrastovih rastiščih v osrednjem delu gozdnogospodarske enote (južno in severno od ceste Ptuj–Slovenska Bistrica). Gre za sekundarne borove gozdove na nekoč kmetijskih zemljiščih. Zaradi spremenjenosti drevesne sestave je proizvodna funkcija teh gozdov nekoliko okrnjena. Ti gozdovi so pomemben nevtralizator negativnih vplivov v pretežno kmetijski krajini. Prevladuje razdrobljena gozdna posest. Zlasti enodobni čisti borovi sestoji so zelo občutljivi na veter in južni sneg.

Rastiščnogojitveni razred obsega 1,016,38 ha oz. 54,4 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 1.015,02 ha ali 99,9%, preostala malenkost pa pripada gozdovom s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 71,5 %, preostalo so državni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na ekološko pomembnem območju (EPO).

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 120/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Kisloljubna gradnova belogabrovja opredeljujejo rastiščnogojitveni razred borovih gozdov na Dravskem polju, ki so nastali z opustitvijo kmetijskih površin na plitkih in izčrpanih tleh, ki pokrivajo nanose rečnega proda. Pogozditev z nezahtevno in na sušo odporno drevesno vrsto je na tem rastišču zagotovila izhodišče za pričujoče borove gozdove.

Preglednica 121/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	13,46	1,3
543	<i>Predpanonsko gradnovo belogabrovje</i>	11	299,46	29,5
711	<i>Kisloljubno gradnovo belogabrovje</i>	11	703,25	69,2
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	7	0,21	0,0
	Skupaj	11,00	1.016,38	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 11. Letni prirastek znaša 7,09 m³/ha.

Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 64,5 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda je skupinsko raznodobna, vendar teži k enomerni zgradbi. Mešanost glavnih drevesnih vrst (rdeči in zeleni bor) je sestojna do skupinska.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 299,2 m³/ha. Po debelinskih razredih je razporejena tako, da je prvi razred s 4,0 % lesne zaloge najmanjši, nakar se deleži višajo do četrtega debelinskega razreda s 33,8 % lesne zaloge. Peti debelinski razred je nato spet skromnejši z 18,4 % lesne zaloge.

Letni prirastek znaša 7,09 m³/ha in je največji v debelinskih razredih, kjer je tudi največji delež lesne zaloge, v tretjem in četrtem. Peti debelinski razred prispeva skromnejših 13,3 % od celotnega prirastka, medtem ko je delež lesne zaloge v njem, kot je bilo že napisano, 18,4 %.

Preglednica 122/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

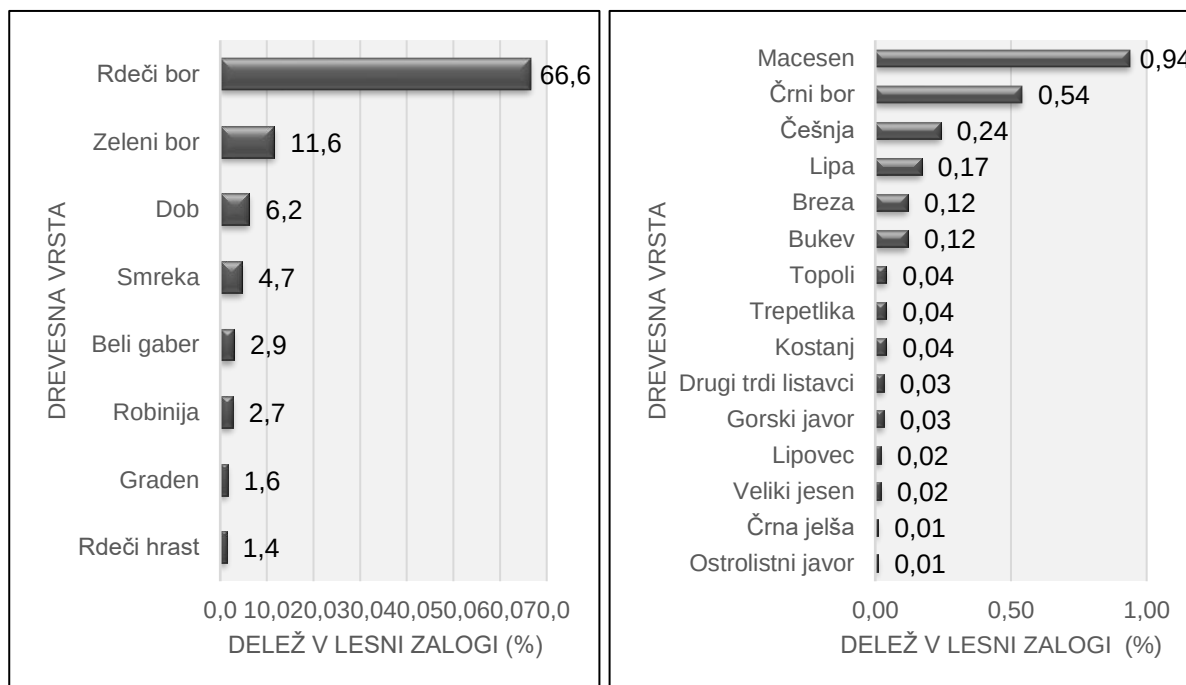
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	2,8	11,1	32,9	36,2	17,0	252,5	84,4	5,75	81,2
Listavci	10,4	19,4	23,6	20,7	25,9	46,7	15,6	1,34	18,8
Skupaj	4,0	12,4	31,4	33,8	18,4	299,2	100,0	7,09	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Naravno drevesno sestavo tvorijo predvsem hrast, drugi trdi listavci in bukev. Delež slednje je skrajno oddaljen od idealnega naravnega deleža, a tudi hrast in drugi trdi listavci ne zasedajo prostora, dodeljenega jim po naravi. Do ciljne uskladitve je še dolga pot.

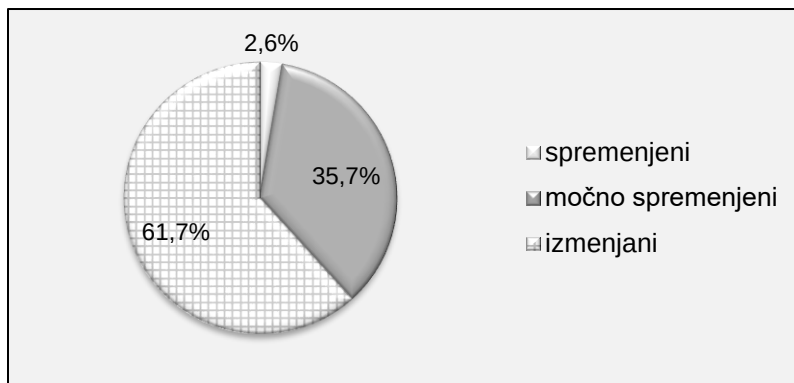
Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	14,1	0,0	201,0	2,8	34,6	0,3	27,5	1,5	16,8	0,6
	%	4,7	0,0	67,2	0,9	11,6	0,1	9,2	0,5	5,6	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	20,3	42,8	9,1	23,4	3,8



Grafikon 20: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov



Grafikon 21: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Presežne količine iglavcev v gozdu, ki bi po naravnem razvoju pripadal skoraj izključno listavcem, se izidejo v slabem izkazu ohranjenosti teh gozdov. Kar 61,7 % gozdov tega razreda je izmenjanih, torej najbolj oddaljenih od naravne sestave, 35,7 % pa jih je močno spremenjenih. Gozdov z ohranjeno drevesno sestavo na ravni odsekov ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Po zaslugi nasadov imajo mladovja pretežno odlične zasnove. Le-te so v drogovnjakih pretežno dobre.

Več kot tri četrtine obeh najmlajših razvojnih faz ima pribeleženo vsaj pomanjkljivo negovanost in tako so deleži nenegovanih mladovij in drogovnjakov majhni.

Mladovja imajo večinoma normalen sklep, nakar so drogovnjaki, ob odsotnosti zgodnjih redčenj, tesnega sklepa, ki je lastnost več kot treh četrtin te razvojne faze. Pri debeljakih sta najpogostejša normalen in rahel sestojni sklep.

Preglednica 124/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	61,66	52,2	25,5	10,7	11,6	42,7	47,2	5,5	4,6	22,8	58,8	5,3	13,1
Drogovnjak	67,39	3,0	70,6	23,0	3,4	2,3	73,3	18,2	6,2	75,9	9,5	12,8	1,8
Debeljak	736,46					11,1	84,0	4,9	0,0	12,4	42,2	33,7	11,7
Sestoj v obnovi	150,87					19,2	76,7	4,1	0,0				
Skupaj:	1.016,38												

Kakovost drevja

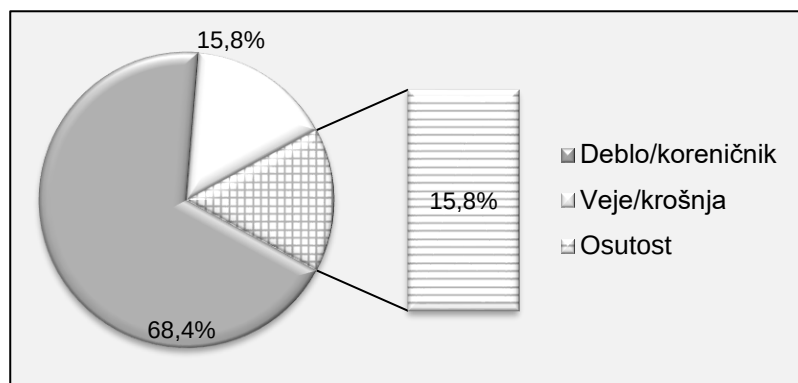
Preglednica 125/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	57	0,0	1,8	70,1	24,6	3,5
Bor	591	2,0	11,5	68,7	15,1	2,7
Macesen	8	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0
Ostali igl.	56	1,8	0,0	85,7	12,5	0,0
Hrast	73	6,8	15,1	49,3	23,3	5,5
Pl. lst.	10	0,0	10,0	40,0	40,0	10,0
Dr. tr. lst.	33	0,0	0,0	63,6	18,2	18,2
Meh. lst.	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	712	1,8	10,0	70,3	15,4	2,5
Skupaj listavci	118	4,2	10,2	53,4	22,9	9,3
Skupaj	830	2,2	10,0	67,8	16,5	3,5

Prevladuje drevje dobrih kakovosti. Največji delež dreves z ocenjeno odločno kakovostjo je ugotovljen pri hrastu.

Poškodovanost sestojev

Poškodba je opisana na 3,8 % dreves. Večinoma so to poškodbe debela in/ali koreničnika.



Grafikon 22: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Približno devet stoječih odmrlih dreves in devet ležečih je ocenjeno, da opravlja svoje ekološke naloge na hektarju gozda. Pogostejše so to ostanke iglastega drevja. Odmrlega drevja, ki bi merilo nad 50 cm, na stalnih vzorčnih ploskvah ni bilo. Ocenjena prostornina odmrlega drevja je 10,3 m³/ha.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Ambiciozno načrtovana gojitvena in varstvena dela se niso udejanila v celoti, a so izvedene količine vseeno zelo velike. Osnovali so se nasadi, ki so zahtevali konstantno nego. Sadike se je zaščitilo predvsem z ograjo, čeprav je bila večinoma predvidena individualna zaščita. Opravilo se je sadnjo plodonosnega drevja. Skromno se je izvajalo nege letvenjakov, redčenje tanjših drogovnjakov ni bilo.

Preglednica 126/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	115,99	47,56	41,0
Sadnja	ha	66,70	45,66	68,5
Obžetev	ha	559,41	291,05	52,0
Nega mladja	ha	34,26	36,99	108,0
Nega gošče	ha	31,18	18,19	58,3
Nega letvenjaka	ha	42,32	0,70	1,7
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	0,66	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	188.497	3.820	2,0
Zaščita z ograjo	m	720	12.242	1.700,3
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	42.063	6.009,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	140,45	84,50	60,2
Priprava sestoja	ha	0,00	3,80	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	10,25	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	48,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina razreda se je v zadnjem obdobju zmanjšala. Zaznan je dvig lesne zaloge ob hkratnem znatnem padcu prirastka. Evidenca poseka razkriva, da je bil ta rastiščnogojitveni razred bolj izkoriščen v primerjavi z ostalimi.

Preglednica 127/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	1.094,58	250,1	43,4	293,5	6,61	1,41	8,02	5,93	0,81	6,74
2016	1.050,78	243,1	46,3	289,4	6,88	1,58	8,46	5,59	0,72	6,31
2026	1.016,38	252,5	46,7	299,2	5,75	1,34	7,09	4,95	0,79	5,73

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V drevesni sestavi se niso zgodile velike spremembe.

Preglednica 128/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

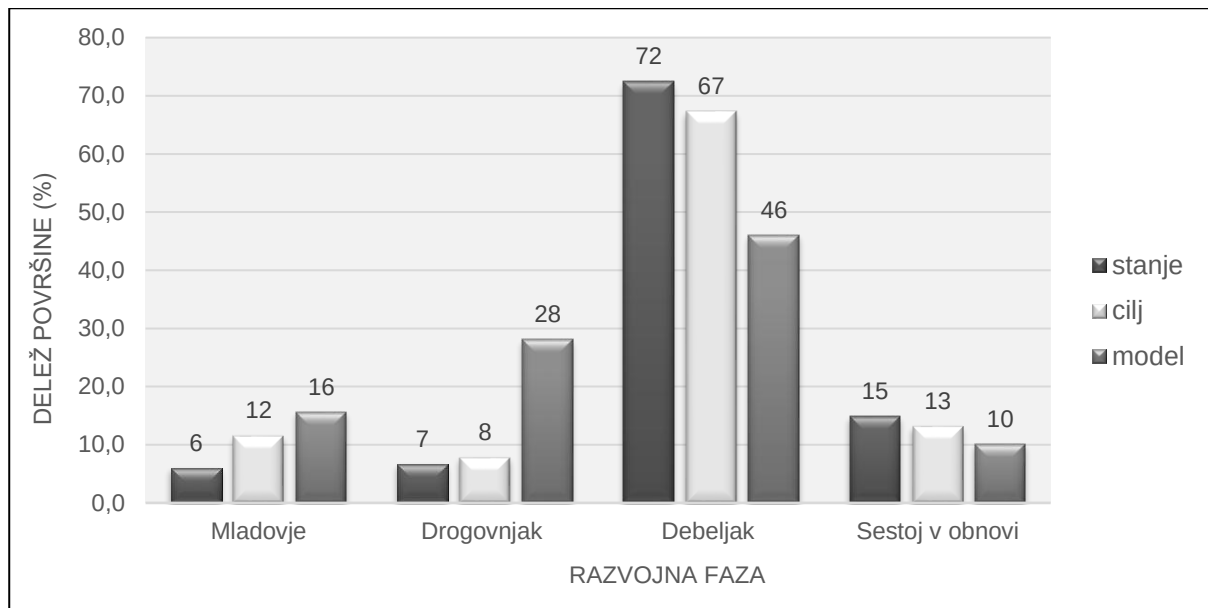
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	4,8	0,0	66,2	0,7	13,5	0,1	8,4	0,3	4,0	2,0
2016	4,5	0,0	65,1	1,1	13,3	0,1	11,0	0,2	3,7	1,0
2026	4,7	0,0	67,2	0,9	11,6	0,1	9,2	0,5	5,6	0,2

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelom. Primanjkuje mlajših razvojnih faz, starejše so v presežku.

Preglednica 129/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	61,66	6,1		20	15,6	158,81	-61,2
Drogovnjak	67,39	6,6		36	28,1	285,86	-76,4
Debeljak	736,46	72,5		59	46,1	468,49	57,2
Sestoj v obnovi	150,87	14,8		13	10,2	103,23	46,2
Skupaj:	1.016,38	100,0		128	15,6	158,81	



Grafikon 23: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 5 %, bor in ostali iglavci 78 %, hrast 10 %, plemeniti listavci 1 %, drugi trdi listavci 6 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 12 %, drogovnjak 8 %, debeljak 67 %, sestoji v obnovi 13 %.
- Ciljna lesna zaloga: 313 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A2, B, C; listavci B, C, drogovi, drva.
- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodariti. Proizvodna doba naj traja 128 let. Vanjo je vključena 13 letna pomladitvena doba.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Mladovja ustvariti iz naravnega pomladka, kjer je ta prisoten, v primeru njegove odsotnosti pa obnavljati umetno. V pomladitvenih jedrih, kjer gosto pomlajuje rdeči hrast, se ga uporabi kot predkulturo, v kateri se pospešuje mrežo ciljnih drevesnih vrst, ki je po potrebi vnesena s spopolnitvijo. Mladovja zaščititi pred divjadjo. Ograjuje se površine velike nad pol hektarja, na manjših ali za ciljne vrste znotraj predkulture se uporabi tulce. Pri individualni zaščiti hrastov uporabiti širše (grobo mrežaste) tulce. Nega je intenzivna. V prvih letih so nujno potrebne obžetve, ki se jih z eno pomladansko in eno jesensko izvedbo opravi dvakrat v letu. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi ciljnih drevesnih vrst in kvalitetnim osebkom, zlasti gradnu in dobu. Nadaljevati z močnimi negami gošč in letvenjakov, a ohranjati polnilni sloj belega gabra, lipovca... Sadnjo izvesti predvsem s hrastom, a tudi drugimi vrstami, ki ustrezajo rastiščnim razmeram. Polnilni sloj belega gabra, kjer je to potrebno, saditi naknadno, da se izognemo zgodnji konkurenci med ciljno vrsto in vrstami polnilnega sloja.

Drogovnjaki: Intenzivno negovati drogovnjake in sproščati drevesa ciljnih vrst (hrast, plemeniti listavci). Vzporedno negovati tudi polnilni sloj. Povprečne jakosti redčenj naj bodo visoke

Debeljaki: V mlajših debeljkih izbiralna redčenja zmerne intenzivnosti, v starejših in kvalitetnejših akumulacija vrednostnega prirastka. Negovati polnilni sloj. Obnovo gozda začeti na večji površini (pomladitvena jedra v raztezu vsaj ene drevesne višine), ko so semenska drevesa že oblikovana.

Sestoji v obnovi: Pomladitvene sečnje izvesti na predhodno pomlajenih površinah ali v letih izdatnega obroda semen. Nasemenitev hrasta je najuspešnejša pod rahlo presvetljenim sklepom krošenj odraslih dreves, a je za ohranitev nastalega mladja potrebno hitro nadaljevati z obnovo, ki se jo lahko zaključi že v naslednjem koraku ali, odvisno od okoliščin, v dveh. Čas med nasemenitvijo in končno sečnjo naj bo 2 do 4 leta. Nezadovoljivo pomlajene površine spopolniti s sadnjo višjih sadik (višina meter ali več), zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče), sadike označiti s količki. Zaključevanje obnove v sestojih v obnovi izvesti v velikosti skupine ali, če je mogoče, še večjih površinah.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Z izbiro sadik in pri izbiri dreves za posek zagotoviti povečanje deleža hrasta. Na degradiranih rastiščih pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipovec, divja češnja, črna jelša, čremsa...).

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati strnjene komplekse gozdov.

Ukrepi

Posek je načrtovan v višini 19,2 % lesne zaloge oz. 80,9 % prirastka. Pri iglavcih je predvidena močnejša sečnja kot pri listavcih.

Preglednica 130/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	84,4	15,6	100,0
- ciljno %			
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	252,5	46,7	299,2
- ciljna (m ³ /ha)			
Prirastek (m ³ /ha)	5,75	1,34	7,09
Možni posek (m ³ /ha)	49,4	7,8	57,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,95	0,79	5,73
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,6	16,9	19,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	86,0	58,8	80,9
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi poseka sta redčenje in pomladitvena sečnja v svojih količinah uravnotežena. Težišče je rahlo na strani pomladitvenih sečenj.

Preglednica 131/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	23.816	26.040	0	420	50.276		
	%	47,4	51,8	0,0	0,8	100,0	19,6	86,0
Listavci	m³	4.073	3.776	0	159	8.008		
	%	50,8	47,2	0,0	2,0	100,0	16,9	59,0
Skupaj	m³	27.889	29.816	0	579	58.284		
	%	47,9	51,1	0,0	1,0	100,0	19,2	80,9

Pri obnovah sestojev je potrebno izvesti 6,36 ha priprave sestoja na naravno pomladitev, a je levji delež načrtovanih gojitvenih in varstvenih del namenjen umetnim obnovam, ki vključujejo zaščito pred divjadjo z ograjo in tulci, obžetve dvakrat letno in nadaljno nego. Mladovja, ki so nastala v preteklosti, zahtevajo nego letvenjakov in tanjših drogovnjakov.

Preglednica 132/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	6,36	6,36
Priprava tal	ha	21,49	21,49
Sadnja	ha	12,38	12,38
Obžetev	ha	45,67	264,55
Nega mladja	ha	38,42	59,00
Nega gošče	ha	50,66	55,80
Nega letvenjaka	ha	17,69	17,69
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	2,71	2,71
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	8.000	8.000
Zaščita z ograjo	m	2.515	2.515
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	11.455	11.455
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	4,00	4,00

Znotraj rastiščnogojitvenega razreda je z rdečim hrastom pomlajena površina, ki se jo namerava obnoviti z manjšim vložkom kot običajno. Z uporabo pomladka rdečega hrasta kot predkulture nameravamo skrajšati petletno dobo, v kateri se izvajata dve obžetvi letno. Rdeči hrast hitreje raste in ima tendenco zastiranja s sestojnim sklepom, ki bi z zasenčenjem prej izrinil močan a nedobrodošel zeliščni in grmovni sloj. Zaščite pred divjadjo ne bi izvedli z ograjo, ampak s tulci. Individualno bi zaščitili sadike (ali naravni pomladek) hrasta v redki mreži in dosledno izvajali obžetev tulcev in pospeševali ciljno drevje.

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, pajesen, žlezava nedotika idr.), je potrebna njihova odstranitev.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Vrbovja na produ - 20001

V rastiščnogojitveni razred so uvrščeni le trije odseki Dravi (1C, 5A, 6B) gozdov ob Dravi, ki so z Uredbo (2005 in nasl.) razglašeni za varovalne gozdove.

RGR obsega 18,36 ha oz. stotinko površine vseh gozdov v enoti.

Vsi gozdovi so uvrščeni v gospodarsko kategorijo varovalnih gozdov.

Pretežno so v državni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi ležijo na ekološko pomembnem območju (EPO) in območju Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 133/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko čmojelševje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV**a) Rastišče**

V poplavnih gozdovih ob reki Dravi prevladujejo logi vrb in topolov (*Salici-Populetum*).

Letni prirastek znaša 1,67 m³/ha.

Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
511	Vrbovje s topolom	11	8,39	45,7
512	Grmičavo vrbovje	11	9,97	54,3
	Skupaj	11,00	18,36	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 11.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Sestoji v fazi grmičevja, drogovnjaka, tudi debeljaka na prodnatih nanosih.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 90,8 m³/ha. Tvorijo jo izključno listavci. Težišče lesne zaloge je v debelejših debelinskih razredih. Letni prirastek znaša 1,67 m³/ha.

Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

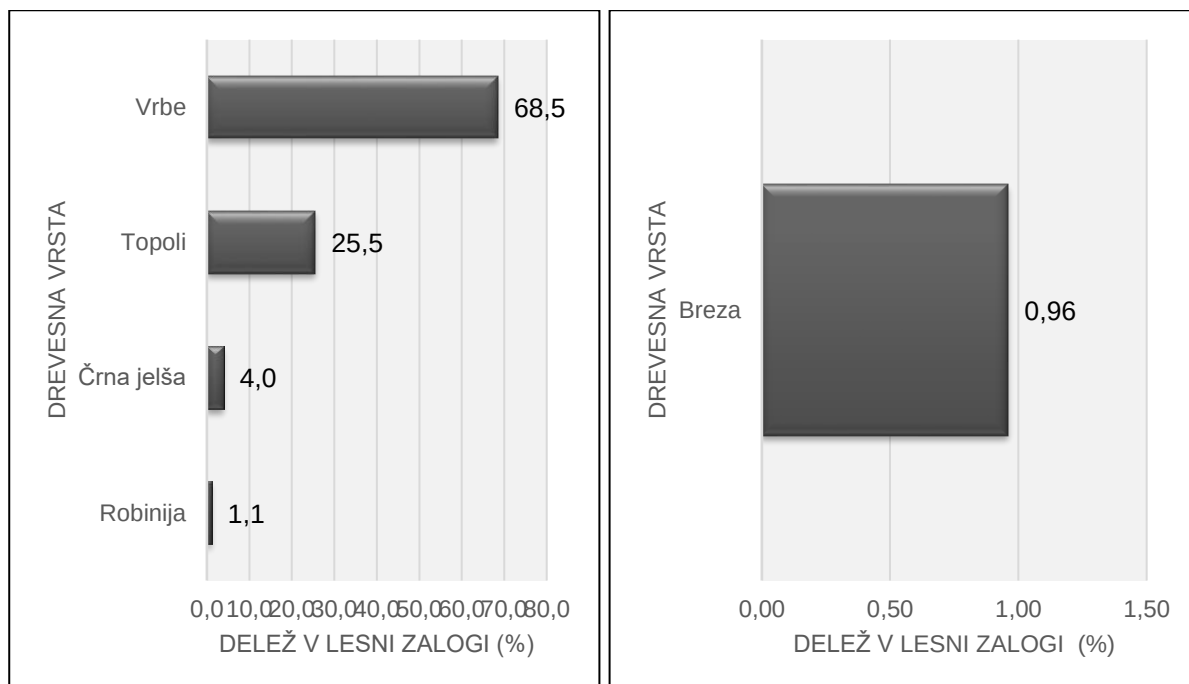
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Listavci	7,9	16,4	26,6	22,6	26,5	90,8	100,0	1,67	100,0
Skupaj	7,9	16,4	26,6	22,6	26,5	90,8	100,0	1,67	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo predvsem vrbe in topoli. Naravna sestava predvideva manjšo prisotnost hrastov in plemenitih listavcev, ki pa so v dejanski sestavi povsem odsotni. Premajhen je tudi delež drugih trdih listavcev.

Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

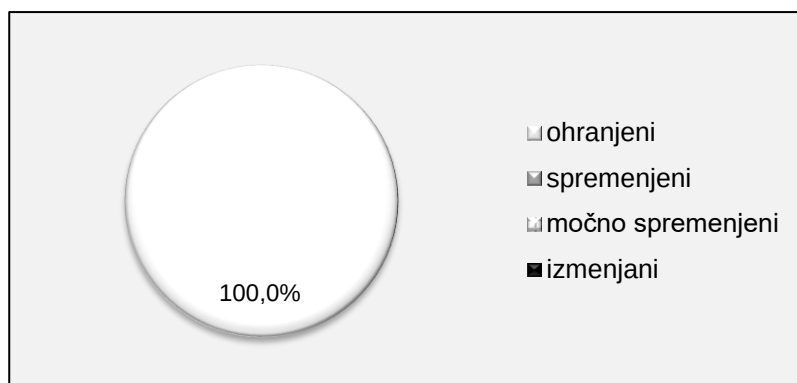
	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	89,8
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	98,9
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	2,3	2,3	90,9



Grafikon 24: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Gozdovi v celoti padejo v kategorijo ohranjenih gozdov.



Grafikon 25: Poveršinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mlajše razvojne faze so dobrih in pomanjkljivih zasnov. Vsi sestoji so nenegovani in ogroženi ter imajo rahel do pretrgan sklep.

Preglednica 137/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	8,39	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Drogovnjak	0,51	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	9,46					0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	18,36												

Kakovost drevja

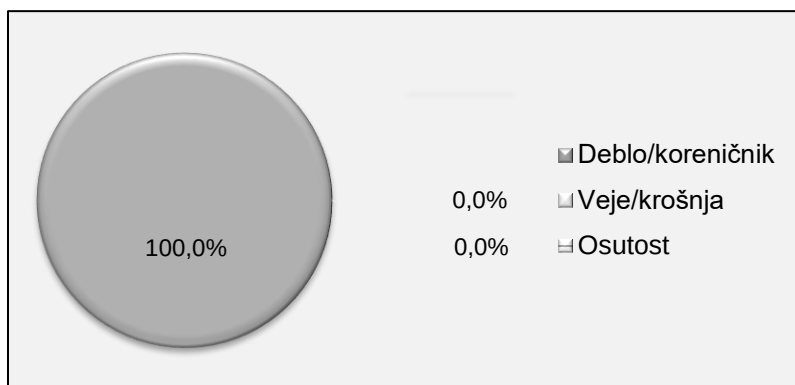
Dve tretjini drevja je zadovoljive kakovosti, tretjina pa slabe.

Preglednica 138/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Pl. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj listavci	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3

Poškodovanost sestojev

Osutosti kot poškodbe in poškodovanosti vej ali krošnje ni opisane pri nobenem drevesu. Poškodba je opisana kar na 20,0 % dreves, pri čemer gre izključno za poškodbe debel in korenčnikov.



Grafikon 26: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Ni podatkov o odmrlem drevju za ta razred.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Ta razred je bil v preteklem načrtovalskem obdobju prepuščen naravnemu razvoju. Ukrepov ni bilo.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina razreda je majhna in je ostala skoraj enaka kot v prejšnjem načrtovalnem obdobju. Lesna zaloga in prirastek sta se dvignila.

Preglednica 139/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	23,51	0,2	58,8	59,0	0,00	1,90	1,90	0,00	0,00	0,00
2016	18,35	0,6	63,2	63,8	0,02	1,54	1,56	0,00	0,00	0,00
2026	18,36	0,0	90,8	90,8	0,00	1,67	1,67	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Drevesna sestava v zadnjih desetletjih ne doživlja bistvenih sprememb, a je vendarle opaziti povečevanje deleža mehkih listavcev in temu ustrezen padec deleža trdih listavcev.

Preglednica 140/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

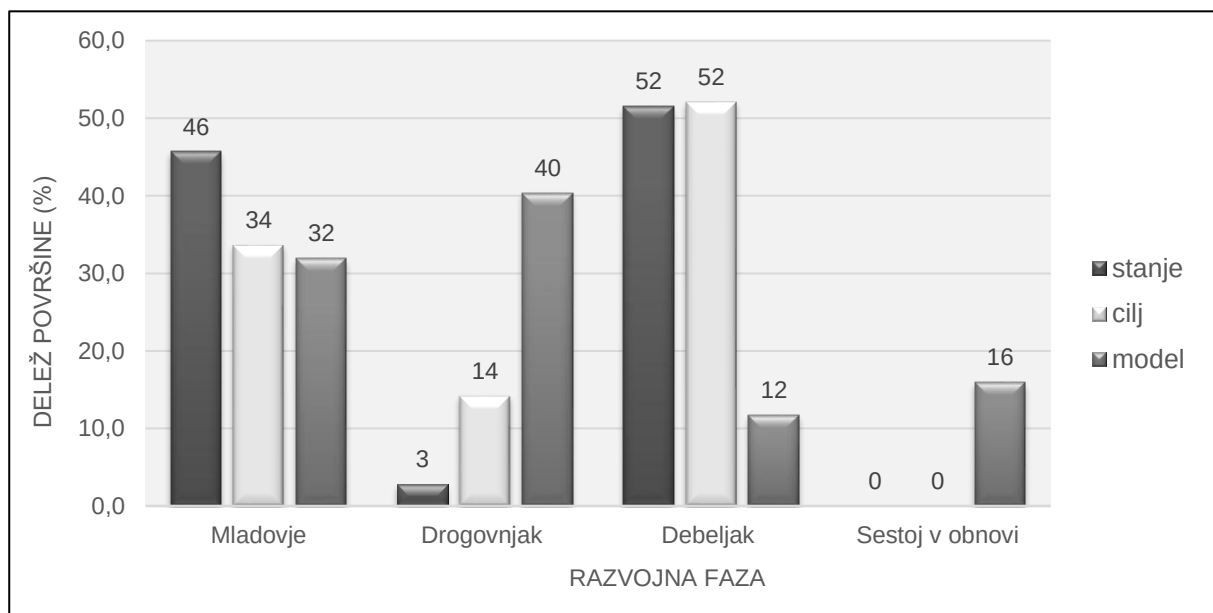
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	94,9
2016	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	96,6
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	98,9

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Majhnost razreda in odsotnost ukrepanja v njem umikata potrebo po natančnejši analizi in komentiranju podatkov.

Preglednica 141/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	8,39	45,7		38	31,9	5,86	43,1
Drogovnjak	0,51	2,8		48	40,3	7,41	-93,1
Debeljak	9,46	51,5		14	11,8	2,16	338,0
Sestoj v obnovi				19	16,0	2,93	-100,0
Skupaj:	18,36	100,0		119	100,0	18,36	



Grafikon 27: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: drugi trdi listavci 1 %, mehki listavci 99 %.

- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 34 %, drogovnjak 14 %, debeljak 52 %, sestoji v obnovi 0 %.
- Ciljna lesna zaloga: 107 m³/ha.
- Ciljna kakovost: listavci A1, B, C, goli.
- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Ukrepanje ni predvideno in zato so smernice nepotrebne.

Ukrepi

Posek ni načrtovan.

Preglednica 142/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0,0	100,0	100,0
- ciljno %	0,0	100,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	0,0	90,8	90,8
- ciljna (m ³ /ha)			
Prirastek (m ³ /ha)	0,00	1,67	1,67
Možni posek (m ³ /ha)	0,0	0,0	0,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,00	0,00	0,00
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	0,0	0,0	0,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	0,0	0,0	0,0
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Preglednica 143/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	0	0	0	0	0		
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	m³	0	0	0	0	0		
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	m³	0	0	0	0	0		
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002

Med gozdovi v kmetijski krajini uvrščamo gozdove, ki so z uredbo razglašeni za varovalne gozdove. Imajo izrazito biotopsko vlogo (habitati redkih rastlinskih in živalskih vrst). Kljub varovalnemu pomenu gozdov je gospodarjenje na teh površinah brez večjih omejitev. Nahajajo se na Dravskem polju, na območjih, kjer je najmanjša gozdnatost (k.o. Šikole, k.o. Sp. Jablane, k.o. Pleterje).

RGR obsega 125,88 ha oz. 6,7 % vseh gozdov v enoti.

Vsi gozdovi so uvrščeni v gospodarsko kategorijo varovalnih gozdov.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 93 %, državnih je 7 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 144/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko čmojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV**a) Rastišče**

V gozdovih v kmetijski krajini se izmenjujejo dobrova in jelševa rastišča.

Preglednica 145/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko čmojelševje	8	68,33	54,2
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	11	49,80	39,6
532	Vezovje z ozkolistnim jesenom	11	7,75	6,2
	Skupaj	9,370	125,88	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 9,37. Letni prirastek znaša 7,76 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 82,8 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji doba in črne jelše. Mešanost glavnih drevesnih vrst je sestojna do skupinska. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 300,1 m³/ha. Največji delež v lesne zaloge predstavlja drevje v drugem debelinskem razredu, sledi mu drevje v tretjem in nato petem debelinskem. Letni prirastek znaša 7,76 m³/ha in je najvišji, zanimivo, v prvem debelinskem razredu, nato pa pada in je najnižji v petem.

Preglednica 146/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

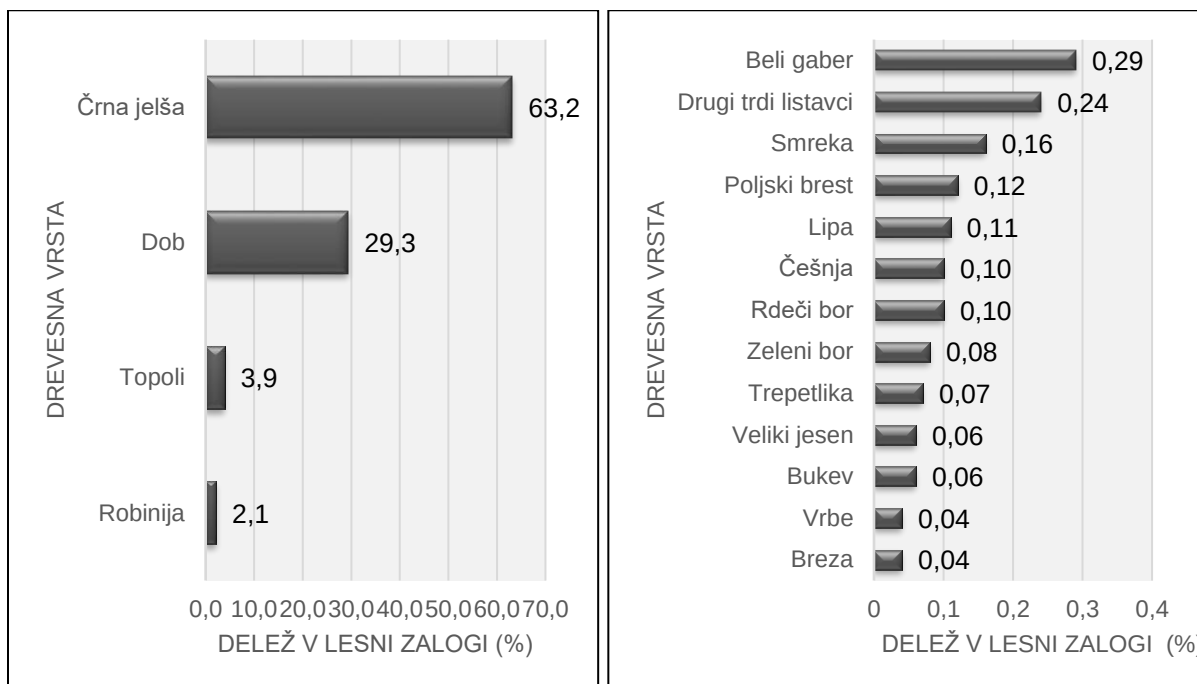
	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,6	11,3	34,4	33,6	15,1	1,0	0,3	0,03	0,4
Listavci	15,4	25,2	22,6	16,3	20,5	299,1	99,7	7,73	99,6
Skupaj	15,3	25,3	22,6	16,3	20,5	300,1	100,0	7,76	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Da bi dejansko sestavo približali naravni, bi morali zmanjšati predvsem delež mehkih listavcev in ga razporediti med listavce ostalih vrst. Delež hrasta je zelo blizu ustrezenega.

Preglednica 147/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

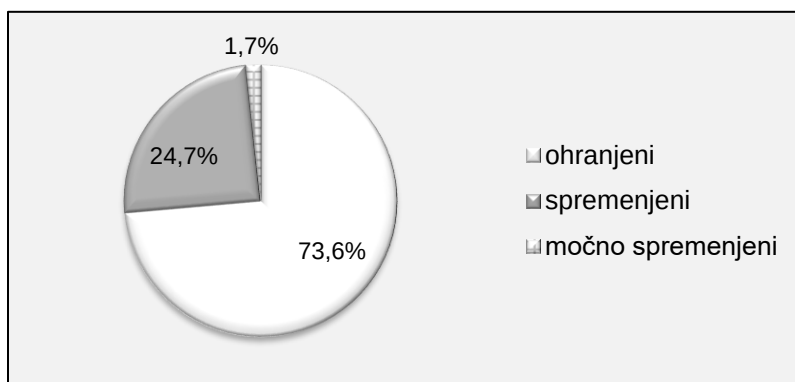
	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	0,5	0,0	0,3	0,0	0,2	0,2	88,1	1,2	8,0	201,7
	%	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	29,3	0,4	2,7	67,1
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	28,4	13,0	8,3	49,4



Grafikon 28: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

73,6 % gozdov tega razreda je ohranjenih. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.



Grafikon 29: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 148/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,47	19,1	0,0	0,0	80,9	0,0	85,1	0,0	14,9	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	59,60	0,0	70,9	29,1	0,0	0,0	93,1	3,1	3,8	94,2	1,6	4,2	0,0
Debeljak	58,43					6,1	83,0	10,9	0,0	10,0	18,8	30,0	41,2
Sestoj v obnovi	7,38					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj:	125,88												

Zasnove mladovij so večinoma slabe, drogovnjakov pa že večinoma dobre.

Pomanjkljiva negovanost je značilnost vseh razvojnih faz. Sestojni sklep v smeri od mladovij do debeljakov kaže trend rahljanja. Vsa mladovja imajo tesen sklep, velika večina

drogovnjakov še vedno tesnega, nakar pa pri debeljaki prevladujejo rahli do pretrgani sklepi, medtem ko jih je le še desetina tesna.

Kakovost drevja

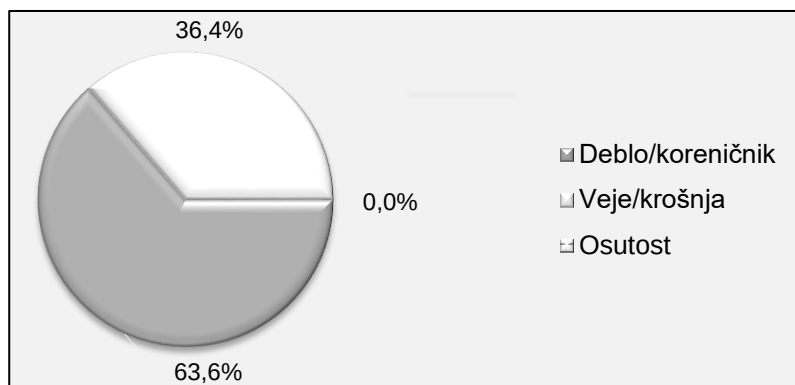
Več kot polovica drevja je dobre kakovosti. Razen manjšega odstotka mehkih listavcev, odličnih kvalitete ni.

Preglednica 149/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	8	0,0	37,5	50,0	12,5	0,0
Pl. Ist.	4	0,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Dr. tr. Ist.	3	0,0	0,0	33,4	33,3	33,3
Meh. Ist.	73	2,7	13,7	57,6	23,3	2,7
Skupaj listavci	88	2,3	15,9	54,6	22,7	4,5
Skupaj	88	2,3	15,9	54,6	22,7	4,5

Poškodovanost sestojev

5,5 % dreves je poškodovanih. Večinoma so to poškodbe debla ali koreničnika. Osutosti kot poškodbe ni opisane pri nobenem drevesu.



Grafikon 30: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

Odmrlega drevja je 7,8 m³/ha (12,2 drevesi na hektar), kar je znatno pod povprečjem gozdnogospodarske enote. Večina tega drevja je ležeča.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Z gozdovi se ni intenzivno gospodarilo, kar je povzročilo strm dvih lesne zaloge.

Izvedba gojitvenih in varstvenih del je zaostajala za planom. Dokaj dobra je bila le realizacija obžetev. Realizacija sadnje je bila tretjinska.

Preglednica 150/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	6,99	0,15	2,1
Sadnja	ha	0,59	0,20	33,9
Obžetev	ha	3,54	3,00	84,7
Nega mladja	ha	4,39	0,00	0,0
Nega gošče	ha	1,31	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	1,89	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.940	400	20,6
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	5,80	1,00	17,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,78	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Zaznan je strm dvig lesne zaloge in precejšnji poskok prirastka. Posek je bil skromen.

Preglednica 151/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2006 do 2026

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2006	130,77	1,2	243,5	244,7	0,03	7,37	7,39	0,01	1,40	1,42
2016	125,54	1,7	239,7	241,4	0,07	6,94	7,01	0,05	1,93	1,98
2026	125,88	1,0	299,1	300,2	0,03	7,73	7,76	0,01	5,17	5,18

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V drevesni sestavi sta se zgodili dve izraziti spremembi. Hrastu je delež iz 44,7 % padel na 29,3 %. Približno toliko je narastel delež mehkim listavcem.

Preglednica 152/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2006 do 2026

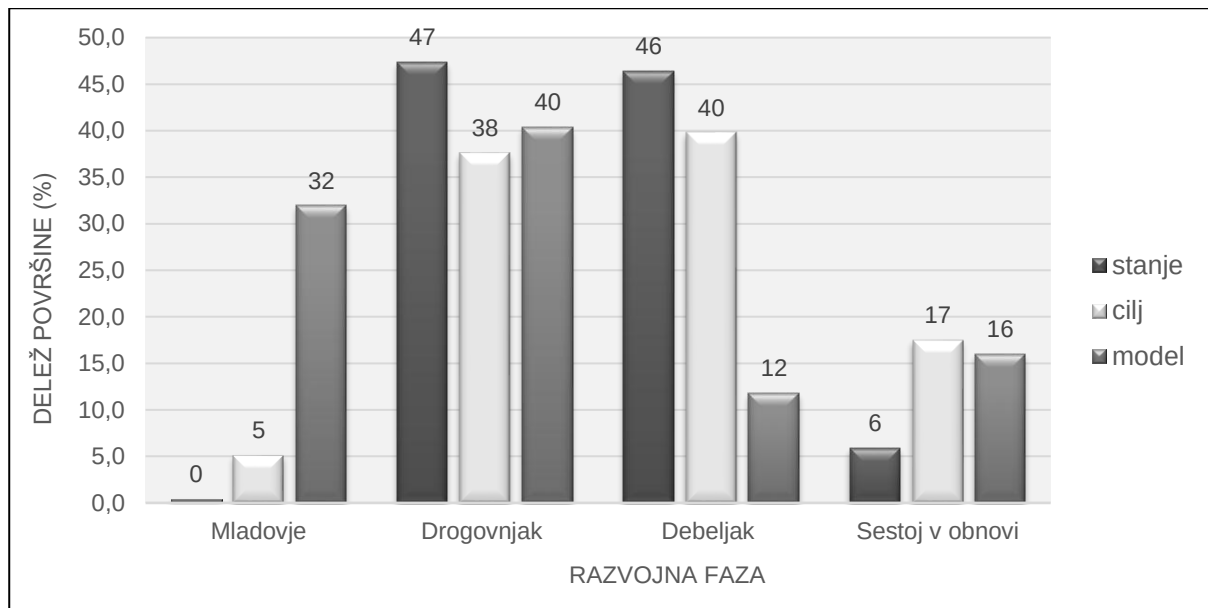
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2006	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	30,6	0,5	1,6	66,7
2016	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	44,7	0,5	2,1	52,0
2026	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	29,3	0,4	2,7	67,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz zaradi svoje neskladnosti z modelom ne pripomore k zagotavljanju trajnosti. Delež debeljaka ekstremno presega modelno vrednost, dočim izrazito primanjkuje mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 153/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	0,47	0,4		38	31,9	40,20	-98,8
Drogovnjak	59,60	47,3		48	40,3	50,78	17,4
Debeljak	58,43	46,4		14	11,8	14,81	294,5
Sestoj v obnovi	7,38	5,9		19	16,0	20,10	-63,3
Skupaj:	125,88	100,0		119	100,0	125,88	



Grafikon 31: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Skupinsko raznodobni sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: hrast 29 %, drugi trdi listavci 3 %, mehki listavci 67 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 5 %, drogovnjak 38 %, debeljak 40 %, sestoji v obnovi 17 %.
- Ciljna lesna zaloga: 326 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B; listavci A1, B, drva, goli.
- Ciljno stanje je dosegljivo v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodariti. Proizvodna doba naj traja 119 let. Vanjo je vključena 19 letna pomladitvena doba.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivno negovati kvalitetna mladovja, poudarek dati uravnavanju zmesi drevesnih vrst. Spopolnitve mladja izvesti z dobom ali jelšo, odvisno od rastišča.

Drogovnjaki: Izvajati izbiralna redčenja. Pospeševati hrast in plemenite listavce.

Debeljaki: Šibka redčenja v debeljakah, kjer so še prisotni konkurenti. V kvalitetnejših debeljakah akumulirati vrednostni prirastek. Paziti, da se s hitrimi presvetlitvami ne vzpodbudi obsežno pomlajevanje robinije. Prednost dajati naravni obnovi.

Sestoji v obnovi: Pomladitvene sečnje izvajati predvsem v letih delnega ali polnega obroda semen. Pomladitvene dobe so kratke. Po nasemenitvi je potrebno z načrtnim in hitrim odstranjevanjem matičnega sestoja vzdrževati ustrezne razmere za razvoj mladja. Polnilni sloj uporabimo kot orodje indirektna nege.

Podrobnejše usmeritve po razvojnih fazah so v poglavju gojitvenorastiščnega razreda dobovij in vezovij (za dobova rastišča) in v poglavju gojitvenorastiščnega razreda vrbovij, topolovij in črnojelševij (za jelševa rastišča).

Usmeritve glede drevesne sestave:

Ohranjati delež črne jelše in povečati hrastovega in delež plemenitih listavcev. Iglavce ohranjati posamično primešane.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je potrebno upoštevati režim gospodarjenja z varovalnimi gozdovi, ki jih določa uredba. Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževati gozdni rob. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Posek je načrtovan v višini 17,3 % lesne zaloge, kar je ekvivalent dveh tretjih desetletnega prirastka.

Preglednica 154/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0,3	99,7	100,0
- ciljno %			
Lesna zaloge - dejanska (m ³ /ha)	1,0	299,1	300,1
- ciljna (m ³ /ha)			
Prirastek (m ³ /ha)	0,03	7,73	7,76
Možni posek (m ³ /ha)	0,1	51,6	51,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,01	5,17	5,18
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	11,0	17,3	17,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	36,7	66,8	66,7
Izravnalna doba (let)			10

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi glavnino poseka (60,1 %) predstavljajo redčenja. Iglavcem bo sečnja bistveno bolj prihranjena kot listavcem.

Preglednica 155/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	9	5	0	0	14		
	%	64,3	35,7	0,0	0,0	100,0	10,9	40,0
Listavci	m³	3.908	2.467	0	129	6.504		
	%	60,1	37,9	0,0	2,0	100,0	17,3	66,8
Skupaj	m³	3.917	2.472	0	129	6.518		
	%	60,1	37,9	0,0	2,0	100,0	17,3	66,7

Pri obnovah sestojev je potrebno izvesti 0,60 ha priprave sestoja na naravno pomladitev. Umetna obnova oz. sadnja je načrtovana na površini 1,37 ha. Predvidena je individualna zaščita.

Preglednica 156/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,60	0,60
Priprava tal	ha	1,37	1,37
Sadnja	ha	1,37	1,37
Obžetev	ha	0,37	1,62
Nega mladja	ha	0,20	0,20
Nega letvenjaka	ha	0,09	0,09
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.175	4.175
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	2,50

Na območjih, kjer se v pomladitvenih jedrih bujno razraščajo invazivne tujerodne vrste (navadna barvilnica, pavlovnija, pajesen, žlezava nedotika idr.), je potrebna njihova odstranitev.

10 LITERATURA

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2025. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Bončina A., Rozman A, Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljaljske značilnosti. Ljubljana: Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete : Zavod za gozdove Slovenije.
- Cenčič, L., 2003. Značilnosti gospodarjenja z gozdovi na Dravskem Pohorju v devetnajstem in dvajsetem stoletju. – Gozdarski vestnik, 61, št. 1, s. 3-20.
- Geodetske podlage ZGS. 2025. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Spodnje Dravsko polje 2016–2025. 2016. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030. 2023. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- GZ-1 (Gradbeni zakon). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23, 85/24 – ZAI-A, 47/25 – odl. US in 75/25.
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, 70, 4: 195–214.
- Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). Gozdarski vestnik, 71, 5-6: 259–275.
- Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027. 2023. Vlada RS. 283 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Spodnje Dravsko polje (obdobje veljavnosti načrta 2026–2035) predlog. september 2025. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.
- Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2023. Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov. 241 str.
- Odlok o razglasitvi Arheološkega najdišča v Spodnji Hajdini za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 56/03)
- Odlok o razglasitvi gradu in parka Turnišče za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 54/03).
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj, Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 35/89-181, Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 1/2008-2, 7/2009-61, 9/2010-51, 12/2010-86
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Kidričevo, Uradno glasilo slovenskih občin, št. 17/2007
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Spodnje Dravsko polje (2026–2035). 2025. Maribor, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije - OE Maribor.
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, [95/04](#), [110/08](#), 83/13.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.

- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.
- Priročniku pravnih režimov varstva. 2008. (https://situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm#z) in (https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm) (dostopano april 2026).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije. <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/> (dostopano maj 2026).
- Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano april 2026).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN). www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike (dostopano april 2026).
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba (EU) št. 1143/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. 2014. Uradni list EU, št. 317/35. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1143&from=EN> (dostopano april 2026).
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja za obdobje 2023–2027. 2023. Uradni list RS, št. 107/23.
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. 2012. Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.
- Uredba o stanju podzemnih voda. 2009. Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2.
- Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda. 2008. Uradni list RS, št. 25/08, 44/22 – ZVO-2 in 42/25.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot. 2002. Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami. 2025. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- Uredba o Regijskem parku Pohorje (Uradni list RS, št. 9/24).
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami. 2025. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- Varstveni režimi kulturne dediščine (eVrd). 2025. (https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm) (dostopano april 2026).
- Varstveni režimi kulturne dediščine (eVrd) - Zbirke | OPSI. 2025. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd> (dostopano april 2026).

- Vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN).
<https://www.gov.si/zbirke/storitve/vkljucevanje-varstva-kulturne-dediscine-v-gozdnogospodarske-nacrte-ggn/> (dostopano 2026).
- Vresnik, O., 1991. Zgodovinski oris do začetka 17. stoletja. –V: Lovrenc na Pohorju skozi stoletja. (ur. Jože Mlinarič, Anton Ožinger, Zvone Podvinski). Lovrenc na Pohorju, KS Lovrenc, s. 20-30.
- ZDLov-1 (Zakon o divjadi in lovstvu). 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22, 28/25 in 12/26.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16, 78/23 – ZUNPEOVE in 85/25.
- ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2006. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-1O in 97/25.
- ZUreP-3 (Zakon o urejanju prostora). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US, 75/25 in 14/26.
- ZVKD-1 (Zakon o varstvu kulturne dediščine). 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.
- ZVO-2 (Zakon o varstvu okolja). 2022. Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US).
- ZVPJ (Zakon o varstvu podzemnih jam). 2004. Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C in 21/18 – ZNOrg.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev (na terenu):

Goran ERČAVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Milan KOSI, univ. dipl. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah:

Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd. (UN)

Digitalizacija:

Milan KOSI, univ. dipl. inž. gozd.

Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Računalniška izdelava kart:

Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Računalniška podpora:

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.1.7, 2, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.8, 8.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Bojan CERJAK, univ. dipl. inž. gozd., 1.5.2 do 1.5.6, 4.1 do 4.2.1, 4.2.4, 4.2.5.

Nuša PEČNIK, dipl. inž. gozd. (UN): poglavja 4.1 do 4.2.1.

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.6, 4.2.2, 6.2.5, 6.2.6.

Gabrijel COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Milan Kosi, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: Uvod, 1 do 1.1.6, 1.2, 1.4, 1.7, 1.8, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.2.6, 5, 6.1 do 6.2.1, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Datum določitve osnutka: 22. maj 2026

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Milan Kosi, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

mag. Igor Kopše, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor
Maribor, 22. maj 2026

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	1.281,23	587,98	1.869,21
Delež (%)	68,54	31,46	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelš	54,15	13,2	252,4	265,6	0,45	5,79	6,23	8,4	13,2	12,9	55,2
02012-Dobovja in vezovja	85,52	23,4	276,8	300,2	0,54	7,62	8,15	10,3	14,5	14,2	52,1
04012-Predpanonska gabrovja	504,99	82,7	217,6	300,2	1,98	6,18	8,16	18,3	18,3	18,3	67,2
04112-Borovi gozdovi na hrastovo gab	1.015,02	252,5	46,7	299,2	5,75	1,34	7,09	19,6	16,9	19,2	80,9
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	1.659,68	181,2	117,3	298,5	4,16	3,28	7,44	19,3	17,1	18,5	74,0
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelš	24,17	1,7	406,3	408,0	0,05	10,40	10,45	0,0	1,6	1,6	6,1
02012-Dobovja in vezovja	14,28	4,6	285,5	290,1	0,15	7,29	7,43	13,8	13,5	13,5	52,9
04012-Predpanonska gabrovja	25,48	199,3	79,4	278,6	7,05	1,63	8,67	15,1	14,9	15,1	48,5
04112-Borovi gozdovi na hrastovo gab	1,36	222,8	58,8	281,6	5,94	1,56	7,50	10,9	11,3	11,0	41,2
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	65,29	84,0	245,1	329,1	2,93	6,11	9,04	14,8	6,4	8,5	31,0
20001-Vrbovja na produ	18,36	0,0	90,8	90,8	0,00	1,67	1,67	0,0	0,0	0,0	0,0
20002-Gozdovi v kmetijski krajini	125,88	1,0	299,1	300,2	0,03	7,73	7,76	10,9	17,3	17,3	66,7
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	144,24	0,9	272,6	273,5	0,02	6,96	6,98	10,9	16,5	16,5	64,7
Skupaj vsi gozdovi	1.869,21	163,9	133,7	297,6	3,80	3,66	7,46	19,2	16,3	17,9	71,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	90,03	4,8						
Drogovnjak	294,85	15,8	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	1.246,79	66,7	35,31	2,8	0,0	42,1	30,2	27,7
Sestoj v obnovi	237,54	12,7	143,53	60,4	7,0	53,9	31,2	7,9
Skupaj:	1.869,21	100,0	178,86	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	90,03	41,2	31,7	8,1	19,0	29,2	43,2	14,6	13,0	35,7	42,0	12,9	9,4
Drogovnjak	294,85	8,8	45,9	36,5	8,8	1,8	52,1	37,5	8,6	73,0	13,6	7,6	5,8
Debeljak	1.246,79					9,0	81,0	8,5	1,5	11,9	39,7	32,9	15,5
Sestoj v obnovi	237,54					19,8	76,5	3,0	0,7				
Skupaj:	1.869,21												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,1	17,7	31,3	31,6	14,3	3,7	11,1
Bor	3,0	11,6	32,8	35,9	16,7	42,9	128,0
Macesen	8,0	26,3	30,4	24,8	10,5	0,9	2,6
Ostali igl.	2,9	11,3	32,4	36,3	17,1	7,5	22,3
Bukev	11,1	18,7	15,6	21,8	32,8	1,4	4,3
Hrast	8,8	17,6	24,6	22,0	27,0	19,0	56,6
Pl. lst.	11,3	18,9	24,3	20,5	25,0	1,0	2,9
Dr. tr. lst.	12,1	21,4	23,5	19,2	23,8	13,2	39,2
Meh. lst.	16,1	26,2	22,5	15,6	19,6	10,4	30,8
Iglavci	3,2	12,2	32,6	35,5	16,5	55,1	163,9
Listavci	11,6	20,8	23,5	19,6	24,5	44,9	133,7
Skupaj	7,0	16,0	28,6	28,3	20,1	100,0	297,6

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,1	17,7	31,3	31,6	14,3	4,0	12,0
Bor	3,0	11,6	32,8	35,9	16,7	46,2	138,6
Macesen	8,0	26,3	30,4	24,8	10,5	0,9	2,8
Ostali igl.	2,9	11,3	32,4	36,3	17,1	8,1	24,2
Bukev	11,1	18,7	15,6	21,8	32,8	1,6	4,7
Hrast	8,7	17,5	24,6	22,1	27,1	18,3	54,9
Pl. lst.	11,2	18,9	24,3	20,5	25,1	1,0	3,0
Dr. tr. lst.	12,0	21,4	23,5	19,2	23,9	14,0	41,8
Meh. lst.	15,2	25,1	22,8	16,4	20,5	5,9	17,7
Iglavci	3,2	12,2	32,6	35,5	16,5	59,2	177,5
Listavci	10,9	20,0	23,6	20,2	25,3	40,8	122,1
Skupaj	6,4	15,4	29,0	29,1	20,1	100,0	299,6

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,33	0,63	1,23	1,15	0,47	50,9	3,80
Listavci	0,96	0,94	0,76	0,51	0,49	49,1	3,66
Skupaj:	1,29	1,57	1,99	1,66	0,96	100,0	7,46

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,35	0,68	1,34	1,24	0,50	54,9	4,12
Listavci	0,84	0,85	0,72	0,50	0,48	45,1	3,39
Skupaj:	1,19	1,53	2,06	1,74	0,98	100,0	7,51

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	58.961	19,2
Listavci	40.830	16,3
Skupaj	99.791	17,9

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	9,90	9,90
Priprava tal	ha	26,01	26,01
Sadnja	ha	16,90	16,90
Obžetev	ha	55,19	349,37
Nega mladja	ha	46,84	71,42
Nega gošče	ha	59,31	64,45
Nega letvenjaka	ha	33,26	33,26
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	6,91	6,91
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	12.375	12.375
Zaščita z ograjo	m	4.915	4.915
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	13.855	13.855
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	9,50	9,50

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastičnogojitveni razred: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	49,37	28,95	78,32
Delež (%)	63,0	37,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	15,0	44,8	26,5	11,3	2,4	1,1	3,3
Bor	12,3	38,4	29,0	15,3	5,0	1,9	5,8
Macesen	17,3	50,5	24,8	7,4	0,0	0,2	0,5
Bukev	6,4	19,1	25,4	19,1	30,0	0,1	0,2
Hrast	12,1	21,6	24,0	19,1	23,2	4,1	12,7
Pl. Ist.	10,4	18,8	25,2	20,7	24,9	2,6	8,0
Dr. tr. Ist.	17,7	27,5	22,0	14,8	18,0	3,0	9,2
Meh. Ist.	15,7	25,7	22,8	15,9	19,9	87,0	269,8
Iglavci	13,5	41,3	27,9	13,5	3,8	3,1	9,6
Listavci	15,4	25,4	22,9	16,2	20,1	96,9	299,9
Skupaj	15,4	25,9	23,0	16,1	19,6	100,0	309,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,09	0,14	0,07	0,03	0,01	4,3	0,32
Listavci	2,55	2,24	1,31	0,65	0,46	95,7	7,21
Skupaj:	2,64	2,38	1,38	0,68	0,47	100,0	7,53

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	42,79	79,0	8,92	16,5	2,44	4,5	0,00	0,0	54,15	69,1
GPN, ukrepi so dovoljeni	15,77	65,2	8,40	34,8	0,00	0,0	0,00	0,0	24,17	30,9
Skupaj vsi gozdovi	58,56	74,8	17,32	22,1	2,44	3,1	0,00	0,0	78,32	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	5,7	5,7	0,0	5,7	5,7	0,0	11,4	11,4	3,9
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	5,7	5,7	0,0	5,7	5,7	9,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	5,7	5,7	0,0	11,4	11,4	0,0	17,1	17,1	12,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,22	0,3						
Drogovnjak	40,48	51,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	35,89	45,8	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1,73	2,2	1,38	79,8	57,2	42,8	0,0	0,0
Skupaj:	78,32	100,0	1,38	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,67	0,04	0,63	1,38
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	0,86	0,05	0,81	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Plemeniti list.	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Mehki listavci	75	1,3	28,0	49,4	20,0	1,3
Skupaj iglavci	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj listavci	78	1,3	26,9	48,7	21,8	1,3
Skupaj	80	1,3	26,3	48,6	22,5	1,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	0,7
Veje	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	1,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	19	0,0	1,1
Listavci	1.750	1.467	83,8	83,8
Skupaj	1.750	1.486	84,9	84,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,5	6,6	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,2	1,6	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,6	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	9,0	6,3	0,7
Pl. lst.	7,8	23,2	0,6
Dr. tr. lst.	9,2	20,8	0,7
Meh. lst.	72,7	7,1	5,7
Skupaj iglavci	1,3	7,2	0,1
Skupaj listavci	98,7	7,9	7,8
Skupaj	100,0	7,9	7,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	17,7	20,2	1,0	5,3	11,8	7,2	0,3
Listavci	1,7	4,0	7,5	13,9	12,7	7,9	20,7
Skupaj	1,8	4,1	7,4	13,6	12,7	7,9	21,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2006	1,2	0,0	2,3	0,0	0,0	0,2	7,2	3,0	3,4	82,7
2016	0,6	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	11,3	2,7	3,5	81,0
2026	1,1	0,0	1,9	0,0	0,2	0,1	4,1	2,6	3,0	87,0

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	60	8,0
Listavci	1.957	8,3
Skupaj	2.017	8,3

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,51	0,51
Nega mladja	ha	0,22	0,22
Nega gošče	ha	0,70	0,70
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	3,00	3,00

Rastičnogojitveni razred: Dobovja in vezovja - 02012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	74,24	25,56	99,80
Delež (%)	74,4	25,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	0,0	7,7	36,6	38,0	17,7	0,6	1,7
Bor	3,5	12,3	34,7	34,0	15,5	5,8	17,2
Ostali igl.	2,1	10,1	35,0	36,7	16,1	0,6	1,8
Hrast	7,5	16,5	26,6	22,7	26,7	53,0	158,4
Pl. lst.	9,3	17,9	25,9	21,4	25,5	4,9	14,6
Dr. tr. lst.	9,9	19,0	24,5	20,9	25,7	29,8	89,1
Meh. lst.	9,7	18,5	25,7	21,1	25,0	5,3	16,0
Iglavci	3,1	11,7	34,9	34,6	15,7	6,9	20,7
Listavci	8,5	17,5	25,8	22,0	26,2	93,1	278,1
Skupaj	8,1	17,1	26,4	22,9	25,5	100,0	298,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,04	0,08	0,17	0,14	0,06	6,0	0,48
Listavci	1,54	1,72	1,83	1,27	1,20	94,0	7,57
Skupaj:	1,58	1,80	2,00	1,41	1,26	100,0	8,05

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	8,34	9,8	67,63	79,0	9,55	11,2	0,00	0,0	85,52	85,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	14,28	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	14,28	14,3
Skupaj vsi gozdovi	8,34	8,4	81,91	82,0	9,55	9,6	0,00	0,0	99,80	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,5	20,0	21,5	0,0	16,9	16,9	1,5	36,9	38,4	12,8
30 - 49 cm	0,0	7,7	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	7,7	12,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,5	27,7	29,2	0,0	16,9	16,9	1,5	44,6	46,1	24,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	6,21	6,2						
Drogovnjak	8,38	8,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	83,16	83,3	0,22	0,3	0,0	0,0	0,0	100,0
Sestoj v obnovi	2,05	2,1	0,72	35,1	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj:	99,80	100,0	0,94	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,81	0,08	0,94
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,87	0,09	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Hrast	22	0,0	27,3	45,4	27,3	0,0
Pl. lst.	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	21	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	11	0,0	0,0	72,7	27,3	0,0
Skupaj listavci	46	0,0	13,0	58,7	28,3	0,0
Skupaj	57	0,0	10,5	61,4	28,1	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,2
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	1,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	310	247	79,7	3,6
Listavci	6.619	4.387	66,3	63,3
Skupaj	6.929	4.634	66,9	66,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,7	10,0	0,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	3,9	8,4	0,6
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,7	19,3	0,1
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	26,1	7,6	4,3
Pl. lst.	8,9	44,6	1,5
Dr. tr. lst.	52,5	39,7	8,7
Meh. lst.	7,2	14,6	1,2
Skupaj iglavci	5,3	9,1	0,9
Skupaj listavci	94,7	17,4	15,7
Skupaj	100,0	16,6	16,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,9	8,1	7,8	8,1	18,1	9,1	2,5
Listavci	5,0	10,5	22,8	23,6	18,8	17,4	43,6
Skupaj	5,0	10,3	20,5	21,2	18,8	16,6	46,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2006	1,3	0,0	8,1	0,0	0,5	0,0	45,6	5,4	31,8	7,3
2016	1,2	0,3	7,6	0,0	0,6	0,0	56,8	3,3	22,0	8,2
2026	0,6	0,0	5,8	0,0	0,6	0,0	53,0	4,9	29,8	5,3

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	214	10,4
Listavci	3.980	14,3
Skupaj	4.194	14,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,86	0,86
Priprava tal	ha	2,00	2,00
Sadnja	ha	2,00	2,00
Obžetev	ha	2,00	12,00
Nega letvenjaka	ha	6,21	6,21
Zaščita z ograjo	m	600	600
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	600	600

Rastičnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	309,50	220,97	530,47
Delež (%)	58,3	41,7	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	10,1	32,4	29,2	20,4	7,9	3,7	11,0
Bor	4,0	14,4	31,7	34,1	15,8	20,7	61,8
Macesen	15,4	47,8	26,1	9,2	1,5	1,2	3,6
Ostali igl.	3,2	12,5	33,6	34,7	16,0	3,9	11,8
Bukev	11,2	18,7	15,1	21,8	33,2	4,8	14,4
Hrast	8,4	17,1	24,4	22,3	27,8	31,6	94,1
Pl. Ist.	12,5	19,3	24,5	19,9	23,8	1,0	3,1
Dr. tr. Ist.	12,6	22,0	23,4	18,7	23,3	28,6	85,7
Meh. Ist.	15,1	25,2	22,6	16,4	20,7	4,5	13,6
Iglavci	5,2	17,8	31,4	31,4	14,2	29,5	88,3
Listavci	10,8	19,8	23,3	20,4	25,7	70,5	210,9
Skupaj	9,1	19,2	25,6	23,7	22,4	100,0	299,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,29	0,51	0,65	0,55	0,22	27,2	2,22
Listavci	1,46	1,49	1,25	0,89	0,87	72,8	5,96
Skupaj:	1,75	2,00	1,90	1,44	1,09	100,0	8,18

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	9,96	2,0	281,96	55,8	165,56	32,8	47,51	9,4	504,99	95,2
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	7,56	29,7	0,00	0,0	17,92	70,3	25,48	4,8
Skupaj vsi gozdovi	9,96	1,9	289,52	54,6	165,56	31,2	65,43	12,3	530,47	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,7	6,7	8,4	4,6	2,9	7,5	6,3	9,6	15,9	5,3
30 - 49 cm	0,4	1,3	1,7	0,4	0,8	1,2	0,8	2,1	2,9	4,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,1	8,0	10,1	5,0	3,7	8,7	7,1	11,7	18,8	9,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	13,08	2,5						
Drogovnjak	118,49	22,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	323,39	61,0	4,31	1,3	0,0	84,5	7,4	8,1
Sestoj v obnovi	75,51	14,2	51,47	68,2	2,5	72,5	13,4	11,6
Skupaj:	530,47	100,0	55,78	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,64	0,00	0,80	0,00	0,98	16,69	15,35	0,58	20,62	0,12	55,78
%	0,12	0,00	0,15	0,00	0,19	3,23	2,97	0,11	3,99	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	6	0,0	0,0	0,0	83,3	16,7
Bor	95	0,0	7,4	53,6	35,8	3,2
Ostali igl.	5	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0
Bukev	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Hrast	94	2,1	11,7	61,8	22,3	2,1
Pl. lst.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Dr. tr. lst.	40	0,0	0,0	57,5	37,5	5,0
Meh. lst.	14	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj iglavci	106	0,0	6,6	51,9	37,7	3,8
Skupaj listavci	160	1,3	6,9	61,2	28,1	2,5
Skupaj	266	0,8	6,8	57,4	32,0	3,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	3,8
Veje	0,6
Osutost	0,1
Skupaj	4,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	11.188	8.006	71,6	29,7
Listavci	15.807	9.881	62,5	36,6
Skupaj	26.995	17.887	66,3	66,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	1,8	14,8	0,2
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	26,7	13,1	3,7
Macesen	0,4	1,8	0,1
Ostali igl.	15,9	45,6	2,2
Bukev	3,8	23,4	0,5
Hrast	20,6	8,8	2,9
Pl. lst.	1,2	35,8	0,2
Dr. tr. lst.	23,3	13,6	3,3
Meh. lst.	6,3	33,0	0,9
Skupaj iglavci	44,8	16,6	6,3
Skupaj listavci	55,2	12,4	7,7
Skupaj	100,0	14,0	14,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	8,4	9,1	11,2	18,3	45,5	16,6	15,3
Listavci	7,4	11,8	15,3	15,2	10,8	12,4	18,8
Skupaj	7,5	10,8	13,3	16,8	17,8	14,0	34,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2006	2,2	0,0	31,2	0,6	7,3	2,4	27,4	0,8	23,5	4,6
2016	1,7	0,0	28,5	2,7	4,9	2,3	32,7	0,5	24,0	2,7
2026	3,7	0,0	20,7	1,2	3,9	4,8	31,6	1,0	28,6	4,5

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	8.397	17,9
Listavci	20.381	18,2
Skupaj	28.778	18,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,57	1,57
Priprava tal	ha	1,15	1,15
Sadnja	ha	1,15	1,15
Obžetev	ha	7,15	71,20
Nega mladja	ha	8,00	12,00
Nega gošče	ha	7,95	7,95
Nega letvenjaka	ha	9,27	9,27
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	4,20	4,20
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	200	200
Zaščita z ograjo	m	1.800	1.800
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.800	1.800

Rastičnogojitveni razred: Borovi gozdovi na hrastovo gabrovih rastiščih - 04112*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	726,34	290,04	1.016,38
Delež (%)	71,5	28,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,9	11,4	32,1	36,5	17,1	4,7	14,1
Bor	2,8	11,0	33,0	36,3	16,9	67,2	200,9
Macesen	3,0	11,7	33,3	35,5	16,5	0,9	2,8
Ostali igl.	2,8	11,0	32,2	36,7	17,3	11,6	34,6
Bukev	8,9	17,9	25,9	21,5	25,8	0,1	0,3
Hrast	9,6	18,5	23,8	21,4	26,7	9,2	27,5
Pl. lst.	11,9	19,7	22,3	20,3	25,8	0,5	1,5
Dr. tr. lst.	11,5	20,8	23,5	19,6	24,6	5,6	16,8
Meh. lst.	13,0	20,3	20,6	18,9	27,2	0,2	0,6
Iglavci	2,8	11,1	32,9	36,2	17,0	84,4	252,5
Listavci	10,4	19,4	23,6	20,7	25,9	15,6	46,7
Skupaj	4,0	12,4	31,4	33,8	18,4	100,0	299,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,44	0,87	1,91	1,81	0,74	81,2	5,75
Listavci	0,32	0,32	0,28	0,20	0,20	18,8	1,34
Skupaj:	0,76	1,19	2,19	2,01	0,94	100,0	7,09

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	26,43	2,6	361,47	35,6	627,12	61,8	1.015,02	99,9
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	0,00	0,0	1,36	100,0	0,00	0,0	1,36	0,1
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	26,43	2,6	362,83	35,7	627,12	61,7	1.016,38	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	3,6	2,7	6,3	6,3	2,3	8,6	9,9	5,0	14,9	5,2
30 - 49 cm	2,5	0,0	2,5	0,5	0,0	0,5	3,0	0,0	3,0	5,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6,1	2,7	8,8	6,8	2,3	9,1	12,9	5,0	17,9	10,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	61,66	6,1						
Drogovnjak	67,39	6,6	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	736,46	72,5	25,38	3,4	0,0	44,2	40,7	15,1
Sestoj v obnovi	150,87	14,8	85,41	56,6	9,4	46,3	39,1	5,2
Skupaj:	1.016,38	100,0	110,81	10,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	28,50	0,00	4,08	0,00	13,59	0,37	12,72	5,40	44,35	1,80	110,81
%	2,99	0,00	0,43	0,00	1,42	0,04	1,33	0,57	4,65	0,19	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	57	0,0	1,8	70,1	24,6	3,5
Bor	591	2,0	11,5	68,7	15,1	2,7
Macesen	8	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0
Ostali igl.	56	1,8	0,0	85,7	12,5	0,0
Hrast	73	6,8	15,1	49,3	23,3	5,5
Pl. lst.	10	0,0	10,0	40,0	40,0	10,0
Dr. tr. lst.	33	0,0	0,0	63,6	18,2	18,2
Meh. lst.	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	712	1,8	10,0	70,3	15,4	2,5
Skupaj listavci	118	4,2	10,2	53,4	22,9	9,3
Skupaj	830	2,2	10,0	67,8	16,5	3,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	2,6
Veje	0,6
Osutost	0,6
Skupaj	3,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	67.293	58.756	87,3	75,7
Listavci	10.357	7.535	72,8	9,7
Skupaj	77.650	66.291	85,4	85,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	7,5	35,9	1,6
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	53,2	17,8	11,6
Macesen	0,6	13,2	0,1
Ostali igl.	27,3	44,9	6,0
Bukev	0,0	3,7	0,0
Hrast	6,1	12,1	1,3
Pl. lst.	0,5	47,3	0,1
Dr. tr. lst.	3,3	19,4	0,7
Meh. lst.	1,5	30,7	0,3
Skupaj iglavci	88,6	23,0	19,3
Skupaj listavci	11,4	15,5	2,5
Skupaj	100,0	21,8	21,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	15,0	15,3	18,3	24,8	48,5	23,0	55,9
Listavci	12,2	16,3	18,2	16,0	13,8	15,5	7,2
Skupaj	14,1	15,5	18,3	23,9	37,7	21,8	63,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2006	4,8	0,0	66,2	0,7	13,5	0,1	8,4	0,3	4,0	2,0
2016	4,5	0,0	65,1	1,1	13,3	0,1	11,0	0,2	3,7	1,0
2026	4,7	0,0	67,2	0,9	11,6	0,1	9,2	0,5	5,6	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	50.276	19,6
Listavci	8.008	16,9
Skupaj	58.284	19,2

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	6,36	6,36
Priprava tal	ha	21,49	21,49
Sadnja	ha	12,38	12,38
Obžetev	ha	45,67	264,55
Nega mladja	ha	38,42	59,00
Nega gošče	ha	50,66	55,80
Nega letvenjaka	ha	17,69	17,69
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	2,71	2,71
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	8.000	8.000
Zaščita z ograjo	m	2.515	2.515
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	11.455	11.455
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	4,00	4,00

Rastičnogojitveni razred: Vrbovja na produ - 20001*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	4,57	13,79	18,36
Delež (%)	24,9	75,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Dr. tr. Ist.	15,8	15,8	26,2	21,1	21,1	1,1	1,0
Meh. Ist.	7,8	16,4	26,5	22,6	26,7	98,9	89,8
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	7,9	16,4	26,6	22,6	26,5	100,0	90,8
Skupaj	7,9	16,4	26,6	22,6	26,5	100,0	90,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Listavci	0,39	0,43	0,44	0,26	0,16	100,0	1,67
Skupaj:	0,39	0,43	0,44	0,26	0,16	100,0	1,67

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	18,36	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	18,36	100,0
Skupaj vsi gozdovi	18,36	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	18,36	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	8,39	45,7						
Drogovnjak	0,51	2,8	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	9,46	51,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	18,36	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bor	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Pl. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj listavci	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	20,0
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	20,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2006	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	94,9
2016	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	96,6
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	98,9

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
ni ukrepov			

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	117,21	8,67	125,88
Delež (%)	93,1	6,9	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,9	12,3	34,1	33,0	13,7	0,2	0,5
Bor	2,7	10,8	34,9	35,3	16,3	0,1	0,3
Ostali igl.	6,6	9,9	34,1	32,9	16,5	0,1	0,2
Bukev	25,3	15,0	19,9	19,9	19,9	0,1	0,2
Hrast	10,0	18,9	24,2	21,0	25,9	29,3	88,1
Pl. lst.	14,8	16,9	23,0	20,7	24,6	0,4	1,2
Dr. tr. lst.	14,5	22,6	23,1	17,7	22,1	2,7	8,0
Meh. lst.	17,8	28,0	21,9	14,2	18,1	67,1	201,7
Iglavci	5,6	11,3	34,4	33,6	15,1	0,3	1,0
Listavci	15,4	25,2	22,6	16,3	20,5	99,7	299,1
Skupaj	15,3	25,3	22,6	16,3	20,5	100,0	300,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,4	0,03
Listavci	2,58	2,24	1,39	0,80	0,72	99,6	7,73
Skupaj:	2,58	2,24	1,40	0,81	0,72	100,0	7,76

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	92,75	73,6	31,05	24,7	2,08	1,7	0,00	0,0	125,88	100,0
Skupaj vsi gozdovi	92,75	73,6	31,05	24,7	2,08	1,7	0,00	0,0	125,88	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	1,5	1,5	0,0	7,7	7,7	0,0	9,2	9,2	3,0
30 - 49 cm	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	3,0	3,0	4,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	3,0	3,0	0,0	9,2	9,2	0,0	12,2	12,2	7,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,47	0,4						
Drogovnjak	59,60	47,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	58,43	46,4	5,40	9,2	0,0	0,0	0,0	100,0
Sestoj v obnovi	7,38	5,9	4,55	61,7	0,0	0,0	98,2	1,8
Skupaj:	125,88	100,0	9,95	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	1,14	0,00	5,77	3,03	9,95
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,91	0,00	4,60	2,42	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	8	0,0	37,5	50,0	12,5	0,0
Pl. lst.	4	0,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Dr. tr. lst.	3	0,0	0,0	33,4	33,3	33,3
Meh. lst.	73	2,7	13,7	57,6	23,3	2,7
Skupaj listavci	88	2,3	15,9	54,6	22,7	4,5
Skupaj	88	2,3	15,9	54,6	22,7	4,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	3,5
Veje	2,0
Osutost	0,0
Skupaj	5,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	121	65	53,7	1,1
Listavci	5.735	2.420	42,2	41,3
Skupaj	5.856	2.485	42,4	42,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	1,4	27,3	0,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1,2	83,4	0,1
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	32,1	5,9	2,6
Pl. lst.	1,7	31,1	0,1
Dr. tr. lst.	2,2	8,8	0,2
Meh. lst.	61,4	9,7	5,0
Skupaj iglavci	2,6	30,7	0,2
Skupaj listavci	97,4	8,0	8,0
Skupaj	100,0	8,2	8,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,0	13,9	9,5	40,3	111,4	30,7	0,5
Listavci	7,0	7,6	8,0	5,3	10,6	8,0	19,3
Skupaj	7,0	7,7	8,0	5,8	10,9	8,2	19,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2006	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	30,6	0,5	1,6	66,7
2016	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	44,7	0,5	2,1	52,0
2026	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	29,3	0,4	2,7	67,1

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	14	10,9
Listavci	6.504	17,3
Skupaj	6.518	17,3

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,60	0,60
Priprava tal	ha	1,37	1,37
Sadnja	ha	1,37	1,37
Obžetev	ha	0,37	1,62
Nega mladja	ha	0,20	0,20
Nega letvenjaka	ha	0,09	0,09
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.175	4.175
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	2,50

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge		% na	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	1.109,83	206,4	111,5	317,9	4,74	3,07	7,81	17,5	13,6	16,1	65,6
GPN, ukrepi so dovoljeni	49,62	106,7	191,7	298,4	3,72	4,60	8,32	14,9	9,0	11,1	39,8
Varovalni gozdovi	121,78	1,0	294,5	295,5	0,03	7,62	7,64	10,4	17,4	17,3	67,0
Skupaj vsi gozdovi	1.281,23	183,0	132,0	315,0	4,25	3,56	7,81	17,4	14,1	16,0	64,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	10,19	0,8
Drogovnjak	190,50	14,9
Debeljak	964,68	75,3
Sestoj v obnovi	115,86	9,0
Skupaj:	1.281,23	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	4,3
Bor	45,2
Macesen	0,1
Ostali igl.	8,5
Bukev	0,0
Hrast	18,4
Pl. lst.	1,0
Dr. tr. lst.	11,5
Meh. lst.	11,0
Iglavci	58,1
Listavci	41,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,1	12,1	33,3	35,2	16,3	58,1	183,0
Listavci	11,2	20,5	24,3	19,8	24,2	41,9	132,0
Skupaj	6,5	15,6	29,6	28,7	19,6	100,0	315,0

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	40.882	17,4
Listavci	23.894	14,1
Skupaj	64.776	16,0

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	7,38	7,38
Priprava tal	ha	2,25	2,25
Sadnja	ha	1,75	1,75
Obžetev	ha	0,83	5,14
Nega mladja	ha	0,88	1,48
Nega gošče	ha	4,68	4,68
Nega letvenjaka	ha	1,51	1,51
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	0,64	0,64
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.775	4.775
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	8,50	8,50

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	549,85	130,3	129,0	259,3	3,01	3,70	6,70	25,2	23,3	24,2	93,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	15,67	12,1	414,2	426,4	0,40	10,90	11,30	11,6	2,5	2,8	10,4
Varovalni gozdovi	22,46	0,1	154,0	154,1	0,01	3,39	3,40	33,3	8,0	8,0	36,2
Skupaj vsi gozdovi	587,98	122,2	137,5	259,7	2,82	3,88	6,70	25,2	20,9	22,9	88,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	79,84	13,6
Drogovnjak	104,35	17,7
Debeljak	282,11	48,0
Sestoj v obnovi	121,68	20,7
Skupaj:	587,98	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,3
Bor	37,3
Macesen	2,8
Ostali igl.	4,8
Bukev	5,2
Hrast	20,6
Pl. lst.	0,7
Dr. tr. lst.	17,7
Meh. lst.	8,7
Iglavci	47,0
Listavci	53,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	3,5	12,4	30,6	36,3	17,2	47,0	122,2
Listavci	12,4	21,4	21,6	19,3	25,3	53,0	137,5
Skupaj	8,2	17,2	25,9	27,2	21,5	100,0	259,7

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	18.079	25,2
Listavci	16.936	20,9
Skupaj	35.015	22,9

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,52	2,52
Priprava tal	ha	23,76	23,76
Sadnja	ha	15,15	15,15
Obžetev	ha	54,36	344,23
Nega mladja	ha	45,96	69,94
Nega gošče	ha	54,63	59,77
Nega letvenjaka	ha	31,75	31,75
Nega tanjšega drogovnjaka	ha	6,27	6,27
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	7.600	7.600
Zaščita z ograjo	m	4.915	4.915
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	13.855	13.855
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	1,00	1,00

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
33001A	30	30	30	30	32	30	30	30
33001B	30	30	30	30	32	30	30	30
33001C	28	28	28	28	30	28	28	28
33002A	30	30	30	30	32	30	30	30
33002B	32	32	32	32	34	30	30	30
33002C	30	30	32	30	34	30	30	30
33002D	30	30	30	30	32	30	30	30
33002E	30	30	30	30	32	30	30	30
33002F	30	30	30	30	32	30	30	30
33003A	30	30	30	30	32	30	30	30
33003B	30	30	30	30	32	30	30	30
33003C	30	30	30	30	33	30	30	30
33003D	30	30	30	30	32	30	30	30
33003E	30	30	30	30	32	30	30	30
33003F	30	30	32	30	33	30	30	30
33003G	30	30	32	30	33	30	30	30
33003H	30	30	32	30	33	30	30	30
33003I	30	30	30	30	33	30	30	30
33003J	32	32	32	32	33	30	30	32
33003K	32	30	32	30	34	30	32	30
33004A	30	30	32	30	33	30	30	30
33004B	30	30	32	30	33	30	30	30
33004C	30	30	30	30	32	30	30	30
33004D	30	30	30	30	32	30	30	30
33004E	32	32	32	32	33	30	30	30
33004F	28	28	28	28	30	28	28	28
33004G	30	30	30	30	32	30	30	30
33004H	30	30	30	30	32	30	30	30
33004I	30	30	30	30	32	30	30	30
33004J	30	30	30	30	32	32	32	30
33005A	28	28	28	28	30	28	28	28
33005B	30	30	30	30	32	30	30	30
33005C	30	30	30	30	32	30	30	30
33006A	30	30	30	30	32	30	30	30
33006B	28	28	28	28	30	28	28	28
33006C	30	30	30	30	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
33007A	30	30	32	30	33	30	30	30
33007B	30	30	32	30	33	30	30	30
33007C	30	30	32	30	33	30	30	30
33007D	28	28	28	28	30	28	28	28
33007E	30	30	32	30	33	30	30	30
33007F	32	32	32	32	34	32	32	30
33007G	30	30	30	30	32	30	30	30
33008A	30	30	32	30	34	30	30	30
33008B	30	30	32	30	34	32	30	30
33008C	30	30	32	30	34	30	30	30
33008D	30	30	32	30	34	30	30	30
33008E	30	30	30	30	34	30	30	30
33008F	30	30	30	30	32	30	30	30
33008G	30	30	30	30	32	30	30	30
33008H	30	30	30	30	34	30	30	30
33009A	32	32	32	32	34	30	30	32
33009B	30	30	30	30	32	30	30	30
33009C	30	30	30	30	32	30	30	30
33009D	30	30	30	30	33	32	32	30
33010A	28	28	28	28	30	28	28	28
33010B	30	30	30	30	32	30	30	30
33011A	30	30	30	30	34	30	30	30
33011B	28	28	28	28	30	28	28	28
33011C	28	28	28	28	30	28	28	28
33012A	30	30	30	30	34	30	30	30
33012B	30	30	30	30	34	32	32	30
33012C	30	30	30	30	32	30	30	30
33012D	30	30	30	30	32	30	30	30
33012E	30	30	30	30	32	30	30	30
33012F	28	28	28	28	30	28	28	28
33012G	28	28	28	28	30	28	28	28
33013A	30	30	32	30	34	30	30	30
33013B	30	30	30	30	34	30	30	30
33013C	30	30	32	30	34	30	30	30
33013D	30	30	30	30	33	30	30	30
33013E	30	30	30	30	32	30	30	30
33013F	30	30	30	30	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	MI
33013G	30	30	30	30	32	30	30	30
33014A	30	30	30	30	33	30	30	30
33014B	30	30	32	30	34	30	30	30
33014C	30	30	30	30	32	30	30	30
33014D	30	30	30	30	32	30	30	30
33014E	30	30	30	30	32	30	30	30
33015A	30	30	30	30	32	30	30	30
33015B	30	30	32	30	34	30	30	30
33015C	30	30	30	30	33	30	30	30
33016A	30	30	30	30	32	30	30	30
33016B	30	30	32	30	34	30	30	30
33016C	30	30	30	30	32	30	30	30
33016D	32	32	32	32	34	32	32	32
33016E	30	30	30	30	32	30	30	30
33016F	30	30	32	30	33	30	30	30
33016G	30	30	32	32	34	30	30	30
33017A	32	30	32	30	33	30	30	30
33017B	32	32	32	30	33	30	30	30
33017C	32	32	32	30	33	30	30	30
33017D	32	32	32	32	33	30	30	30
33017E	32	32	32	30	33	30	30	30
33018A	32	32	32	32	33	30	30	30
33018B	32	32	32	30	32	30	30	30
33018C	32	32	32	32	33	30	30	30
33018D	32	32	32	30	33	30	30	30
33018E	32	32	32	30	33	30	30	30
33018F	30	30	30	30	32	30	30	30
33018G	30	30	32	30	33	30	30	30
33018H	30	30	32	30	33	30	30	30
33018I	30	30	30	30	32	30	30	30
33018J	30	30	30	30	32	30	30	30
33019A	30	30	30	30	32	30	30	30
33019B	32	32	32	30	33	30	30	30
33019C	30	30	30	30	32	30	30	30
33019D	30	30	30	30	32	30	30	30
33019E	30	30	30	30	32	30	30	30
33019F	32	32	32	30	33	30	30	30
33019G	30	30	30	30	32	30	30	30
33019H	30	30	30	30	32	30	30	30
33019I	28	28	28	28	30	28	28	28
33019J	30	30	30	30	32	30	30	30
33019K	30	30	30	30	32	30	30	30
33019L	30	30	30	30	32	30	30	30
33020A	32	30	30	30	33	30	30	30
33020B	32	30	32	30	33	30	30	30
33020C	30	30	32	30	33	30	30	30
33020D	32	32	32	30	33	30	30	30
33020E	32	32	32	30	33	30	30	30
33020F	32	32	34	30	34	30	30	30
33020G	32	32	34	32	34	30	30	30
33020H	32	32	34	32	34	30	30	30
33021A	32	32	32	32	33	30	30	30
33021B	32	32	32	32	33	30	30	30
33021C	32	32	32	32	33	30	30	30
33021D	32	32	32	32	33	30	30	30
33021E	30	30	30	30	32	30	30	30
33021F	30	30	30	30	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	MI
33021G	30	30	32	30	33	30	30	30
33022A	30	30	32	30	33	30	30	30
33022B	30	30	32	30	33	30	30	30
33022C	30	30	32	30	33	30	30	30
33022D	32	32	32	32	34	32	32	32
33022E	30	30	32	30	32	30	30	30
33023A	32	32	33	32	34	30	30	30
33023B	30	30	32	30	33	30	30	30
33023C	30	30	32	30	33	30	30	30
33023D	30	30	32	30	33	30	30	30
33023E	30	30	32	30	33	30	30	30
33023F	30	30	32	30	32	30	30	30
33023G	32	30	32	30	32	30	30	30
33023H	32	30	32	30	33	30	30	30
33023I	30	30	30	30	32	30	28	28
33024A	32	32	32	30	32	30	30	30
33024B	32	32	32	30	33	30	30	30
33024C	32	32	32	30	33	30	30	30
33024D	30	30	30	30	32	30	30	30
33024E	30	30	30	30	32	30	30	30
33024F	30	30	30	30	32	30	30	30
33024G	28	28	28	28	30	28	28	28
33025A	30	30	30	30	33	30	30	32
33026A	30	30	30	30	32	30	30	30
33027A	30	30	32	30	33	30	30	30
33027B	30	30	32	30	32	30	30	30
33027C	30	30	32	30	33	30	30	30
33027D	30	30	32	30	32	30	30	30
33027E	30	30	32	30	32	30	30	30
33027F	30	30	30	30	32	30	30	30
33027G	30	30	30	30	32	30	30	30
33028A	30	30	32	30	32	30	30	30
33028B	32	30	32	30	33	30	30	30
33028C	32	30	32	30	33	30	30	30
33028D	32	30	32	30	32	30	30	30
33028E	32	30	32	30	32	30	30	30
33028F	30	30	30	30	32	30	30	28
33028G	28	28	28	28	30	28	28	28
33029A	30	30	30	30	32	30	30	30
33029B	30	30	30	30	32	30	30	30
33029C	30	30	30	30	32	30	30	30
33029D	30	30	30	30	32	30	30	30
33030A	30	30	30	30	32	30	30	30
33030B	30	30	30	30	32	30	30	30
33030C	30	30	30	30	32	30	30	30
33030D	30	30	30	30	32	30	30	30
33030E	30	30	30	30	32	30	30	30
33031A	30	30	30	30	32	30	30	30
33031B	30	30	30	30	33	30	30	30
33031C	30	30	30	30	32	30	30	30
33032A	30	30	30	30	32	30	30	32
33032B	30	30	30	30	32	30	30	30
33032C	30	30	30	30	32	30	30	30
33032D	28	28	28	28	28	28	28	30
33032E	28	28	28	28	28	28	28	30
33032G	28	28	28	28	28	28	28	30
33032H	28	28	28	28	28	28	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
33032I	28	28	28	28	28	28	28	28
33035A	28	28	28	28	30	28	28	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
01012	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040
02012	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040
04012	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040
04112	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040
20001	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
20002	SM	098	0,0889	0,0582	0,0445	0,0369	0,0323	0,0291	0,0269	0,0252	0,0239	0,0229	0,0221	0,0214	0,0208	0,0203
	JE	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
	OI	984	0,0750	0,0456	0,0335	0,0273	0,0237	0,0214	0,0199	0,0188	0,0180	0,0174	0,0170	0,0166	0,0163	0,0161
	BU	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
	HR	598	0,0775	0,0474	0,0353	0,0293	0,0260	0,0239	0,0226	0,0216	0,0210	0,0205	0,0201	0,0199	0,0196	0,0195
	PL	985	0,0718	0,0572	0,0465	0,0388	0,0330	0,0286	0,0250	0,0222	0,0198	0,0178	0,0161	0,0146	0,0134	0,0122
	TL	777	0,0832	0,0591	0,0451	0,0359	0,0295	0,0247	0,0211	0,0181	0,0158	0,0138	0,0121	0,0107	0,0095	0,0084
	ML	894	0,0642	0,0437	0,0323	0,0250	0,0200	0,0163	0,0135	0,0113	0,0095	0,0080	0,0068	0,0057	0,0048	0,0040

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Stara oznaka odseka	Stara površina (ha)	Nova oznaka odseka	Nova površina (ha)
-	-	33029D	0,72
-	-	33030E	0,49

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Preglednica: Cena lesa

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	155,00
11	smreka	Hlodovina II	130,00
11	smreka	Hlodovina III	110,00
11	smreka	Ostali les	70,00
21	jelka	Hlodovina I	120,00
21	jelka	Hlodovina II	115,00
21	jelka	Hlodovina III	100,00
21	jelka	Ostali les	60,00
30	bori	Hlodovina	100,00
30	bori	Ostali les	80,00
34	macesen	Hlodovina I	230,00
34	macesen	Hlodovina II	190,00
34	macesen	Hlodovina III	140,00
34	macesen	Ostali les	97,00
39	ostali iglavci	Celulozni les	60,00
40	bukev	Hlodovina I	120,00
40	bukev	Hlodovina II	110,00
40	bukev	Hlodovina III	90,00
40	bukev	Ostali les	67,00
50	hrast	Hlodovina	275,00
50	hrast	Ostali les	120,00
55	pravi kostanj	Hlodovina	100,00
55	pravi kostanj	Ostali les	70,00
60	plemeniti listavci	Hlodovina	145,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	65,00
70	drugi trdi listavci	Drva	50,00
80	mehki listavci	Prostorninski I	40,00
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	85,00
90	topoli, črna jelša	Ostali les	40,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS).

13 KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA

Gozdnogospodarski načrti poleg splošnega dela skladno z ZG vsebujejo še prostorski del. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) pa prostorski del nadalje opredeli kot kartni in prostorski del, ki se izdelata kot ločene priloge h gozdnogospodarskemu načrtu gozdnogospodarske enote.

13.1 Kartni del

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti gozdnogospodarske enote in najpomembnejše usmeritev ter ukrepe.

1 - Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne GGE v GGO in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

Karta 1 omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v GGE in drugimi prostorskimi enotami.

V GGE je 1.869,21 ha gozdov, od tega 68,5 % zasebnih gozdov in 31,5 % državnih gozdov. V GGE so gozdovi lokalnih skupnosti, a so v tem načrtu obravnavani kot zasebni. GGE leži v občinah Kidričevo, Hajdina, Ptuj in Videm. Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavju 1.1.1.

2 - Karta tipov drevesne sestave gozdov

KARTA 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze/tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti ZGS. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

3 - Karta rastišč

KARTA 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. Gozdni rastiščni tipi so na nivoju sestojev deloma povzeti iz preteklega gozdnogospodarskega načrta (2016), deloma pa določeni pri opisu sestojev na terenu, prav tako na nivoju sestojev. Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2024) ter skladna s tipologijo v literaturi - Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021).

Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

4 - Karta kategorij gozdov

KARTA 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati), varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V GGE prevladujejo večnamenski gozdovi (88,8 %), 7,7 % je varovalnih gozdov, 3,5 % je gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni. Gozdov s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov v enoti ni.

Podrobnejši podatki o kategorijah gozdov glede na lastništvo, rastiščne tipe in rastiščnogojitvene razrede so podani v poglavju 3.1.

5 - Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta 5 rastiščnogojitveni razredi, prikazuje površine RGR po gozdnih odsekih iz podatkovne baze ZGS. RGR se oblikujejo po skupinah rastišč in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj RGR GGO, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcij gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejši opisi značilnosti posameznih RGR so podani v poglavju 9.1.

6 - Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na KARTI 6 so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami, navedene v poglavju 6.2.2.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in upravljavske cone.

Preglednica 157: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prikaz območij gozdov znotraj GGE za povezavo z usmeritvami iz poglavja 6.2.3	Površina (ha)
Celotni gozdni prostor	1.972,49
Ekološko pomembna območja	1.440,53
Natura 2000	222,66
Naravne vrednote	361,57
Zavarovana območja	19,78
Upravljavske cone	
Cona A – Drava	41,02
Cona B+C – Drava	1.424,45
Cona CGP – Črete	378,89

7 - Karta funkcij gozdov

KARTA 7 funkcije gozdov, prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

8 - Karta ukrepov

KARTA 8 ukrepi, prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni RGR. Možni posek se ne določa v rezervatih, ekocelicah in v že negovanih sestojih. Razvojna faza mladovja prav tako ni prikazana na KARTI 8.

Največ površin (1.023,40 ha) ima jakost ukrepanja med 11 do 15 %. Najbolj razprostranjena vrsta sečnje so redčenja na površini 1.246,01 ha. Pri redčenjih je najpogostejša jakost poseka od 11 do 15 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 % in se načrtuje na skupno 382,74 ha. Sanitarni poseki nimajo intenzitete ukrepanja nad 10 %. Njihova izvedba je načrtovana na 68,15 ha.

Preglednica 158: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	142,16	1012,11	84,53	7,21	0,00
102 - pomladitveni posek	0,00	11,29	55,41	62,61	253,43
300 - sanitarni posek	68,15	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	210,31	1023,40	139,94	69,82	253,43

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

9 - Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

KARTA 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejansko dela načrtovana samo v delu sestoja. V GGE skupna površina območij naravne obnove znaša 9,90 ha in nege 525,41 ha.

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

10 - Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

Na KARTI 10 so prikazana območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna. To so manj donosni gozdovi na rastiščih z manjšo proizvodnjo sposobnostjo, panjeveci, grmišča, pionirski gozdovi, v kolikor obsegajo večje zaokrožene celote, kjer ti gozdovi predstavljajo prevladujoč delež. Na teh območjih revirni gozdar ne označi vsakega drevesa za posek, kljub temu pa je za posek potrebna odločba ZGS.

V GGE teh območij ni, zato ta karta ni bila izdelana.

11 - Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

KARTA 11 vsebuje najprimernejše oblike/tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del GGN GGE.

Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

Na KARTI ŠT. 11 v merilu 1 : 25.000 bi bila prikazana cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila.

12 - Karta požarne ogroženosti gozdov

KARTA 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Maribor 2021–2030 (2023) v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

13.2 Prostorski del načrta

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

1 - Stanje in razvoj gozdnih površin

Na KARTI ŠT. 1 so v merilu 1 : 25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 159: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	1.890,95	100
1b) Novo določene površine gozdov	58,18	3,08
1c) Novo izločene gozdne površine*	71,80	3,80
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	8,12	0,43
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	1.869,21	98,85
Površine v zaraščanju (niso gozd)	28,9	
Druga gozdna zemljišča	27,63	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Ko primerjamo indekse vidimo, da je skupna površina gozda v novem načrtu za 1 % manjša, kot pred desetimi leti. Poglavitni vzroki krčitev gozdov v preteklem desetletju so bile krčitve za rudarstvo in infrastrukturo. Realno sliko zmanjšanje gozdne površine zamegljuje dejstvo, da se je v gozdno masko in masko kmetijskih zemljišč v zaraščanju vključilo gozdne ceste in tudi vlake, ki so bile v prejšnjem načrtu izven maske, tokrat pa smo sledili drugačnim navodilom. Ni podatka o velikosti te površine. Novo določene površine gozdov so v večji meri posledica zaraščanja kmetijskih površin.

2 - Večfunkcionalna območja

Na KARTI ŠT. 2A v merilu 1 : 25.000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti (vsaj 2. stopnja) vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na KARTI ŠT. 2A z naslovom »Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje« so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, raziskovalna in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

V GGE je 69,2 % takšnih površin gozdov.

Preglednica 160: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	1.364,78	69,2
Ostala površina	607,71	30,8
Skupaj	1.972,49	100,0

Na KARTI ŠT. 2B z naslovom »Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda«, so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1);
2. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2);
3. območje - z navzočo vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2);

4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 161: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	16,24	0,9
2. območje (E1, S2)	263,22	13,3
3. območje (E2, S1)	66,82	3,4
4. območje (E2, S2)	215,46	10,9
Ostala površina	1.410,75	71,5
Skupaj	1.972,49	100

3 - Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na KARTI ŠT. 3 je v merilu 1 : 25.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 162: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	333,09	17,9
2 - velika	347,18	18,6
3 - srednja	818,92	43,8
4 - majhna	335,21	17,9
5 - brez načrtovanih ukrepov	34,81	1,9
Skupaj	1.869,21	100

4 - Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na KARTI ŠT. 4 v merilu 1 : 25.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).

Preglednica 163: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	1.659,68	88,8
GPN, ukrepi so dovoljeni	65,29	3,5
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	0,0
Varovalni gozdovi	144,24	7,7
Skupaj	1.869,21	100,0

V GGE je velika večina gozdov večnamenskih (89 %). 8 % delež predstavljajo varovalni gozdovi. Najmanj gozdov je v kategoriji GPN, kjer ukrepi so dovoljeni. V enoti ni gozdnih rezervatov oz. GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni.

5 - Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

6 - Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

Preglednica 164: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
Grmišča	0	0,0
Zimovališča	0	0,0
Mirne cone	0	0,0
Skupaj gozd	1.869,21	100,0

V GGE ni območij gozdov, pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (KARTA ŠT. 6A ni izdelana).

Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na KARTI ŠT. 6 so v merilu 1 : 25.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 165: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Drava - spodnja	1531,5	99,97	5,3
Dravsko polje	2600,3	1254,84	67,1
Medvedce	378,89	85,72	4,6
EPO Skupaj	4510,69	1440,53	77,1
NATURA 2000			
SAC - Drava	276,28	41,24	2,2
SAC - Medvedce	7,12	0	0,0
SPA - Drava	1424,45	95,7	5,1
SPA - Črete	378,89	85,72	4,6
NATURA 2000 Skupaj	2086,74	222,66	11,9

Ekološko pomembna območja in območja Natura 2000 zajemata večino gozdnih površin GGE. Opomniti velja, da se območja Nature 2000 prekrivajo, zato je dejanska skupna površina znaša 1.803,34 ha in površina v gozdu 181,41 ha, kar bi pomenilo, da je 9,7% gozdov znotraj območja Nature 2000.

7 - Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Preglednica 166: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Vodovarstvena območja		
Vodovarstvena območja - državni	1.965,53	16,0
Vodovarstvena območja - občinski	0,00	0,0
Referenčni odseki - linije	-	-
Referenčni odseki na jezerih (ni v OE MB)		
Vodna zemljišča		
Vodna zemljišča tekočih celinskih voda	40,32	0,3
Vodna zemljišča stoječih celinskih voda	2,05	0,0
Vodna telesa površinskih voda		
Vodna telesa vodotokov	0,00	0,0
Vodna telesa jezer	50,85	0,4
Vodna telesa morja		
Območja poplavne nevarnosti		
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	17,11	0,1
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	11,08	0,1
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	22,95	0,2
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	15,14	0,1
Območje veljavnosti rezultatov	231,36	1,9
Opozorilna karta poplav		
Območja pogostih poplav	30,26	0,3
Območja redkih poplav	137,87	1,1
Območja zelo redkih poplav	147,42	1,2
Poplavni dogodki – območje poplave	165,78	1,4
Plazovita območja (ni v OE MB)		
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribskih plazov		
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	41,11	0,3
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	0,01	0,0
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
Plazljiva območja iz NUV1		
1 - Zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov	1.930,07	15,7
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	22,40	0,2
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	11,16	0,1
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	8,16	0,1
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	0,79	0,0
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
Potencialna erozijska območja		
Potencialna erozijska območja - običajni ukrepi	204,65	1,7
Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi	18,07	0,2
Potencialna erozijska območja - strogi ukrepi		0,0
Celotna površina GGE	12.282,09	100,0

Na KARTI ŠT. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (potencialno erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) - ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

8 - Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na KARTI ŠT. 8 so v merilu 1 : 25.000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna ter območja gozdov, kjer so potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi in območja gozdov, kjer je verjetnost pojavljanja plazov velika do zelo velika.

Preglednica 167: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	144,11	7,3
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	1.828,38	92,7
Krčenje gozda je dopustno	0	0,0
Skupaj gozd	1.972,49	100,0

9 - Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

KARTA ŠT. 11 v merilu 1 : 25.000 je namenjena prikazu cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila.

Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so določena v tistih odsekih, kjer je pravilna razdalja večja od 800 m, možni posek večji od 5 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja. Prednostna območja določimo tudi tako, da okoli linij digitaliziranih gozdnih cest položimo 400 metrski buffer - prostor, ki ostane nepokrit, spada v prednostna območja. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji cest, niso uvrščena v prednostno območje.

Na osnovi navedenih kriterijev v GGE ni določenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest, zato tozadevna karta (št. 9) ni pripravljena.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so določena v tistih odsekih, kjer je naklon manjši od 35°, delež odprtosti odseka manjši od 75 % in možni posek večji od 4 m³/ha/letno. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, niso uvrščena v prednostno območje.

Na osnovi navedenih kriterijev v GGE ni določenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak, zato ta karta ni bila pripravljena.

